

2022

Årsredovisning

TIERPS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Förvaltningsberättelse	5
Det här är en förvaltningsberättelse.....	5
Den kommunala koncernen.....	7
Översikt över verksamhetens utveckling.....	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	12
<i>Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.....</i>	<i>15</i>
<i>Pensionsförpliktelser.....</i>	<i>17</i>
Händelser av väsentlig betydelse	18
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
<i>Ansvarsstruktur.....</i>	<i>20</i>
<i>Struktur för styrning av den kommunala koncernen.....</i>	<i>20</i>
<i>Uppföljning mål och delmål.....</i>	<i>22</i>
<i>Utfall delmål och särskilda uppdrag.....</i>	<i>26</i>
Kommun och inflytande	26
Barnomsorg och utbildning.....	27
Bo, trafik och miljö	27
Kultur, fritid och friluftsliv	28
Näringsliv och arbete	28
Omsorg och stöd	29
Kommunen som arbetsgivare.....	29
Redovisning av respektive nämnds och verksamhets bidrag till 2022 års måluppfyllelse av delmål och särskilda uppdrag	30
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	33
<i>Finansiell analys.....</i>	<i>34</i>
<i>Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning.....</i>	<i>40</i>
Balanskravsresultat.....	42
Väsentliga personalförhållanden	44
Förväntad utveckling.....	49
Finansiella rapporter.....	51
Resultaträkning.....	51
Balansräkning.....	52
Kassaflödesanalys	54
Noter.....	55
Driftredovisning	69

Investeringsredovisning.....	72
Bilagor.....	74
Fördjupad måluppföljning med analys och indikatorer	75
Analys av måluppfyllelse och indikatorer.....	75
Uppföljning av särskilda uppdrag	131
<i>Kommun och inflytande.....</i>	<i>131</i>
<i>Barnomsorg och utbildning.....</i>	<i>135</i>
<i>Bo, trafik och miljö.....</i>	<i>138</i>
<i>Kultur, fritid och friluftsliv.....</i>	<i>140</i>
<i>Näringsliv och arbete.....</i>	<i>141</i>
<i>Omsorg och stöd</i>	<i>142</i>
<i>Kommunen som arbetsgivare.....</i>	<i>147</i>
Verksamheternas rapporter	152
Gemensam service.....	152
Medborgarservice.....	154
Exploateringsverksamhet	165
Kultur- och fritid	168
Förskola.....	170
Grundskola	172
Högbergsskolan.....	174
Äldreomsorg.....	176
Funktionshindreomsorg	178
Individ- och familjeomsorg.....	180
IT-nämnd.....	182
Lönenämnd.....	184
Jävsnämnd.....	186
Valnämnd	188
Revision.....	189

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Krig i Europa. Ofattbar tanke men sedan lite mer än ett år tillbaka ett faktum. Detta faktum påverkar oss alla djupt. I spåren av dessa ofattbara hemskheter som den ukrainska befolkningen utsätts för följer en våg av faktisk påverkan på våra egna system samt tillhörande ekonomisk oro. Detta är något som tydligt kan utläsas i kommunens redovisning över det gångna året. Skyhögt inflation och en energi- och elmarknad som är under press utifrån begränsad tillgång och prisrekord är några exempel på ekonomiska effekter som tydligt märkts lokalt hos såväl hushåll som i det offentliga. Mer än någonsin finns behov av ekonomisk stabilitet för att klara snabba omställningar till nya kostnadslägen. Den förbättrade ekonomiska stabiliteten som byggts upp i kommunen under senaste åren har inneburit att kommunen varit bättre rustad att möta krisen. 2022 års resultat överstiger med råge budget och det ger möjlighet att avsätta medel i den resultatutjämningsreserv som beslutades införas under 2022. Det bygger reserver för att möta den extrema ekonomiska utmaning vi sett början av under 2022 och som antas sträcka sig ett par år framåt i tiden.

Målstyrning med utgångspunkt i Agenda 2030, FNs 17 globala mål, har varit den nya modellen sedan 2020. Vi ser goda effekter vad gäller struktur i att arbeta systematiskt med alla de frågor som berör medborgarna i Tierps kommun och som leder fram mot fokus på måluppfyllelse, förverkligande av visionen och ett hållbart samhälle. Det är just ett hållbart samhälle med förmåga att hantera och ställa om som är grunden för att kunna möta oro, kris och osäkerhet. Därför är det lite extra positivt att 2022 års redovisning från verksamheterna pekar på tydliga förbättringar inom de sociala målområdena. Att få till en positiv utveckling inom de sociala områdena är komplicerat och något som tar tid. Nu kan vi konstatera att föregående års återkommande ekonomiska prioriteringar av individ och familjeomsorg börjar ge effekt. Den historiskt stora ekonomiska satsningen på grundskolan är något som är svårt att se snabb effekt av men däremot är det tydligt att hade den inte genomförts hade de negativa effekterna varit ytterst märkbara. De mindre skolorna runt om i kommunen är kvar och undervisningskvaliteten kan hållas uppe tack vare hård prioritering för att hitta medel till grundskolan.

Några delar som förtjänar extra uppmärksamhet från året 2022 är de delar som stärker hela kommunen-perspektivet. Beslut om att nya brandstationer i Skärplinge och Söderfors ska byggas för att säkra deltidsbrandstationernas verksamhet på orterna även i framtiden, en mycket viktig del för att stärka Tierps kommuns krisberedskap. Skol- och förskoleverksamhet har flyttat in i den vackra nybyggda skolan i Kyrkbyn. Nya förskolor i Söderfors, Skärplinge och Vallskoga är under byggnation och beslut om utökning av förskola och tillbyggnad av skola i Örbyhus är tagna. Uppstart av det nya föreningsrådet är en del i att engagera och bygga starkare samverkan med den ideella sektorn för att tillsammans samla många intressen för att gemensamt utveckla kommunen i positiv riktning.

2022 var valår och därmed avslut på mandatperioden. Crosshallen har varit en komplicerad följetong sedan 2018. Överlämnandet av nycklarna till crosshallens nya ägare på årets sista arbetsdag satte punkt för en mandatperiod präglad av åtgärder för att bygga upp ekonomisk stabilitet, miljö- och klimatomställning samt en starkt positiv utveckling inom det sociala området.

Å Alliansens vägnar,

Sara Sjödal, kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Det här är en förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Tierps kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och Rådet för kommunal redovisning (RKR) R15 Förvaltningsberättelse.

Förvaltningsberättelsen ger en översikt av verksamhet, ställning och resultat. Den är ett viktigt underlag för att bedöma hur kommunens och medborgarnas resurser förvaltas. I förvaltningsberättelsen framgår vilka viktiga händelserna som hänt under året, förväntningar inför framtiden, risker och osäkerhetsfaktorer, upplysningar om personalfrågor och en analys av måluppfyllelse.

Läshänvisning av förvaltningsberättelsen och årsredovisningen

Tierps kommuns årsredovisning är uppställd i följande delar:

Förvaltningsberättelse:

En inledande översikt över kommunkoncernen och viktiga faktorer som påverkat verksamhetens utveckling under året beskrivs i avsnitten:

- Den kommunala koncernen
- Översikt över verksamhetens utveckling
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse

Måluppföljning och kommentarer runt god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning redovisas under de tre rubrikerna "Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten", "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning" och "Balanskravsresultat" och beskrivs där i avsnitten:

- Ansvarsstruktur
- Struktur för styrning av den kommunala koncernen
- Utfall mål, delmål och särskilda uppdrag
- Finansiell analys
- Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

Personalredovisning och viktiga personalfrågor redovisas i avsnittet:

- Väsentliga personalförhållanden

Förväntad utveckling inför kommande år kommenteras i avsnittet:

- Förväntad utveckling

Finansiell redovisning:

Den finansiella redovisningen återfinns i följande avsnitt:

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter

- Driftsredovisning
- Investeringsredovisning

Bilagor

Fördjupad analys och redovisning av årets utfall redovisas i bilagorna:

- Analys av måluppfyllelse och indikatorer
- Uppföljning av särskilda uppdrag
- Verksamheternas resultaträkning och nämndernas rapporter.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen utgörs av kommunen och dess bolag. Kommunfullmäktige och serviceuppdraget för Tierps kommuns medborgare, företag och besökare är den sammanhållande länken.

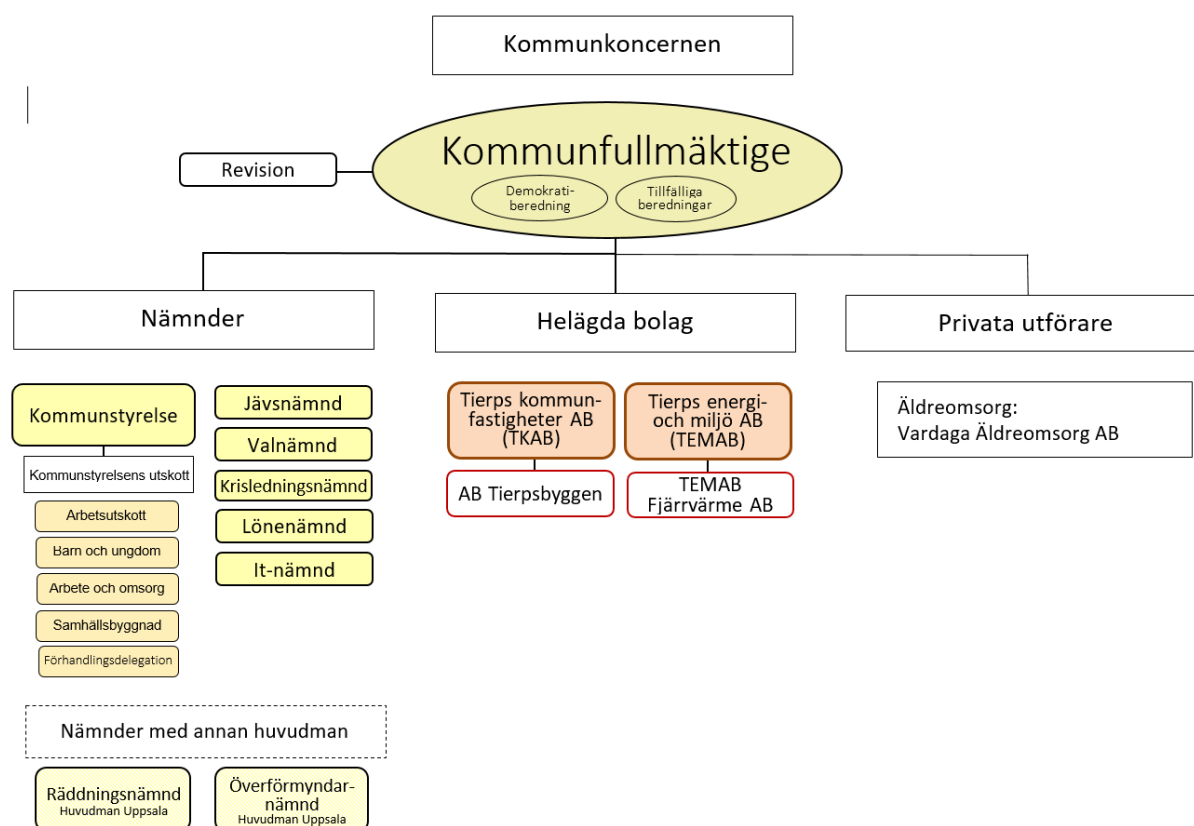

Bild: Den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige (KF) beslutar vad som ska nå utifrån kommuninvånarnas perspektiv. Kommunfullmäktige är den högsta beslutande instansen i Tierps kommun. Kommunfullmäktige har 49 ordinarie ledamöter och 30 ersättare som väljs var fjärde år av kommunens medborgare.

Kommunfullmäktige kan tillsätta fullmäktigeberedningar för att arbeta med och förbereda större ärenden. Det finns en fast beredning, Demokratiberedningen, som leds av kommunfullmäktiges ordförande. En tillfällig beredning tillsattes år 2018 för att utarbeta en ny översiktsplan och ta fram ett nytt bostadsförsörjningsprogram. Beredningen är nu i slutet av sitt arbete. I december 2022 beslutade kommunfullmäktige att tillsätta en ny tillfällig beredning "Beredningen för ändamålsenliga lokaler, kostproduktion och likvärdig skolgång för grundskolans elever i Tierps köpings upptagningsområde".

Revisionen ska granska att den kommunala verksamheten sköts ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen (KS) beslutar om vad som ska göras. Kommunstyrelsen är förbindelsen mellan den politiska organisationen och tjänsteorganisationen. Kommunstyrelsen ser till att de riktlinjer och mål som beslutas i kommunfullmäktige omsätts av tjänstepersoner i verksamheterna. Under kommunstyrelsen arbetar fyra utskott, kommunstyrelsens arbetsutskott (KSau), samhällsbyggnadsutskottet, utskottet barn och ungdom, utskottet arbete och omsorg, samt en förhandlingsdelegation. Utskotten och förhandlingsdelegationen bereder

ärenden till kommunstyrelsen, men har också delegation att fatta vissa beslut, främst i individärenden. Under 2022 beslutades om en förändrad utskottsstruktur. Den nya utskottsorganisationen med sex utskott gäller från 1 januari 2023.

Merparten av kommunens förvaltning finns samlad direkt under kommunstyrelsen och dess utskott. Därutöver finns följande nämnder:

Jävsnämnden hanterar tillsyn av och även tillstånd för kommunens egna verksamheter. Detta för att inte komma i konflikt med jävsbestämmelserna.

Valnämnden ansvarar på lokal nivå för genomförandet av allmänna val till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar.

Krisledningsnämnden har till uppgift att utöva den ledningsfunktion som enligt lag ankommer på kommunen vid extraordinära händelser i fredstid.

Lönenämnden är en samverkan mellan Tierp, Knivsta och Älvkarleby kommuner kring lönehantering. Tierps kommun är huvudman.

IT-nämnden är en samverkan mellan Tierp, Heby, Knivsta, Älvkarleby och Östhammar kommuner gällande bland annat drift av kommunernas IT-system och support till användare. Tierps kommun är huvudman.

Räddningsnämnd respektive *Överförmyndarnämnd* är samverkan med andra kommuner. Nämnderna har Uppsala kommun som huvudman.

Tierps kommunfastigheter AB, TKAB, är ett helägt kommunalt bolag som hanterar skötsel, underhåll och investeringar i merparten av de lokaler som kommunen använder för sin verksamhet. Tierps kommunfastigheter AB har ett dotterbolag, *AB Tierpsbyggen*, ABTB, som är TKAB:s helägda bostadsföretag.

Tierps Energi och Miljö AB, TEMAB, är ett helägt kommunalt bolag som hanterar det praktiska utförandet inom vatten och avlopp, renhållning och gata/park. Dotterbolaget *TEMAB fjärrvärme AB* försörjer villor, industrier, skolor, handels- och serviceföretag med värme i Tierps kommun.

Privat utförare: Kommunen anlitar sedan 2021 en privat utförare, Vardaga Äldreomsorg AB, som bedriver särskilt boende i Tierp. Ersättningen för platser på deras särskilda boende, Villa Siggbo, svarade år 2022 för 7,6 procent av äldreomsorgens totala kostnader.

Översikt över verksamhetens utveckling

En samlad bedömning av kommunens ekonomiska utveckling är att från underskottsåret 2018 har kommunen successivt förbättrats sin ekonomiska ställning då ett av tre mål uppfylls mer än väl. Det tredje målet kring soliditet har under flera år pekats nedåt men det har nu skett ett trendbrott och soliditeten har återigen ökat och uppnådde nästan målet på 40 %, (38 %). Till 2023 har ett nytt soliditetsmått tagits fram, Soliditet inkl pensionsförpliktelser, vilket är ett mer rättvisande mått och det blev 2022 20 % vilket är målet 2023 om vi ska upp till målet 25 % till år 2025. Nettokostnadsökningen överträffade tyvärr skatteintäktsökningen under 2022 med 2,3 %.

För koncernen är det svårare att uttala sig om då ingen koncernbudget är fastställd, men koncernens resultat på + 31 mnkr mot 2021-års resultat på 83 mnkr är en försämring men visar en fortsatt bra resultatnivå över budget. Fortsatt ligger överskottet huvudsakligen på kommunen. Bolagen gör ett sammantaget resultat på -8,2 mnkr, (-7,9 mnkr).

På grund av rättelse av fel avseende redovisning av överskott i samband med gottgörelse från pensionsstiftelsen 2021 blir resultatet 82,8 mnkr för 2021 d.v.s. + 7,8 mnkr. Samtliga nyckeltal för 2021 som påverkas av resultatet har räknats om utifrån detta.

Avstämning ekonomiska mål, kommun	Mål	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Resultat av skatter och bidrag	2 %	3,1 %	5,9 %	0,0 %
Nettokostnadsökningen *)		9,0 %	0,6 %	1,1 %
Ökning av skatteintäkterna		6,7 %	6,3 %	1,0 %
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse	40 %	38 %	34 %	29 %
Soliditet inkl ansvarsförbindelse		20 %	17 %	11 %
*) Nettokostnadsökningen ska vara lägre än ökningen av skatteintäkterna				

Mnkr	Den kommunala koncernen				
	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	556,8	552,2	530,9	482,1	474,6
Verksamhetens kostnader	-1 859,0	-1 737,3	-1 682,9	-1 639,0	-1 583,3
Skatteintäkter och kommunalekonomiskutjämnning	1 476,2	1 395,1	1 313,0	1 265,8	1 202,8
Årets resultat	31,0	78,0	-8,2	-6,3	-19,6
Soliditet 1)	14,9	14,9	12,4	13,0	16,3
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	8,4	8,4	5,8	5,9	7,3
Investeringar (netto) 2)	267,5	158,6	142,7	328,2	361,6
Självfinansieringsgrad 3)	105,3	152,9	118,1	-4,4	39,4
Långfristig låneskuld	1 806	1 848	2 145	2 128	1 863
Antal årsarbetare	2 007	1 875	1 976	1 920	1 891
Vakansgrad, uthyrningsbara bostäder	2,2	1,4	1,7	1,7	3,5
Antal lediga lägenheter i genomsnitt	10	10	20	9	3
Energiförsäljning (MWh)	57 997	61 490	53 430	58 230	57 950

Mnkr	Kommunen				
	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd 31/12	21 406	21 485	21 327	21 136	21 127
Kommunal skattesats	21,29	21,29	21,29	21,29	20,99
Verksamhetens intäkter	360,5	365,0	358,1	329,3	309,7
Verksamhetens kostnader	-1 793,4	-1 688,9	-1 674,3	-1 597,7	-1 546,6
Skatteintäkter och kommunalekonomiskutjämnings	1 476,2	1 395,1	1 313,0	1 265,8	1 202,8
Årets resultat	45,2	82,8	-1,7	0,9	-30,4
Soliditet 1)	37,5	34,8	29,0	30,5	37,2
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	19,7	17,8	10,8	10,8	12,9
Investeringar (netto) 2)	47,1	46,6	37,1	64,1	68,1
Självfinansieringsgrad 3)	181,0	108,0	365,6	-48,9	23,5
Långfristig låneskuld	253,6	282,5	283,5	322,0	275,3
Antal årsarbetare	1 839	1 708	1 810	1 762	1 734
Antal elever F-9 kommunalskola i kommunen	2 448	2 407	2 312	2 262	2 223
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	200	215	202	209	216
Antal beviljade hemtjänsttimmar	98 394	100 246	104 215	94 861	100 639

Definition av nyckeltal
1) Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.
2) Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringar som finansierats med offentliga bidrag.
3) Självfinansieringsgrad definieras som Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Kommunens soliditet har de senaste tre åren förbättrats bland annat tack vare att de senaste årens starka resultat gjort det möjligt att minska den långfristiga låneskulden samtidigt som investeringsnivåerna har varit relativt låga.

Det lägre resultatet för kommunen 2022 jämfört med 2021 beror på att verksamheternas nettokostnader ökade mer än skatter, statsbidrag och kommunalutjämnings. Nettokostnadsökningarna har främst uppstått inom Funktionshindradeomsorgen, (ökad volym), och Individ och familjeomsorgen, (fler och dyrare placeringar av barn och unga).

Delmål som direkt bidrar till god ekonomisk hushållning*	Måluppfyllelse januari- december 2022	Utveckling av måluppfyllelse jämfört med föregående år
1.1 Andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska	Uppfyllt	Förbättring
3.9 Minskad sjukfrånvaro i kommunens verksamhet.	Delvis uppfyllt	Försämring
4.5 Andelen behöriga till gymnasieskolans yrkes- eller högskoleförberedande program ska öka på kommunens samtliga högstadieskolor	Delvis uppfyllt	Oförändrat

Delmål som direkt bidrar till god ekonomisk hushållning*	Måluppfyllelse januari- december 2022	Utveckling av måluppfyllelse jämfört med föregående år
6.2 Effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställ en hållbar försörjning av sötvatten för att förebygga vattenbrist och låga grundvattennivåer.	Delvis uppfyllt	Försämring
7.2 Minska kommunens energiförbrukning, bland annat genom energieffektivisering.	Uppfyllt	Fortsatt uppfyllt
8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
12.1 Minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
12.2 Matsvinnet ska minska.	Uppfyllt	Fortsatt uppfyllt
12.3 Kommunens upphandlingar ska främja hållbar produktion och stimulera en cirkulär ekonomi.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparenta och rättssäkra.	Uppfyllt	Fortsatt uppfyllt
16.3 Kommunkoncernens ekonomi ska vara långsiktigt hållbar.	Uppfyllt	Fortsatt uppfyllt
16.4 Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 40 procent och inte minska fler år än två år i rad.	Delvis uppfyllt	Oförändrat

* Se avsnitt "Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning" och "Uppföljning mål och delmål" för kommentarer och analys.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsutveckling i världen

Kriget i Ukraina

Under februari 2022 invaderade Ryssland och startade krig i Ukraina. Kriget har pågått i drygt ett år och det har påverkat världens ekonomier, framför allt Europa och USA. Det har inneburit kraftig inflation, höga energipriser och stigande räntor. Sverige och övriga Europa är på väg in i en lågkonjunktur, även om konsekvenserna ännu inte har slagit igenom fullt ut. Under andra halvåret 2023 förväntas konsekvenser synas tydligt. Kriget i Ukraina medför osäkra framtidsutsikter och att läget snabbt kan förändras.

Covid-19-pandemin

Efterföljderna av den tidigare covid-19-pandemin fortsätter att påverka kommuner och regioner. Konsekvenserna av pandemin ställer fortsatt krav på kommunen i dess roll som arbetsgivare, myndighetsutövare och serviceorgan för invånarna. Det har bland annat inneburit hantering av ett omfattande informationsflöde och förändrat utförande inom vissa verksamheter.

Det är framför allt Äldreomsorgen och Funktionshindradeomsorgen som fortsatt är berörda av smittspridningen. Det är fortfarande hög korttidssjukfrånvaro bland personalen i dessa verksamheter. Även materialkostnaderna kopplade till pandemin är fortsatt höga. Kommunen har säkerställt tillgång till skyddsutrustning.

Efter att smittspridningen gått ner har kommunanställda, som har arbetsuppgifter som tillåter, haft möjlighet att delvis även fortsättningsvis arbeta på distans. En viktig förutsättning har varit en tillfredsställande IT-miljö. Många medarbetare upplever positiva effekter med distansarbete i form av större flexibilitet och möjlighet till mer fokuserade arbetsperioder. Det innebär dock också en utmaning gällande att hålla ihop arbetsgrupper och utvecklingen av arbetet.

Samhällsekonomisk utveckling

Många konsekvenser av pris- och räntechocken ligger framför oss

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, gör i MakroNytt 1:2023 bedömningen att det framöver blir en global konjunkturförsvagning med låg eller negativ BNP-tillväxt inom Sverige, EU, USA och Kina. De höga räntorna, samt den höga inflationen med anledning av höga olje- energi- och livsmedelspriser kommer att ha negativ utveckling under framför allt första halvåret 2023. Om de höga inflationstalen blir bestående eller inte blir en viktig indikator för centralbankernas agerande. Dock förväntar sig de flesta bedömare att den svenska inflationen ska falla i år till mer rimliga nivåer

På grund av de kraftiga pris- och räntehöjningar under 2022, samt fortsatt hög inflation och räntehöjningar i början av 2023 så har vi ännu inte sett alla konsekvenser av detta. Under 2023 förväntas KPIF-inflationen ligga på mellan 5,5 - 6,5 procent, för 2022 blev utfallet 7,7 procent.

Svensk BNP

Bruttonationalprodukten för fjärde kvartalet 2022 minskade enligt BNP-indikatorn. För år 2023 förväntas BNP minska med 1 procent enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR. Den svenska ekonomin, och inte minst hushållen, har en högre räntekänslighet med högre skuldnivåer än i många andra länder. Därför förväntas konjunkturedgången i Sverige blir större i jämförelse med i andra länder. Under det senaste året har Sverige haft en reallöneminskning som det kommer att ta flera år att hämta tillbaka.

Skatteunderlagets ökningstakt mattas under 2023

När konjunktoren fortsätter att mattas av under år 2023 minskar ökningstakten för

skatteunderlaget. Lönesumman förväntas öka betydligt långsammare år 2023 än under 2022, då löneinkomsterna steg i närmast rekordfart. År 2023 väntas löneökningstakten växlas upp något, men det övertrumpas av en nedväxling vad gäller antalet arbetade timmar. Någon riktig avmattning syns ännu inte på svensk arbetsmarknad. Försvagningen av skatteunderlagstillväxten motverkas samtidigt av höga ökningarna av pensionsinkomster år 2023. Inte minst stigande garantipensioner väntas driva upp dessa inkomster. Den underliggande skatteunderlagstillväxten blir i år 3,7 procent, vilket är lägre än 5,9 procent år 2022 och lägre än genomsnittet för de senaste tio åren. Ökningen är i paritet med året innan covid-19-pandemin 2019, samt 2013 och 2014. För åren 2024 och 2025 väntas det ske en återhämtning, då produktion och sysselsättning växer snabbt. År 2026 förväntas ekonomin åter växa mer trendmässigt. Sammantaget växer skatteunderlaget 2024–2026 i linje med det historiska genomsnittet.

Den reala skatteunderlagstillväxten ser ut som i tabellen nedan de kommande åren.

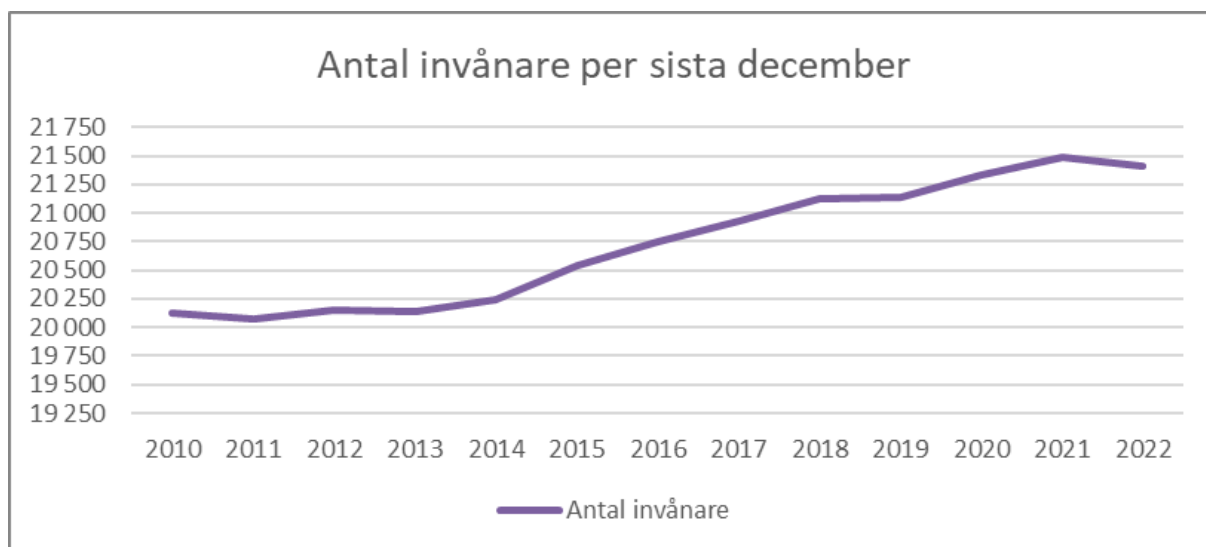
	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025	2 026
Realt skatteunderlag %	2,6	1,9	-2,9	0,7	4,7	1,5

Hittills har arbetslösheten inte påverkats, men den förväntas stiga och nå en topp under 2024 på 8,6 procent.

Befolkningsutveckling

Antalet invånare i Tierps kommun uppgick till 21 406 personer den 31 december 2022. Det är en minskning med 79 personer jämfört med år 2021. År 2022 flyttade 1 266 personer till Tierps kommun och 1 328 personer flyttade ut från kommunen. Det ger ett flyttningsnetto på -62 personer, det flesta flyttade inom Uppsala län. Kommunens födelsenetto var -31 personer, vilket betyder att det avled 31 personer fler än vad som föddes under året.

Kommunen har under de senaste 10 åren haft en positiv befolkningsutveckling och ökat från 20 156 invånare år 2012 till 21 406 invånare år 2022. Det ger en genomsnittlig ökning med drygt 125 invånare per år. År 2022 minskade dock befolkningen i Tierps kommun för första gången sedan år 2013, om det är tillfälligt eller ett trendbrott återstår att se. En positiv befolkningsutveckling har en positiv påverkan på kommunens skatteintäkter, samtidigt som en ökande befolkning kräver utbyggnad av den kommunala servicen.

De närmaste åren kommer Sverige att ha en snabb ökning av andelen personer över 80 år, även andelen barn och unga kommer öka. Den arbetsföra grupp som föranleder de lägsta kostnaderna och högsta intäkterna i form av inkomstskatt, åldersgruppen 20-65 år, kommer samtidigt att öka relativt långsamt. Om Sverige inte hade haft en tillströmning i form av invandring, skulle antalet personer i yrkesverksam ålder minska. Kommunsektorns stora

utmaningar är tätt kopplade till den demografiska utvecklingen. Kostnaderna för att i framtiden upprätthålla välfärd på samma nivå som idag kommer att öka kraftigt. Samma trend som i riket gällande demografin går också att se i Tierps kommun.

Arbetsmarknad

Sverige går in i en lågkonjunktur 2023, med negativ tillväxt, minskad efterfrågan av arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd. Sveriges kommuner och regioner, SKR, menar att kommunsektorn står inför utmaningarna att både hantera ett ekonomiskt tufft läge samtidigt som utmaningen med att hitta arbetskraft med rätt kompetens är svår på många håll och ökar väsentligt kommande år. Arbetslösheten beräknas 2023 stiga markant och 2024 antas andelen arbetslösa vara drygt 1 procentenhet högre än årsgenomsnittet år 2022 (7,5 procent).

Personer i arbetsför ålder, 20–66 år, ökar enligt SCB:s prognoser med 253 000 personer fram till år 2031. Räknat i antal faktiskt sysselsatta är ökningen bara 169 000 personer, då ökningen av den arbetsföra befolkningen främst sker i de yngre och äldre åldrarna där många studerar eller börjar gå i pension.

Idag arbetar cirka 25 procent av arbetskraften i välfärden. SKR:s beräkningar visar att med oförändrad personaltäthet skulle kommuner och regioner behöva öka antalet anställda med 91 000 fram till 2031. Flest medarbetare behövs inom äldreomsorgen och sjukvården, nästan 80 000, vilket beror på att den snabbast ökade befolkningsgruppen främst finns bland de över 80 år och denna grupp har störst behov av vård och omsorg.

Den historiska trenden där äldre stannar kvar längre på arbetsmarknaden gäller för hela åldersgruppen 60–74 år. Sammantaget beräknas sysselsättningsgraden för åldersgruppen 60–66 vara i genomsnitt 66 procent år 2031.

Arbetslösheten** sjönk i Uppsala län år 2022 och uppgick till 6 procent vid årets slut. Arbetslösheten i Tierps kommun uppgick till 7,3 procent av arbetskraften i åldrarna 16–64 år, vilket är 0,6 procentenhet lägre än år 2021. Sverigemedelvärdet var 6,7 procent år 2022. I Uppsala län, liksom i riket som helhet, steg antalet personer som år 2022 berördes av varsel om uppsägning jämfört med föregående år. Flest berörda i Uppsala län fanns inom näringsgrenen; Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster.

Nyföretagandet i riket föll under helåret 2022 med 5,9 % jämfört med 2021.

I Svenskt Näringslivs ranking av kommuners företagsklimat tilldelades Tierps kommun plats 172 år 2022. Kommunen klättrade 37 platser från år 2021 då Tierps kommun hade plats 209. Undersökningen baseras till två tredjedelar på resultatet av en enkätundersökning till företag och till en tredjedel på statistiska faktorer.

**Arbetslösheten baseras på Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökningar (AKU). Statistiken beskriver utvecklingen på arbetsmarknaden för Sveriges befolkning i åldern 15-74 år. Detta är det officiella arbetslöshetstalet.*

***Arbetslösheten är här den procentuella andelen av den registerbaserade arbetskraften, 16-64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Baseras på registerdata från Arbetsförmedlingarna och skiljer sig därmed från arbetslöshetssiffrorna från SCB:s AKU. Anledningen till att AKU-siffrorna inte redovisas är att dessa inte är tillgängliga på kommunnivå.*

Bostadsmarknad

I Tierps kommun var medelpriset för småhus för permanentboende 2 047 000 kronor år 2021*. Medelpriset för småhus steg med 14 procent från år 2020 till 2021. På tio år har medelpriset stigit med 102 procent. Enligt Statistiska centralbyrån, SCB, steg priserna på permanenta småhus i Sverige med 17 procent under helåret 2021, jämfört med helåret 2020. Det genomsnittliga priset i landet för ett småhus för permanent boende var cirka 3,8 miljoner kronor under 2021.

Det finns en fortsatt hög efterfrågan på bostäder i Tierps kommun. Tierpsbyggen, det kommunala bostadsbolaget, har inga lediga lägenheter utöver de som det utförs underhåll i. Det är 2-3 års kötid på de större orterna i kommunen och 1-2 års kötid på de mindre orterna.

Strategisk och långsiktig planering, i samverkan mellan Tierps kommun och Tierpsbyggen, har bidragit till att flyttkedjorna börjar komma igång i kommunen. Allt fler äldre villaägare väljer att flytta till lägenhet, vilket leder till att hus blir tillgängliga på marknaden för barnfamiljer.

Det är efterfrågan på tomtmark, framför allt i Tierp och Örbyhus. Planberedskapen är god i Tierp där arbetet pågår med den nya stadsdelen Siggbo trädgårdsstad. Det återstår dock arbete med bland annat infrastruktur innan planen kommer att generera tomter som är klara för att bygga hus på. I Örbyhus är planberedskapen för villabebyggelse låg, en ny och storskalig detaljplan (Västra Libbarbo), med huvudfokus på villabebyggelse, står inför samråd. I majoriteten av de mindre orterna finns god eller någorlunda god planberedskap för bostäder i förhållande till efterfrågan. Vidare finns privata exploatörer i Karlholms strand där området är under utveckling med planerad bebyggelse av både villor och lägenhetshus.

Arbetet med den nya översiktsplanen och riktlinjerna för bostadsförsörjning fortsätter kommande år utifrån fastställd tidsplan.

**Siffrorna från SCB gällande bostäder och fastighetsmarknad avser år 2021. Statistiken för år 2022 på kommunnivå publiceras hos SCB i slutet av maj 2023.*

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Riskanalys			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkningen slutar öka	Brist på bostäder	Kommun och AB Tierpsbyggen	Bra tillgång till tomter. Ökad bostadsproduktion
Långvarigt och/eller utbrett krig	Stor oro i världsekonomi	Hela kommunkoncernen	Omvärldsbevakning samt inta krisberedskap
Utdragen återhämtning	Ansträngd personal och allmänhet	Hela kommunkoncernen	Fortsätta följa rekommendationer
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad verksamhet	Vård och omsorg, Utbildning och Individ- o Familjeomsorg	Bemanningsenhet, - Kompetensförsörjningsplaner, - Länsamverkan
Åldrande fastigheter	Dyrare underhåll	Kommunen och Tierps kommunfastigheter AB	Förbättrad planering av investeringar och reinvesteringar. Tydligare prioritering av investeringar och reinvesteringar
Finansiell risk			
Hög skuldsättning	Dyrare upplåning	Hela kommunkoncernen	Förbättrad soliditet med minst 60% självfinansieringsgrad per år Investeringsprioritering
Finansieringsrisk	Större andel förfallna lån än plan	Hela kommunkoncernen	Uppföljning av när lån förfaller i tid

Risikanalys			
			Krav på tillgänglig checkkredit
Brist likviditet	Pga av krigets konsekvenser	Hela kommunkoncernen	Löpande kontroll av ekonomin
Fortsatt hög inflation	rigets påverkan på priser	Hela kommunkoncernen	Löpande uppföljning och energieffektivisering
			Besparingsåtgärder

Omvärldsrisk

Om befolkningen inte fortsätter att öka så avstannar skatteunderlagstillväxten, det kan innebära ytterligare krav på besparingar alternativt en skatthöjning för att möta ökade demografiska behov, hög inflation, kostnadsökningar och investeringsbehov.

Blir kriget i Ukraina långvarigt eller sprids till andra länder så kommer konsekvenserna bli oerhört stora både för kommunen, länet, Sverige och Europa. Vi har redan sett kraftiga kostnadsökningar pga. hög inflation, högre räntor och en allmän oro i samhället.

Verksamhetsrisk

Om kommunen inte kan rekrytera den personal som det finns behov av kan verksamheterna få problem att upprätthålla en kvalitativ och bra verksamhet för kommunmedborgarna.

Risken med åldrande fastigheter är att verksamheterna kommer att arbeta i arbetsmiljömässigt undermåliga lokaler. Dessutom stiger underhålls- och/eller nybyggnationskostnaderna. Genom tydlig planering och prioritering av underhåll och investeringar ska kommunen komma tillrätta med problemet och långsiktigt även få bättre och lägre lokalkostnader. Detta genom att bland annat kunna avsluta hyra av paviljonglokaler samt nybyggnation av nya verksamhetslokaler.

Finansiell risk

Med för hög skuldsättning sätter sig kommunen i en situation av stigande räntor och ökad bevakning från Kommuninvest. Stigande räntor minskar även verksamheternas driftbudgetutrymme.

Kommunen har redan inlett ett nära samarbete med Kommuninvest för att komma till rätta med den höga belåningsgraden.

För att inte hamna i en finansieringsrisk med många förfallna lån samtidigt så planerar kommunen när lån omsätts, kommunen har inte haft någon nyupplåning sedan 2019. Koncernen har minskat sin upplåning med 5,0 mnkr under 2022. Kommunen har minskat lånen med 30 mnkr. Koncernen har också tillgång till en checkkredit via Nordea för kortsiktiga finansieringsbehov.

Beträffande kriget i Ukraina så kan det även innebära en finansiell risk att inte ha tillgång till likviditet/lånemöjligheter, mm om finansmarknaden blir allvarligt störd. Europa är ju på väg in i en lågkonjunktur.

Den under 2022 höga inflationstakten har fortsatt in i 2023. Kan inte Riksbanken få bukt på detta så riskerar kommunerna att hamna i finansieringsproblem som kan medföra höjda skatter och kraftiga åtstramningar.

Pensionsförpliktelser/

Kommunkoncernen har ett pensionsåtagande som uppgår till 523,8 (513,6) mnkr. Åtagandet för kommunen uppgår till 515,8 (505,4) mnkr.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse.

För att möta kommande pensionsutbetalningar för pensioner som är intjänade före 1998 av personer födda till och med 1948, har Tierps kommun avsatt medel till Uppsala läns Pensionsstiftelse. Placeringarnas bokförda värde exklusive löneskatt uppgick till 167,4 (180,4) mnkr per 2022-12-31. Marknadsvärdet av Tierps kommuns andel av stiftelsens placeringar är 179,0 (206,8) mnkr. Under 2022 fick kommunen gottgörelse från pensionsstiftelsen om 14,3 mnkr motsvarande utbetalda pensioner under 2021 för årskullar tom 1948 varav 3,8 mnkr var värdeökning av insatt kapital.

Även hösten 2021 respektive hösten 2020 begärde kommunen gottgörelse om ca 30,0 mnkr motsvarande utbetalda pensioner under 2020 och 2019 ur ansvarsförbindelsen för årskullar tom 1948. Dessa betalades ut till kommunen under 2021.

Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår efter avdrag för värdet i pensionsstiftelsen till 219,7 (203,8) mnkr inklusive löneskatt. Återlånade medel det vill säga skillnaden mellan förpliktelsen och marknadsvärdet för förvaltade pensionsmedel uppgår till 336,8 (298,6) mnkr för kommunen. En stor del av pensionsförpliktelsens ökning beror på förändringen av prisbasbeloppet till följd av inflationen.

Kommunen följer RKR R10 Pensioner från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelser finns i not 20 och 24. Upplysning om placeringen i Uppsala läns pensionsstiftelse finns i not 14.

Mnkr	Kommunkoncern		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Pensionsförpliktelse				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	151,7	146,0	143,7	137,8
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	219,7	203,8	219,7	203,8
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring				
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	152,4	163,8	152,4	163,8
Summa pensionpliktelse inklusive försäkring och stiftelse	523,8	513,6	515,8	505,4
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital				
varav överskottsmedel				
Totalt kapital pensionsstiftelse	179,0	206,8	179,0	206,8
Finansiella placeringar, pensionsmedel (egen förvaltning)				
Summa förvaltade pensionsmedel	179,0	206,8	179,0	206,8
Finansiering				
Återlånade medel	344,8	306,8	336,8	298,6
Konsolideringsgrad	98%	98%	98%	98%

Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga omvärldsfaktorer

Kriget i Ukraina

Under februari 2022 startade Ryssland krig i Ukraina. Kriget har pågått i drygt ett år och det har påverkat större delen av världens ekonomier, framför allt Europa och USA. Det har inneburit kraftig inflation, höga energipriser och stigande räntor. Sverige och övriga Europa är på väg in i en lågkonjunktur, även om konsekvenserna ännu inte har slagit igenom fullt ut. Under andra halvåret 2023 förväntas konsekvenser synas tydligare i kommunens ekonomi.

Covid-19-pandemin

Tierps kommun har under 2022 fortsatt arbetet för att minimera konsekvenser efter den tidigare covid-19-pandemin. Det är framför allt Äldreomsorgen och Funktionshindradeomsorgen som har varit berörda av smittspridning och restriktioner. Det är fortfarande hög korttidssjukfrånvaro bland personalen i dessa verksamheter. Även materialkostnaderna kopplade till pandemin är fortsatt höga.

Väsentliga händelser inom koncernen

Det mest glädjande inom koncernen är den fortsatt höga resultatnivån, 31 mnkr, varav kommunen 45,2 mnkr.

Individ och familjeomsorgens verksamhet har fortsatt sitt utvecklingsarbete med bl.a. stödprocesser och att införa digitala verktyg för att få till ett effektivare arbete. Antalet anmälningar om barn som far illa bromsades upp och hamnade i princip på samma nivå som året innan, 2131 mot 2126. Antalet anmälningar har under flera år ökat kraftigt. Antalet placerade barn ökade från 87 till 115 och antalet placeringar från 149 till 199. Kostnaderna för barn och ungdomsvården ökade kraftigt under år 2022. SIS placeringar, konsulentstödda familjehem och utredningshem är de områden som ökat mest. Ett utvecklingsarbete gällande barn placerade i familjehem är pågående.

Det har skett en ökning av öppenvårdsinsatser med 37 procent under år 2022. Utan detta arbete bedömer verksamheten att kostnaderna hade varit betydligt högre. Det ekonomiska biståndet har minskat med 4,3 procent under år 2022 trots kraftiga kostnadsökningar på bland annat el.

Mottagning av flyktingar från Ukraina har skett i samverkan med AB Tierpsbyggen, ABTB.

Vård och omsorg har fortsatt arbetet med Heltidsresan under år 2022 och fler verksamheter har kopplats på till pilotprojektet. Under året har 20 stycken tillsvidareanställda påbörjat utbildning på vuxenutbildningens omvårdnadsprogram. Utbildningen pågår under tre terminer och de studerar 50 procent och arbetar 50 procent. Även fem medarbetare har påbörjat YH-utbildning med inriktning specialist-undersköterska med inriktning rehabilitering. Utbildningarna finansieras via äldreomsorgslyftet.

Kommunen har fått kraftigt höjda försäkringspremier på grund av ökat antal skador och en ökad skadegörelse.

Kommunen har sålt Crosshallen till en privat aktör, vilket medförde ytterligare nedskrivningar av värdet. Förskolan i Söderfors är såld och riven.

Tierps kommunfastigheter AB, TKAB, har i samarbete med kommunen fortsatt projektera för flera förskolor. Först på tur att bli inflyttningsklar under december 2022 var Kyrkskolan. En ny projektprocess har tagits fram för beställningar/byggnation av förskolor för att få en tydligare styrning i tidigt skede. Mellan kommunen och TKAB/ABTB har ett nytt samverkansavtal upprättats för ökad samverkan och resurseffektivitet.

Centralskolans framtid är under utredning på grund av det stora underhållsbehovet som finns

där. Detta kan innebära stora framtida kostnader i form av renovering eller nybyggnation av skolan.

Många genomförandeprojekt på investeringsområdet blev betydligt dyrare än ursprungliga budgetar på grund av det rådande världsläget. Markanvisningsavtal och köpeavtal har förlängts efter beslut i början av 2023.

Genom samarbetet inom IT-centrum och C-Tillsammans möjliggörs gemensamma upphandlingar till exempel telefoni, klienter och print. Det ger även kostnadseffektiva lösningar, till exempel konsumentvägledning, växeltjänster, och möjliggör utökat samarbete mellan kommunerna.

Betydande rättstvister

Kostnaderna för Möbeln blev under 2022 slutgiltigt reglerade och drabbade kommunen med 4 755 739 kr i advokatkostnader och med 2 831 593 kr i retroaktiv hyra för 2019-2022.

Twisten kring Söderfors Camping/Rörholmsbadet har nått förlikning och kostade 181 000 kr.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ansvarsstruktur

Kommunfullmäktige		
Budget med plan (ramar, uppdrag och mål)		
Strategier, program, policyer, riktlinjer		
Reglemente	Bolagsordning	
Delegationsordning	Ägardirektiv	
Kommunstyrelsen		
Styra, leda och samordna den kommunala koncernen	Kommunens bolag	
Hålla uppsikt inom den kommunala koncernen	Styra, leda och samordna verksamhet	
Övergripande ansvar för intern kontroll	Mål för verksamhet och ekonomi	
Rapportera till kommunfullmäktige	Upprätta affärsplan	
	Intern kontroll avseende verksamhet och ekonomi	
	Rapportera till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige	

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktige fastställer övergripande vision, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs i Vision för Tierps kommun, Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet och Översiktsplan. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv med mera och tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning, samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens organisation.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering. Det innebär ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen ansvarar därmed för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens verksamhet under kommunstyrelsen, kommunens nämnder och de kommunala bolagen. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikt och intern kontroll. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Styrelser, nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer, samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås.

Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden, samt för att bedriva den operativa verksamheten.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

Kommunen arbetar utifrån målstyrning. Kommunens övergripande budgetdokument är organisationsneutralt och utgår från de sju områden kommunen verkar inom: "Kommun och inflytande", "Barnomsorg och utbildning", "Bo, trafik och miljö", "Kultur, fritid och friluftsliv", "Näringsliv och arbete", "Omsorg och stöd" och "Kommunen som arbetsgivare". Det viktiga är att beskriva vad kommunen gör för medborgarna, vilka lagar med mera som kommunen behöver rätta sig efter och vad politiken vill uppnå. Medel i budgeten fördelas dock utifrån verksamhet i linjeorganisationen.

Inför budgetarbetet levererar verksamheterna grunden till budgeten i form av texter som pekar ut planeringsförutsättningar, ekonomiska förutsättningar och utvecklingsförutsättningar för budgetens sju områden. Politiken utgår från detta när de påbörjar arbetet att ta fram mål.

Kommunens övergripande mål utgörs av Agenda 2030. De globala målen i Agenda 2030 är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och innefattar de tre dimensionerna av hållbarhet: social, ekonomisk och miljömässig. Även Sveriges regering har skrivit under på dessa och Tierps kommun har åtagit sig att jobba mot målen. Agenda 2030s övergripande målsättning är att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och lösa klimatkrisen till år 2030.

Politiken tolkar de globala målen och konkretiserar, genom att ta fram delmål, vad Agenda 2030 innebär för Tierps kommun och vad kommun måste göra för att uppnå dem. Politiken pekar också ut särskilda uppdrag inom budgetens sju områden. I den ekonomiska budget som läggs ska medel för uppdragen ingå.

Kommunfullmäktige fastställer mål, delmål och särskilda uppdrag, samt drifts-, resultat-, investerings- och finansieringsbudget i Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet. Samtidigt fastställs årligen ägardirektiv för kommunens fyra bolag. Det möjliggör en mer aktiv och transparant ägarstyrning som också kopplar till målen. Budget och verksamhetsplan för de gemensamma nämnderna IT-nämnd och Lönenämnd fastställs även de i en bilaga till planen.

När kommunfullmäktige fastställt Plan för Tierps kommun och verksamhet, tar verksamheten fram egna mål, strategier och aktiviteter för att uppnå de av politiken satta målen och särskilda uppdragen. Arbetet genomförs digitalt i kommunens ledningssystem.

Uppföljning av drift, investeringar, delmål och uppdrag sker tre gånger per år. Tertiärrapport per april, delårsrapport per augusti och bokslut för helår. Uppföljningar görs digitalt i kommunens ledningssystem. I ledningssystemet ingår även en modul för internkontrollens planering, genomförande och uppföljning. Internkontrollen följs upp regelbundet och rapporteras en gång per år till kommunstyrelsen i samband med årsbokslut.

De viktigaste övergripande styrdokumenterna i Tierps kommun är Vision, Översiktsplan och Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet. I Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet redovisas samtliga styrdokument politiken har fastställt. I ägardirektiven för bolagen framgår vilka styrdokument som gäller för bolagen. I Riktlinjer för styrdokument har en enhetlig dokumentnomenklatur för Tierps kommuns styrdokument och tydliggörande av deras funktion i den kommunala styrningen fastställts. Riktlinjen innehåller också en struktur för en enhetlig framtagning, hantering och uppföljning av kommunens styrande dokument.

Uppföljning mål och delmål

Uppföljning mål och delmål

Tierps kommuns plan och budget utgår från FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030. Även om de 17 målen är globala är det på lokal nivå som det mesta av arbetet måste göras för att uppnå målen i agendan. All kommunal verksamhet sker i linje med Agenda 2030 och ryms under Agendans tre hållbarhetsdimensioner – ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Tierps kommun har antagit lokala delmål som visar vad Agenda 2030 innebär lokalt för kommunen, och som alla verksamheter ska arbeta för att uppnå. Målen i Agenda 2030 är integrerade och odelbara, vilket betyder att inget mål kan nås utan framgång inom ett annat - därför behövs alla mål för att agendan ska kunna uppnås.

Verksamheterna redovisar egna indikatorer för att visa måluppfyllelse och verksamheternas prestation i relation till målen. För att följa den långsiktiga trenden för målen i kommunen i stort används nationella nyckeltal från flera källor. Flera återfinns i databasen Kolada (www.kolada.se) som samlar statistik från kommuner och regioner i Sverige för att bland annat visa på uppfyllelsen av Agenda 2030 lokalt och regionalt.

Analysen av måluppfyllelsen bygger på verksamheternas och nämndernas bedömningar och är en sammantagen bedömning av kommunkoncernens insats i relation till målen, hänsyn tas också till trenden för målet i nationella nyckeltal.

Verksamheterna och nämnderna motiverar sin bedömning utifrån de färgade symbolerna grön, gul eller röd. Symbolerna betyder följande:

- – Vi ligger bra till för att uppfylla målet
- – Vi är på rätt väg för att uppfylla målet, men det går för långsamt.
- – Ännu inga åtgärder, eller utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder krävs.

Sammanfattning måluppföljning

Året 2022 har präglats av att samhället gått ut ur en pandemi och kommunens verksamheter börjar återgå till ett normalläge utan hårda restriktioner. Fler verksamheter vittnar om att de börjar komma ikapp med antalet ärenden, har fler fysiska träffar och anordnar aktiviteter och evenemang igen, även om en försiktighet råder och det digitala arbetssättet fortsätter även efter pandemin. Samtidigt har kommunen gått in i en tid av ökad osäkerhet, med krig i vårt närområde, stigande inflation, räntor, el- och bränslepriser som påverkar våra medborgare och verksamheter. Det finns en oro för ett kraftigt försämrat ekonomiskt läge och att Sverige inom en snar framtid går in i en lågkonjunktur som kan få stor påverkan på kommunens verksamheter. Detta kommer också påverka möjligheterna att uppnå många av kommunens uppsatta mål inom Agenda 2030.

Vad gäller måluppfyllelsen bedömer verksamheterna att fyrtio delmål uppnås under året, trettiosex delmål uppnås delvis och ett delmål uppnås inte till helåret. Det är ett kraftigt förbättrat resultat sedan årsredovisningen 2021, med framförallt fler mål som gått från delvis uppnådda till uppnådda under året. Det är främst delmål inom den sociala hållbarheten där en förbättring ses med ett ökat antal insatser för att minska utanförskap, psykisk ohälsa och få fler i arbete, där kommunen nu återgår till samma nivåer som innan pandemin.

Måluppfyllelsen inom miljöområdet är mer svårbedömd, då kommunen å ena sidan gör många insatser, men å andra sidan kan vi inte se effekterna i miljön ännu, och eftersläpningen av statistiken är stor.

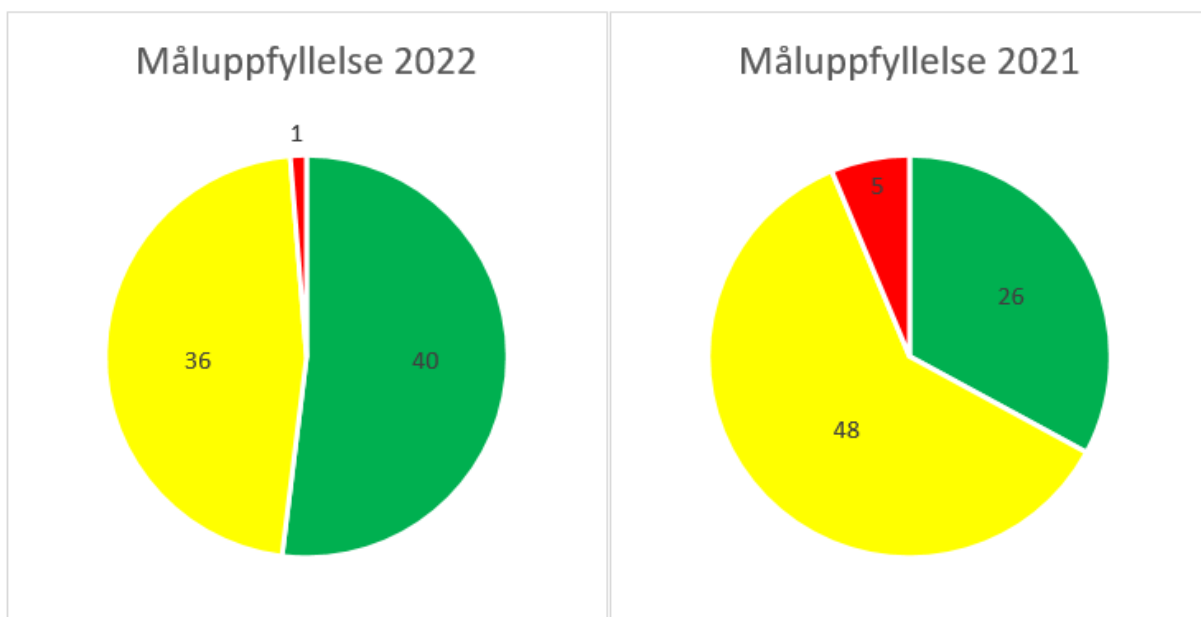
Sammantaget ses en förbättring av måluppfyllelsen inom samtliga områden, vilket troligen

delvis är en effekt av en tydligare styrning och bättre uppföljning och analys av verksamheternas resultat. Sammanfattningsvis ser vi en positiv utveckling där kommunkoncernen i stort uppnår, eller delvis uppnår, det kommunstyrelsen och verksamheterna har satt som mål för året.

En fördjupad analys och kommentarer av utfallet vad gäller mål och delmål finns i bilagan *Fördjupad måluppföljning med analys och indikatorer*.

Samlad bild över måluppfyllelsen

Bilden presenterar en översikt över antalet uppnådda delmål (grönt), antalet delvis uppnådda delmål (gult) samt delmål som inte uppnås under året (rött) för hela kommunkoncernen för år 2022 samt år 2021.

Snabb översikt över måluppfyllelsen

Här presenteras en översikt över uppfyllelsen av kommunens mål och delmål liksom de genomsnittliga trenderna för nyckeltalen i Kolada för varje Agenda 2030 mål.

 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●</p> <p>Långsiktig trend →</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆</p> <p>Långsiktig trend ↘</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●● ◆◆◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>
 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●● ◆</p> <p>Långsiktig trend →</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●● ◆◆◆ ■</p> <p>Långsiktig trend →</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆◆</p> <p>Långsiktig trend →</p>
 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●● ◆◆◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆◆◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>
 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●● ◆◆◆◆◆</p> <p>Långsiktig trend →</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●● ◆</p> <p>Långsiktig trend →</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆◆◆◆◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>
 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>◆◆◆◆◆</p> <p>Långsiktig trend ↘</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆◆◆◆◆</p> <p>Långsiktig trend —</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●●</p> <p>Långsiktig trend →</p>
 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>●●●●● ◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>	 <p>Måluppfyllelse delmål</p> <p>● ◆</p> <p>Långsiktig trend ↗</p>
 <p>INGEN SKA LÄMNAS UTANFÖR</p>		

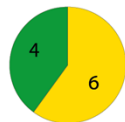

- Vi är på rätt väg för att uppfylla målet
- ◆ Vi är på rätt väg att uppfylla målet, men det går för långsamt.
- Ännu inga åtgärder, eller utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder krävs.

- ↗ Trenden för nyckeltalet är positiv
- Trenden för nyckeltalet är neutral, eller går för långsamt för att nå målet
- ↘ Trenden för nyckeltalet är negativ

Viktiga utdrag från analysen av måluppfyllelsen

Här presenteras några viktiga utdrag från analysen av måluppfyllelsen för kommunen, vad gäller verksamheternas resultat liksom trender i nationella nyckeltal.

En fördjupad analys och kommentarer av utfallet vad gäller mål och delmål finns i bilagan *Fördjupad måluppföljning med analys och indikatorer*.

<p>Fler aktiviteter, träffar och evenemang i kommunen</p> 	 <p>Största förbättringen i våra verksamheter inom mål</p>	<p>Förbättrad samverkan med civilsamhället</p>
<p>13 fler uppfyllda mål under året</p>	<p>Minskad arbetslöshet och färre invånare med ekomiskt bistånd</p> 	<p>Störst förbättring i måluppfyllelse inom område Omsorg och stöd</p>
<p>Positiv trend för folkhälsan</p> 	<p>Mål med mest positiv utveckling enligt nationella nyckeltal</p> 	<p>Växthusutsläppen minskade i nivå med kommunens klimatbudget</p>
 <p>Mål som är svårast att nå enligt kommunens verksamheter</p>	 <p>Höga placeringar i rankingar kring miljö, natur och friluftsliv</p>	<p>Mål med negativ utveckling enligt nationella nyckeltal</p>
<p>Pandemin har lett till ökade löneskillnader</p> 	 <p>Mer naturvård men svårt att bedöma tillståndet i miljön i kommunen</p>	<p>Bättre resultat i undersökningar av lokalt företagsklimat</p>
 <p>Färre våldsbrott och mer insatser kring mäns våld mot kvinnor och brottsförebyggande arbete</p>	<p>Höga värden i brukarundersökningar visar att medborgare är nöjda med kommunens omsorg</p> 	<p>Pandemin påverkar resultaten i skolan</p>

Utfall delmål och särskilda uppdrag

Budgetens verksamhets- och måluppställning utgår från medborgarens perspektiv, därför redovisas först det sammanställda utfallet för delmål och särskilda uppdrag uppdelat på de sju övergripande områden kommunen verkar inom. Därefter följer en sammanställning per nämnd.

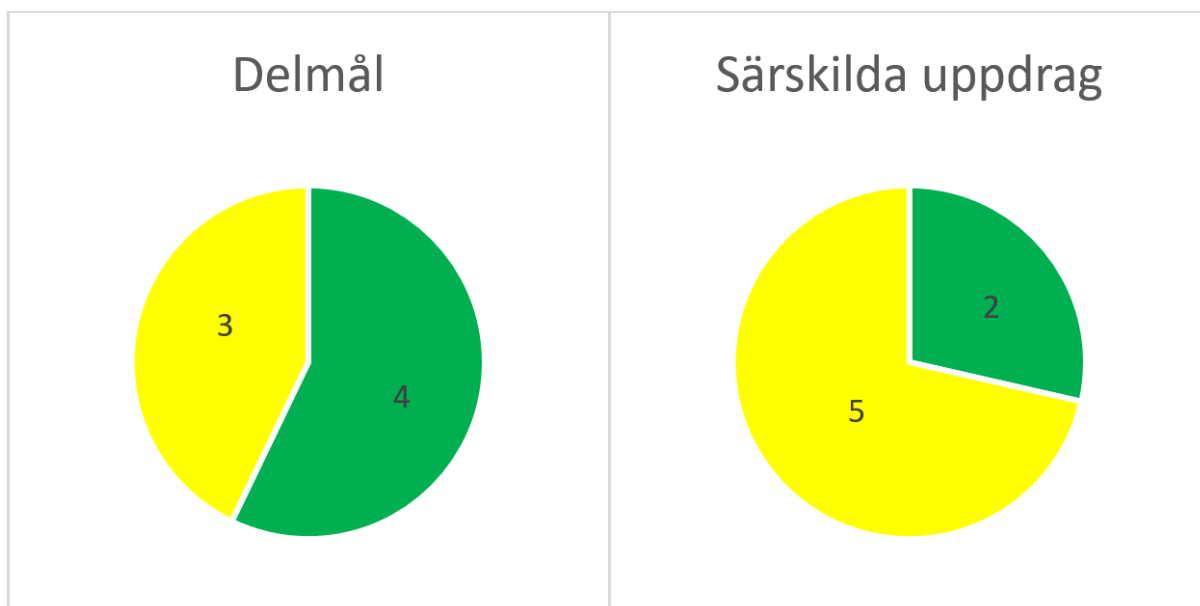
Måluppfyllelsen per delmål eller särskilt uppdrag redovisas enligt följande logik:

- – Vi ligger bra till för att uppfylla målet
- – Vi är på rätt väg för att uppfylla målet, men det går för långsamt.
- – Ännu inga åtgärder, eller utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder krävs.

En fördjupad analys och kommentarer av utfallet vad gäller mål och delmål finns i bilagan *Fördjupad måluppföljning med analys och indikatorer* under rubriken *Uppföljning mål och delmål*. Verksamheternas kommentarer till utfallet när det gäller genomförandet av de särskilda uppdragen finns i samma bilaga under rubriken *Uppföljning av särskilda uppdrag*.

Kommun och inflytande

Kommunkoncernens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området Kommun och inflytande.

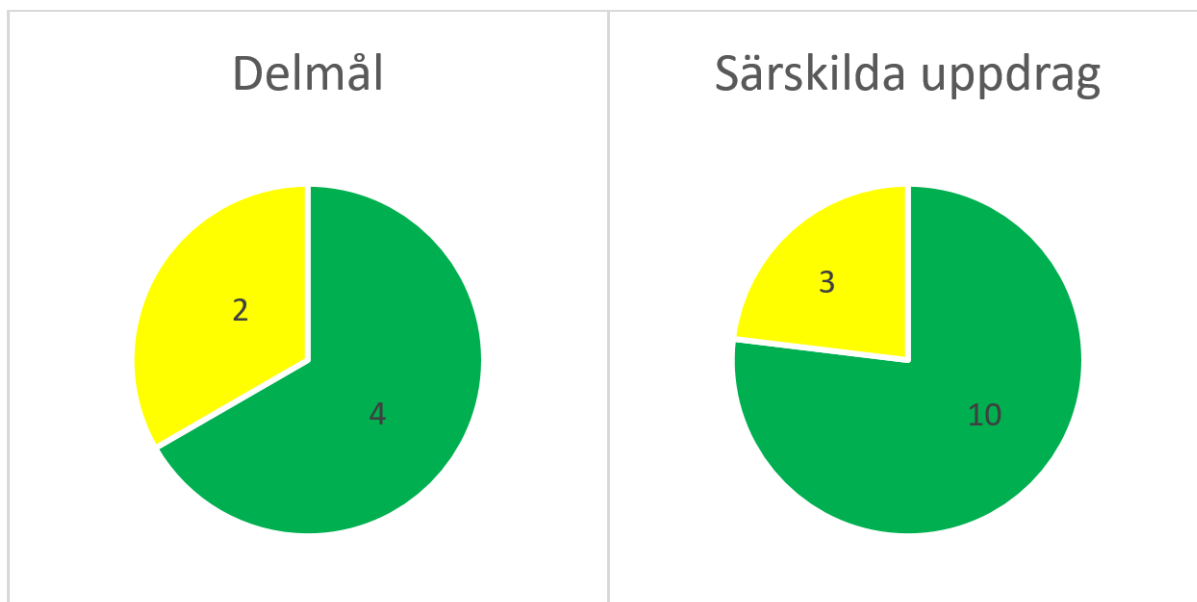

Delmål - Fyra delmål är uppnådda och tre delmål uppnås delvis med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - Två särskilda uppdrag är genomförda och fem är delvis genomförda under året.

Barnomsorg och utbildning

Kommunkoncernens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området Barnomsorg och utbildning.

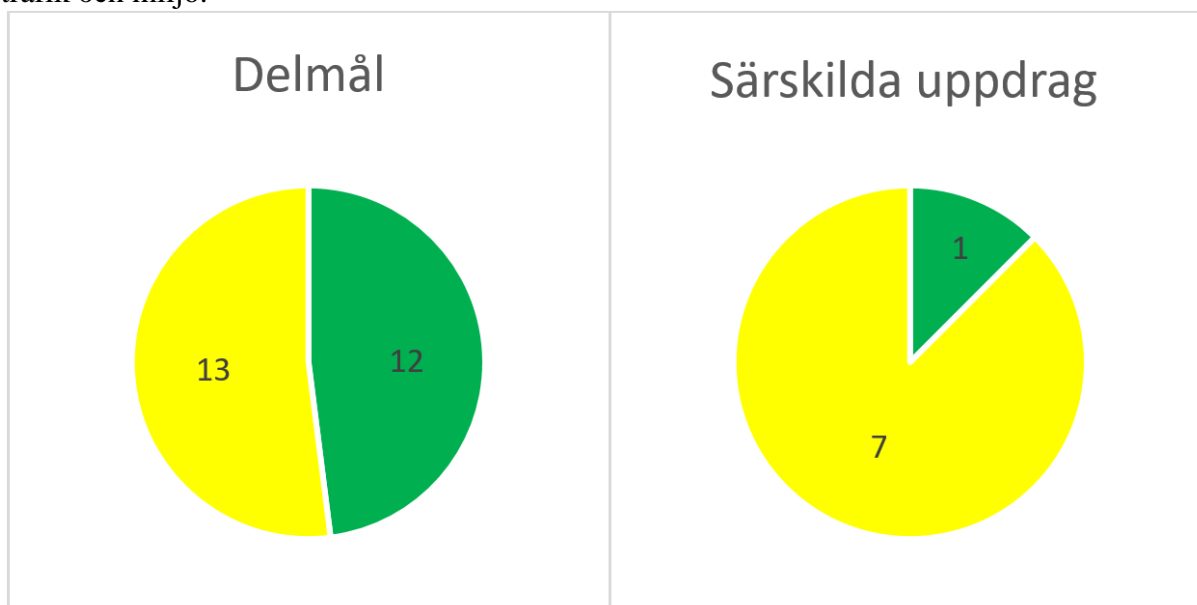

Delmål - Fyra delmål är uppnådda och två delmål uppnås delvis med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - Tio särskilda uppdrag är genomförda och tre är delvis genomförda under året.

Bo, trafik och miljö

Kommunkoncernens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området Bo, trafik och miljö.

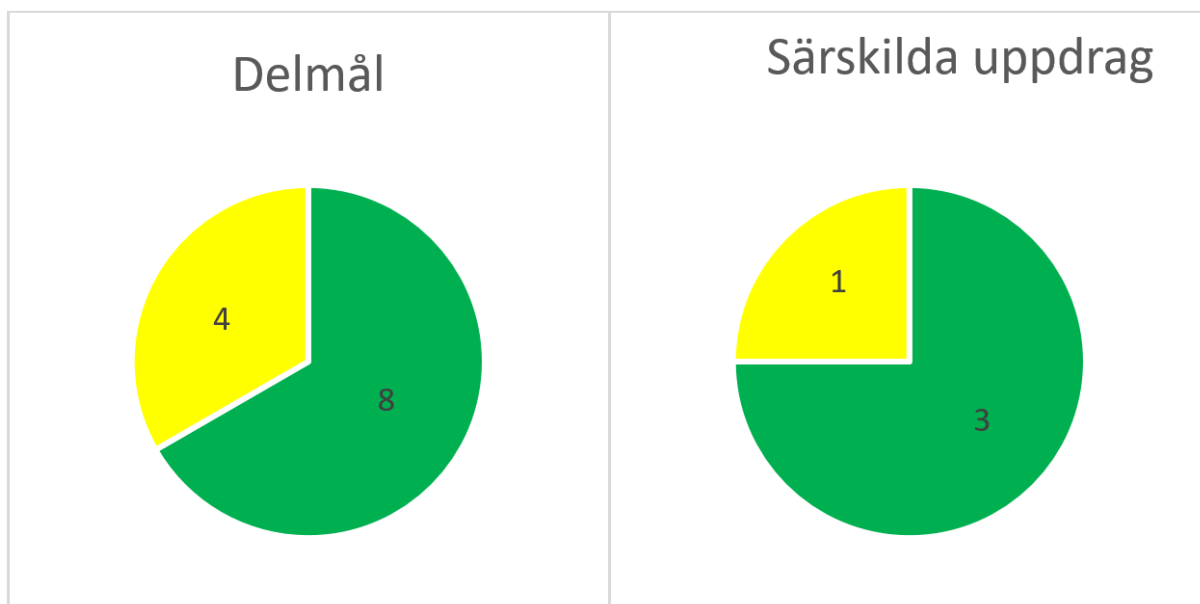

Delmål - Tolv delmål är uppnådda och tretton delmål uppnås delvis med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - Ett särskilt uppdrag är genomfört och sju är delvis genomförda under året.

Kultur, fritid och friluftsliv

Kommunkoncernens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området Kultur, fritid och friluftsliv.

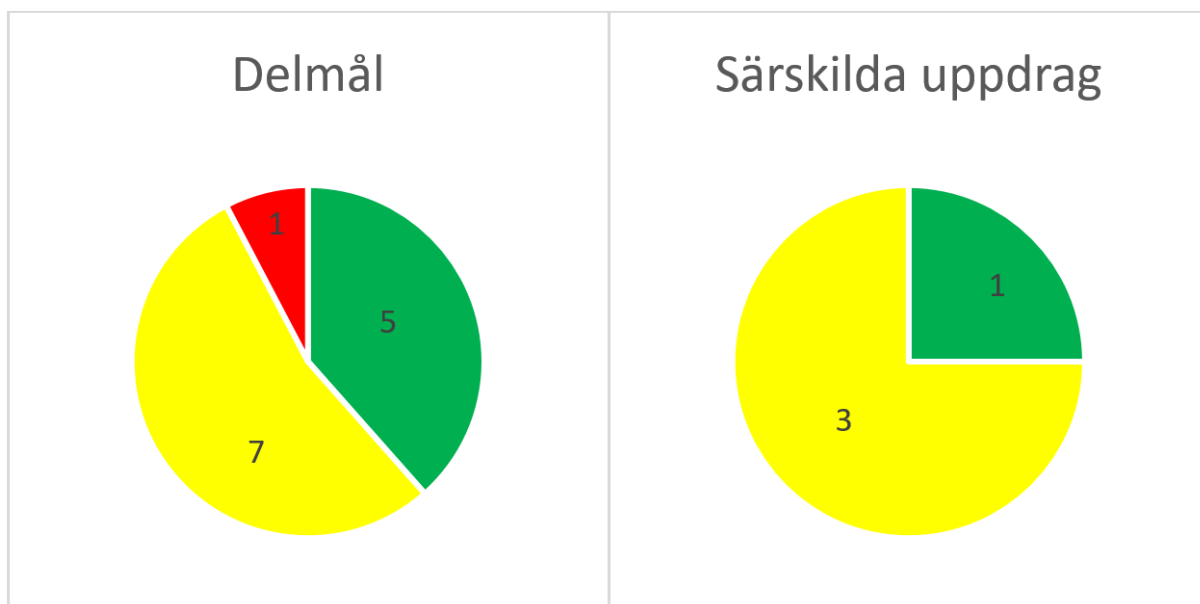

Delmål - Åtta delmål är uppnådda och fyra delmål uppnås delvis med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - Tre särskilda uppdrag är genomförda och ett är delvis genomfört under året.

Näringsliv och arbete

Kommunkoncernens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området Näringsliv och arbete.

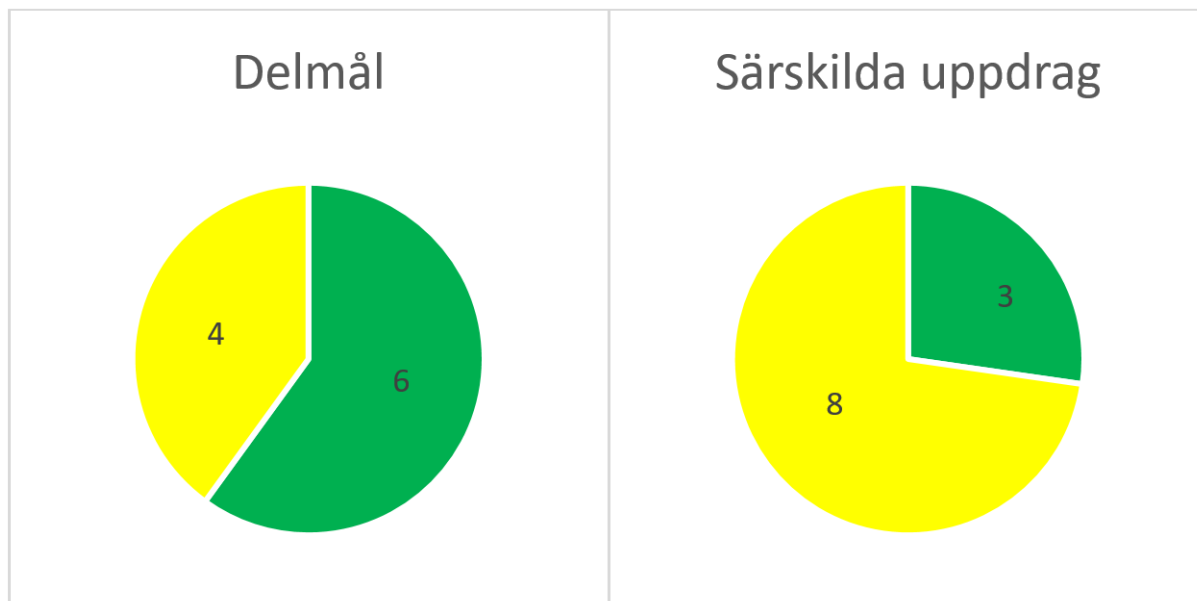

Delmål - Fem delmål är uppnådda, sju delmål uppnås delvis och ett delmål uppnås inte med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - Ett särskilt uppdrag är genomfört och tre är delvis genomförda under året.

Omsorg och stöd

Kommunkoncernens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området Omsorg och stöd.

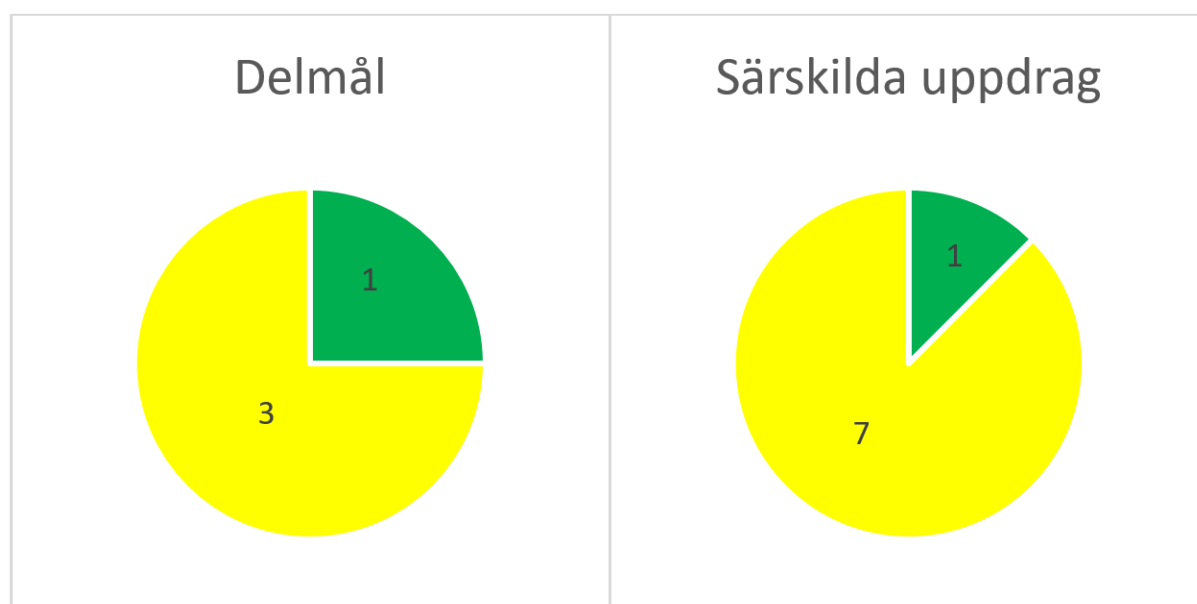

Delmål - Sex delmål är uppnådda och fyra delmål uppnås delvis med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - Tre särskilda uppdrag är genomförda och åtta är delvis genomförda under året.

Kommunen som arbetsgivare

Kommunkoncernens måluppfyllnad 2022 för delmål och särskilda uppdrag inom området Kommunen som arbetsgivare.

Delmål - Ett delmål är uppnått och tre delmål uppnås delvis med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - Ett särskilt uppdrag är genomfört och sju är delvis genomförda under året.

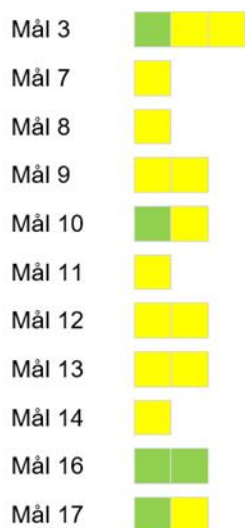
Redovisning av respektive nämnds och verksamhets bidrag till 2022 års måluppfyllelse av delmål och särskilda uppdrag

Nedan görs en översiktlig redovisning av måluppfyllelse per nämnd under verksamhetsåret. För kommunstyrelsen redovisas varje underliggande verksamhetsområde.

Kommunstyrelsens verksamheter

Gemensam service

Antal delmål och status

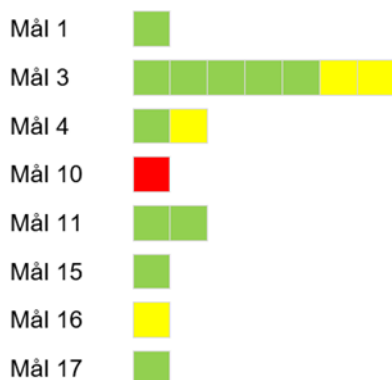

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

Kultur och fritid

Antal delmål och status

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

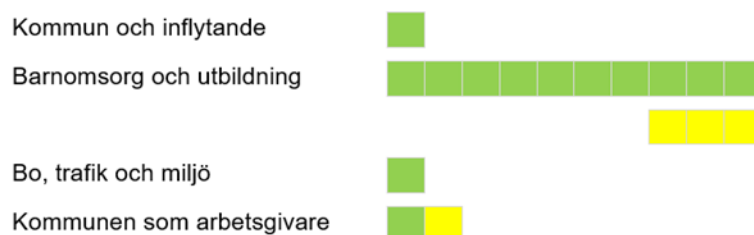

Utbildning

Antal delmål och status

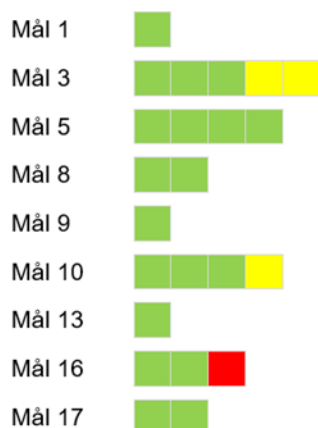

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

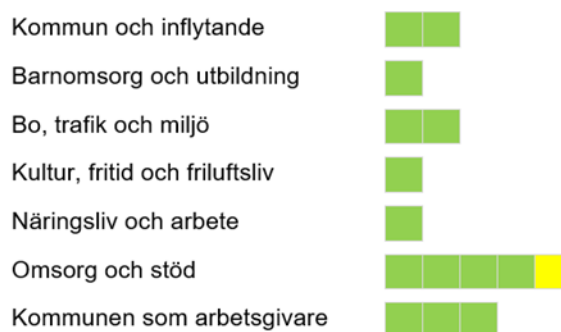

Individ- och familjeomsorgen

Antal delmål och status

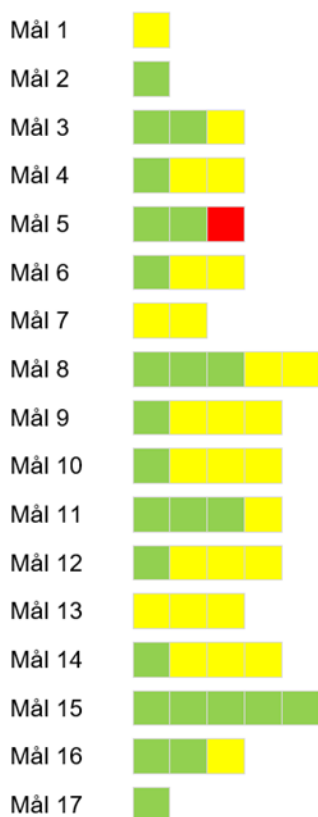

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

Medborgarservice

Antal delmål och status

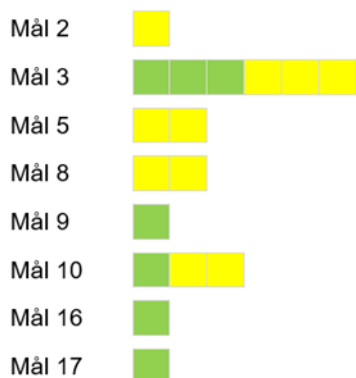

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

Vård och omsorg

Antal delmål och status

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

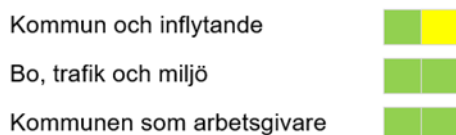

IT-nämnd

Antal delmål och status

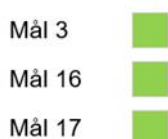

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

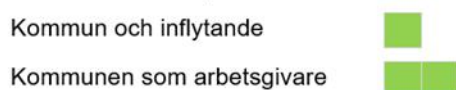

Lönenämnd

Antal delmål och status

Antal särskilda uppdrag inom kommunens ansvarsområden, samt status

Jävsnämnd

Jävsnämnden har inga delmål eller särskilda uppdrag utöver sitt grunduppdrag.

Valnämnd

Valnämnden har inga delmål eller särskilda uppdrag utöver sitt grunduppdrag. Gemensam service ansvarar för valens praktiska genomförande.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunens resultat uppgår till 45,2 mnkr vilket är 16,8 mnkr över budget och motsvarar 3,0 % av skatter och bidrag. Avvikelsen mot delårsrapporten blev totalt 4,7 mnkr bättre. Överskottet hör från övriga finansiella poster medan skatter och bidrag ökade med 24 mnkr medan verksamhetens nettokostnad ökade 24 mnkr.

	Kommunkoncernen*				Kommunen			
	Budget	2022	2021	2020	Budget	2022	2021	2020
Årets resultat *)	31,6	37,0	70,1	-8,2	28,4	45,2	82,9	-1,7
Årets resultat av skatter och bidrag		2,1 %	4,6 %	2,4 %	2,0 %	3,1 %	5,9 %	0,0 %
Soliditet exkl ansvarsförbindelse		14,9 %	14,9 %	12,4 %	40 %	38 %	35 %	29 %
Investeringsvolym, mnkr		267,5			47,1	40,5	45,7	31,7
*) Någon koncernbudget är inte fastställd av kommunfullmäktige. Men en sammanräkning av resp. budget ger detta utfall								

Koncernens resultat är på 37 mnkr trots att flera bolag gick med underskott. Den sammanräknade budgeten är 31,6 mnkr så resultatet blev 5,4 mnkr bättre än budget. Även koncernresultatet uppfyller kriteriet för god ekonomisk hushållning.

I Sverige har vi fortsatt men avtagande pandemi som påverkar kommunen och kommunens verksamhet.

Däremot påverkar kriget i Ukraina kommunens verksamhet kraftigt.

Kommunens resultat är även påverkat av de statsbidrag kommunen har erhållit för att täcka de ökade kostnaderna är orsakade av pandemin, samt även de ökade skatteintäkterna.

Investeringsvolymen för koncernen var nästan 270 mnkr, vilket är en relativt hög volym.

Investeringsvolymen för kommunen fortsätter att varierar mellan 40 och 50 mnkr och hamnade 2022 på 40,5 mnkr mot budgeterat 47,1 mnkr. Under 2021 investerades det för 45,7 mnkr.

Större investeringar inom kommunen är bl.a.:

Reinvestering Bro Källstigen:	3 454 tkr
G/C Strömsbergsvägen Tierp:	5 559 tkr
G/C Upplanda-Örbyhus:	6 315 tkr
G/C Tobo-Örbyhus:	3 020 tkr
Beläggningsprogram 2022:	2 981 tkr
Inventarier Grundskolan 2022:	4 632 tkr

TKAB har påbörjat byggnation av förskolor i Söderfors, Skärplinge och Tierp samt en gymnastiksal i Kyrkbyn. Dessutom har förskolan i Kyrkbyn färdigställd.

Fortsatt arbete med leasing

Kommunen har nu inlett ett samarbete med Leaseright för att under 2023 även gå igenom och analysera alla hyresavtal för fastigheter utifrån operationell/finansiell leasing. Kommunen har under året även ändrat hanteringen från att leasa datorer till att köpa in dem direkt på driften.

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Tierps kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter. Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen.

Målsättningen är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

På grund av rättelse av fel avseende redovisning av överskott i samband med gottgörelse från pensionsstiftelsen 2021 blir resultatet 82,8 mnkr för 2021 d.v.s. + 7,8 mnkr. Samtliga nyckeltal för 2021 som påverkas av resultatet har räknats om utifrån detta.

RESULTAT

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Förändring i procent	2022	2021	2020	2019
Skatteintäktsutveckling	5,8	6,3	3,7	5,2
Nettokostnadsutveckling	8,2	0,6	5,4	3,6

Ökningen för skatteintäkterna 2022 var 0,5 procent lägre än 2021. Den årliga ökningstakten för skatteintäkterna har i genomsnitt varit 5,5 procent de senaste 4 åren. Ökningen av skatteintäkterna för 2023 väntas bli ca 3,8 procent.

Kostnadsutvecklingen ökade kraftigt 2022 på grund av att inflationen, KPIF, var så hög under 2022, 10,2 %. Kommunen lyckades därmed att hålla kostnadsökningen lägre än KPIF.

Kostnaderna under 2020 ökade med 5,4 procent delvis p.g.a. att kommunen tog ett antal omställningskostnader i syfte att sänka de framtida kostnaderna, vilket också den låga ökningstakten på 0,6 procent till 2021 tyder på. Tack vare det ökar möjligheten att hålla kostnadsutvecklingen lägre än skatteintäktsutvecklingen.

Årets resultat och jämförelsestörande poster

Mnkr	2022	2021	2020
Kommunkoncern			
Årets resultat	31,0	78,0	-8,2
Jämförelsestörande engångsposter	0,0	-13,2	40,3
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster	31,0	64,8	32,0
Åretsresultat i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	2,1	5,6	-0,6
Åretsresultat exkl jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	2,1	4,6	2,4
Kommunen			
Årets resultat	45,2	82,8	-1,7
Jämförelsestörande engångsposter	0,0	-13,2	40,3
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster	45,2	69,6	38,6
Åretsresultat i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	3,1	5,9	-0,1
Åretsresultat exkl jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	3,1	5,0	2,9

Kommunkoncernen resultat exklusive jämförelsestörande poster 2022 blev 31,0mnkr. Resultatet som andel av skatter och kommunalekonomisk utdelning blev 2,1 %.

Kommunens resultat blev + 45,2 mnkr vilket är ett stort överskott och är 16,8 mnkr bättre än budget. Kommunens resultat 2022 jämfört med 2021 beror på högre ökningstakt av verksamheterna nettokostnader än den för skatteintäkter. Resultatet har utvecklats mycket positivt under de senaste åren och för 2022 uppnådde kommunen god ekonomisk hushållning + 3,1 %. I kommunens resultat ingår överskott från exploatering om 7,1 (13,2) mnkr, som huvudsakligen består av försäljning av Siggbo företagspark. Detta innebär också att det finns medel för eventuell reservering till resultatutjämningsreserv med 9,6 mnkr.

Även om resultatet som andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning för kommunen och kommunkoncernen uppnår målet för god ekonomisk hushållning för 2022 är det viktigt att fortsätta arbetet med att ha kontroll över nettokostnadernas ökningstakt. Detta för att vara bättre rustad inför den svagare utsikten över skatteintäkterna utveckling de närmast kommande åren.

Självfinansieringsgrad och skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringar

(Procent)	2022	2021	2020
Kommunkoncernen			
<i>Utän hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	105,0	182,2	118,4
<i>Med hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	113,5	205,2	139,5
Kommunen			
<i>Utän hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	181,0	108,0	268,7
Skattefinansieringsgrad	169,2	262,9	59,0
<i>Med hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	300,7	222,2	356,8
Skattefinansieringsgrad	285,0	540,7	83,6

Självfinansieringsgraden definieras som kassaflödet från den löpande verksamheten delat med nettoinvesteringarna. Ett värde under 100 innebär att man behöver låna till investeringarna. Skattefinansieringsgraden visar hur stor andel av nettoinvesteringar som finansieras av skattemedel efter att den löpande verksamheten är betald och definieras som resultatet efter finansiella poster plus avskrivningar, som man delar man med nettoinvesteringarna.

Kommunkoncernen och kommunen har de senaste åren före 2022 förbättrat sin självfinansieringsgrad. Detta påverkar koncernens behov av att lånefinansiera investeringarna, då större andel av investeringarna kan finansieras via kassaflödet som generas av den löpande verksamheten. Detta har varit ett strategiskt ställningstagande att höja självfinansieringsgraden och årets resultat.

Kommunens skattefinansieringsgrad har kraftigt ökat de senaste åren, då investeringsvolymen minskat efter en investeringstung period, i kombination med förbättrade resultat. Under perioden 2020 till och med 2022 har kommunen kunnat finansiera sina nettoinvesteringar med hjälp av nettot från kassaflödet från den löpande verksamheten. I och med att kommunens självfinansieringsgrad under 2022 och de två föregående åren var över 100, kunde kommunen minska skuldsättningen genom att checkkrediten inte behövde användas och därmed stärks soliditeten. Vilket ökar kommunens förmåga att möta utmaningar på längre sikt.

KAPACITET

Soliditet

(procent)	2022	2021	2020
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, Kommunkoncernen	8,4	8,5	5,8
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, kommunen	19,7	17,8	10,8
Soliditet exkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, Kommunkoncernen	14,9	14,9	12,4
Soliditet exkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, kommunen	37,5	34,8	29,0

Soliditeten som är det egna kapitalets andel av de totala tillgångarna. Soliditeten beskriver hur

kommunens och kommunkoncernens långsiktiga finansiella styrka utvecklas. Kommunens soliditet hade successivt försämrats sedan 2016 på grund av låga resultat och höga investeringsvolym. Investeringsvolymen under 2022 var något högre än 2021 och 2020, men eftersom det varit ett starkt kassaflöde från den löpande verksamheten har investeringar kunnat finansieras med hjälp av detta. Kommunen har också kunnat minska sin låneskuld med 30 mnkr. Soliditeten har därmed förstärkts. I den nya riktlinjen för ekonomisk styrning anges det att kommunen ska ha målet att ha minst 25 % i soliditet inkl. pensionsförpliktelser. Delmålet 20 % för 2023 ser ut att kunna uppnås.

En utmaning med detta är att öka soliditeten samtidigt som kommunkoncernen står inför stora investeringar framöver. Det är därmed nödvändigt att stärka kommunkoncernens resultat.

Skuldsättningsgrad

(procent)	2022	2021	2020
Total skuldsättningsgrad, kommunkoncernen	85,1	85,1	87,6
varav avsättningsgrad	6,7	7,0	6,9
varav kortfristig skuldsättningsgrad	23,1	19,1	12,5
varav långfristig skuldsättningsgrad	55,2	59,0	68,1
Total skuldsättningsgrad, kommunen	62,5	65,2	71,0
varav avsättningsgrad	16,4	16,4	17,0
varav kortfristig skuldsättningsgrad	25,6	25,4	29,6
varav långfristig skuldsättningsgrad	20,5	23,5	24,5

Sedan några år så är skuldsättningsgraden på nedåtgående. Detta har skett framför allt genom minskning av den långfristiga skuldsättningen. Den långfristiga skuldsättningen för koncernen har minskat med 5,3 mnkr. Detta är viktigt för kommunens ekonomiska hushållning och långsiktiga möjligheter att utvecklas. Det innebär att kommunens totala skuldsättningsgrad har minskat med knappt 3,0 procentenheter till 2022 genom att ingen nyupplåning av långfristiga skulder har skett under året och kommunens goda resultat. Kommunkoncernens totala skuldsättningsgrad är i samma nivå som för 2021 då koncernen ökat de kortfristiga skulderna samtidigt som de långfristiga minskat. Det är mycket positivt att den långfristiga skuldsättningsgraden har sjunkit, då kommunkoncernen står inför stora investeringsbehov de kommande åren. Det finns en risk för att den långfristiga skuldsättningsgraden åter kommer att öka om kommunen inte kan upprätthålla ett bra resultat, dvs över 2% av skatter och bidrag. Därför är det viktigt att kunna finansiera investeringarna i större utsträckning med hjälp av kassaflöde från den löpande verksamheten, främst genom bättre resultat.

Kommunalskatt

Skattesats i kronor	2022	2021	2020
Tierps kommun	21,29	21,29	21,29
Genomsnitt för kommunerna i länet	21,58	21,66	21,67

Kommunen har en relativt låg kommunalskatt i förhållande till de övriga kommunerna i länet. Detta är en styrka om det kommer tuffare ekonomiska utmaningar i och med att det kan vara möjligt att höja skatten utan att få högre skatt än genomsnittet för kommunerna i Länet.

RISK

Borgensåtagande

Mnkr	2022	2021	2020	2019
Borgensförbindelser				
Tierps kommunfastigheter AB	635,0	510,0	510,0	490,0
AB Tierpsbyggen	865,0	875,0	875,0	845,0
Tierps Energi och Miljö AB	380,0	350,0	350,0	350,0
Tierps Fjärrvärme AB	97,3	98,6	100,2	101,8
Summa borgensförbindelser egna bolag	1 977,3	1 833,6	1 835,2	1 786,8
Småhus - statliga bostadslån	0,0	0,1	0,2	0,2
Föreningar	2,3	2,5	2,6	2,9
Summa borgensförbindelser externt	2,3	2,6	2,8	3,1
Summa borgensförbindelser	1 979,6	1 836,2	1 838,0	1 789,9

Externa borgensåtaganden är på en mycket låg nivå och innebär ingen större risk för kommunen.

När det gäller borgensförbindelserna gentemot de kommunala bolagen så ligger de på en fortsatt hög nivå, men har ökat från 2021 till 2022 med 143,7 mnkr.

Ränterisk

Kommunen	2022	2021	2020
Genomsnittlig ränta	0,9	0,9	1,0
Andel (%) lån med			
rörlig ränta	0,0	0,0	0
räntebindningstid 1 till 3 år	58,3	37,0	38,9
räntebindningstid 4 till 5 år	20,8	44,4	42,6
räntebindningstid 6 år eller längre	20,8	18,5	18,5
Andel (%) lån som förfaller till betalning			
under 2023	10,4	10,4	13,6
under 2024 och 2025	47,9	47,9	31,8
under 2026 och 2027	20,8	20,8	31,8
under 2028 eller senare	20,8	20,8	22,7

Den genomsnittliga räntan ligger kvar och ligger på låga 0,9 %. Kommunen har inte heller haft något upplåningsbehov under året och under 2022 amorteras ett lån på 30 mnkr. Därmed blir ändras inte andelen som förfaller till betalning 2023 och framåt jämfört med bokslutet för 2021. Ränterisken är inte överhängande då kommunens fasta räntor är fortsatt låga och kommunen har god likviditet och därmed är refinansieringsbehovet lågt. Det innebär också att refinansieringsrisken får betecknas som låg.

Pension

Mnkr	2022	2021	2020
Individuell del, placeras av anställda	28,8	29,0	27,6
Långfristig pensionsavsättning	115,7	110,9	104,4
Ansvarförbindelse tidigare pensionssystem	176,8	164,0	169,5
Summa pensionsåtagande	321,3	303,9	301,5
Särskild löneskatt	78,0	73,7	73,1
Summa pensionsåtagande och löneskatt	399,3	377,7	374,6

Ökningen av pensionsåtagandet förklaras av högre pensionsavsättning. Främsta anledningen till det är ökningen av prisbasbeloppet. Vid utgången av 2022 är 179,0 mnkr av pensionsåtagandet i ansvarförbindelsen har kommunen tryggt i pensionsstiftelse. Det innebär att 336,8 mnkr är återlånade.

KONTROLL

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Mnkr	2022	2021	2020
Budgetavvikelse Åretsresultat	16,8	52,2	-24,8
Prognosavvikelse Årets resultat, augusti	4,7	26,7	16,5
Budgetavvikelse Nettoinvestering	0,1	15,6	47,6
Prognosavvikelse Nettoinvesteringar, augusti	-2,4	-2,6	15,3

Budgetavvikelsen för årets resultat 2022 blev 16,8 mnkr bättre än budget. Men verksamheternas nettokostnader var 47,9 mnkr sämre än budgeterat. Att resultatet ändå blev + 16,8 mnkr bättre än budget beror på högre skatteintäkter, statsbidrag och kostnadsutjämning samtidigt som också finansnettot blev bättre. Budgetavvikelsen 2021 respektive 2020 beror till stor del på pandemieffekter 2021 och tagna omställningskostnader 2020. Då det inte går att räkna med att skatteutfallet ska fortsätta att bli bättre än budget är viktigt att fortsatt ha fokus på att anpassa verksamheten efter tilldelad budget.

Prognosavvikelse, dvs. skillnaden mellan det faktiska resultatet och det prognosticerade resultatet i samband med delårsrapporten, blev endast 4,7 mnkr vilket är lägre än både 2021 och 2020. Prognoserna som verksamheterna gjorde har blivit betydligt träffsäkrare och alla de större verksamheterna ligger inom intervallet +/- 3 %.

Budgetavvikelsen för nettoinvesteringarna inklusive finansiell leasing för 2022 blev 0,1 mnkr. Utan finansiell leasing blir budgetavvikelsen 6,6 mnkr. det vill säga genomförda investeringar blev något lägre än vad som planerats i budgeten. En orsak till detta under 2022 och tidigare år är att alla investeringsprojekt som budgeteras inte hinns med under året. Anledningar till detta kan vara brist på projektledare och tillgängliga entreprenader.

Prognosavvikelsen för nettoinvesteringarna för 2022 blev -2,4 mnkr, vilket är närmare det faktiska utfallet jämfört med åren före. En anledning till detta är utveckling av arbetet med prognoser.

Nettokostnadsförändring				
	Budget	Nettokostnad		
Verksamhet	2022	2022	2021	Förändring
Medborgarservice	-68 541	-75 894	-42 423	79 %
Funktionshinderomsorg	-121 865	-127 318	-109 737	16 %
Individ och Familjeomsorg	-167 508	-186 008	-159 995	16 %
Verksamheten totalt	-1 397 685	-1 445 586	-1 323 898	9 %
Gator och vägar, säkerhet m.m.	-62 563	-65 265	-45 361	44 %
Vård och omsorg	-560 245	-588 097	-535 716	10 %

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Kommunens arbete kring god ekonomisk hushållning de senaste åren har gett resultat, kommunen är på rätt väg. Samtliga nyckeltal går åt rätt håll och kommunen har sedan 2018 minskat sitt riskvärde hos Kommuninvest från 9,0 till 4,0, (på en skala mellan 1 - 13 där 1 är bäst). Så kommunen har gått från en av de tio mest skuldsatta kommunerna, per invånare, till en av de 100 mest skuldsatta kommunerna.

Kommunen har uppfyllt resultatkravet och är på väg att uppfylla soliditetskravet men däremot uppfylls inte att nettokostnadsökningen relaterat till skatteintäktsökningen fullt ut pga. av den kraftiga inflationen funder 2022. Däremot hölls sig nettokostnadsökningen under KPIF ökningen förra året.

Genom att kommunen 2020 tog stora omställningskostnader har kommunen fått ner kostnadsmassan, men tyvärr kom 2022-års prishock och drog upp kostnaderna med nästan 10 %. Kostnadsökningen är relaterad till inflation, köpta tjänster och förluster/nedskrivningar. Kommunen måste fortsatt arbeta med att hålla nere kostnadsökningarna speciellt inom området köpta tjänster.

Kommunen har bokfört stora kostnader i samband vid försäljningar av Crosshallen, och Söderfors förskola på nästan 10 mnkr. Avsättning till deponierna blev + 3,6 mnkr.

Dock har kommunen fortsatt stora utmaningar inom framförallt;

- Individ- och Familjeomsorgen - en obalans i budget på cirka 15-20 mnkr bl.a. för höga placeringskostnader för barn och unga.
- Äldreomsorgen inkl Funktionshinderomsorgen med ökande volymer
- Utbildningsområdet med bl.a. nya förskolor och kraftigt stigande skolskjutskostnader och dåligt underhållna skollokaler. Skolan behöver också förbättra sina skolresultat.
- Medborgarservice, (inkl Samhällsbyggnad), kring arbetet med ökande kostnader för deponier.
- Kommande stora exploaterings- och investeringsvolymer
- Genomförande av fastighetsutredningen

Detta i kombination med en orolig omvärld kommer att sätta stor press på kommunens ekonomiska arbete där besparingar effektiviseringar och prioriteringar kommer att vara ständiga diskussions- och beslutspunkter.

Finansiella målsättningar

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige bl.a. beslutat att ett antal finansiella mål ska användas.

(procent)	2022	2021	2020
<i>Resultat som andel av skatt och kommunalekonomisk utjämning</i>			
Mål	2,0	1,5	1,5
Utfall	3,1	5,4	0,0
Kommentar	Uppnås	Uppnås	Uppnås ej
<i>Nettokostnader ska inte öka snabbare än skatter och andra intäkter</i>			
Skatteintäktsökning	5,8	6,3	3,7
Nettokostnadsökning	8,2	0,6	5,4
Kommentar	Uppnås ej	Uppnås	Uppnås ej
<i>Soliditet exklusive pensioner i ansvarsförpliktelse</i>			
Mål inte minska 2 år i följd samt över	40,0	40,0	40,0
Utfall	37,5	34,8	29,0
Kommentar	Delvis	Delvis	Uppnås ej

Resultatet som andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska överstiga 2,0 procent, utfallet blev 3,1 procent och därmed är målet nått.

Målet att nettokostnaderna inte ska öka snabbare än skatter och andra intäkter uppnås inte, då nettokostnaderna ökade med 8,2 procent medan skatteintäktsökningen var 5,8 procent.

Målet för kommunens soliditet exklusive pensionsförpliktelse i ansvarsförbindelsen är att den inte ska understiga 40 procent samt inte minska 2 år i rad. Detta uppnås delvis då soliditeten inte minskar utan fortsätter att öka, men är fortfarande under 40 procent.

Procent	2022	2021	2020
Soliditet inkl pensionsförpliktelse	19,7	17,3	11,5
Soliditet	37,5	34,8	29,0

Ekonomisk hushållning utifrån Agenda 2030

Uppfyllelsen av god ekonomisk hushållning i relation till Agenda 2030 och kommunens verksamhetsmål bedöms som god. Kommunkoncernen visar ett kraftigt förbättrat resultat vad gäller antalet uppfyllda mål i jämförelse med föregående år. Det är troligen delvis en effekt av en tydligare styrning och bättre uppföljning och analys av verksamheternas resultat men också en återgång till tidigare nivåer innan pandemin. Störst förbättring för kommunkoncernens måluppfyllelse ses inom den sociala hållbarheten, där verksamheterna vittnar om att de inte är lika pressade och börjar komma ikapp antalet ärenden men också ett omvittnat förbättrat resultat där exempelvis fler människor nu kommer i arbete och färre erhåller försörjningsstöd. Vad gäller de utvalda nyckeltalen för god ekonomisk hushållning är resultatet i stort detsamma som tidigare år. Effekter av pandemin är fortfarande synliga vad gäller exempelvis sjuktalen samt skolresultaten. Sammanfattningsvis ger årets resultat med fler uppnådda mål för verksamheterna bättre förutsättningar att klara och bidra till en god ekonomisk hushållning på sikt.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt och uppgår till 38,0 mnkr och lever därmed upp till lagens krav.

Resultaten de senaste 2 åren har varit betydligt högre än åren innan dess. I balanskravsutredningen har reavinst avseende försäljning av mark och tekniska hjälpmedel räknats bort från årets resultat.

Enligt RKR R15, Förvaltningsberättelse redovisas balanskravsutredningen nedan. Utgångspunkten vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs.

Miljoner kronor	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget 2022	Bokslut 2021
(=) Årets resultat enligt resultaträkningen	45,2	28,4	16,8	82,8
(-) Samtliga realisationsvinster	-7,2	0,0	-7,2	-2,0
(+) Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
(+/-) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	38,0	28,4	9,6	80,8
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserven				
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserven				
(-) Balanskravsresultat	38,0	28,4	9,6	80,8

I samband med bokslutet för 2020 åberopade kommunen synnerliga skäl att inte återställa det negativa resultatet p.g.a. att resultatet beror på engångskostnader för omställning av verksamheten med syfte att minska kostnaderna kommande år. Därmed finns det inte något underskott från tidigare år att återställa. Resultatet för 2021 har justerats på grund av rättelse av fel avseende redovisning av överskott i samband med gottgörelse med 7,8 mnkr till 80,8 mnkr.

	2022	2021	2020
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0	0,0	-23,5
Varav från 2018	0,0	0,0	-23,2
Varav från 2019	0,0	-0,3	-0,3
Åretsbalanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	28,4	80,8	-10,1
+ synnerliga skäl att inte återställa			39,8
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0,0	0,0	0,0
- varav från år 2018, återställs senast 2022	0,0	0,0	0,0
- varav från år 2019, återställs senast 2023	0,0	0,0	0,0

Förslag om reservering av medel till resultatutjämningsreserven

Tierps kommun riktlinje för ekonomiskstyrning innehåller riktlinjer för god ekonomisk hushållning, samt bland annat riktlinje för resultatutjämningsreserv. I denna anges att resultatutjämningsreserven är avsedd för att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår kommunfullmäktige att reservera medel till resultatutjämningsreserv med 9,6 mnkr, vilket motsvarar mellanskillnaden av resultatet efter balanskravsjusteringar och årets finansiella mål. Efter reserveringen blir resultatutjämningsreserven 9,6 mnkr som är 0,7 % av skatter, utjämning och statsbidrag.

Väsentliga personalförhållanden

Personalstatistik

Personalfakta	2020	2021	2022
Medelålder	46	46	46
Antal tillsvidareanställda	1626	1663	1686
Sjukfrånvaro %	8,3	7,0	7,2
Andel kvinnor %	81	80	80
Antal årsarbetare*	1810	1708	1839

* Antal årsarbetare räknas fram utifrån all arbetad tid, oavsett anställningsform, inklusive frånvaro.

** Exklusive sociala avgifter.

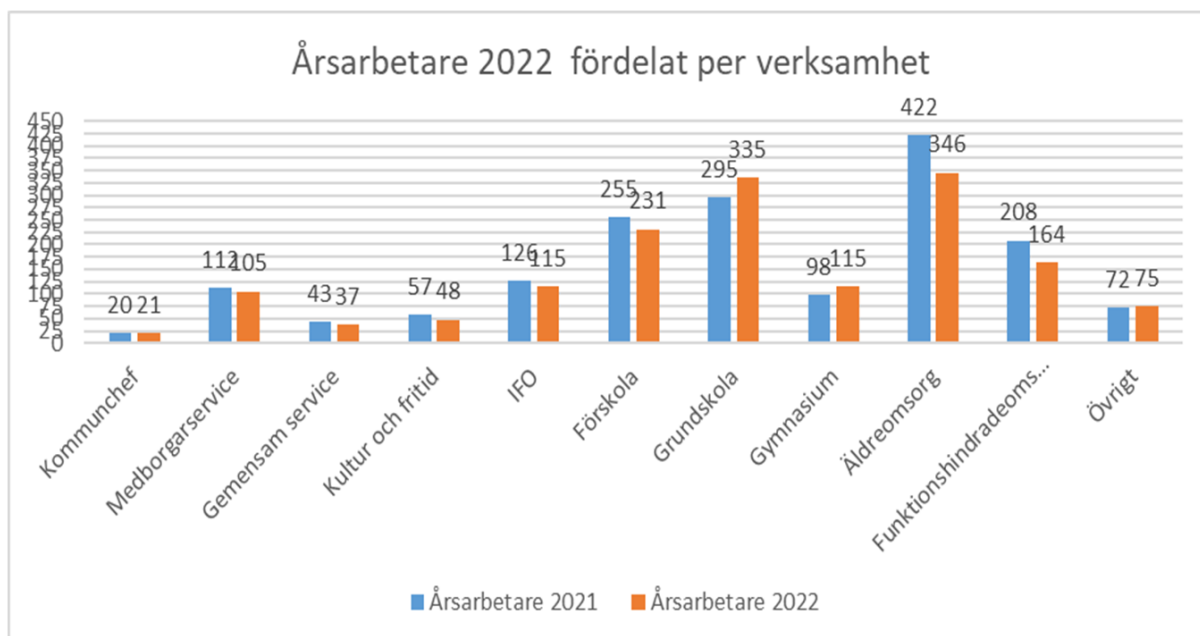
*** Anger antalet lönespecifikationer

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 23 personer från föregående år och antalet årsarbetare har ökat med 131. Detta tyder på att ett ökat antal har visstidsanställning som arbetar deltid, en stor andel av dessa är timavlönade vikarier i bemanningsenheten. Sjukfrånvaron har ökat från 7 procent till 7,2 procent, ökningen kan härledas till årets två sista månader november och december då sjukfrånvaron var mycket hög på grund av de många virusinfektioner som florerade i samhället.

Årsarbetare fördelat på verksamhet.

Nedan redovisas det totala antalet årsarbetare per verksamhet. Antal årsarbetare räknas fram utifrån all arbetad tid, oavsett anställningsform, inklusive frånvaro.

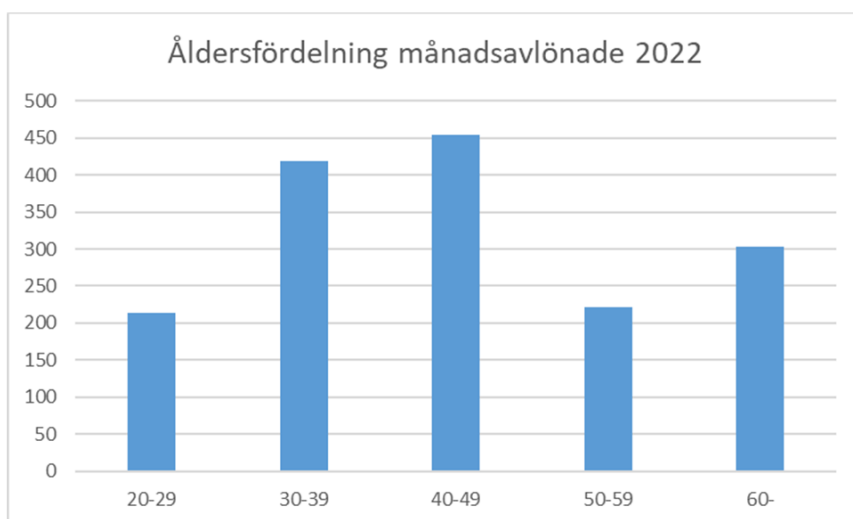
Verksamheterna HR och Ekonomi finns redovisat under kommunchef.

Åldersfördelning

Medelåldern i kommunen är 46 år och är oförändrad sedan 2021. Andelen kvinnor är också oförändrat jämfört med 2021.

Nedan återges åldersfördelningen bland månadsavlönade, d.v.s. både tillsvidareanställda och visstidsanställda, i kommunen.

Kommunens rekryteringsbehov i samband med åldersavgångar kommer att öka för att nå sin kulmen när de som i dag befinner sig i intervallet 60 - år pensioneras. Det är cirka 300 medarbetare som idag är i gruppen 60 plus och om de går i pension vid 65 till 67 års ålder har kommunen ett stort kompetensbehov genom dessa pensionsavgångar. Till detta ska även den övriga personalomsättningen läggas då medarbetare slutar av annan anledning än pension sammantaget kan en analys av framtida kompetensbehov vara cirka 500-800 nyanställningar de närmaste sju åren.

Personalomsättning av tillsvidareanställd personal

Personlomsättning Tierps kommun tillsvidareanställda 2022							
Verksamhet	TV anställda	antal slutat tom juli	% omsättning	tom aug	% omsättning	antal slutat tom dec	% omsättning
KD	22	0	0	0	0,0%		0,0%
Medborgarservice	105	4	3,8%	5	4,8%	7	6,7%
Gemensam service	37	6	16,2%	7	18,9%	12	32,4%
Kultur o fritid	63	3	4,8%	4	6,3%	8	12,7%
IFO	115	11	9,6%	12	10,4%	17	14,8%
FSK/Grund/Gymn	691	27	3,9%	45	6,5%	59	8,5%
Äldreomsorg/LSS	560	32	5,7%	41	7,3%	62	11,1%
Ek HR	15	1	6,7%	1	6,7%	2	13,3%
Tot kommunen	1681	86	5,1%	116	6,9%	167	9,9%

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har sjunkit och ligger på 7,2 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron låg på 7,0 procent för år 2021. Det är dock svårt att jämföra de senaste två årens sjuktal med tidigare år då alla medarbetare på grund av pandemin uppmanats vara sjukskrivna för minsta symtom tills de kunnat konstatera att de är smittfria.

Vid en jämförelse av sjukfrånvaron per verksamhet återfinns det högsta sjuktalet inom äldreomsorgen. Av den totala sjukfrånvaron utgör långtidssjukfrånvaron 31,9 procent vilket är något lägre än 2021 då långtidssjukfrånvaro uppgick till 33,3 procent av den totala sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron var högst i gruppen 50 år och äldre, där den uppgick till 8,6 procent. Den högsta sjukfrånvaron återfinns fortfarande bland kvinnor som är 50 år och äldre med 9,6 procent men den har sjunkit väsentligt jämfört med 13,0 procent 2021.

Långtidssjukfrånvaron, det vill säga, när en person varit sjuk längre än 60 dagar, uppgick för 2022 till 31,9 procent av den totala sjukfrånvaron vilket är lägre än 2021. Sjukfrånvaron i kommunen är jämfört med Region Uppsalas övriga kommuner bland de lägsta. Sjuktalet generellt i landet är högst för kvinnor inom kontaktyrken.

Sjukfrånvaro ålder och kön								
Sjukfrånvaro	2021				2022			
	Totalt	-29 år	30-49 år	50- år	Totalt	-29 år	30-49 år	50- år
Totalt %	7,0	4,1	6,8	8,0	7,2	4,8	6,7	8,6
Kvinnor %	7,8	5,7	7,5	13,0	8,1	5,8	7,3	9,6
Män %	3,4	1,6	3,9	3,8	4,0	2,8	4,3	4,3
Varav								
Långtidssjukfrånvaro:								
Totalt %	33,3	21,8	32,8	37,0	31,9	15,5	30,6	35,9
Kvinnor %	35,0	24,5	35,5	37,0	33,1	19,2	32,4	35,8
Män %	20,5	11,5	11,2	36,2	23,5	0	19,8	36,6

*Långtidssjukfrånvaro är när en person varit sjuk längre än 60 dagar.

Sjukfrånvaro i procent per verksamhet						
Sjuktal	2022 Totalt	2021 Totalt	2020 totalt	2019 totalt	2018 totalt	2017 totalt
Kommunchef	1,0	2,6	2,2	0	3,1	5,3
Medborgarservice	5,4	5,0	7,6	7,1	7,1	3,5
Gemensam service	3,1	2,9	3,2	4,2	5,5	6,8
Kultur och fritid	6,1	5,8	8,4	10,2	8,6	4,7
IFO	6,1	5,6	8,4	8,1	8,1	5,0
Förskola	9,3	9,0	12,2	9,8	9,9	8,9
Grundskola	6,3	6,6	7,3	6,2	5,9	4,5
Gymnasium	4,1	3,8	4,6	4,2	5,0	3,5
Äldreomsorg	9,6	8,5	10,3	8,4	8,3	7,5
Funktionshindrade oms.	7,3	8,1	6,6	5,2	7,4	6,6
Totalt	7,2	7,0	8,3	7,2	7,5	6,5

Rehabilitering

Kommunens mål med att sänka sjukfrånvaro har varit viktigt att arbeta med vilket varit ett prioriterat område. HR avdelningens framtagna rehabiliteringsrutin har varit framgångsrik för att hålla nere sjukfrånvaron. Ett fortsatt samarbete med försäkringskassan och hälso- och sjukvården har under året bedrivits vilket är mycket effektivt och det medför stora ekonomiska besparingar av företagshälsovård. Pandemin har dock gjort det svårt att jämföra 2021 och 2022 års siffror med tidigare år. Antalet långtidssjuka, d.v.s. de som varit sjuka över 180 dagar har sjunkit över åren.

Företagshälsovård

Kommunens leverantör av företagshälsovård är Previa AB sedan 1 januari 2017, vilket förlängdes 2022. Köpta tjänster av företagshälsovården för 2022 uppgick till cirka 550' kronor. Tierps kommuns kostnader för företagshälsovård ligger långt under det snitt som kommuner har och detta förklaras med det goda samarbetet med lokala hälso-och sjukvården.

Arbetsmiljö

Kommunen ska verka för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. En god arbetsmiljö präglas bland annat av stor delaktighet och en rimlig arbetsbörda. Ledarskapet såväl som medarbetarskapet är i detta avseende viktigt. De partsgemensamma samverkansgrupperna hanterar både medbestämmandefrågor och arbetsmiljöfrågor. De är tillika skyddskommittéer. Det är viktigt att följa den forskning som kan omsättas i verksamheten för att skapa hälsosamma arbetsplatser. Under 2022 har kommunen investerat i ett arbetsmiljö systemstöd i vårt verksamhetssystem Stratsys. En arbetsmiljömodul där ett års hjul skapats för att hjälpa arbetsmiljöansvariga chefer att göra de arbetsmiljöaktiviteter som ligger inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet och den årliga uppföljningen. Samtliga chefer och skyddsombud har fått utbildning i detta systemstöd och detta ska ge en möjlighet för cheferna att systematiskt och effektivt arbeta med arbetsmiljöfrågorna. Det har även genomförts en uppdatering av den fördelning av arbetsmiljöarbetsuppgifter som ska göras till samtliga chefer och vissa andra befattningar.

Arbetsmiljöverkets inspektion av kommunens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetsmiljöverket har under februari 2022 inspekterat hur kommunen arbetar med årlig uppföljning av sitt systematiska arbetsmiljöarbete. Syftet med tillsynen är att kommunen ska säkra att styrningen av arbetsmiljöarbetet fungerar så att det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas, positiva effekter uppnås och att ohälsa samt olyckor förebyggs i verksamheten.

Inspektionen har skett i tre steg. Ett inledande möte med ledningen, sedan ett antal stickprovsinspektioner inom förskolan och sist ett återkopplingsmöte där en redogörelse lämnats för vad arbetsmiljöverket sett under inspektionen. Inspektionsmeddelandet kom i februari 2021. En handlingsplan togs fram utifrån inspektionsmeddelandet. Ett antal åtgärder som arbetsmiljöverket ålagt kommunen att vidta har genomförts. Vid den slutliga uppföljningen och det slutgiltiga inspektionsmeddelandet gav arbetsmiljöverket godkänt till kommunen som då genomfört det som togs fram i handlingsplanen.

Nya styrdokument inom arbetsmiljöområdet

Rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete

En rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet och en rutin för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har tagits fram. Till dessa har även nya mallar arbetats fram som finns tillgängliga på chefs- och personalhandboken.

För att försäkra att det systematiska arbetsmiljöarbetet görs i enlighet med de lagar och föreskrifter som gäller har nya mallar hämtats från arbetsmiljöverket för:

- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter
- Returnering av arbetsmiljöuppgifter
- Blankett för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Rutiner för distansarbete

En rutin för att arbeta på distans är framtagen och samverkad. Rutinen ska säkerställa dels att arbetsmiljöansvaret är tydliggjort samt att rutinen ska reglera omfattning på distansarbetet och då utifrån verksamhetens art. Tydliggörande av skyldigheter och rättigheter i samband med distansarbetet finns med i rutinen. En utvärdering av hur medarbetare och chefer upplever att distansarbetet fungerar ska göras under 2023. Det är cirka 250 medarbetare som har möjlighet utifrån verksamheten att arbeta på distans. En rekommendation finns angiven i rutinen vilken säger att ungefär halvtid distans och halvtid på plats fysiska huvudarbetsplatsen.

Digital utbildning i leda i kris

Företagshälsovården genomförde en digital utbildning i att leda i kris som cheferna i kommunen deltog i.

Digitala utbildningar för kommunens chefer

För att få stöd i chefsuppdraget har ett antal e-Learning utbildningar köpts in vilka då är så kallade chefsverktyg. Det är elva två timmars utbildningar som cheferna har tillgång till och det handlar om utbildning ibland annat det svåra samtalet, medarbetarsamtal /lönesamtal m.fl.

Ledarutveckling

Tierps kommun har under hösten 2022 utbildat alla chefer, 87 chefer inklusive Tierps byggens chefer, i Utvecklande Ledarskap. Syftet med ledarutvecklingsinsatsen är att Tierps kommun ska ha chefer som är föredömen och autentisk utifrån värdegrund och vara en förebild som tar ansvar som agerar med personlig omtanke vilket innebär att ge stöd och våga konfrontera samt att våra ledare ska inspirera och motivera sina medarbetare. Det handlar mycket om att vi ska ha en ledarstil som bygger på tillitstyrt ledarskap. Utbildningen har varit mycket uppskattad av deltagarna. För att hålla detta utvecklande ledarskap vid liv efter 3 + 1 dags utbildning kommer utbildningsgrupperna fortsätta träffas i mindre nätverksgrupper och då fyra gånger per år mötas och dela erfarenheter kring hur ledarskapet fungerar. Vi har även ledarskap som ämne på alla våra chefsforum som är fyra gånger per år. Diskussioner förs med andra kommuner i vår Region om att samarbeta kring den kommande utbildningen och då vara flera kommuner som deltar.

Kompetensförsörjning

Kommunstyrelsen beslutade i maj 2021 att anta den nya strategin för kompetensförsörjning. Kommunens revisorer har under året granskat denna strategi och detta medförde att kommunen behöver fortsätta utveckla bland annat rutiner, arbetsmetoder och handlingsplaner samt prioritera detta viktiga område. Syftet med strategin för kompetensförsörjning är att Tierps kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och därmed klara framtida kompetensförsörjning.

För att bli en attraktiv arbetsgivare krävs ett ständigt pågående arbete för att möta de krav som framtidens medarbetare ställer i sina val av arbetsgivare. Ett bra utvecklande chefs- och ledarskap ett positivt arbetsklimat och möjlighet att nå balans i livet mellan arbete och fritid är faktorer som väger tungt i attitydmätningar. En arbetsmiljö som skapar tillit och gott samarbete där hög delaktighet är viktiga faktorer för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Kommunens värdeord, Respekt, Ansvar, Framtidstro, Kundfokus och Mod ska ständigt genomsyra det dagliga arbetet.

Löneprocessen

Inför 2022 års löneöversyn genomfördes överläggningar med samtliga fackliga organisationer. Arbetsgivaren informerade om att inga särskilda prioriteringar kommer göras. Förhandlingsmodellen är dialogmodell vilken gällde för hela kommunen. Ett informationsmaterial är framtaget som personalansvariga chefer fått ta del av inför löneöversynen. Vid slutavstämning av hela översynen visade slutsumman en ökning helt i linje med budgetbeslutet för året. De nya lönerna betalades ut i maj 2022.

Förväntad utveckling

Innan kriget i Ukraina såg samhällsekonomin förväntade utveckling relativt ljus ut, med stigande skatteintäkter och minskad smittspridning av covid-19. Kriget i Ukraina har under 2022 påverkat Sverige i hög grad, med hög inflation och stigande räntor. Det går också att se en begynnande lågkonjunktur under 2023 och delar av 2024. Hur långvarig och djup den kommer bli beror främst på:

- Kriget i Ukraina
- Riksbanken och övriga Centralbankers agerande kring räntehöjningar
- Inflationens utvecklingen

Smittspridningen av Covid-19 har minskat och är på väg neråt. Det återstår dock att se vilka konsekvenser pandemin medfört på längre sikt både på individnivå och för samhället i stort. Det behövs pandemiberedskap för att kunna hantera nya varianter eller ökad smittspridning i framtiden.

De långsiktiga utmaningar kommunerna hade innan pandemin kvarstår. De stora utmaningarna framöver delas med många andra kommuner runt om i landet. Inom samhällsekonomin kan fem megatrender och övergripande drivkrafter utläsas enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR.

1. Globalisering - Världen blir alltmer globaliserad, allt som görs påverkar Sverige och Europa. Även klimatförändringarna är globala och här måste alla stater och aktörer ta sitt ansvar.
2. Demografi - Den demografiska utvecklingen i Sverige och Europa de närmaste 10 åren innebär att allt färre ska finansiera allt fler. Det innebär att 80+ befolkningen ökar med cirka 267 000 invånare medan arbetsför ålder ökar med endast 235 000 personer.
3. Teknisk utveckling och digitalisering - Den tekniska utvecklingen och digitaliseringen går allt fortare i Sverige och kommunerna. Utvecklingen är en nödvändighet om kommuner ska bedriva en kvalitativ verksamhet med minskade personalresurser.
4. Miljö och klimat - Miljö och klimat är en av de viktigaste trenderna om vi ska ha en värld att leva på i framtiden. Det är viktigt att kommuner, regioner, staten, Europa och övriga världen tar sitt ansvar och prioriterar området
5. Värderingar och normer

Verksamheternas förväntade utveckling

För att kunna möta framtida utmaningar på bästa sätt krävs en fortsatt och ökad samverkan mellan kommunerna i länet och Region Uppsala. Ett exempel är den gemensamma IT-nämnden för fem kommuner i länet; Tierp, Östhammar, Heby, Älvkarleby och Knivsta. Nämnden möjliggör nya samarbeten när det gäller digitalisering. Även samverkan under paraplyet C-tillsammans kommer möjliggöra ökad samverkan på flera områden.

Andelen äldre, men också barn och unga ökar i snabbare takt än den arbetsföra befolkningen. Det gör att fler behöver bland annat vård och omsorg, men också att bristen på arbetskraft befaras bli stor i såväl kommuner och regioner som näringslivet i stort.

Den framtida kompetensförsörjningen är en stor utmaning. Tierps kommun behöver vara

attraktiv som arbetsgivare för att attrahera rätt kompetens, men också arbeta aktivt för att lyckas bibehålla kompetensen. Det kommer finnas ett stort rekryteringsbehov av flera yrkesgrupper, bland annat av förskolelärare, lärare och olika yrkeskategorier inom vård- och omsorg. Inom vård och omsorg är det redan idag brist på formellt utbildad kompetens inom de olika yrkeskategorierna och andelen äldre i befolkningen kommer att öka framöver.

Vårdtyngden ökar inom äldreomsorgen och funktionshindradeomsorgen. Det kräver mer anpassad verksamhet avseende specifik omvårdnad, men också ökad kompetens och ökade personalresurser. Det kommer pågå ett fortsatt arbete med implementering av välfärdsteknik, både i form av arbetstekniska hjälpmedel men också i syfte att höja kvalitén och bredda utbudet av digitala tjänster för kunderna. Arbetet med effektiv och nära vård 2030 intensifieras och påverkar kommunens alla verksamheter. Det pågår regionala och nationella satsningar för att vården ska bli mer nära och patienten ska kunna vara mera delaktig i sin egen vård.

Det finns en efterfrågan på bostäder i Tierp kommun, fler botstället behövs för att kommunen ska kunna växa. Etablering av privata aktörer inom bostadsmarknaden kommer kunna möta en viss del av behovet av bostäder, men för att kunna fortsätta växa krävs att beslutade expansioner färdigställs. Det behövs fortsatt planering för bostäder och företagsetableringar och därmed också utbyggnad av den kommunala servicen. Det finns fortsatt behov av lokaler inom skola och förskola, men det är viktigt med en långsiktig planering innan byggnationerna genomförs. Det är en utmaning för Tierps kommun att tillväxten inte går i den takt som omvärlden och marknaden efterfrågar.

Det är fortsatt hög efterfrågan på hyresrätter i kommunen. Beslutet om att det statliga investeringsstödet försvinner innebär att projekt för nya hyresrätter har fått pausats.

En ökad inflyttning till kommunen medför ännu större behov av förskoleplatser och utbildningsplatser vid kommunens grundskolor. Antalet ungdomar i gymnasieåldern minskar dock framöver, det innebär en osäkerhet om elevantalet inför 2022-2023 på den kommunala gymnasieskolan, Högbergsskolan.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, menar att det kommer att krävas prioriteringar för att möta välfärdens och därmed skolans utmaningar. Nya och innovativa arbetssätt, tillgängliga resurser och medarbetarnas kompetens behöver tillvaratas på bästa möjliga sätt. De investeringar och satsningar som görs på skolan måste vara ansvarsfulla och hållbara.

Kultur, friluftsliv och träning ligger i tiden, det har betydelse för folkhälsan. Det finns fortsatt behov av ytterligare renoveringar när det gäller idrotts- och fritidsanläggningar i kommunen. Fritidsgårdarnas förebyggande och långsiktiga arbete i samverkan med skola, socialtjänst, föreningsliv, studieförbund och polis för skapa trygghet och framtidstro är ännu mera viktigt framöver.

Medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling blir allt viktigare för kommuner och regioner. Både för att skapa tillit till det demokratiska systemet men även för att utveckla ett hållbart samhälle. Tierps kommun kommer även framöver att behöva arbeta med medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet, bland annat i form av politiska beredningar och medborgardialoger.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen		
		2022	2021	Budget	2022	2021
Verksamhetens intäkter	3, 10	556,8	552,2	333,5	360,5	365,0
Verksamhetens kostnader	4	-1 859,0	-1 737,3	-1 700,1	-1 757,8	-1 649,0
Avskrivningar	5	-114,4	-117,0	-31,1	-35,6	-39,8
Verksamhetens nettokostnader		-1 416,6	-1 302,1	-1 397,7	-1 432,8	-1 323,8
Skatteintäkter	6	976,5	929,6	953,7	976,5	929,6
Generella statsbidrag och utjämning	7	499,7	465,5	479,9	499,7	465,5
Verksamhetens resultat		59,6	93,1	35,9	43,4	71,3
Finansiella intäkter	8	6,1	10,2	5,8	12,6	16,6
Finansiella kostnader	9	-34,6	-25,3	-13,3	-10,8	-5,1
Resultat efter finansiella poster		31,0	78,0	28,4	45,2	82,8
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
Årets resultat		31,0	78,0	28,4	45,2	82,8

Balansräkning

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	0,4	0,7	0,4	0,7
Materiella anläggningstillgångar					
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	12	2 301,9	2 177,4	520,6	521,5
<i>Maskiner och inventarier</i>	13	485,1	463,4	54,7	50,6
<i>Övriga materiella anläggningstillgångar</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	14	184,0	196,7	277,5	290,0
Summa anläggningstillgångar		2 971,4	2 838,2	853,3	862,8
Bidrag till statlig infrastruktur	15	12,1	15,2	12,1	15,2
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	22,6	21,2	13,2	13,9
Fordringar	17	242,3	196,6	245,3	226,4
Kortfristiga placeringar					
Kassa och bank	18	111,6	84,3	111,4	84,3
Summa omsättningstillgångar		376,5	302,1	369,9	324,6
SUMMA TILLGÅNGAR		3 360,0	3 155,5	1 235,3	1 202,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	19	31,0	78,0	45,2	82,8
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		471,0	393,1	418,1	335,4
Summa eget kapital		502,1	471,0	463,3	418,1
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	151,7	146,0	143,7	137,8
Andra avsättningar	21	74,5	73,5	58,3	59,2
Summa avsättningar		226,2	219,5	202,0	197,0
Skulder					
Långfristiga skulder	22	1 855,5	1 860,8	253,6	282,5
Kortfristiga skulder	23	776,2	604,2	316,3	305,1
Summa skulder		2 631,7	2 465,0	569,9	587,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 360,0	3 155,5	1 235,3	1 202,6

PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter			0,0	0,0	0,0
Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	24	219,7	203,8	219,7	203,8
Övriga ansvarförbindelser	25	1 980,5	1 837,1	1 979,6	1 836,2
Summa ansvarförbindelser		2 200,2	2 040,9	2 199,3	2 040,0
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		2 200,2	2 040,9	2 199,3	2 040,0

Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2022	2021	2022	2021
Löpande verksamhet					
Årets resultat		31,0	78,0	45,2	82,8
Justering för ej likvidpåverkande poster	27	132,4	138,2	54,9	58,5
Övriga likvidpåverkande poster	28	-7,1	-7,4	-7,1	-7,4
Poster som redovisas i annan sektion	29	-1,1	0,2	-0,7	-0,2
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>155,1</i>	<i>209,0</i>	<i>92,2</i>	<i>133,8</i>
Ö (-) / M (+) av förråd mm		-1,4	-0,5	0,7	0,8
Ö (-) / M (+) av kortfristiga fordringar		33,9	25,3	-18,9	-47,2
Ö (+) / (-) av kortfristiga skulder		94,1	19,0	11,3	-37,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		281,7	252,8	85,3	50,4
Investeringsverksamhet					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		0,0	-0,2	0,0	-0,2
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-267,5	-158,8	-47,1	-46,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		9,5	15,5	9,0	3,7
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-0,7	0,0	-0,7	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		10,4	20,2	10,4	20,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-248,3	-123,2	-28,4	-22,7
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån		36,5	0,9	6,5	0,9
Amortering av skuld		-36,3	-100,0	-30,0	0,0
Amortering skuld, finansiell leasing		-6,4	-3,4	-6,4	-1,5
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar		0,2	0,4	0,2	0,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-6,1	-102,1	-29,8	-0,2
Bidrag till statlig infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		0,0	-2,2	0,0	-2,2
Periodens kassaflöde		27,3	25,3	27,1	25,3
Likvida medel vid årets början		84,3	59,0	84,3	59,0
Likvida medel vid periodens slut		111,6	84,3	111,4	84,3
Förändring likvida medel		27,3	25,3	27,1	25,3

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal redovisning och bokföring samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Rättelse av fel

Rättelse av fel avseende värdeökningen av insatta medel hos Uppsala läns pensionsstiftelse i samband med att gottgörelse mottogs 2021. Effekten av rättelsen är följande på resultaträkningen respektive balansräkningen för jämförelseåret 2021 är följande:

Mnkr

Resultaträkning	2021
Finansiella intäkter	7,8
Resultat	7,8

Balansräkning

Finansiella anläggningstillgångar	9,7
Fordringar	-1,9
Eget Kapital	7,8

Jämförelsetalen för 2021 har räknats om enligt rättelsen.

Se även not 8,14,17,19

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag

Bolag	Ägarandel
Tierps kommunfastigheter AB	100%
AB Tierpsbyggen	100%
Tierps Energi och Miljö AB	100%
Tierps Fjärrvärme AB	100%

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag där kommunen har minst 20 procent inflytande.

Underlag för koncernredovisningen är preliminära balans- och resultaträkningar för kommunen och bolagen. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Interna transaktioner mellan bolagen, samt interna transaktioner mellan bolagen och kommunen har i allt väsentligt eliminerats. För koncerninterna mellanhavanden se not 32.

Anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 48 300 kr (ett helt prisbasbelopp) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar. Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade. Samtliga finansiella tillgångar är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande.

Anskaffningsvärde

Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs till.

Avskrivning

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. För tillgångar med identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder, där varje komponents värde uppgår till minst 500 000 kr, tillämpas komponentavskrivning. Avskrivning påbörjas när tillgången tagits i bruk.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider nyttjas normalt i kommunen.

Immateriella tillgångar	5 - 10 år
Byggnader och tekniska anläggningar	5 - 99 år
Bilar och andra transportmedel	5 - 10 år
Maskiner	5 år
Datautrustning	3 - 5 år
Övriga inventarier	5 - 10 år

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar).

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Kommunen har inga kortfristiga placeringar. Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsstap där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett helt prisbasbelopp eller en nyttjande/avtalstid på max 3 år har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Övriga avtal avseende maskiner och inventarier tas upp som finansiell leasing.

Lokaler redovisas som operationell leasing. Arbetet ska dock påbörjas under 2023 för att gå igenom avtal avseende lokaler för att se vilka av dessa som ska redovisas som finansiell leasing. Om finansiell leasing tillämpats fullt ut hade balansomslutningen varit större, och därmed även skulden, vilket innebär en lägre soliditet.

Skulder och avsättningar

Offentliga bidrag till investeringar redovisas som en förutbetalad intäkt och periodiseras över samma tid som investeringen som bidraget tillhör.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3.

Visstidsförordnaden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Pensioner som är intjänade före 1998 för de födda tom 1948 är tryggade via insatts till Uppsala läns pensionsstiftelse.

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baserar sig på projektering av externa experter som gjordes under 2020. Beloppet som togs fram motsvarade kostnaden vid tidpunkten för avsättningen i 2020 år penningvärde och ska därmed nuvärdesberäknas utifrån årligförändringen av entreprenadindex, maskinkostnader inkl drivmedel och förarkostnader årligen. Lansspråktagande av medel ur avsättningen pågår.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Kapitalkostnaderna beräknas från och med 1995 enligt real annuitetsmetod för investeringar gjorda till och med 2015. För investeringar gjorda från och med 2016 beräknas kapitalkostnaderna enligt nominell metod. Kalkylräntan för kapitalkostnaderna är 1,0 %. Löner har belastats med ett personalomkostnads pålägg om 39,25 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Kostnader för IT interndeberas utifrån självkostnad och verkligt nyttjande. Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande post betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mkr.

Exploatering

Fördelning mellan tillgångsslag görs utifrån ytandel i detailsplan. Bokfört värde sålda tomter beräknas utifrån andelen av ytan för den sålda tomten i förhållande till ytan för samtliga tomter i exploateringsobjektet.

Andra avsättningar

Avsättningar som avser framtida utgifter för deponier som beräknats till penningvärdet vid tidpunkten för avsättningen nuvärdesberäknas/indexeras årligen utifrån ett entreprenad index. Andra avsättningar som avser framtida belopp som ska betalas senare än tre år från innevarande år nuvärdesberäknas. Räntesatsen som används motsvarar kommunens genomsnittliga upplåningsränta.

Not 3 Verksamhetens intäkter

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021

Försäljningsintäkter	15,9	13,9	15,9	13,9
Taxor och avgifter	145,9	144,2	46,2	41,7
Hyror och arrenden	158,1	159,6	59,9	66,0
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	124,1	119,6	124,1	119,6
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga bidrag	4,6	3,6	4,6	3,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	69,6	78,0	81,8	83,2
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	8,2	14,3	8,2	14,3
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,2	2,0	7,2	2,0
Aktiverat arbete för egen räkning	5,9	4,7	0,7	1,2
Övriga verksamhetsintäkter	24,5	12,3	12,1	19,6
Summa verksamhetens intäkter	556,8	552,2	360,5	365,0

Not 4 Verksamhetens kostnader

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	1 046,5	1 001,8	949,9	903,5
Pensionskostnader	66,3	67,9	61,7	64,1
Lämnade bidrag	122,2	118,3	61,8	58,2
Köp av verksamhet	53,9	55,3	53,9	55,3
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	211,5	184,0	233,4	209,8
Inköp av material och varor	51,5	22,4	13,6	9,3
Inköp av tjänster	6,1	11,1	198,6	197,2
Realisationsförluster och utrangeringar	28,2	28,0	34,4	28,0
Anskaffningsvärde sålda exploateringsfastigheter	263,5	248,5	142,7	121,8
Bolagsskatt	7,9	1,8	7,9	1,8
Övriga verksamhetskostnader	1,5	-1,7	-	-
Summa verksamhetens kostnader	1 859,0	1 737,3	1 757,8	1 649,0

Not 5 Av- och nedskrivningar

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivning immateriella tillgångar	0,3	0,4	0,3	0,3
Avskrivning byggnader och anläggningar	72,0	71,8	19,2	18,3
Avskrivning maskiner och inventarier*	39,0	35,7	13,0	12,1
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar**	3,1	9,1	3,1	9,1
Summa av- och nedskrivningar	114,4	117,0	35,6	39,8

Crosshallen skrevs ned 9,1 mnkr 2021 och ytterligare 3,1 mnkr under 2022 baserat på marknadsvärdet och avsikten att avyttra denna.

Not 6 Skatteintäkter

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Preliminär kommunalskatt	944,6	901,7	944,6	901,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	25,1	24,4	25,1	24,4
Slutavräkning föregående år	6,8	3,5	6,8	3,5
Summa skatteintäkter	976,5	929,6	976,5	929,6

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Inkomstutjämning	313,3	286,8	313,3	286,8
Kostnadsutjämning	38,4	28,5	38,4	28,5
Regleringsbidrag/avgift	59,2	63,5	59,2	63,5
Kommunal fastighetsavgift	18,3	18,4	18,3	18,4
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	57,5	55,9	57,5	55,9
Övriga bidrag i utjämningsystemet	-	-	-	-
Övriga generella bidrag från staten*	13,0	12,4	13,0	12,4
Summa generella statsbidrag och utjämning	499,7	465,5	499,7	465,5

*2022 avser det 2,8 mnkr skolmiljarden, 6,3 mnkr Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre, 1,5 mnkr Utökad bemanning inom särskilda boenden, 0,3 mnkr Ökad specialistundersköterskekomponentens inom vård och omsorg om äldre, 0,6 mnkr Statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2022 års val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, 1,1 mnkr Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina, 0,4 mnkr Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering. 2021 avser det 2,5 mnkr skolmiljarden och 9,9 mnkr statsbidrag för vård och omsorg av äldre.

Not 8 Finansiella intäkter

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	0,4	0,4
Utdelningar på aktier och andelar	1,7	0,7	1,7	0,7
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	3,8	7,8	3,8	7,8
Ränteintäkter	0,3	0,3	0,1	0,2
Borgensavgifter	0,0	0,0	6,6	6,2
Övriga finansiella intäkter	0,2	1,4	0,0	1,4
Summa finansiella intäkter	6,0	10,2	12,6	16,6

För 2021 har rättelse av fel gjorts för intäkter från finansiella anläggningstillgångar med 7,8 mnkr avseende värdeökning av insatta medel i samband med gottgörelse från Uppsala läns pensionsstiftelse

Not 9 Finansiella kostnader

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Räntekostnader på lån	25,7	23,0	1,9	2,6
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	3,5	2,1	3,5	2,1
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-

Övriga finansiella kostnader	5,4	0,1	5,4	0,4
Summa finansiella kostnader	34,6	25,3	10,8	5,1
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring (%)	1,20	1,09	-	-
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring (%)	1,01	0,46	0,85	0,92
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med	4,0	13,2	-	-

Not 10 Jämförelsestörande poster

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Intäkter för				
Exploatering	-	13,2	-	13,2
Kostnader för				
Summa jämförelsestörande poster	-	13,2	-	13,2

Exploatering 2021 avser huvudsakligen försäljning av Siggbo, triangelparken och Siggbo företagspark.

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	1,9	1,7	1,9	1,7
Inköp	-	0,2	-	0,2
Försäljningar/ uttrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	1,9	1,9	1,9	1,9
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1,2	-0,8	-1,2	-0,8
Försäljningar/uttrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1,5	-1,2	-1,5	-1,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar/uttrangeringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	0,4	0,7	0,4	0,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	5	5	5	5

Samtliga immateriella anläggningstillgångar är förvärvade

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	2 869,8	2 793,3	638,2	610,7
Inköp	242,7	131,7	29,6	32,1
Försäljningar/ utrangeringar	-25,2	-15,0	-25,2	-4,6
Överföringar	-35,3	-40,3	-0,3	-0,1
Utgående anskaffningsvärde	3 052,0	2 869,8	642,3	638,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-655,9	-586,2	-103,3	-85,5
Försäljningar/utrangeringar	5,2	2,1	5,2	0,4
Överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-72,0	-71,8	-19,2	-18,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-722,7	-655,9	-117,3	-103,3
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-36,6	-27,5	-13,5	-4,4
Försäljningar/utrangeringar	12,2	-	12,2	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-3,1	-9,1	-3,1	-9,1
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-27,5	-36,6	-4,4	-13,5
Utgående redovisat värde	2 301,8	2 177,4	520,6	521,5
därav pågående arbete	209,2	150,8	34,7	39,8
därav finansiell leasing	-	-	-	-
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	40,6	29	43,6	39,8

Under 2021 och 2022 skrevs Crosshallen ned med 9,1 mnkr respektive 3,1 mnkr ned till beräknat marknadsvärde vid planerad försäljning då kommunen inte använde denna.

Not 13 Maskiner och inventarier

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	764,1	688,4	139,2	114,0
Inköp	25,0	34,0	17,7	25,5
Försäljningar/ utrangeringar	-2,5	-2,9	-0,9	-0,3
Överföringar	36,6	44,6	0,2	-
Utgående anskaffningsvärde	823,2	764,1	156,2	139,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-300,8	-265,4	-88,6	-75,5
Försäljningar/utrangeringar	1,6	1,6	0,1	0,1
Överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-39,0	-36,9	-13,0	-13,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-338,1	-300,8	-101,5	-88,6
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	485,1	463,3	54,7	50,6
därav finansiell leasing	8,5	6,2	8,5	6,2
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	9,4	9,4	7,8	7,8

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Aktier Tierps Kommunfastigheter AB	0,0	0,0	53,8	53,8
Aktier Tierps Energi och Miljö AB	0,0	0,0	39,9	39,9
Aktier övriga bolag	0,0	0,0	0,0	0,0
Andelar Kommuninvest	15,2	14,6	15,2	14,6
Insatta medel Uppsala läns pensionsstiftelse*	167,4	180,4	167,4	180,4
Långfristig fordran Örbyhus GK	1,3	1,5	1,3	1,5
Övrig långfristig fordran	0,0	0,3	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	184,0	196,7	277,5	290,0

* För att trygga det pensionsåtagande som kommunen har för sina medarbetare beslutade kommunfullmäktige år 2012 (Kf § 158) att Tierp ska ingå i stiftelsen "Uppsala läns pensionsstiftelse". Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2022 till 179,0 mnkr exkl. löneskatt. Under 2021 och 2022 har kommunen fått gottgörelse från stiftelsen.

Not 15 Bidrag till statlig infrastruktur

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Medfinansiering Citybanan				
Totalt bidrag	11,0	11,0	11,0	11,0
Ackumulerad upplösning	-4,4	-4,0	-4,4	-4,0
Årets upplösning	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa bidrag	6,6	7,0	6,6	7,0
Bidraget upplöses på 25 år				
Medfinansiering trafikverket väg 292				
Totalt bidrag	7,1	9,5	7,1	9,5
Ackumulerad upplösning	-1,6	-1,3	-1,6	-1,3
Årets upplösning	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa bidrag	5,5	8,2	5,5	8,2
Bidraget upplöses på 25 år				
Summa bidrag till statlig infrastruktur	12,1	15,2	12,1	15,2

Projektet som medfinansiering trafikverket, väg 292 kostade mindre än planerat, därför justeras bidragets storlek

Not 16 Förråd, lager och exploateringsfastigheter

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Tomtmark till försäljning*	13,2	13,9	13,2	13,9
Varulager	9,4	7,2	-	-
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	22,6	21,2	13,2	13,9

* Varav Siggbo Triangeln 0,2 mnkr, Siggbo företagspark 2,9 mnkr, Siggbo Trädgårdsstad 7,9 mnkr och övrig

Not 17 Fordringar

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	11,2	14,6	9,4	16,3
Kommunalskattefordringar	56,3	24,4	56,3	24,4
Statsbidragsfordringar och kostnaderättningar	85,2	67,4	85,2	67,4
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	70,6	78,5	79,0	91,2
Övriga kortfristiga fordringar	19,1	11,7	15,4	27,2
Summa fordringar	242,3	196,6	245,3	226,4

*Förutbetalda kostnader 2021 har justerats med - 1,9 mnkr till följd av rättelse av Väsentligt fel avseende löneskatt på värdeökning av insatta medel i samband med gottgörelse från Uppsala läns pensionsstiftelse under 2021. (Fordran avseende förutbetald löneskatt endast på gottgörelse av insatta medel och ej eventuell värdeökning)

Not 18 Kassa och bank

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank	111,6	84,3	111,4	84,3
Summa kassa och bank	111,6	84,3	111,4	84,3

Not 19 Eget kapital

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	471,0	393,1	418,1	335,4
Justering p.g.a. rättelse av väsentligt fel i samband med gottgörelse 2021	-	7,8	-	7,8
Årets resultat	31,0	70,1	45,2	74,9
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa utgående eget kapital	502,1	471,0	463,3	418,1

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	146,0	135,5	137,8	129,7
Nyintjänad pension	6,1	9,6	6,1	7,2
Årets utbetalningar	-3,6	-3,4	-3,4	-3,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2,7	1,7	2,7	1,7
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	5,6	0,0	5,6
Övrig post	-0,6	-4,5	-0,6	-4,5
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/överföring till stiftelse	0	0	0	0

Värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	1,2	1,6	1,2	1,6
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	151,8	146,0	143,7	137,8
Övriga upplösningar				
Antal visstidsförordnanden	0,0	0,0	0,0	0,0
Politiker	0,0	0,0	0,0	0,0
Tjänstemän	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktualiseringsgrad/Utreddningsgrad	98 %	98 %	98 %	98 %
Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciper.				

Not 21 Övriga avsättningar

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat vid årets början	56,8	62,0	56,8	62,0
Nya avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	-3,6	-3,9	-3,6	-3,9
Outnyttjat belopp som återförts	-	-	-	-
Förändring av indexering	5,1	-1,4	5,1	-1,4
Utgående avsättning	58,3	56,8	58,3	56,8
Avsatt för medfinansiering av väg 292				
Redovisat vid årets början	2,4	4,6	2,4	4,6
Nya avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	-2,4	-2,2	-2,4	-2,2
Outnyttjat belopp som återförts	-	-	-	-
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Utgående avsättning	0,0	2,4	0,0	2,4
Avsatt till skatter				
Redovisat	16,2	14,3	-	-
Summa övriga avsättningar	74,5	73,5	58,3	59,2

Not 22 Långfristiga skulder

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Lån i banker och kreditinstitut	1 806,1	1 812,0	240,0	270,0
Checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Långfristig leasingsskuld	5,7	5,7	5,7	5,7
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	17,4	14,0	7,8	6,8
Återstående antal år (vägt snitt)	34,7	18,2	14,4	18,2
Anslutningsavgifter	26,2	23,9	-	-

Återstående antal år (vägt snitt)	33,0			
Summa förutbetalda intäkter	43,6	37,9	7,8	6,8
Summa långfristiga skulder	1 855,5	1 855,7	253,5	282,5
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	1,2 %	1,1 %	0,9 %	0,9 %
Genomsnittlig ränta, exklusive derivat	1,0 %	0,5 %	0,9 %	0,9 %
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	3,1	3,1	3,0	3,5
Genomsnittlig räntebindningstid, exklusive derivat (år)	0,9	1,0	3,0	3,5
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	2,5	2,7	3,0	3,5
Kapitalförfall, andel av lån				
1 år	28,5 %	24,6 %	10,4 %	11,1 %
2-3 år	31,4 %	36,6 %	47,9 %	25,9 %
4-5 år	32,0 %	30,7 %	20,8 %	44,4 %
6- år	8,1 %	8,1 %	20,8 %	18,5 %
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	1 100,0	1 070,0	-	-
Marknadsvärde derivat	92,3	-2,5	-	-
1 år	28,5 %	24,6 %	10,4 %	11,1 %
2-3 år	31,4 %	36,6 %	47,9 %	25,9 %
4-5 år	32,0 %	30,7 %	20,8 %	44,4 %
6- år	8,1 %	8,1 %	20,8 %	18,5 %
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	1 100,0	1 070,0	-	-
Marknadsvärde derivat	92,3	-2,5	-	-

Not 23 kortfristiga skulder

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	431,3	306,2	45,9	59,0
Leverantörsskulder	135,9	98,9	83,4	73,0
Moms och punktskatter	2,1	1,9	2,1	1,9
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	32,7	30,9	32,7	30,9
Övertidsskuld	1,5	1,4	1,5	1,4
Övriga löneskulder	11,2	10,0	11,2	10,0
Semesterlöneskuld	33,8	33,6	33,8	33,6
Pensioner inkl. löneskatt	35,8	36,0	35,8	36,0
Kommunalskatteskulder	0,0	11,6	0,0	11,6
Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	87,0	60,4	66,2	46,2
Övriga kortfristiga skulder	4,8	13,1	3,6	1,4
Summa kortfristiga skulder	776,2	604,2	316,3	305,1

Övriga löneskulder avser ersättningar som betalas ut till mottagaren i januari 2023 men avser december 2022.

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående ansvarsförbindelse till pensioner inkl. löneskatt	203,8	210,6	203,8	210,6
Ränte- och basbeloppsuppräkring	9,2	5,6	9,2	5,6
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	7,6	0,0	7,6
Årets utbetalningar	-21,1	-20,8	-21,1	-20,8
Övrig post	2,3	3,9	2,3	3,9
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	27,8	-2,3	27,8	-2,3
Förändring av löneskatt	-2,3	-0,9	-2,3	-0,9
Summa utgående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	219,7	203,8	219,7	203,8

Pensionsförpliktelser avseende arbetstagare födda 1948 och tidigare eller deras efterlevande har tryggats genom att kommunen placerat medel i stiftelsen "Uppsala läns pensionsstiftelse". Åtagandet som tryggas genom stiftelsen har av Skandia beräknats till 152,4 mkr per 2022-12-31 inklusive särskild löneskatt.

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Borgensåtaganden				
Småhus	0,0	0,1	0,0	0,1
Nordupplands Fotbolls Allians	2,3	2,5	2,3	2,5
Fastigo	0,8	0,9	0,0	0,0
AB Tierpsbyggen	865,0	875,0	865,0	875,0
Tierps Kommunfastigheter AB	635,0	510,0	635,0	510,0
Tierps Fjärrvärme AB	97,3	98,6	97,3	98,6
Tierps Energi och Miljö AB	380,0	350,0	380,0	350,0
Summa övriga ansvarsförbindelser	1 980,5	1 837,1	1 979,6	1 836,2

Not 26 Leasing

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Finansiell leasing				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileasavgifter	12,3	8,0	12,3	8,0
Nuvärde minimileasavgifter	11,7	7,9	11,7	7,9
Därav inom ett år	6,0	2,2	6,0	2,2
Därav senare än ett år men inom fem år	5,7	5,7	5,7	5,7
Därav senare en fem år	0,0	0,0	0,0	0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0
Ej uppsägningsbara operationella				

leasingavtal överstigande 1 år**				
Minimileasavgifter				
med förfall inom 1 år	1,0	0,4	4,4	4,4
med förfall inom 1-5 år	27,6	19,0	91,9	62,3
med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	459,0	498,2
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år, uthyrning**				
Minimileasavgifter				
med förfall inom 1 år	37,7	34,6	0,0	0,0
med förfall inom 1-5 år	11,1	14,2	0,0	0,0
med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0

Samtliga ej uppsägningsbara leasingavtal med förfall senare än 5 år är inom kommunkoncernen

Not 27 Justering för ej likvidpåverkande poster

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar	111,3	107,9	32,5	30,7
Nedskrivningar	3,1	9,1	3,1	9,1
Omklassificering till omsättningstillgång	2,5	7,3	2,5	7,3
Avsättningar till pensioner	9,3	14,0	9,5	11,6
Indexförändring, avsättning till deponi	5,1	-1,4	5,1	-1,4
Förändring långfristiga periodiseringar	-0,6	0,6	0,5	0,4
Upplösning bidrag till statlig infrastruktur	0,7	0,8	0,7	0,8
Övriga ej likvidpåverkande poster	0,9	0,0	0,9	0,0
Summa ej likvidpåverkande poster	132,4	138,2	54,9	58,5

Not 28 Övriga likvidpåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Utbetalning av avsättning för pensioner	-3,6	-3,5	-3,6	-3,5
Utbetalning av övriga avsättningar (exklusive statlig infrastruktur)	-3,6	-3,9	-3,6	-3,9
Summa övriga likvidpåverkande poster som hör till den löpande verksamheten	-7,1	-7,4	-7,1	-7,4

Not 29 Poster som redovisas i annan sektion

Miljoner kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Realisationsresultat från försäljning av anläggningstillgångar	-1,1	0,2	-0,7	-0,2
Summa poster som redovisas i annan sektion	-1,1	0,2	-0,7	-0,2

Not 30 Upplysningar om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen

Redovisningen avser	Lagstiftning
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster
Fjärrvärmeverksamhet	Fjärrvärmelagen

Särredovisningarna finns tillgängliga hos Tierps Energi och Miljö AB, tel 0293-219900. www.temab.tierps.se

Not 31 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Tusen kronor	Kommunkoncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	605,6	582,3	605,6	582,3
Förtroendevalda revisorer	95,2	156,9	95,2	126,9
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	715,5	672,0	-	-
Total kostnad för räkenskapsrevision	1 416,3	1 411,2	700,8	709,2
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	920,2	736,2	819,4	695,2
Förtroendevalda revisorer	128,8	151,4	128,8	151,4
Total kostnad för övrig revision	1 049,0	887,6	948,2	846,6
Total kostnad för revision	2 465,3	2 298,8	1 649,0	1 555,8

Not 32 Koncerninternna förhållanden

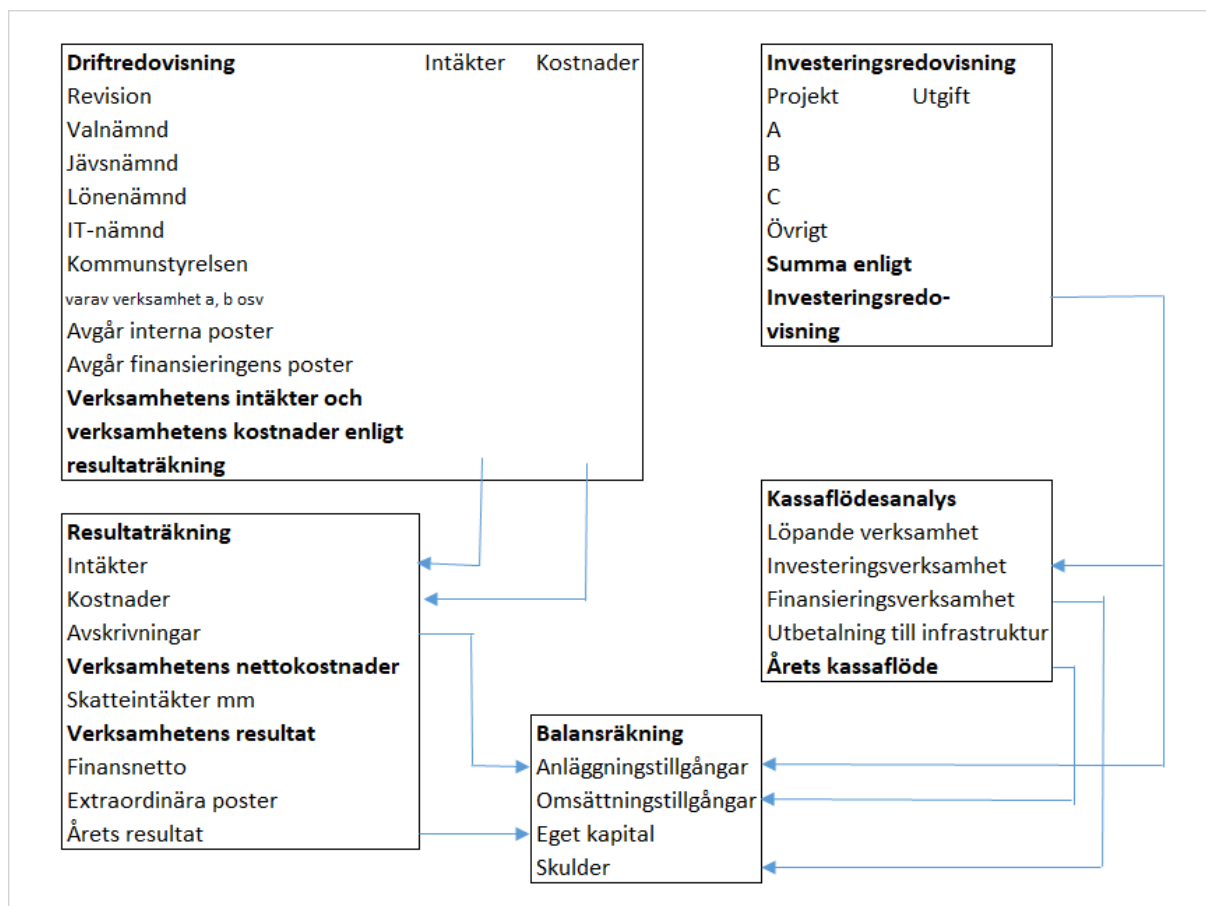
Miljoner kronor	Utdelning		Borgen		Borgensavgift	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Intäkt	Kostnad
Tierps kommun		0,4		6,6	1 601,9	
Tierps kommunfastigheter AB			2,0			510,0
AB Tierpsbyggen			3,1			580,0
Tierps Energi och Miljö AB	0,4	0,4	1,3			415,8
Tierps Fjärrvärme AB	0,4		0,3			96,1
Summa	0,7	0,7	6,6	6,6	1 601,9	1 601,9

Verksamhetsintäkter	Verksamhetskostnader					Summa intäkter
	Tierps kommun	TKAB	ABTB	TEMAB	TFAB	
Tierps kommun		45,5	1,8	4,0	0,2	51,5
Tierp kommunfastigheter AB (TKAB)	157,4		1,2	0,0	0,0	158,6
AB Tierpsbyggen (ABTB)	46,7	32,8		0,7	0,0	80,2
Tierps Energi och Miljö AB (TEMAB)	23,1	7,3	15,8		6,0	52,2
Tierps Fjärrvärme AB (TFAB)	2,3	7,2	15,5	0,8		25,8
Summa kostnader	229,5	92,7	34,3	5,5	6,3	

Driftredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige tilldelar kommunstyrelsen och nämnderna nettoanslag för verksamhet och investeringar. Budgeten utgör en ram för verksamheternas och investeringarnas omfattning. Ekonomisk plan och budget beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i november.

Översikt av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar.

Det innebär att driftanslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut.

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt.

Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Uppllysning om tillämpade internredovisningsprinciper anges i not 1.

Under året har ombudgeteringar gjorts enligt tabellen nedan, bland annat med anledning av överföring av verksamhet, högre skatteintäkter.

Ombudgeteringar (tkr)	Budget i plan					Budget i	
	Datum	220322	220426	220608	220621	bokslut	
	Beslut	KS § 69	KS § 106	KF § 53	KS §155		
Revision	1 810		-4			1 806	
Valnämnd	530					530	
Jävsnämnd	45					45	
Lönenämnd	0					0	
IT-nämnd	0					0	
Kommunstyrelsen	1 354 194	0	5	14 500	0	1 368 699	
varav Gemensam service	78 398	-841	-3 829		-2 994	70 733	
varav Medborgarservice	68 210		331			68 541	
varav exploateringsverksamhet	0					0	
varav Kultur och Fritid	78 418		1 335			79 753	
varav Förskola	143 749		578			144 327	
varav Grundskola	307 368		1 252			308 620	
varav Gymnasieskola	122 651		-1 939	3 500		124 212	
varav Äldreomsorg	281 230	841	1 068			283 139	
varav Funktionshindreomsorg	121 512		353			121 865	
varav Individ och Familjeomsorg	152 658		856	11 000	2 994	167 508	
Nettokostnad	1 356 579	0	1	14 500	0	1 371 080	
Finansiering	1 384 964			14 500		1 399 464	
Resultat	28 385	0	-1	0	0	28 384	

Driftkostnad per ansvarsområde Tusen kronor	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		2022		
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	Nettoanslag	Avvikelse	Avv. %
Revision	0	0	-1 649	-1 556	-1 649	-1 556	-1 806	157	8,7
Valnämnd	619	0	-1 040	-19	-421	-19	-530	109	20,5
Jävsnämnd	0	0	-27	-30	-27	-30	-45	18	40,2
Lönenämnd	9 970	11 043	-9 970	-11 043	0	0	0	0	0,0
IT-nämnd	74 156	67 840	-74 156	-67 840	0	0	0	0	0,0
Kommunstyrelsen	387 783	395 578	-1 780 922	-1 687 253	-1 393 139	-1 291 675	-1 368 699	-24 440	-1,8
varav Gemensam service	24 300	17 641	-103 611	-93 615	-79 311	-75 974	-70 732	-8 579	-12,1
varav Medborgarservice	124 655	146 303	-200 549	-188 726	-75 894	-42 423	-68 541	-7 353	-10,7
varav exploateringsverksamhet	8 237		-1 113		7 124		0	7 124	
varav Kultur och Fritid	11 510	12 107	-91 720	-87 470	-80 210	-75 363	-79 754	-456	-0,6
varav Förskola	22 914	21 046	-160 865	-156 545	-137 951	-135 499	-144 327	6 376	4,4
varav Grundskola	45 534	47 506	-347 612	-331 744	-302 078	-284 238	-308 620	6 542	2,1
varav Gymnasieskola	31 755	32 190	-157 479	-164 135	-125 724	-131 945	-124 212	-1 512	-1,2
varav Äldreomsorg	66 069	65 089	-351 835	-341 591	-285 767	-276 502	-283 139	-2 627	-0,9
varav Funktionshindreomsorg	25 674	26 265	-152 992	-136 002	-127 318	-109 737	-121 865	-5 453	-4,5
varav Individ och Familjeomsorg	27 138	27 431	-213 146	-187 426	-186 008	-159 995	-167 508	-18 500	-11,0
	472 528	474 461	-1 867 764	-1 767 740	-1 395 236	-1 293 280	-1 371 080	-24 156	-1,8
Avgår interna poster	-99 451	-98 792	99 451	98 792	0	0	0	0	
Avgår finansieringens poster	-12 531	-10 685	-25 082	-19 934	-37 613	-30 618	-26 605	-11 008	
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	360 546	364 984	-1 793 395	-1 688 882	-1 432 849	-1 323 898	-1 397 685	-35 164	-2,5

Efter verksamhetsområden Tusen kronor	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget 2022		
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	Nettoanslag	Avvikelse	Avv. %
Politisk verksamhet	175	123	-10 432	-9 762	-10 256	-9 640	-9 509	-747	-7,9
Arbete och näringsliv	8 434	7 193	-17 081	-15 789	-8 647	-8 596	-11 584	2 936	25,3
Mark och bostäder	63 732	72 338	-45 680	-46 466	18 052	25 872	19 524	-1 472	7,5
Gator och vägar, säkerhet m.m.	17 265	23 701	-82 529	-69 062	-65 265	-45 361	-62 563	-2 701	-4,3
Fritid och kultur	10 716	11 553	-96 195	-92 511	-85 479	-80 958	-84 421	-1 058	-1,3
Pedagogisk verksamhet	100 429	100 811	-666 597	-652 962	-566 169	-552 151	-577 703	11 534	2,0
Vård och omsorg	113 913	114 665	-702 010	-650 381	-588 097	-535 716	-560 245	-27 851	-5,0
Gemensamma verksamheter	157 865	144 077	-247 240	-230 808	-89 375	-86 730	-84 579	-4 796	-5,7
	472 528	474 461	-1 867 764	-1 767 740	-1 395 236	-1 293 280	-1 371 080	-24 156	-1,8
Avgår interna poster	-99 451	-98 792	99 451	98 792	0	0	0	0	
Avgår finansieringens poster	-12 531	-10 685	-25 082	-19 934	-37 613	-30 618	-26 605	-11 008	
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	360 546	364 984	-1 793 395	-1 688 882	-1 432 849	-1 323 898	-1 397 685	-35 164	-2,5

I tabellen är den verksamhet som IT-nämnden och lönenämnden bedriver flyttad från Politisk verksamhet till Gemensamma verksamheter, jämfört med Årsredovisningen för 2021.

Verksamheternas nettokostnad blev 47,9 mnkr högre än budgeterat vilket motsvara en avvikelse på 3,4 %. Nettokostnaderna 2022 blev 121,7 mnkr högre än 2021.

Störst avvikelse är inom området Vård och omsorg, med 27,9 mnkr högre kostnader. 18,5 mnkr av dessa är inom Individ och familjeomsorgen, 5,5 mnkr inom Funktionshindradeomsorgen och 2,6 mnkr inom Äldreomsorgen. Inom pedagogisk verksamhet blev nettokostnaderna 11,5 mnkr lägre än budgeterat. Både förskolan och grundskolan hade ca 6 mnkr lägre kostnader medan gymnasieskolan hade 1,5 mnkr högre kostnader.

De lägre kostnaderna inom förskola och grundskola beror på vakanser som fyllts sent under året och därmed leder inte dessa tjänster till den fulla kostnaden 2022, men kostnaden under 2023 kommer att öka.

Avvikelsen för Individ och familjeomsorgen beror främst på att kostnaderna för placeringar av barn och unga har ökat med 19,3 mnkr vilket är en ökning om 41,5%. Det är framförallt kostnaderna för konsulentstödda familjehem, placeringar på SiS, statens institutionsstyrelse och utredningsplaceringar som ökat. Samtidigt har kostnaderna för försörjningsstöd minskat 2,2 mnkr.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, Tierps kommun (tkr)	Totalutgift		Varav: årets investeringar				
Färdigställda investeringar	Beslutad totalutgift KF/KS	Beräknad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen:							
Gemensam service	750	0	0	1	750	0	1
IT-nämnden	1 300	1 095	1 095	0	1 300	3 691	-2
Medborgarservice	31 496	30 781	30 781	715	26 760	27 741	-981
Produktion:							
Kultur och fritid	1 061	704	704	0	1 061	704	0
Förskola	750	701	701	0	1 575	701	1
Grundskola	2 675	4 632	4 632	-2	2 675	4 632	-2
Gymnasieskola	1 500	1 193	1 193	0	1 500	1 193	0
Områdeschef ÄO	3 000	1 647	1 647	1	3 000	1 864	1
Funktionshindreomsorg	800	0	0	1	800	0	1
Individ och familjeomsorg	400	207	207	0	400	207	0
Finansiering					0	3 899	
Exploatering kommunstyrelsen:				0			
Exploateringsverksamhet	70	477	477	-407	70	477	-407
-Varav Kronhjortsvägen skede 2	70	46	46	24	70	46	24
-Varav Wallskoga skede 2	0	431	431	-431	0	431	-431
S:a färdigställda investeringar	43 802	41 439	41 439	2 362	39 891	45 110	-5 219
Pågående investeringar	Beslutad totalutgift KS/KF	Beräknad totalutgift	Ack. utfall	Kvarstår	Årets Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen:							
Gemensam service	0	0	0	0	0	0	0
IT-nämnden	0	0	0	0	0	0	0
Medborgarservice	24 980	35 268	7 414	27 854	4 700	2 056	2 644
Produktion:							
Kultur och fritid	590	590	29	561	0	0	0
Förskola	0	0	0	0	0	0	0
Grundskola	0	0	0	0	0	0	0
Gymnasieskola	0	0	0	0	0	0	0
Områdeschef ÄO	0	0	0	0	0	0	0
Funktionshindreomsorg	0	0	0	0	0	0	0
Individ och familjeomsorg	0	0	0	0	0	0	0
Exploatering kommunstyrelsen:							
Exploateringsverksamhet	181 216	268 013	27 212	240 800	2 500	70	2 430
-Varav Omsättningstillgångar exploateringsverksamheten	13 216	58 217	13 216	45 001	500	0	500
- Varav Siggbo Trädgårdsstad skede 1 och 2	168 000	187 228	13 014	174 213	2 000	70	1 930
-Varav Siggbo Triangelpark skede 2	0	10 100	0	10 100	0	0	0
-Varav Siggbo Företagspark skede 2	0	3 000	0	3 000	0	0	0
S:a pågående projekt	206 786	303 871	34 656	269 215	7 200	2 130	5 070
S:a investeringsprojekt	250 588	345 309	76 095	269 215	47 091	47 237	-147
- varav finansiell leasing maskiner och inventarier					0	6 495	-6 495
S:a investeringsprojekt exklusive finansiell leasing	250 588	345 309	76 095	269 215	47 091	40 742	6 348

Av kommunens totalt planerade investeringar exklusive finansiell leasing har 40 742 tkr genomförts under år 2022. Årets investeringsutgifter exklusive finansiell leasing är 6 348 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på att planerade investeringar har försenats eller inte blivit av.

Färdigställda projekt under 2022 med en totalutgift på över 45 pbb (2022) är följande**:

- Reinvestering Bro Källstigen: 3 454 tkr
- G/C Strömsbergsvägen Tierp: 5 559 tkr
- G/C Upplanda-Örbyhus: 6 315 tkr
- G/C Tobo-Örbyhus: 3 020 tkr
- Beläggningsprogram 2022: 2 981 tkr
- Inventarier Grundskolan 2022: 4 632 tkr

Pågående investeringar som ännu ej färdigställts uppgår till en beslutad totalutgift om 206 786 tkr. Den beräknade totalutgiften är 303 871 tkr.

Den stora avvikelsen för pågående investeringar beror främst på framtida investeringar i

allmän platsmark där kommunen är exploatör. Däribland är även under 2022 skede 2 upptaget gällande exploateringsområden som inte är helt färdigställda. Under 2022 har DP 1036 Trädgårdsstaden strategiska och ekonomiska konsekvenser utretts och står inför politiskt beslut 2023 om fortsatt genomförande då detaljplanen omfattar höga likviditets- och ekonomiska konsekvenser.

Eftersom investeringsredovisningen från 2019 och tidigare inte på ett överskådligt sätt redovisar fullmäktiges och/eller kommunstyrelsens beslutade totalutgifter redovisas detta ännu ej helt komplett. Detta på grund av den övergångsperiod som krävs för att kunna fullfölja 10 kap. 2 § LKBR och den normerande delen i RKR:s rekommendation R14.

Definitionen för färdigställande av fleråriga investeringsprojekt är:

Beslutad totalutgift= förkalkyl/medgiven investeringsram, (ej budget eller anslag)

Beräknad totalutgift= Prognostiserad totalutgift vid rapporttillfället

** Investeringsredovisningen redovisar färdigställda investeringar enligt budgetanslag och färdigställande fram till och med bokslutsdatum, och inte aktiverade investeringar i anläggningsreskontran.*

***Slutredovisning lämnas på egenupparbetade tillgångar enligt gällande riktlinje för investering.*

Bilagor

Fördjupad måluppföljning med analys och indikatorer

Analys av måluppfyllelse och indikatorer

Denna bilaga innehåller en fördjupad analys av uppfyllelsen för varje enskilt Agenda 2030 delmål. Analysen av måluppfyllelsen bygger på verksamheternas och nämndernas bedömningar och är en sammantagen bedömning av kommunkoncernens insats i relation till målen, hänsyn tas också till trender i nationella nyckeltal för målen.

Bedömningen graderas utifrån från följande färgskala:

- – Vi ligger bra till för att uppfylla målet
- – Vi är på rätt väg för att uppfylla målet, men det går för långsamt.
- – Ännu inga åtgärder, eller utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder krävs.

För varje Agenda 2030 mål redovisas också indikatorer och nyckeltal. Verksamheterna redovisar egna framtagna indikatorer för att visa sin insats i relation till målen och vilken måluppfyllelse verksamheten uppnått. För varje Agenda mål redovisas också utvalda nationella nyckeltal som visar trenden för måluppfyllelsen för kommunen i stort.

Del nationella nyckeltalen kommer framförallt från den öppna nationella databasen Kolada. Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har tagit fram nyckeltal som stöd för kommuners och regioners genomförande av Agenda 2030. För flera av dessa nationella nyckeltal i Kolada finns en viss eftersläpning i statistiken och där presenteras därför den senaste siffran som finns tillgänglig.

Mål 1 – Ingen fattigdom

Delmål 1.1 Andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska

● Måluppfyllelse: Uppnått

Antalet personer som får försörjningsstöd har minskat med 11,4 procent sedan föregående år. Antalet personer är nu nere på samma nivå som år 2019. Det beror på ett bra samarbete mellan individ- och familjeomsorgen och vuxenutbildningen som lyckats hitta utbildningsvägar för personer som tidigare haft svårt att klara utbildning på grund av språksvårigheter, samt att fler personer har fått sjukersättning. Att fler nu får sjukersättning beror på att arbetsförmågeutredningar hos arbetsmarknadsenheten håller hög kvalitet och godkänns av försäkringskassan, samt att försäkringskassan inte prövar ansökningar om sjukersättning lika strikt som tidigare. Fler långvariga försörjningsstödsärenden har därför kunnat avslutas under året.

De totala kostnaderna för försörjningsstöd minskade under 2022 med 4,3 procent, med beaktande av högre normbelopp och kostnadsökningar så är minskningen av kostnaderna stor. Arbetslösheten har minskat från 800 personer i december 2021 till 682 personer i december 2022, vilket är en minskning med 14,8 procent. Detta har minskat inflödet av nya ärenden till ekonomiskt bistånd.

Samordningsförbundet, som består av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala och länets åtta kommuner är ett bra stöd i att kunna testa nya arbetsformer och nå nya målgrupper som står utanför arbetsmarknaden. Kommunen driver projektet Ung framtid med stöd av samordningsförbundet, som riktar sig till unga 16-29 år som inte har någon sysselsättning. Projektet ger stöd till samordnande och rehabiliterande insatser för möjligheten att komma vidare till arbete eller studier, vilket förebygger framtida försörjningsstödsärenden.

Genom att utöver ordinarie verksamhet inom kultur- och fritidsverksamheten erbjuda kostnadsfria aktiviteter för människor i allmänhet men barn och unga i synnerhet ges fler möjlighet till en meningsfull fritid. Kostnadsfria aktiviteter som erbjudits är bland annat familjedag på Vegavallen med teater, aktivitetsdag i samarbete med Upplandsstiftelsen med fågelskådning, grillning och orientering med mera. Inom kulturområdet har *Konst på väg* genomförts med ett stort antal konstnärer och besökare. Kulturprogrammet på kulturhuset Möbeln har ett brett utbud som till 90 procent är kostnadsfritt. Biblioteket har fortsatt med IT-vårdar som innebär att Tierps invånare kostnadsfritt kan få stöd i frågor relaterade till IT och digitala verktyg vilket minskar det digitala utanförskapet.

Kommunens kundcenter och service når målet om att samtliga nya kunder inom budget- och skuldrådgivningen har erbjudits ett första besök inom 14 dagar. Kommunen når inte riktigt målen med att öka antalet förebyggande besök vilket beror på att planerade aktiviteter blivit inställda eller avbokade.

Kommunen har under året fortsatt arbeta med projektet Utvecklingsnätverk sociala företag som ägs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) där tolv kommuner deltar. Det sker en kontinuerlig samverkan och aktiviteter inom nätverket för att nå de som lever i ett utanförskap eller är långtidsarbetslösa. Det har bland annat lett till att krav om sysselsättning ställts i fler upphandlingar, vilket är ett arbetssätt som ska fortsätta utvecklas.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 1 – Ingen fattigdom

Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Antal personer med försörjningsstöd	Individ- och familjeomsorgen	518 (minskat med 11% sedan 2021)	
Antal öppet arbetslösa per december 2022	Arbetsförmedlingen	682 (minskat med 15% sedan 2021)	
Antal personer på arbetsmarknadsenheten där arbetsförmågan utretts.	Individ- och familjeomsorgen	30	
Antal vräkningar av barnfamiljer	Individ- och familjeomsorgen	0	
Antal kostnadsfria aktiviteter under året	Kultur och fritid	32	
Erbjuda nya kunder ett första besök inom 14 dagar, andel (%)	Kundcenter och service	100	
Antal förebyggande aktiviteter inom budget- och skuldrådgivningen	Kundcenter och service	3	
Antalet förebyggande aktiviteter inom konsumentvägledningen	Kundcenter och service	4	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 1 – Ingen fattigdom

Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Måluppfyllelse
Arbetslöshet 18-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.	Kolada	6,9	6,5	7,6	7,5	6,1	5,2	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen.	Kolada	1,3	1,3	1,4	1,6		1,1 (2021)	
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef.	Kolada	4,1	3,9	4,0	4,3		3,4 (2021)	
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	Kolada	10,4	9,7	10,7	10,6		8,9 (2021)	
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	Kolada – RISE	8,5	8,0	8,1	8,6		5,8 (2021)	
Unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel (%)	Kolada – RISE	6,9	6,5	6,7	7,7		7,5 (2021)	
Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)	Kolada – RISE	23,4	15	15,4	15,8		14,5 (2021)	

Ekonomiskt utsatta äldre 65+, andel (%)	Kolada – RISE	17,0	17,8	15,8	18,3		16,5 (2021)	
Andel (%) elever i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarat ja på frågan <i>Finns det något som du skulle vilja göra på din fritid, som många andra i din ålder gör, men som du inte kan vara med på för att du/din familj inte har råd?</i> i enkäten Liv och hälsa ung	Liv och Hälsa ung		13,5		15		11 (snitt i länet 2021)	
Andel (%) som svarat ja på frågan <i>"Har det under de senaste 12 månaderna hänt att du haft svårigheter att klara de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar med mera?"</i> i enkäten Liv och Hälsa	Liv och hälsa vuxen	17 (2004)	17 (2008)	18 (2012)	14 (2017)	14	13 (snitt i länet)	

Mål 2 – Ingen hunger

Delmål 2.1 Arbeta för bevarande av viktiga jordbruksmarker samt en hälsosam och näringsrik kost inom, skola, vård och omsorg

 Måluppfyllelse: Uppnått

Kostenheten arbetar kontinuerligt med målet. En större andel närproducerad mat har serverats och elever och brukare har haft möjligheter att lämna synpunkter på kosten. Samtliga inköp av färskt nötkött sedan augusti 2022 har kommit från lokala producenter. Enheten fortsätter tillsammans med flera verksamheter att driva satsningen på mer närodlad mat i kommunens verksamheter. Kommunen verkar också för målet i och med samverkan inom LRF-kommungrupp.

Delmål 2.2 Stärk måltidsverksamheterna för att minska risk för undernäring hos äldre

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Vård- och omsorgsboendena har arbetat utifrån en modell för äldreomsorgens måltider utifrån pusselbitarna näringsriktig och trivsamt. Näringsriktig utifrån att minska näringsdrycker och istället erbjuda goda näringsriktiga mellanmål. Trivsamt innebär att se över måltidsmiljön samt att duka olika vardag och helg och uppmuntra helgdagar. Exempelvis har äldreboendet Wesslandia under hösten 2022 gjort en inventering av måltidsmiljön på samtliga avdelningar, vilket bland annat lett till inköp av belysning för att göra måltidsmiljön så trivsamt som möjligt.

Arbetet med att minska risk för undernäring ur ett sjukdomsperspektiv pågår fortlöpande genom ett strukturerat arbete med riskanalyser utifrån kvalitetsregistret Senior alert. Åtgärderna sätts in utifrån behov i riskbedömningarna, vilket leder till minskad risk för fall, undernäring och trycksår. Fortsatt arbete med att öka delaktighet samt se över måltidsmiljön pågår kontinuerligt inom vård- och omsorgsboendena.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 2 – Ingen hunger			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Svenska livsmedel (råvara) i kommunens verksamheter, andel(%)	Kostenheten	51	
Livsmedel som har Sverige som tillverkningsland i kommunens verksamheter, andel(%)	Kostenheten	69	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	Kolada	26 (2021)	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 2 – Ingen hunger

Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Mål- uppfyllelse
Invánare med fetma, andel (%)	Liv och hälsa vuxen	18 (2004)	17 (2008)	18 (2012)	20 (2017)	21	18	
Andel (%) elever i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet med övervikt eller fetma	Liv och hälsa ung		13,6		12,2		9,15 (snitt i länet 2021)	
Andel (%) invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150min/vecka	Kolada – RISE					65	64	
Andel (%) elever i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarar mindre än 30 minuter på frågan <i>Hur mycket rör du dig i snitt per dag, till exempel cyklar, går eller idrottar?</i>	Liv och hälsa ung		15,7		18,1		16,2 (snittet i länet 2021)	
Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	Kolada	14,6	14,4	14,3	13,2		20,7 (2021)	

Mål 3 – God hälsa och välbefinnande

Delmål 3.1 Säkerställa kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller ekonomiska förutsättningar

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Ambitionen är att man som invånare i Tierps kommun ska ha tillgång till och möjlighet att utnyttja en mängd olika kultur- och fritidsaktiviteter. De senaste årens pandemi har fortfarande effekt på kultur- och fritidsverksamheterna, såväl utbudet som besöksantalet vilket medför att utvecklingen går något långsamt. Biblioteksverksamheten har öppnat som normalt och meröppet finns på samtliga filialer. Meröppet innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare även när det inte finns personal på plats. Kulturhuset Möbelns lokal för evenemang och program, Humlesalen, har öppnat upp för kulturprogram, föreläsningar, författarsamtal och boksamtal, projektet skapande skola med mera.

Delmål 3.2 Säkerställa ett tillgängligt friluftsliv för alla, oavsett rörelseförmåga

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Kultur- och fritidsverksamheten arbetar kontinuerligt för att öka tillgängligheten till sport- och friluftslivet. Skyltar med träningstips har satts upp runt Vegavallen med olika nivåer för barn, rullstolsburna och vuxna. Tierps kommuns nya utegym har färdigställts i Söderfors och bidrar till att fler får tillgång till rörelse och friluftsliv.

Testpatrullen åker på uppdrag av Upplandsstiftelsen runt till naturområden i Uppsala län och testar tillgängligheten med rullstol. Testpatrullen har även testat de åtgärder gällande tillgänglighet som gjorts i kommunen. Hur många som nyttjar de tillgänglighetsanpassade besöksmålen finns inga siffror på men besökare som varit till platserna har gett positiv återkoppling.

Arbetet med att utveckla utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter inom funktionshinderomsorgen har fortgått under våren och hösten 2022 med fokus på uteaktiviteter. Flera aktiviteter har anordnats gemensamt med föreningen för barn och vuxna med utvecklingsstörning/intellektuell funktionsnedsättning (FUB).

Gemensam motion i form av promenad eller cykling erbjuds på Kyrkogatans och Tegelbruksgatans servicebostäder med gott deltagande. Planering för en eftermiddag i veckan på Vegavallen med större möjlighet till motion vid motionsspår och utegym är påbörjad på flera servicebostäder. En grillplats är anlagd och friluftskök är inköpta för att kunna göra mat och fika utomhus i samband med utflykter.

Delmål 3.3 Säkerställa god tillgång till grönområden med höga rekreations- och naturvärden, som stimulerar till lek och utevistelse

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Kultur- och fritidsverksamheten arbetar kontinuerligt med underhåll och utveckling av befintliga grönområden. Exempelvis är en hinderbana uppförd med intilliggande lekyta för barn i Söderfors för att stimulera till lek och rörelse. Projektet för att anlägga en ny grillplats,

tillgänglighetsanpassa leder med mera vid Hjällsjön har genomförts, slutredovisning återstår samt en större invigning.

Inom vård- och omsorgsboendena inom äldreomsorgen planeras det för att förbättra utemiljöerna, med utgångspunkt i tillgängliga, ändamålsenliga ytor som stimulerar till utevistelse. Ett förslag har tagits fram med hjälp av en landskapsarkitekt som en projektgrupp kommer att arbeta vidare med under 2023.

Delmål 3.4 Kommuninvånarna självs kattade hälsa ska öka och skillnaderna mellan grupper och individer ska minska

 Måluppfyllelse: Uppnått

Kultur- och fritidsverksamheten arbetar förebyggande med frågan i samarbete med individ- och familjeomsorgen och utbildningsverksamheten för att minska ohälsa och ojämlikhet särskilt bland ungdomar. Satsningar på föreläsningar och interaktiv konst på ämnet psykisk hälsa har genomförts under hösten 2022 i samarbete med elevhälsan.

Vård- och omsorgsverksamheten arbetar med frågorna bland annat genom fysioterapiassistenter som inom ramen av sina tjänster är aktivitetsansvarigombud. Under hösten har verksamheten inriktat sig på att uppsöka kommunens orter för att ta aktiviteterna dit och inte brukarna till oss. Grill, promenad, kubb, biokväll och samkväm har genomförts. Balansträning fortsätter och fysioterapiassistenter erbjuder också individuell träning med brukare.

Inom funktionshindradeomsorgen har brukare inom gruppboende och serviceboende erbjudits fysisk aktivitet utomhus vid Vegavallens utegym. Kultur- och fritidsverksamheten har anordnat yoga under våren för deltagare inom daglig verksamhet. Det finns ett fortsatt behov av brukare och invånare som känner sig ensamma och isolerade som i högre grad skulle kunna komma till våra vård- och omsorgsboenden för att delta i aktiviteter.

Kostenheten arbetar med målet genom ökad spridning av information om hälsa och kost ut i verksamheterna. Detta genom servering, dialoger kring måltiden, visning av tallriksmodellen med mera.

Ökningen av anmälningar om att barn far illa har stannat av. Inledningsvis såg det ut som att även år 2022 skulle vara ett år då antalet orosanmälningar fortsatte att öka. Vid årets slut konstateras att ökningen till sist blev sex stycken, från 2126 orosanmälningar gällande barn år 2021 till 2131 år 2022. Orosanmälningar omfattade 715 unika barn, en minskning med fem barn sedan 2021.

Målet påverkas i hög grad av externa faktorer, kraftigt stigande priser med en ökande inflation påverkar människors hälsa negativt, även om vi fullt ut inte sett effekterna av det ännu.

Delmål 3.5 Stärk arbetet för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk

 Måluppfyllelse: Uppnått

Individ- och familjeomsorgens öppenvård på hemmaplan har utvecklats och bland annat har insatsen träningsboende införts under året. En särskild satsning med en behandlare för ungdomar med missbruk har gjorts, och samarbetet med team Maria, missbruksvård i samarbete med Regionen och länets kommuner, har gjorts känd och fått deltagare från Tierp. Anmälningar om beroende har ökat och även antalet externa placeringar. Utan öppenvården

hade placeringarna ökat i betydligt högre omfattning. Anhöriggrupper har genomförts och i stort har arbetet med beroende utvecklats i kommunen.

Kultur- och fritidsverksamheten har en omfattande lovverksamhet som vänder sig till barn och ungdomar på alla lov under året där alla verksamheter samarbetar. Aktörer inom kultur- och fritidsområdet erbjuder öppen verksamhet för att uppmuntra unga att välja drogfria fritidsaktiviteter. Föreningslivet är en god och stark kraft i samhället och kultur- och fritidsverksamheten arbetar med att möjliggöra för mer verksamhet i föreningsregi genom samarbeten och bidrag.

Vård- och omsorgsverksamheterna arbetar mer förebyggande med frågan och samverkan sker kontinuerligt. Två utbildade medarbetare finns nu som utbildare för psykisk hälsa där utbildningssatsningar sker för alla medarbetare inom individ- och familjeomsorgen och vård- och omsorg. Inom vård- och omsorgsverksamheten har man under de senaste åren sett ett ökat antal brukare som har psykisk ohälsa och där det finns en samsjuklighet. Funktionshinderomsorgen har också fått en mer utmanande målgrupp att arbeta mot där det förekommer mer psykisk ohälsa samt drogmissbruk.

Miljö- och hälsoskyddsenheten arbetar med tillsyn, handläggning av ärenden och samverkan med andra myndigheter. Det har handlagts två ärenden under året där resultatet av ärendena blivit att krögare har varnats. Det har även handlagts ett tillståndsärende där ansökan om tillstånd avslogs. Utöver detta pågår tillsynsrundor i kommunen. Generellt bedöms ordningen som god bland de krögare och evenemang som har besökts på plats. Det har även under året åter börjat komma in tillfälliga tillstånd för evenemang runt om i kommunen, vilket är ett gott tecken efter två pandemiår utan offentliga evenemang.

Delmål 3.6 Minska psykisk ohälsa hos såväl vuxna som barn

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Arbetet mot psykisk ohälsa har förstärkts inom kommunen och regionen. Frågan har uppmärksammats mycket på senare tid. Tierps kommun arbetar för närvarande fram ett suicidpreventivt program och förbättrat samarbete med Region Uppsalas folkhälsosamordnare utvecklas. Årligen söker och erhåller kommunen stimulansmedel för att minska psykisk ohälsa och suicidpreventivt arbete. Aktiviteter har under 2022 genomförts för att öka barn och ungas psykiska hälsa. Föreningen Tilia har på uppdrag av omställningsprojektet Vårdcentrum Tierp Älvkarleby tagit fram en rapport som presenterar förslag som ungdomarna i dessa kommuner upplever skulle påverka den psykiska hälsan positivt. I december genomfördes en workshop med rundabordsamtal där ungdomarna själva fick lämna över sina förslag till ansvariga tjänstepersoner och lokala politiker.

Inom kultur- och fritidsverksamheten har man via det rekviderade statsbidraget satsat på projekten psykisk hälsa, självbild och sociala medier. Ett brett samarbete där aktörer som Ångestpodden, Suicid Zero och Maud Karlsson har haft föreläsningar och interagerande videokonstverk för att få ungdomarna att må bättre och ge dem goda verktyg för framtiden. Inom kulturskolans verksamhet har insatser som riktas mot ungdomar och unga vuxna med funktionsvariationer startas upp där grundtanken hämtas från *Dans för hälsa*-konceptet. Ett breakdance projekt har också startat där insatsen riktas mot elever i områden som ringats in som mer socioekonomiskt utsatta i kartläggningen över segregationen i kommunen från 2021, bland annat i Söderfors.

Vård- och omsorgsverksamheten har utbildat två instruktörer inom första hjälpen för psykisk hälsa (MHFA- Mental Health First Aid). Dessa har under året erbjudit anställda ett

standardiserat utbildningsprogram som riktar sig till de som arbetar inom olika människonära professioner. Det kan vara yrken inom omsorg, räddningstjänst, skola och polis men även i allmänheten i stort finns ett överhängande behov av detta arbetssätt. Totalt åttio medarbetare är hittills utbildade. Planen är att arbeta mer förebyggande med frågan och att samverkan ska ske kontinuerligt.

Utifrån den konjunktursituation och försämring av människors privatekonomi bedömer verksamheterna att det kommer att vara svårt att minska den psykiska ohälsan. Glädjande så har Regionens folkhälsenkät Liv och hälsa ung indikerat att ungdomars psykiska hälsa blivit något bättre.

Delmål 3.7 Minska ofrivillig ensamhet bland äldre

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Vård- och omsorgsverksamheten arbetar fortlöpande med frågan, bland annat genom fler aktiviteter för hemtjänstkunder. Enhetschef för hemtjänsten tog initiativ till att anordna en gemensam aktivitet för en pilotgrupp brukare som beviljats insatsen ”social aktivitet” under våren 2022. Detta för att undersöka om det är framgångsrikt att stödja personerna att vidga sitt nätverk. Alla som blev tillfrågade tackade ja direkt och den första träffen genomfördes under sommaren med gott resultat.

Representanter från vård- och omsorgsverksamheten deltog på lanseringen av den lokala överenskommelsen (LÖK). Många föreningar kom med idéer kring hur vi gemensamt kan nå ensamma äldre, vilket kommunen och föreningarna nu arbetar vidare med. En utmaning är hur vi når de allra mest ensamma. En projektledare inom vård- och omsorgsverksamheten har fått i uppdrag att arbeta aktivt och uppsökande med frågan i nära samverkan med kommunens anhörigkonsulent. Under en workshop med Tierps vårdcentrum kommer ofrivillig ensamhet bli ett tema under 2023.

Kultur- och fritidsverksamheten arbetar med frågan bland annat genom att biblioteken har arrangerat aktiviteter som riktar sig till både unga och äldre i form av stickcafé, författarsamtal och högläsning. Utöver detta besöker personalen människor, däribland många äldre, i sina hem för att leverera böcker och annan media samt ge en stunds social uppmärksamhet. I Vendel och Edvalla finns bokautomater tillgängliga dit besökare kan komma för att låna böcker men även träffa människor.

Delmål 3.8 Kommunen ska arbeta för att mer vård, inklusive specialistvård, ska erbjudas nära

 Måluppfyllelse: Uppnått

Strukturen för närvårdssamverkan har löpande utvecklats och samverkan inom närvårdsfrågor har nu en stabil struktur och grund att stå på. Men för att inte stagnera i utvecklingen av samverkan genomförs en översyn av det lokala arbetet tillsammans med Älvkarleby kommun. Inom närvårdssamverkan pågår flera projekt inom ramen för Vårdcentrum. Tierps kommun har anställt en förändringsledare med hjälp av statsbidrag som kommer att ha ansvar för att driva den kommunala omställningen. Mycket fokus har lagts på delprojekt barn och ungas psykiska hälsa där huvudfokus legat på kartläggning av behov och hur vi kan forma verksamheterna och stärka primärvården utifrån individens behov och inte verksamheternas.

Under våren 2022 anställdes två specialistsjuksköterskor utifrån statsbidraget ökad sjuksköterskebemanning inom särskilda boenden. Dessa sjuksköterskors uppdrag är att öka patientsäkerheten samt att kvalitetssäkra verksamheten utifrån ett hälso- och sjukvårds perspektiv. Vård i hemmet projektet startade upp under våren 2022 och slutförs i mars 2023.

Under våren har vård- och omsorgsverksamheten inrättat en tjänst för Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR). Tjänsten innebär att vård och omsorgs medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) blivit avlastad och kan fokusera på den medicinska biten. De båda ingår i viktiga nätverk med länets alla kommuner samt i samverkan med Region Uppsala och i arbetet för en effektiv och nära vård.

Delmål 3.9 Minskad sjukfrånvaro i kommunens verksamhet

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Sjukfrånvaron för perioden 2022 var för hela kommunen 7,2 procent varav den korta sjukfrånvaron var 4,9 procent. Sjukfrånvaron gick under året ned fram till november och december då en kraftig ökning av den korta frånvaron uppstod på grund av den i samhället stora smittspridningen av flera olika sjukdomar, inte bara covid-19 utan även säsongsinfluensa, RS-virus samt vanliga förkylningar. Framförallt verksamheter inom äldreomsorgen, LSS-verksamheten och förskolan har under pandemin och under året haft ett högre sjuktal på grund av strikta regler om att stanna hemma vid minsta sjukdomssymptom.

Inom Tierps kommun finns sedan flera år tillbaka en tydlig och bra rutin för att på ett systematiskt och effektivt sätt minska sjukfrånvaron. Samarbete med sjukvården finns etablerat vilket främjar allt rehabiliterings- och anpassningsarbete. Även om sjukfrånvaron för året slutade på en högre nivå än föregående år så kan konstateras att Tierps kommuns totala sjukfrånvaro i jämförelse med landets övriga kommuner ligger på en bra nivå.

Kommunen arbetar mer effektivt avseende möten, många verksamheter fortsätter i hög grad med digitala möten även efter pandemin. Möjligheterna att arbeta på distans är infört och ett regelverk för distansarbete är beslutat, denna möjlighet att arbeta på distans är dock bara en mindre del av den totala personalstyrkan som kan nyttja, cirka 250 medarbetare av totalt 1700.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 3 – Hälsa och välbefinnande			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Antal besökare på baden	Kultur och fritid	58 698	
Antal besökare på biblioteken	Kultur och fritid	123 500	
Antal besökare på evenemang i kulturhuset Möbeln	Kultur och fritid	4 300	
Antal besökare på fritidsgård	Kultur och fritid	13 229	
Antal elevplatser i kulturskolan	Kultur och fritid	385	
Genomförda satsningar på tillgängligt friluftsliv	Kultur och fritid	3	
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	HR	Totalt: 7,2 (ökat med 0,2% sedan 2021) Kvinnor: 8,1 Män: 4,0	
Sjukfrånvaro (kort) totalt bland anställda, kommun, andel (%)	HR	4,88	

Antal orosanmätningar till socialtjänsten rörande barn	Individ- och familjeomsorgen	2131 (2126 under 2021)	
Kostnad barn och ungdomsvård kr/inv.	Kolada	4374 kr/inv. (ökat med 7% sedan 2021)	
Placering i Naturvårdsverkets mätning årets friluftskommun, ranking i landet	Naturvårdsverket	13	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 3 – Hälsa och välbefinnande

Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Måluppfyllelse
Andel som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra, 18-79 år, andel (%)	Liv och Hälsa	68 (2004)	72 (2008)	67 (2012)	70 (2017)	71 Kvinnor : 66 Män: 75	72 (genomsnitt i länet)	
Andel 18 år och äldre med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	Liv och hälsa				77	82 Kvinnor :76 Män: 88	82 (genomsnitt i länet)	
Invånare 16-84 år som besväras av ångslan, oro och/eller ångest, andel (%)	Kolada – RISE	31 (2014)				37,8	39,1	
Invånare 16-84 år som känner sig stressade, andel (%)	Kolada – RISE	12 (2014)				14,7	13,3	
Medellivslängd kvinnor, år	Kolada	83,3	83,4	83,6	84		84,2 (2021)	
Medellivslängd män, år	Kolada	79	79,5	79,6	79,7		80,6 (2021)	
Fallskador bland personer 65+. 3-årsm antal/1000 inv.	Kolada	3142	3169	2969	3149		3188 (2021)	
Antibiotika-försäljning recept/1000 inv.	Kolada	268,4	266,5	223,7	205,5		225,8 (2021)	
Andel invånare med bra självskattad tandhälsa, andel (%)	Kolada – RISE	73 (2014)	74 (2015)	76 (2017)		76	72	
Ohälsotalet män (antalet utbetalda dagar med sjukpenning, sjukersättning/ aktivitets- ersättning m.m. från socialförsäkringen)	Försäkringskassan	28,4	26,87	26,05	24,37	25,3		

Ohälsotoalet kvinnor (antalet utbetalda dagar med sjukpenning, sjukersättning/ aktivitets- ersättning m.m. från socialförsäkringen)	Försäkringskassan	41,47	40,6	37,99	35,33	35,1		
Andel killar i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarat mycket bra eller bra på frågan <i>Hur mår du rent allmänt?</i> i enkäten Liv och hälsa ung	Liv och hälsa ung		74,2		78,3		78,5 (snitt i länet 2021)	
Andel tjejer i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarat mycket bra eller bra på frågan <i>Hur mår du rent allmänt?</i> i enkäten Liv och hälsa ung	Liv och hälsa ung		55,6		59,1		61,3(snitt i länet 2021)	
Ungdomars alkohol-, tobak- och drogvanor i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet	Liv och hälsa ung							
	Röker du? Andel som aldrig har rökt		70,4		73,9		74,6 (snitt i länet 2021)	
	Har du någon gång använt narkotika? Andel som svarat nej		92,6		93,8		92,2(snitt i länet 2020)	
Fritidsmöjligheter Index – tillgång till parker, grönområden och natur? – möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv? – tillgång till idrottsevenemang? – tillgång till kulturevenemang? – nöjesutbudet?	SCB:s medborgarundersökning	50 (2014)	51 (2017)	52 (2020)				

Mål 4 – God utbildning för alla

Delmål 4.1 Alla barn ska ha tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Personalens kompetens är en viktig kvalitetsfaktor. Förskollärare leder och ansvarar för arbetet på förskolan. På Tierps förskolor har 47 procent förskollärarexamen att jämföra med 40 procent i riket. Nära ledning av rektor, biträdande rektor, resurspedagoger och specialpedagoger som stöd bidrar till det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetsmodellen för professionsutveckling i förskolan är etablerad. Den ger rektorer och medarbetare en gemensam förståelse för förskolans uppdrag. Gruppsamtal, observationer och individuella samtal ligger till grund för bedömning av både verksamheten i stort och medarbetares individuella insatser.

Medarbetarenkäten visar ett snittvärde på 7 (på en skala 1-10) på frågorna om hur väl förskolan lyckas uppfylla läroplansmålen och hur nöjd medarbetaren är med helheten. I fritextsvaren återkommer problemet med bristfälliga lokaler.

Vårdnadshavarenkäten visar ett snittvärde på 9 (på en skala 1-10) på frågorna hur väl förskolan lyckas uppfylla läroplansmålen och hur nöjd vårdnadshavaren är med helheten. Fler vårdnadshavare har svarat vet ej i årets enkät jämfört med föregående, vilket visar behov av fler dialoger om förskolans verksamhet. Utvecklingssamtal och information har delvis hanterats digitalt på grund av Covid-19 vilket varit särskilt utmanande när det gäller de föräldrar som har ett annat modersmål.

Tierps kommun ingår i finskt förvaltningsområde. En finsktalande språkpedagog har anställts och ska från höstterminen besöka de barn vars vårdnadshavare anmält intresse.

Grön flagg certifieringar finns på sjutton av kommunens arton förskolor. De förskolor som jobbat med konceptet en längre tid har betat av flera hållbarhetsområden.

Arbetet med matematik och naturvetenskap är fortsatt prioriterat. Dels genom en inspirationsutbildning via partnerskolasamarbetet med Uppsala universitet och dels genom en egen *Natur och teknik för alla* utbildare i förskolan.

Delmål 4.2 Alla barn ska erbjudas en likvärdig grundskola av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

En tydlig men inte dramatisk nedgång i meritvärden för årskurs 9 vårterminen 2022 syns i Tierp, liksom i alla andra liknande kommuner i landet. Detta bedöms vara en pandemieffekt. För gruppen med utländsk bakgrund var nedgången markant.

Barn- och elevhälsoplanen är uppdaterad och kännedomen om den är god i skolorna. Samtliga skolor arbetar med det digitala stödet gällande anmälan av kränkande behandling, olycksfall och tillbud, likabehandlingsplaner samt utredningar av behov av särskilt stöd. Förstärkningar

har skett vad gäller elevhälsan med skolsköterskor, psykologer, specialpedagoger samt kuratorer. Allt detta bidrar till en tryggare skola och ökad trivsel.

Rutinen för uppföljning av frånvaro är på plats och allt fler utredningar genomförs. Den ogiltiga frånvaron har minskat. En ökad närvaro är en avgörande faktor för ökad måluppfyllelse. Dessa insatser innebär att likvärdigheten och kvaliteten i skolan har ökat.

En satsning på naturvetenskap i form av lektor och ett utvecklingsarbete kring praktikinära forskning har pågått under läsåret 2021/2022 med hjälp av statsbidrag. Dessa insatser utgår från behovet av en mer undersökande och laborativ undervisning. Tillsammans med *Natur och teknik för alla* och naturskolan kan detta leda till att intresset för naturvetenskap ökar. Samarbetet med Uppsala universitet i form av FoSam (arena för samverkan mellan universitet och skola), partnerskolearbetet samt ULF (Utbildning, lärande, forskning) tillsammans med lärarutbildningen är andra exempel på hur forskning och vetenskap blir en del av skolans utveckling.

Arbetet med karriärlärare har fortsatt fokus på undervisningsskicklighet. Karriärlärarna driver det lokala utvecklingsarbetet. För att utveckla undervisningsskickligheten gör samtliga skolledare lektionsbesök.

Behörigheten bland lärare är densamma som tidigare år, och ett fortsatt fokus är att öka antalet utbildade pedagoger. En ökad behörighet är viktigt för skolans utveckling och kvalitet.

Delmål 4.3 Säkerställ skolornas tillgång till närliggande naturmiljöer för utomhuspedagogik

 Måluppfyllelse: Uppnått

Alla skolor har tillgång till Naturskolan och använder närliggande miljöer för utomhuspedagogik. Efter coronapandemin har antalet besök ökat och är tillbaka på tidigare nivåer.

Delmål 4.4 Ge goda förutsättningar för livslångt lärande, bildning och tillgång till ett rikt kultur- och fritidsliv för alla

 Måluppfyllelse: Uppnått

Den starka tillströmningen av studerande inom vuxenutbildningen håller i sig och för 2022 är siffran strax över 1000 deltagare. Prognosen för 2023 ligger mellan 800-1000 deltagare på årsbasis i vuxenutbildningen. Samverkan med Region Uppsalas folkhögskola fortsätter. Folkhögskolan bedriver också studiemotiverande insatser (SMI), där deltagarna placeras av Arbetsförmedlingen.

Kultur- och fritidsverksamheten arrangerar Kulturslingan, kulturavstrappan samt skapande skola som kommer alla elever till del. Ordinarie program och upplägg har genomförts under 2022. Kulturskolans lärare har i starten av höstterminen turnerat runt och träffat alla årskurs 3 och 4 och större delen av övriga elever i kommunen. Kulturpoolen arrangeras av kulturskolan och är ett sätt att arbeta med estetiska läroprocesser i skolan. Under ett antal veckor besökte en pedagog från kulturskolan en skolklass för att tillsammans med dem arbeta kring ett speciellt tema.

Delmål 4.5 Andelen behöriga till gymnasieskolans yrkes- eller högskoleförberedande program ska öka på kommunens samtliga högstadieskolor

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Behörigheten till gymnasieskolan har sjunkit under 2022, andelen behöriga till yrkesprogram

vårterminen 2022 var 79,3 procent vilket är en minskning från tidigare år. En liknande trend ses nationellt och tros vara en effekt av pandemin då många elever har haft större frånvaro under pandemin.

Örbyhus skola har sett en kraftig försämring av resultaten vilket beror på en stor tillströmning av nya elever det senaste året, varav en majoritet är utrikesfödda elever med bristfälliga kunskaper sedan tidigare.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 4 – God utbildning för alla			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Barn per barngrupp i förskola (1-3 år)	Förskola	13	
Barn per barngrupp i förskola (4-5 år)	Förskola	16	
Heltidstjänster i förskolan, andel (%)	Förskola	93	
Ogiltig frånvaro i grundskolan, andel (%)	Grundskola	3,4 (minskat med 2,6% sedan 2021)	
Meritvärden i grundskola VT 2022	Grundskola	Åk 6: 207,8 Åk 7: 194 Åk 8: 185 Åk 9: 200	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, totalt län, andel (%)	Grundskolan	75,7 (minskat med 6 % sedan 2021)	
Skolenkät Åk 5	Grundskola	Nöjdhet: 72 Trygghet: 82 Andel (%) elever som svarat helt och hållet eller till stor del	
Skolenkät Åk 8	Grundskola	Nöjdhet: 67 Trygghet: 70 Andel (%) elever som svarat helt och hållet eller till stor del	
Andel (%) lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, andel (%)	Grundskola	73,4 (minskat med 0,5% sedan 2021)	
Andelen (%) med gymnasieexamen	Gymnasium	82,9	
Andel (%) behöriga lärare	Gymnasium	Gymnasium gemensamma ämnen: 100% Programgemensamma ämnen yrkesprogram: 46% Introduktionsprogram: 83%	
Skolenkät Gymnasium	Gymnasium	Nöjdhet: 7 Trygghet: 8,7	
Kursdeltagare i vuxenutbildningen som har avslutat med godkända betyg, andel (%) av de som påbörjat en kurs	Vuxenutbildningen	Grundläggande nivå: 83 Gymnasial nivå: 89 SFI: 65	

Yrkes-SFI, andel (%) i arbete efter 6 månader	Vuxen-utbildningen	100	
Andel (%) deltagande skolor i kulturslingan	Kultur- och fritid	100	
Andel (%) deltagande skolor i kulturarvstrappan	Kultur- och fritid	100	
Andel (%) deltagande skolor i simskolan	Kultur- och fritid	100	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 4 – God utbildning för alla

Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Mål-uppfyllelse
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	Kolada	81,8	83,5	81,7	81,9		85,7 (2021)	
Heltidstjänster i förskolan med förskollärexamen, lägeskommun, andel (%)	Kolada	43	42	42	47		43 (2021)	
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	Kolada	6,2	5,8	5,7	4,9		5,1 (2021)	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Kolada	83,5	80	82,1	82,3	76,7	83,5	
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	Kolada	67,2	62,8	59,7	67,3	52,6	70,3	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Kolada	69,4	63,8	64,9	67	67,2	72,7	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	Kolada	52,5	45,7	53,7	55,4	54,7	53,4	
- Yrkesprogram						85,2	76,2	
- Högskoleförberedande program						73,7	77,6	
- Introduktionsprogram						8,5	4,4	
Gymnasieelever i kommunens egen skola, andel (%)	Kolada	59,8	59,3	62,1	62,6		38,1(2021)	

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	Kolada	78,7	77,8	77,9			79 (2020)	
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	Kolada	24,8	25,6	26,3	26,7		35 (2021)	
Invånare, 25-64 år, med låg utbildningsnivå, andel (%)	Kolada – RISE	14,7	14,3	14	13,4		11,8 (2021)	
Utbildnings- möjligheter, Index – tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd. – tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd?	SCB:s medborgarundersökning	60 (2014)	63 (2017)	62 (2020)				

Mål 5 – Jämställdhet

Delmål 5.1 Kommunens verksamheter ska planeras utifrån både kvinnor och mäns, flickors och pojkars behov och resurser ska fördelas likvärdigt mellan könen

 Måluppfyllelse: Uppnått

Detta är ett ständigt pågående arbete inom alla kommunens enheter. Inom exempelvis individ- och familjeomsorgen görs alltid en saklig bedömning i varje ärende och enheten har problematiserat och diskuterat om kommunen ställer olika krav på människor utifrån kön eller andra variabler. Biståndet ska utgå ifrån den enskildes förutsättningar. Det finns skillnader på volymer mellan kön, men det finns sociologiska förklaringar. Exempelvis är det fler kvinnor som är ensamstående med barn och fler män som har beroendeproblematik.

Inom vård- och omsorgsverksamheten utgår alla biståndsbeslut och insatser från individens behov och resurser oavsett kön. Fokusområde under 2022 har varit att upprätta och följa upp genomförandeplaner samt i samband med detta skapa delaktighet från brukarna så att det utformas utifrån den enskildes önskemål och behov.

Delmål 5.2 Alla vuxna och barn ska bemötas utan diskriminering och utan stereotypa föreställningar om kön

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Arbetet med att motverka diskriminering måste hela tiden fortgå i alla verksamheter. Den senaste enkätundersökningen visar på att kommunen ej är fri från förekomst av diskriminering.

Inom skolan sker anmälan och utredning av upplevda kränkningar (inklusive diskriminering) i ett digitalt system. Systemet används av grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Statistiken används för att analysera kränkningar och diskriminering. Systematisk uppföljning sker i rektorsgruppen och trygghetsteamerna. Arbetet med kränkningar har ökat medvetenheten om att uppmärksamma och snabbt hantera incidenter. Det återstår ett arbete med att förstå skillnaden mellan svaren i elevenkäten, där många flickor ger uttryck för en otrygghet men få anmälningar gällande diskriminering på grund av kön görs.

Inom individ- och familjeomsorgen har man arbetat med HBTQ-utbildning och detta arbete fortsätter. Enheten kommer i framtiden att lägga en större vikt på värdegrundsutbildning utifrån de olika diskrimineringsgrunderna och inte enbart HBTQ. Vi ska bemöta våra brukare, våra samarbetspartners och alla anställda med respekt och utan fördomar.

Delmål 5.3 Tillförsäkra faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Inga specifika aktiviteter har genomförts under året utan frågorna omhändertas i den dagliga verksamheten. Den värdegrund som kommunen beslutat ska i dessa frågor alltid vara ett rättesnöre. Den genomförda chefs- och ledarutvecklingsinsatsen som skett under året visade att drygt 60 procent av alla kommunens chefer är kvinnor och samtliga chefer oavsett kön har genomgått utbildningen i Utvecklande ledarskap. Könsfördelningen i kommunens ledningsgrupp, som leds av kommundirektören, är 45 procent kvinnor 55 procent män och i

kommunen i övrigt är könsfördelningen 80 procent kvinnor och 20 procent män.

Målet ingår också i det ordinarie arbetet med att bredda rekryteringsunderlaget till olika tjänster, och se till att all rekrytering är neutral vad gäller kön, etnicitet och social bakgrund. Arbete pågår för att skapa tydlighet i utformning av annonser och rekrytering.

Delmål 5.4 Öka andelen kvinnligt företagande

 Måluppfyllelse: Ej uppnått

Näringslivsenheten har inte genomfört några aktiviteter då kommunens samarbetspartners som exempelvis region Uppsala och Nyföretagarcentrum inte planerat några under året. Det är fortsatt stort intresse för rådgivningen från Nyföretagarcentrum och många är kvinnor. Men sett till registrerade nya företag har det fortsatt minskat och det som är registrerade är övervägande män.

Delmål 5.5 Förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljön inom kommunens verksamheter. Som arbetsgivare i en kvinnodominerad sektor har kommunen ett särskilt stort ansvar för att förbättra kvinnors arbetsvillkor

 Måluppfyllelse: Uppnått

Inga riktade aktiviteter är genomförda utifrån detta mål, det som systematiskt görs är kopplat till hela arbetsmiljön och då oavsett kön. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska hantera allt som är kopplat till arbetsmiljö och då säkerställa att det är en god bra och säker arbetsmiljö. Införande av en arbetsmiljömodul i Stratsys är gjord under året med målet att effektivisera, förenkla och kvalitetssäkra den systematiska uppföljningen av arbetsmiljöarbetet.

Stamina som arbetsmiljöverktyg har används på olika sätt i organisationen, vissa verksamheter har inte gjort mätningarna medans andra har gjort helt enligt rutinerna. En utvärdering av verktyget kommer att göras för att säkerställa att mål och syfte uppfylls med verktyget. Arbetsvillkoren för alla medarbetare hanteras årligen bland annat via den årliga löneöversynen. En lönekartläggning för 2022 visar inga osakliga löneskillnader mellan könen. Förändringar av arbetstidsscheman görs när det uppstår behov av det antingen utifrån arbetstagarnas behov eller utifrån verksamhetens behov. Möjligheter till utbildning har skapats genom bland annat äldreomsorgslyftet inom vård- och omsorgsverksamheten där utbildning till undersköterska skapats, där studier kombineras med jobb.

Delmål 5.6 Minimera och förebygg alla former av våld mot kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering

 Måluppfyllelse: Uppnått

Kommunen arbetar aktivt med frågan kring våld i nära relationer. Från 2022 görs en omorganisation för att försöka stärka detta arbete ytterligare. Kommunen har ett välfungerande samarbete med Kvinnojouren Liljan via ett idéburet offentligt partnerskap (IOP), som ger stöd till kommuninvånare och utbildning till medarbetare. Kommunen deltar i länsnätverk och har utbildat personal inom screeninginstrument inom området.

Individ- och familjeomsorgen har börjat erbjuda förövare behandlingsinsatser för att försöka bryta mönster och är nu på gång med att ge mer stöd till de som utsätts för våld. Under pandemin har verksamheten sett flera ärenden gällande våld i nära relationer. Det är sannolikt en effekt av att fler personer har levt närmare varandra. Det finns fortfarande ett stort mörkertal och kommunen utvecklar det uppsökande och förebyggande arbetet. Kvinnojouren gör här en viktig insats där man även utbildar ungdomar i skolan inom området.

Inom vård- och omsorgsverksamheten har material och rutiner inom ämnet gått igenom och diskuterats under APT. Enhetschefer har genomfört webbutbildning inom området.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 5 – Jämställdhet			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada	66 (2021)	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, andel (%)	Kolada	42 (2021, ökat med 2% sedan 2020)	
Kvinnor på chefspositioner i kommunen, andel (%)	HR	60	
Andel (%) kvinnliga företagare bland nystartade företag i kommunen	Nyföretagarcentrum	42,9	
Andel (%) aktivitetstimmar i anläggningar för aktivitet med majoritet deltagande flickor .	Kultur- och fritid	36	
Andel (%) aktivitetstimmar i anläggningar för aktivitet med majoritet deltagande pojkar .	Kultur- och fritid	64	
Andel (%) flickor som besöker fritidsgårdar	Kultur- och fritid	27	
Andel (%) pojkar som besöker fritidsgårdar	Kultur- och fritid	73	
Antal (%) flickor som deltar i kulturskolan	Kultur- och fritid	61	
Antal (%) pojkar som deltar i kulturskolan	Kultur- och fritid	39	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 5 – Jämställdhet								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Måluppfyllelse
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada	59	63	65	66		68 (2021)	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	Kolada	28	27,1	28,6	27,4	25,5	29,3	
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	Kolada	41,5	44,1	42,1	40,9	41,7	39	

Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	Kolada	75,1	75	77,5	76,8		79,1 (2021)	
Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön, kommunalt anställda, andel (%)	Kolada	95,4	99,5	99,6	99,2		101,5 (2021)	
Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%)	Kolada	55,6	55,6	55,6	55,6		35,7 (2021)	

Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla

Delmål 6.1 Förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Miljö- och hälsoskyddsensheten har under året utfört tillsyn enligt plan på industriverksamheter och jordbruk. Det är fler platsbesök än tidigare under pandemiåren, men möjligheten med digital tillsyn kan användas vid behov. Kring enskilda avlopp sker arbetet i stort sätt uteslutande kring prövning av inkommande ansökningar.

Handläggning med uppföljning av gamla tillsynsärenden samt planering av tillsyn 2023 har påbörjats under årets sista kvartal. Rörande enskilda avlopp har inte målen uppnåtts till sin helhet men har varit på god väg. Handläggningen och tillsynen kommer dock ha stark koppling till eventuella tilldelade resurser. Viss del kan justeras via taxor men det kan inte täcka hela kostnaden för tjänster. Därmed kommer det krävas utökade resurser för att nå de målsättningar som sätts av de statliga myndigheterna. Fortsättning under 2023 kommer även ske med ambition om bättre behovsbedömning av vilka resurser verksamheten behöver.

En grundvattentäkt uppfyller inte längre kravet för god kemisk och kvantitativ status i kommunen, det beror främst på inträngning av saltvatten. En ny vattentjänstplan för kommunen är under framtagande efter att lagstiftningen skärpts. Planen syftar till en mer långsiktig planering av kommunens vattenförsörjning och avlopp.

Delmål 6.2 Effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställ en hållbar försörjning av sötvatten för att förebygga vattenbrist och låga grundvattennivåer

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Såväl tillväxt- och samhällsbyggnadsensheten som de kommunala bolagen arbetar tillsammans med att säkra vattenförsörjningen. Tierps Energi och Miljö AB (TEMAB) har under året startat upp arbetet med att ta fram en ny vattentjänstplan för kommunen samt bytt ut en större andel av de fjärravlästa vattenmätarna för att kunna övergå till digital läcksökning och minska vattenförlusterna. Bolaget fortsätter arbetet för att byta ut gamla ledningar för vatten och avlopp. Målet för reinvesteringstakten för ledningsnätet uppnåddes inte under året då mycket resurser fick läggas för att hantera problem med partiklar i dricksvattnet i Örbyhusområdet. Dessa uppkom på grund av att beläggningar i gamla ledningar börjat släppa och kunde åtgärdas genom spolning och mekanisk rening.

Tierps kommunfastigheter och Tierpsbyggen bedriver ett aktivt arbete för att spara på vatten i kommunens verksamhetslokaler och hyresbostäder. Framtagandet av en handlingsplan för ett hållbarhetslöfte rörande vatten har påbörjats under året och kommer i huvudsak att innehålla tre aktiviteter; installation av snålspolande duschar och kranar, att ta tillvara regnvatten till bevattning och att använda vatten från Siggebobäcken till bevattning.

Näringslivsensheten arbetar med företagsnätverket för kvalitet och miljö i syfte att "växla upp" hållbarhetsarbetet i samverkan med bolagen, Tierps kommun, universitet och näringslivet. Nätverket träffas när företagen efterfrågar en träff, men upplevelsen är att de är upptagna med sitt även om dessa frågor ofta är prioriterade. Mer planering och samarbete är nödvändigt för att kunna driva nätverket i den omfattning som skulle behövas för att stärka företagens

hållbarhetsarbete i samarbete med kommunen och dess bolag, exempelvis vad gäller effektivisering av vattenanvändningen.

Inom tillväxt- och samhällsbyggnadsenheten arbetar flera tjänstepersoner med frågan kontinuerligt, däribland kommunens vattensamordnare som deltar i olika forum gällande vattenförsörjning.

Delmål 6.3 Verka för att återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland våtmarker, floder och sjöar

 Måluppfyllelse: Uppnått

En ny tjänst som vattensamordnare har införts och tillsats. Den nya tjänsten stärker kommunens kompetens inom vattenfrågor och samverkar med flera av kommunkoncernens roller och funktioner, såsom detaljplanering, översiktsplanering, vattenförsörjningsplan och naturvårdsprojekt.

Färre sjöar och vattendrag uppfyller kraven för god ekologisk status i kommunen. Det beror inte på att någon försämring har skett utan på bättre metoder för provtagning och uppföljning. Idag uppnår inget av kommunens vattendrag och ett fåtal av våra sjöar god ekologiska status. Det beror på problem med övergödning, miljögifter och fysisk påverkan som utdikning och uträtning av vattendrag, liksom hinder för fiskvandring med mera. Ett stort antal hållbarhetslöften inom länsstyrelsens åtgärdsprogram för vatten har antagits för att öka åtgärdstakten i arbetet.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 6 – Rent vatten och sanitet			
Indikatorer	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)	Kolada	100	
Reinvesteringstakt (VA) dricksvatten och spillvatten	Tierps Energi och Miljö AB	220 år (Målvärde <150 år)	
Antal fjärravlästa vattenmätare (VA)	Tierps Energi och Miljö AB	1100	
Vattenförbrukning, (m ³ /m ²)	Tierpsbyggen AB	1,42 (minskat med 6% sedan 2021)	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 6 – Rent vatten och sanitet								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Måluppfyllelse
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	Kolada	45,5 (2014-2016)		27,3 (2017-2021)			37,8 (2021)	
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	Kolada	26,7 (2014-2016)		0,0 (2017-2021)			15,1 (2021)	
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	Kolada	100 (2014-2016)		90,9 (2017-2021)			93,9 (2021)	

Mål 7 – Hållbar energi för alla

Delmål 7.1 Öka andelen förnybar energi i den kommunala energimixen och underlätta införandet av småskaliga energilösningar

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Det finns ett stort intresse bland företagen att arbeta med dessa frågor, och dialog med STUNS ((Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle) sker kontinuerligt. Det behövs mer specifika insatser för små företag som exempelvis inspirationsträffar, rådgivning, samt kartläggning av eventuella stöd som går att söka för den målgruppen. En företagarfrukost under hösten hade tema Framtiden inom tillverkningsindustrin – hållbarhet i fokus! Inbjudan till "Solcellsträff för företag" planerades i slutet på november tillsammans med Energi- och klimatrådgivarna. Träffen fick ställas in på grund av att endast tre företag hade anmält sig. De fick istället direktkontakt med rådgivaren samt bygglovshandläggare. Detta var förvånande eftersom träffen var efterfrågad, analysen av det är att företagen inte har tid i kombination med att det finns mycket bra information att få tag på gällande solceller på internet.

Arbetet med att öka andelen förnybar energi för kommunala byggnader fortlöper, även under kommande år. Solceller som komplement övervägs och utreds i samtliga nybyggnadsprojekt. Tierps kommunfastigheter AB och Tierpsbyggen har antagit en solcellsplan. Tre förskolor och en idrottshall med solceller planeras, sedan tidigare finns solceller på en förskola och ett bostadshus.

Verksamheterna får alltid frågan om behov av laddstolpar vid nyetablering av p-platser. I arbetet med fossilfria drivmedel har två nya leverantörer i avtal lovat att utföra transporter med elfordon under 2022.

Delmål 7.2 Minska kommunens energiförbrukning, bland annat genom energieffektivisering

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Samtliga kommunens samhällsfastigheter förvaltas av Tierps kommunfastigheter. Vid beställningar av nya lokaler eller byggnader ska dessa uppfylla aktuella energikrav. Tierps kommunfastigheter och Tierpsbyggen bedriver ett kontinuerligt arbete med energieffektivisering för att minska elförbrukningen i kommunens verksamhetslokaler och hyresbestånd. Under året har arbetet intensifierats och bolaget har bildat ett energiråd som har till uppgift att arbeta med energisparåtgärder. Energiförbrukningen har fortsatt minska under året, framförallt i hyresbeståndet. Koldioxidutsläppen har ökat i bolaget under året, vilket beror på installation av bergvärme i en fastighet, där man under en övergångsperiod eldade olja för uppvärmning. Investeringen syftar till att minska energianvändning och klimatutsläpp på sikt.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 7 – Hållbar energi för alla

Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	Kolada, Tierps Energi och Miljö AB	100	
Andelen flis för värmeproduktion, andel (%)	Tierps Energi och Miljö AB	84	
Energianvändning per kvadratmeteryta i kommunens verksamhetslokaler, (kWh/m2)	Tierps kommunfastigheter AB	180,08	
Energianvändning per kvadratmeteryta i hyresbostäder (kWh/m2)	Tierpsbyggen AB	151,1	
Koldioxidutsläpp för uppvärmning i kommunens verksamhetslokaler, ton CO2	Tierps kommunfastigheter AB	53,4	
Koldioxidutsläpp för uppvärmning i hyresbostäder, ton CO2	Tierpsbyggen AB	138	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 7 – Hållbar energi för alla

Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Måluppfyllelse
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund	Kolada	301	726	310	108		115 (2021)	
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.	Kolada	30	29	27			45 (2020)	
Solcellsanläggningar totalt, installerad effekt (MW)	Kolada	1,18	2,02	3,44	4,65		4,65 (2021)	
Elproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	Kolada				100		87 (2021)	

Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Delmål 8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt ifrån arbetsmarknaden

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Kommunen har regelbunden kontakt och samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, arbetsmarknadsenhetens verksamhet Arken, gymnasieskolan och arbetsförmedlingen för att uppnå målet. Samverkan kring SFI:s språkstödshandledarprojekt som pågått har möjliggjort att fler språksvaga kommuninvånare fått möjlighet att komma i arbete.

Vård- och omsorgsverksamheten har deltagit i projektet Utvecklingsnätverk sociala företag med mål om att få ut fler deltagare från funktionshinderomsorgen i de sociala företag som finns. Verksamheten bidrar med kunskap om personer med funktionsnedsättning i samband med att sysselsättningskrav ställs i upphandlingar.

Kommunens arbete med Idéburna offentliga partnerskap (IOP), Lokal överenskommelse (LÖK) med föreningslivet samt sociala företag har ökat intresset för att samverka och hjälpa människor långt från arbetsmarknaden och nya projekt samt samverkansformer är igång. Detta har bland annat resulterat i att kommunen har skrivit fler IOP- avtal med civilsamhället och drygt fyrtio föreningar har anslutit sig till LÖK:en. Fler verktyg för att skapa utveckling inom området undersöks som exempelvis Mikrofonden, ökad samverkad med Coompanion och hur kommunen kan använda sig av effektmätning för att nå bästa resultat både för individen och för kommunen. Projektet "Ingen Rök utan eld" tillsammans med Coompanion med flera avslutades i november och genomfördes i syfte att framöver kunna ta fram en RÖK (regional överenskommelse) tillsammans med civilsamhället i regionen.

Delmål 8.2 Minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar

 Måluppfyllelse: Uppnått

Förutsättningar att nå målet bedöms som goda. Arbetet har utvecklats och kommunens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och projektet Ung framtid löper på bra.

Näringslivsenheten har en kontinuerlig samverkan med företag och andra aktörer. Idag når kommunen fler i och med att både digitala, fysiska samt digifysiska träffar genomförs. Dock är det fortsatt svårt att hitta personer som exempelvis vill vara rådgivare åt UF (Ung företagsamhet) eller erbjuda praktikplatser till elever. Näringslivsenheten har deltagit på Atlas Copcos öppet hus i syfte att locka unga till fabriken och är med och planerar en karriärdag i syfte att elever och företag ska träffa varandra.

Delmål 8.3 Kommunens uppdrag som kontrollmyndighet, markägare och tillståndsgivare ska ske på ett rättssäkert, effektivt och professionellt sätt för att skapa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa

 Måluppfyllelse: Uppnått

Enheterna arbetar utifrån Kommunallagens likställighetsprincip samt de lagrum som i övrigt styr respektive verksamhet, arbete utförs även enligt kommunala taxor och riktlinjer. Enheterna säkerställer att de har de resurser som behövs och utför löpande effektiviseringsåtgärder för att finnas tillgängliga för våra brukare och medborgare.

Delmål 8.4 Verka för att bibehålla och öka antalet företag och stärka positiva attityder till entreprenörskap och företagande

 Måluppfyllelse: Uppnått

Fem digifysiska företagarkostnader har genomförts under 2022 med stor uppslutning, en företagarkväll samt flera näringslivsluncher. Näringslivsenheten når ut till fler företag vilket är positivt, men även om restriktionerna har släppt väljer många att delta digitalt och enheten märker ett dalande engagemang då det är svårare att få företagen att engagera sig och delta på grund av tidsbrist. Fysiska träffar genomförs med exempelvis nätverket för kvalitet och miljö samt med de gröna näringarna tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Fysiska och digitala utbildningsträffar inom upphandlingssystemet har genomförts. Dessutom har arbetsgruppen som fortsätter arbeta med NärMat-satsningen genomfört flertalet digitala och fysiska träffar med lokala leverantörer föra att kunna matcha utbud och efterfrågan, och möjlighet till beställningar som fungerar både för beställare och för leverantörer.

Enkätresultatet för Svenskt Näringsliv släpptes under våren och kommunen förbättrar det sammanfattande omdömet på företagsklimatet från betyg 3,2 till 3,3. Näringslivsenhetens analys av det förbättrade resultatet är att kommunen har börjat komma ikapp det ökade trycket på antal ärenden som varit de senaste åren samt att det inte har varit lika mycket negativ publicitet i media.

I SKR:s mätning Företagsklimat förbättrade kommunen sig rejält och fick det bästa totala Nöjd Kund Index (NKI) sedan undersökningarna startade 2011. Från totalt NKI 68 till 79.

Kommunen har ett ökat antal nystartade företag vilket antagligen är en effekt av pandemin. Fler väljer att starta eget när de förlorade sina arbeten inom exempelvis besöksnäringen, i kombination med att många får handfast och konkret hjälp av Nyföretagarcentrum och vågar starta företag. Antal konkurser är också något lägre år 2022 än åren innan.

Delmål 8.5 Stärka framväxten av en hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter

 Måluppfyllelse: Uppnått

Fler digitala träffar har genomförts under året samt en planerad träff med besöksnäringen skedde i november. En ny leverantör av besöksappen Upplev Norduppland är klar men arbetet är försenat på grund av sen leverans av data från den gamla leverantören. Dialog med Region Uppsala sker för att ta fram en handlingsplan för Tierps kommuns arbete med platsutveckling, som utgår från besöksnäringensstrategin för Uppsala län 2021-2024.

Workshop med tjänstepersoner och politiker ledd av Region Uppsala har ägt rum med syfte att öka kunskapen, förståelsen och samhandlingen kring besöksnäringen. Inom starkt besöksnäring i biosfären har företagen haft möjlighet att biosfärmarkera sitt företag för att stärka sitt hållbarhetsarbete som kunden kan ta del av.

En tydlig viljeriktning och resurser behövs för att kunna främja turismnäringen genom både specifika insatser och marknadsföring av nuvarande besöksmål. Det tar tid och resurser att utveckla näringar som ofta befinner sig i områden med höga natur- och kulturvärden.

Delmål 8.6 Verka för full sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska hantera allt som är kopplat till arbetsmiljö och då säkerställa att det är en bra och säker arbetsmiljö. Införande av en arbetsmiljömodul i kvalitets- och ledningssystemet Stratsys är gjord under året med målet att effektivisera,

förenkla att kvalitetssäkra den systematiska uppföljningen av arbetsmiljöarbetet. Stamina som arbetsmiljöverktyg har använts på olika sätt i organisationen, vissa verksamheter har inte gjort mätningarna medan andra har gjort helt enligt rutinerna.

Arbetsvillkoren för alla medarbetare hanteras årligen bland annat via den årliga löneöversynen. En lönekartläggning för 2022 visar inga osakliga löneskillnader mellan könen inom kommunens verksamheter. Förändringar av arbetstidsscheman görs när det uppstår behov av det antingen utifrån arbetstagarnas behov eller utifrån verksamhetens behov.

Målsättningen för verksamheterna inom vård- och omsorg har varit att öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare med koppling till Heltidsresan, med önskad sysselsättningsgrad samt hållbara scheman utifrån arbetsmiljö. Fler medarbetare har fått möjlighet att gå upp i heltid under året. Vård- och omsorgsverksamheten erbjuder även kompetensutveckling till medarbetare genom att exempelvis erbjuda studier till undersköterska inom kommunens vuxenutbildning, YH-utbildningar som specialistundersköterska inom äldre- och demensvården samt fysioterapiassistenter. Arbete pågår även kring nya lösningar för att öka attraktiviteten i syfte att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Antal konkurser	Näringsliv	6 (minskat sedan 2021)	
Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv	Näringsliv	Placering 172 (upp 37 placeringar sedan 2021)	
Företagsklimat enligt ÖJ – Totalt Nöjd Kund Index (NKI)	Näringsliv	79 (2021)	
Antal rådgivningar nyföretagarcentrum	Näringsliv	40	
Startade företag efter rådgivning nyföretagarcentrum	Näringsliv	7	
Antal nystartade företag per 1000 invånare		3,6 (Totalt 77 företag 2022 mot 85 företag 2021)	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/ Måluppfyllelse
Bruttoregionprodukt (BRP), 1000 kr/inv.	Kolada	333,6	303,3	281,0			358,1 (2020)	
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	Kolada	9,2	9,0	8,7			8,6 (2020)	
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.	Kolada	4,7	4,3	4,7	5,1	4,2	3,4	

Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	Kolada	80,2	79,9	79,3	79,9		80,9 (2021)	
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	Kolada – RISE	59,7	65,5	54,1	67,8		71,2 (2021)	
Förvärvsintensitet, utrikes födda 20-64 år, andel (%)	Kolada – RISE	61,4	61,2	60,3	62,6		66,9	
Nystartade företag, antal/1 000 inv. 16-64 år	Kolada	8,7	9,4	8,1	10,6		11,4 (2021)	
Företagsförekomster, antal/ 1000 invånare	Kolada	64,0	65,1	64,8	64,6		62,4 (2021)	
Arbetsmöjligheter, Index – möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?	SCB:s medborgarundersökning	42 (2014)	52 (2017)	54 (2020)				

Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Delmål 9.1 Bygga ut en tillförlitlig och hållbar infrastruktur, där kollektivtrafik och olika mobilitetslösningar är en naturlig del, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Planering av en hållbar och tillförlitlig infrastruktur är en del av både översikts- och detaljplanering. Infrastrukturplanering samt genomförande av infrastrukturprojekt sker även vid sidan av detaljplanering. Löpande samverkan sker med Region Uppsala för att påverka och arbeta för en förbättrad kollektivtrafik i kommunen. Arbete med framtagande av en Mobilitetsplan, det vill säga en plan för ett hållbart rese- och transportsystem, pågår.

Delmål 9.2 Genom upphandling styra mot renare och smartare teknik

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Detta kravställs i alla upphandlingsunderlag, arbetet med detta fortsätter som tidigare och är ett ständigt pågående arbete.

Exempelvis har ett arbete påbörjats under hösten att tillsammans med Tierpsbyggen titta på vilka miljökrav kommunkoncernen kan och bör ställa vid nybyggnation. Även vid upphandlingen för återtag av IT-utrustning har höga miljö- och sociala krav kunnat ställas. En upphandling av betallösningar för laddning av elfordon för både kommunkoncernen och allmänheten pågår. Två leverantörer har i avtal lovat att utföra transporter med elfordon.

Delmål 9.3 Antal hushåll och verksamheter som är anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband ska öka

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Utbyggnad av bredband pågår kontinuerligt i kommunen. Efter beslut om bidrag från Post- och teleservice löper utbyggnaden vidare med hjälp av fiberaktörer. Andelen hushåll med kapacitetsstarkt bredband ökar stadigt, men ligger fortfarande under rikssnittet.

Delmål 9.4 Samverka med universitet, högskolor och företag för att bidra till ny kunskap och innovationer

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Kommunen har kontinuerlig dialog med STUNS (Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle) för att bidra till mer kunskap och innovation i kommunen. En svårighet med att samverka med universiteten är att de hela tiden har nya projekt som kan vara svårt att förmedla till företagen samtidigt som vi inte kan överösa dem med information. Kommunen behöver arbeta mer med att sprida goda exempel där företag haft bra samarbeten, samt kraftsamling kring vissa projekt som universiteten arbetar med och endast kontakta specifika företag.

Inom utbildning sker samverkan med Uppsala Universitet inom FoSam (Forum för skolsamverkan), Skolledarakademin samt partnerskolearbetet (praktik för lärarstudier). Denna samverkan har lett till ett fördjupat arbete kring forskningslitteracitet bland skolledare och karriärlärare, en seminarieserie kring matematikdidaktik för förskola och grundskola samt

ett utvecklande samtal kring ledarskap och skolpraktik.

Under tre års tid har vård- och omsorgsverksamheten ingått i ett konsortium tillsammans med sju andra kommuner för att göra en nyskapande innovationsupphandling av ett digitalt verktyg som ska stärka KASAM, känslan av sammanhang. Verktöget ska även skapa digital inkludering, motverka ofrivillig ensamhet och ge människor med kognitiva utmaningar trygghet och självständighet med digitalt stöd. Upphandlingen är nu klar och har resulterat i ett partnerskapsavtal tillsammans med ett företag som ska utveckla en portal som på ett individanpassat sätt kan vägleda personer till stöd och hjälp i vardagen.

Inom enheten för kvalitet och strategisk utveckling har en högskolepraktikant under hösten arbetat med att kartlägga kommunens plastkonsumtion och i dialog med verksamheterna hitta ersättningsprodukter och överlag minska kommunens inköp av engångsprodukter. Förberedande möten har under året hållits med två högskolestudenter som under 2023 ska skriva sitt examensarbete kring kommunens klimatmål om att kartlägga kolinlagringen i kommunen.

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend / Måluppfyllelse
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	Kolada	51,9	54,5	59,5	65,7		80,1 (2021)	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) – Totalt, NKI	Kolada	71	78	68	79		75 (2021)	
Befolkning i kollektivtrafikhärläge, andel (%)	Kolada	67,4	67,5	68			65,3 (2020)	
Kommunikationer, Index – tillgången till gång- och cykelvägar? – möjligheterna till att använda kollektivtrafiken för resor? – tillgången till förbindelser för längre resor? – möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil?	SCB Medborgarundersökning	63 (2014)	65 (2017)	61 (2020)				

Mål 10 – Minskad ojämlikhet

Delmål 10.1 Verka för att alla barn och vuxna i utbildningsverksamheterna, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning ska behandlas lika

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Arbetet med att motverka diskriminering måste hela tiden fortgå. HR:s senaste enkätundersökning visar på att kommunen ej är fri från förekomst av diskriminering.

Arbetet med målet ingår även naturligt i utbildningsverksamheternas likabehandlingsplaner och är en del av utbildningens allmänna uppdrag.

Delmål 10.2 Verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomisk och politiska livet.

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Vård- och omsorgsverksamheten arbetar ständigt i det dagliga arbetet med frågan om inkludering, till exempel genom att anpassa information för olika målgrupper. Vid kontakt med brukare uppmärksammar enheten om individen upplever utanförskap och ensamhet och vidtar åtgärder utefter individuella behov. Enhetens mål är att utveckla och implementera tydliga rutiner och arbetssätt i verksamheten som motverkar utanförskap och ökar trygghet och hälsa, att våra brukare känner sig inkluderade och kan delta i alla sammanhang samt att de ”vågar” tala om vilka anpassningar som behövs.

Alla medarbetare har tillgång till webbutbildning inom kommunikation och kognition. Medarbetare inom daglig verksamhet har under våren 2022 fått utbildning i AKK (Alternativ och kompletterande kommunikation). Detta planeras för övriga medarbetare inom vård och omsorg under hösten och våren 2023.

Tierps kommun ingår sedan 2010 i det finska förvaltningsområdet vilket innebär att kommunen tagit på sig ett särskilt ansvar för att skydda och främja den finska kulturen och det finska språket. Inköp av finsk pargunga, så kallad "pihakeinu" har skett under våren 2022 på Wesslandias vård- och omsorgsboende. Det har under hösten även köpts in finskt glas och porslin som ska användas på alla vård- och omsorgsboenden. Enligt minoritetslagen ska en kommun som ingår i ett förvaltningsområde erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska, meänkieli respektive samiska samt beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet. Sjutton medarbetare inom vård och omsorg kommer under våren 2023 att påbörja en fortbildning i vårdfinska för att kunna möta behovet inom kommunens vård- och omsorgsboenden.

Inom individ- och familjeomsorgen utvecklas olika verksamheter för att ge meningsfull sysselsättning för människor som lever i utanförskap. Kommunen erbjuder bland annat träffpunkter för människor med psykisk ohälsa, träffpunkter för individer med kognitiva nedsättningar, öppen förskola, anhöriggrupper med mera.

En översyn av föreningsbidrag, avtal och gällande taxor för anläggningar har påbörjats inom kultur- och fritidsverksamhet med syfte att öka jämlikhet och transparens. Arbetet fortsätter

under 2023. Kultur- och fritidsverksamheten har som mål att flickor och pojkar ska nyttja och besöka verksamheterna i lika stor utsträckning och kommer att arbeta mer målinriktat kommande år för att uppnå ökad jämställdhet.

Delmål 10.3 Motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa

 Måluppfyllelse: Uppnått

Brottsofferarbetet har utvecklats och ett arbete med brottsförebyggande verksamhet kommer att startas upp i kommunen. Brottsoffer får stöd via brottsofferjouren som utökat sina målgrupper och sitt stöd.

Tierpsbyggen har efter den segregationskartläggning som kommunen gjorde 2021 tagit arbetet vidare genom att under 2022 ta fram en handlingsplan för hur de ska kunna arbeta mer förebyggande med frågan.

Arbetet för att öka samverkan med civilsamhället och att utveckla det sociala företagande i kommunen förväntas på sikt motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa.

Kommunen har fattat beslut om att ställa sig bakom Medborgarlöfte för 2022; Tierps kommun ska tillsammans med den lokala polisen jobba för att minska brottsligheten och öka tryggheten för medborgarna. Som ett led i detta arbete har Trygghetsbild Tierp återupptagits. Trygghetsbild Tierp är ett samarbete mellan kommunens socialtjänst och skola, polisen och lokala kyrkliga samfund.

Delmål 10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Det kommer färre nyanlända till kommunen, och av de som kommer är många kvotflyktingar med stora behov. Flera lyckade satsningar på yrkes-SFI har gjorts och fler har börjat studera. Flertalet av dessa har lämnat etableringen och uppburit försörjningsstöd som de nu kunnat lämna. Under året har Tierps kommun kommit med i ett länsprojekt inom AMIF-fonden (asyl, migration, integration). Detta kommer att ge möjlighet till en extrasatsning på målgruppen under kommande år.

Inom vuxenutbildningen arbetar man med att alla individer som omfattas av etableringen ska ha en studieplan som innebär heltidsaktiviteter. Sedan augusti 2022 är det lagstadgat och varje kommun ska ta fram en plan för nyanländas lärande. Detta berör endast elever som tillhör etableringsprogrammet, vilket är ca 10-15 procent av andelen som studerar på SFI.

Delmål 10.5 De socioekonomiska skillnaderna ska minska

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Flera verksamheter arbetar med detta. Exempelvis inom tillväxt- och samhällsbyggnadsenheten genom arbete med den nya översiktsplanen och nya detaljplaner. Inom individ- och familjeomsorgen och vuxenutbildningen görs ett aktivt uppsökande arbete, för att erbjuda utbildning till de individer som saknar egen försörjning. Detta är ett ständigt pågående arbete.

Delmål 10.6 Ökning av andelen brukare som anser att de får bestämma om saker som är viktiga

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Inom vård- och omsorgsverksamheten har personlig assistans, daglig verksamhet, hemtjänst och särskilt boende inom äldreomsorgen deltagit i SKR:s brukarundersökning under hösten.

Resultaten är överlag goda och i flera fall högre än snittet i riket.

Andelen positiva svar för särskilt boende inom äldreomsorgen ligger lägre än de övriga. En anledning till det skulle kunna vara att fler anhöriga svarar i brukarnas ställe på vård- och omsorgsboende. En annan förklaring kan vara den lägre svarsfrekvensen på drygt 45 procent.

Individ- och familjeomsorgens brukarenkät genomfördes i oktober. Få svar inkom men i stora drag var de som svarade nöjda. Enheten för en kontinuerlig dialog med brukare där de tillvaratar inkomna synpunkter och klagomål för att utveckla verksamheten.

Delmål 10.7 Kommunens fysiska planering ska verka för att socioekonomisk segregation motverkas

 Måluppfyllelse: Uppnått

Detta sker kontinuerligt i arbetet med en ny översiktsplan liksom i nya detaljplaner. Krav på olika upplåtelseformer på bostäder ställs i markanvisningar för nya exploateringsområden. Flera projekt för hyresrätter är under genomförande i den norra delen av Tierps köping, som i dagsläget har en högre andel villor än den södra. Den södra delen av Tierps köping inrymmer Siggbo, där ett stort antal villor är planlagda. Detaljplan för villabebyggelse vid Bondegatan är under genomförande.

Delmål 10.8 Tilliten bland kommunens invånare ska öka

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

En grundläggande faktor för att få tilliten att öka är att öka delaktigheten och samverkansmöjligheterna med civilsamhället. Ett föreningsråd har bildats som en del i arbetet med att förbättra samverkan mellan Tierps kommun och civilsamhället. En Lokal överenskommelse (LÖK) med civilsamhället är antagen och flera processer pågår för att öka delaktighet och inflytande för barn och unga i kommunen. Kommunen genomför medborgardialoger i vissa frågor och arbetar med att utveckla formerna för dialog och hur den får påverkan på styrningen.

Att företag upplever rättvis behandling från kommunen är viktigt för att stärka tilliten till det offentliga. Kommunen arbetar alltid med likhetsprincipen och att aldrig favorisera ett företag, dock finns behov av mer resurser att löpande kommunicera ut våra projekt, vad vi gör och lyfta våra företag. Det behövs strategier och planer för att den nya översiktsplanen (ÖP2050) ska kunna genomföras och inte endast bli en pappersprodukt, vilket är viktigt för att stärka tilliten bland våra medborgare och företag.

Vård- och omsorg arbetar kontinuerligt med olika aktiviteter såsom öppet hus, information på webben och uppdaterade broschyrer och även besök på exempelvis Högbergsskolan för att visa upp och informera om sina verksamheter.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 10 – Minskad ojämlikhet			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Brukarbedömning Individ- och familjeomsorgen totalt – förbättrad situation, andel (%)	Individ- och familjeomsorgen	77	

Brukarbedömning Daglig verksamhet LSS – Brukaren får bestämna om saker som är viktiga, andel (%)	Vård- och omsorg	81	
Brukarbedömning boende LSS totalt – Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	Vård- och omsorg	75	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämna om saker som är viktiga, andel (%)	Vård- och omsorg	81	
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	Vård- och omsorg	67	
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	Vård- och omsorg	86	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 10 – Minskad ojämlikhet								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/Mål- uppfyllelse
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	Kolada	27 (2012)	28 (2013)	28 (2014)	27 (2015)	28	28	
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20 -64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)	Kolada	46,5	50,8	46,5	45,2		57,6 (2021)	
Ojämlighetsindex	Segregations- barometern, Boverket	17,3 (2012)	24,1 (2016)	28			39 (snitt i länet)	

Mål 11 – Hållbara städer och samhällen

Delmål 11.1 Verka för fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder för alla

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Markanvisningar styrs för att möjliggöra ekonomiskt överkomliga bostäder för alla. I kriterier för försäljning av mark för bostadsbyggande behandlas bland annat boendekostnader – kommunen vill gynna producenter som är villiga att bygga bostäder av god kvalitet till ett rimligt pris.

Tierps kommunfastigheter och Tierpsbyggen har under året påverkats av stora kostnadsökningar på grund av omvärldsfaktorer som inte förväntats. Kriget i Ukraina har bland annat påverkat energipriser, inflation och räntor att snabbt och kraftigt vända uppåt. Nybyggnationen av planerade hyresrätter avstannade i och med att regeringen tog bort det statliga investeringsstödet och på grund av de höga produktionskostnadsökningarna. Bolaget har lagt all nyproduktion, bland annat de planerade hundra hyresrätterna i Örbyhus centrum, på is men förhoppningen är att bolaget ska kunna nyproducera igen inom några år.

Det tidigare särskilda boendet för äldre, Hällbacka, som var tänkt att byggas om till lägenheter för äldre har under senare delen av året använts som tillfälligt boende för flyktingar från Ukraina.

Delmål 11.2 Kommunen ska ha planberedskap för 300 bostäder per år. Fokus ska vara att planera i kollektivtrafiknära lägen

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Planberedskap är i nuläget god. Dock är en stor del av planreserven uppbunden till Siggbo och därmed beroende av planens genomförande. Strategiska markinköp görs i samverkan med plankontoret med utgångspunkt i översiktsplanen. Möjlighet till förtätningsplaner för till exempel nya villatomter ses över löpande. Krav ställs på olika upplåtelseformer vid byggnation av flerfamiljshus i exploateringsområden. Ambitionen är att det ska finnas något för alla.

Delmål 11.3 Skapa inkluderande tätortsmiljöer som erbjuder god tillgång till grönområden och offentliga platser och som ger möjlighet att ta sig fram säkert som gång- och cykeltrafikant

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Samhällsbyggnadsenheten arbetar ständigt med utveckling av grönområden samt ökad tillgänglighet i den fysiska miljön. Det sker löpande översyn och flera nya gång- och cykelvägar är under uppförande i kommunen.

En arkitektstudent har under sommaren 2022 arbetat med förslag till utformning av Centralgatan och Brunngatan i Tierps köping med fokus på att främja platsattraktivitet, klimatanpassning, biologisk mångfald och stadsgrönka.

Delmål 11.4 Stärka arbetet för att skydda och trygga våra kultur- och naturarv

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Kommunen arbetar löpande med restaurering av kommunägda byggnadsminnen. Under årets första delar har åtgärder utförts i Grekiska templet i Söderfors samt i smedjan i Karlholm.

Kulturarvstrappan, som är ett samarbete mellan kultur- och fritidsverksamheten, utbildningsverksamheten och civilsamhället syftar till att öka kunskapen och engagemanget om vårt lokala kulturarv. Det förväntas bidra till att stärka skyddet av dessa på sikt

Delmål 11.5 Säkerställa möjligheten till tätortsnära friluftsliv

 Måluppfyllelse: Uppnått

Kultur- och fritidsverksamheten tillhandahåller information om Naturkartan vid aktiviteter som ökar kännedomen om tätortsnära friluftsliv för besökare. Ny hinderbana och intilliggande lektyta har färdigställts i Söderfors. Fördjupat samarbete kring områden för lek och rörelse har inletts i dialog med föreningar. Vid ny- och ombyggnad av lokaler och anläggningar i kommunen bevakar kultur- och fritidsverksamheten grönområden för lek och rörelse.

Vid markinköp säkras mark för såväl friluftsliv som bebyggelse och det finns alltid med i planering av markinköp.

Delmål 11.6 Ett gott utbud av offentlig och kommersiell service med hög kvalitet och tillgänglighet i hela kommunen

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Genom bland annat ett väl fungerande kundcenter samt ständig utveckling av service, bemötande, attityd och tillgängliga e-tjänster samt information bidrar kommunen till målet.

Nya e-tjänster för medborgarna lanseras löpande. Exempelvis integration mot tillväxt- och samhällsbyggnads verksamhetssystem EDP Vision är under utveckling, vilket kommer att minska det manuella arbetet. En utbildning i digital tillgänglighet har genomförts med deltagare från alla kommunens verksamheter.

Inom Tierps kommunfastigheter pågår ett flertal byggnadsprojekt. Bland annat färdigställs den nya förskolan och idrottshallen samt den renoverade skolan i Kyrkbyn. I Skärplinge pågår arbetet med att uppföra en ny förskola. Även i Söderfors och i Vallskoga pågår arbetet för att bygga nya förskolor. I Örbyhus finns behov av en ny förskola och Räddningstjänsten är i behov att två nya brandstationer i Söderfors och Skärplinge, vilka finns med i bolagets planering i närtid.

Tillväxt- och samhällsbyggnadsenheten arbetar ständigt med frågan. Vid visat intresse från företagare eller privatpersoner erbjuds de lämpliga lediga tomter eller markområden kommunen äger.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 11 – Hållbara städer och samhällen			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Antal inrapporterade ärenden (felanmälningar) Gata & Park per månad	Tierps Energi och Miljö AB	< 20	
Hög kännedom hos invånare om miljöer för tätortsnära friluftsliv, andel (%)	Kultur och fritid	69	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 11 – Hållbara städer och samhällen

Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/Måluppfyllelse
Demografisk försörjningskvot	Kolada	0,85	0,86	0,87	0,88	0,89	0,90	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	Kolada	21,0	22,5	22,7	20,6		16,1 (2021)	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.	Kolada	786,9	771,9	714,5	725,7		695,8 (2021)	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv.	Kolada	26,2	23,9	21,8			18,8 (2020)	
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv.	Kolada	3,28	3,09	2,94			2,71 (2020)	
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv.	Kolada	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,8	
Utsläpp till luft av ammoniak (NH3), totalt, kg/inv.	Kolada – RISE	10,03	9,75	9,61			9,17 (2020)	
Utsläpp till luft av flyktiga organiska ämnen totalt, ton NMVOC/inv.	Kolada – RISE	0,02	0,02	0,02			0,02 (2020)	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv.	Kolada – RISE	26,2	23,9	21,8			18,8 (2020)	
Invånare 0-16 år med tillgång till grundskola inom 2 km	Kolada – RISE	60,4	60,4	62,2	64,3		72 (2021)	
Befolkning i kollektivtrafknära läge	Kolada – RISE	67,4	67,5	68			65,3 (2020)	
Invånare med tillgång till dagligvarubutik inom 2 km	Kolada – RISE	59,5	59,5	60,8	58,3		67 (2021)	
Kommersiellt utbud, Index – utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd? – utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd? – utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?	SCB:s medborgarundersökning	50 (2014)	51 (2017)	51				

<p>Bostäder, Index</p> <p>– möjligheterna till att hitta bra boende?</p> <p>– utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)?</p> <p>– hur trivsamt bebyggelsen är?</p>	<p>SCB:s medborgarundersökning</p>	<p>50 (2014)</p>	<p>48 (2017)</p>	<p>53 (2020)</p>				
<p>NRI, Helheten</p> <p>– Hur nöjd är du med din kommun i dess helhet som en plats att bo och leva på?</p> <p>– Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på en plats?</p>	<p>SCB:s medborgarundersökning</p>	<p>54 (2014)</p>	<p>53 (2017)</p>	<p>53 (2020)</p>				

Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion

Delmål 12.1 Minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall

Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Det sker ett ökat arbete kring dessa frågor som gör att det skapas god medvetenhet i verksamheterna. Tierps Energi och Miljö AB (TEMAB) har påbörjat arbetet med att revidera kommunens avfallsplan under året och utgår från stegen i avfallstrappen, det vill säga minimera, återanvända, återvinna, utvinna energi och i sista hand deponera. Bolaget samt samtliga kommunens verksamheter ingår i revideringen av planen för att minska avfall och stödja en cirkulär ekonomi. TEMAB har under året byggt ett nytt träupplag och en omlastningsstation som kommer att färdigställas helt i början på 2023, bland annat för att kunna hantera det nya kravet att samla in förpackningsfraktioner från 1 januari 2024.

TEMAB har under året drabbats av kraftigt ökade kostnader, såväl energikostnader, räntekostnader som kostnader för insatsvaror såsom kemikalier till reningsverken och vattenverken steg kraftigt och det är långa leveranstider på reservdelar och viktiga komponenter. Bolaget har haft stort fokus på att minimera kostnader och identifiera intäktsområden och taxorna höjdes markant till 2023, men ligger i nivå med jämförbara kommuner i landet.

Tillväxt- och samhällsbyggnadsenheten arbetar med målet bland annat genom att säkerställa att kommunen tar hand om fyllnadsmassor vid rivningsarbeten. Det material som kan återanvändas gör det, och verksamheten tittar också på framtida bruk. I upphandlingar och projekteringar eftersträvas alltid hållbara lösningar.

Som ett av kommunens hållbarhetslöften för klimatet har en kartläggning av verksamheternas plastkonsumtion genomförts. Kartläggningen visar var kommunen använder mycket engångsartiklar i plast och vilka produkter som kan ersättas eller tas bort. Ett förbud mot flertalet plastengångsartiklar infördes i hela EU 2022 vilket kommer bidra till målet på sikt, men i Tierps kommun återstår mycket arbete.

Delmål 12.2 Matsvinnet ska minska

Måluppfyllelse: Uppnått

Kostenheten har uppfyllt målet för året att minska mängden matsvinn mot föregående år. Mätningar visar att mängden matsvinn minskar och försäljningen av klimatlådor har återigen tagit fart efter pandemin och är på uppgång, vilket minskar svinnet ytterligare.

Delmål 12.3 Kommunens upphandlingar ska främja hållbar produktion och stimulera en cirkulär ekonomi

Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Kostenheten fortsätter sitt arbete med att öka andelen svenska och närproducerade livsmedel. Under hösten 2022 var allt färskt nötkött som serverades i kommunens verksamheter lokalproducerat, något som kommer fortsätta även under 2023.

Flertalet träffar har arrangerats av arbetsgruppen för projektet *Mer närproducerat i Tierps kommun*, där ett av huvudsyftena är att få producenter att gå med i det dynamiska

inköpssystemet (DIS) för livsmedel, vilket har resulterat i att kommunen köpt in lokala råvaror till flertalet serveringar inom kommun.

Fler träffar inom både det vanliga upphandlingssystemet och DIS:en är genomförda under 2022. Även en branschspecifik träff har genomförts inom byggsektorn i syfte att skapa bättre underlag för kommande upphandlingar. Flera interna möten har också genomförts eftersom det är av största vikt att verksamheterna faktiskt köper in lokala varor från DIS:en, annars riskerar det att urholkas.

Upphandlingsenheten samarbetar med flera enheter runt upphandling av begagnade möbler samt tjänster för att klä om och renovera möbler. Det är en del av slutresultatet från den utredning kring införandet av en kommunal möbelpool som gjorts utifrån kommunens hållbarhetslöfte för klimatet.

Delmål 12.4 Produktionen från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka med 35 procent samt dess produktionsvärde ska öka med 50 procent till år 2030

Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Detta mål kommer från den Regionala utvecklingsstrategin (RUS:en) och följs upp på länsnivå. Jordbrukssektorns produktionsvärde har fortsatt att öka i länet, dock har den faktiska produktionen (mätt i ton) minskat de senaste åren.

Målet har varit ett fokus i projektet *Mer närproducerat i Tierps kommun* och fortsätter vara det även efter projektet slut, både genom att öka lokala producenter som levererar mat till kommunen, samt genom att synliggöra REKO-ringen till privatpersoner. Projektet har avslutats men det fortsatta arbetet pågår. Bland annat har rollups beställts för att synliggöra vikten av att äta lokal mat som bland annat kommer stå i kommunens matsalar. Dessutom har en företagarfrukost haft tema lokal mat, frågan har lyfts i sociala medier och kommunen har samarrangerat vildsvinsjakt i syfte att öka kännedomen om viltkött på tallriken, från "skog till bord". Utbildningar samt specifika träffar för livsmedelsproducenter har genomförts för att öka antalet leverantörer till det dynamiska inköpssystemet.

Delmål 12.5 Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030

Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Detta mål kommer från den Regionala utvecklingsstrategin (RUS:en) och följs upp på länsnivå. Aktuell statistik för målet saknas. Andelen ekologiskt odlad åkermark har minskat något i kommunen samt i länet.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Serveringssvinn på samtliga enheter	Kostenheten	26 gram per ätande	
Tallrikssvinn på samtliga enheter	Kostenheten	22 gram per ätande	

Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn i Uppsala län Ökning av produktionsvärdet med 50% till 2030. Basår 2017: 2229 mkr	RUS – indikator Jordbruksverket	2616 mkr (2021)	
Produktionen från jordbruks- och trädgårdssektorn i Uppsala län Produktionen ska öka med 35% till 2030. Basår 2017: 493 000 ton	RUS – indikator SCB, Jordbruksverket	469 600 ton (2022)	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion

Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/Måluppfyllelse
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare	Kolada	300		546	400		496 (2021)	
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	Kolada			33	46		39 (2021)	

Mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna

Delmål 13.1 Senast år 2045 ska kommunen inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Den senaste utsläppsstatistiken från år 2020 visar på en utsläppsminskning på ca sju procent i kommunen som geografiskt område, vilket är i linje med den klimatbudget som finns i kommunens klimat- och energiplan. Det är framförallt utsläpp från transporterna som har minskat, vilket är en effekt av pandemin och minskat resande överlag. Fortfarande står transporterna för över 50 procent av de totala utsläppen inom kommungeografien.

Kommunens och bolagens styrgrupp för fossilfria transporter har utökat sitt fokusområde till att hantera fossilfrihet i stort, ej bara transporter. En utökad samverkan kring laddinfrastruktur har pågått under året, för att underlätta samordning mellan kommunens och bolagens verksamheter samt i förlängningen bidra till utökad publik laddning för elbil.

Ett nytt tankställe för HVO100 (förnybar diesel) är under uppförande av en privat aktör. Kommunens planer på ett inrätta ett offentligt tankställe för biogas har stoppats på grund av att Region Uppsala valt att inte ställa om de bussar som går i kommunen till biogas, vilket är en förutsättning för att få ekonomi i projektet.

Utöver transporter står jordbruket för en stor andel av kommunens totala utsläpp, liksom utsläpp från arbetsmaskiner. De konsumtionsbaserade utsläppen är inte inräknade i den officiella utsläppsstatistiken men uppskattas utgöra en lika stor andel som de territoriella utsläppen. Detta är utmaningar som kommun, näringsliv och civilsamhälle behöver arbeta mer aktivt och i samverkan med för att målet ska nås till 2045.

Kommunens bolag arbetar aktivt med målet. Tierpsbyggen deltar i Allmännyttans klimatinitiativ vilket är ett gemensamt uppdrag för att minska utsläppen av växthusgaser. Målet är att de allmännyttiga bostadsföretagen ska vara fossilfria senast år 2030 och att energianvändningen ska minska med 30 procent mellan 2007 och 2030.

Delmål 13.2 Klimatanpassa den fysiska planeringen för att begränsa klimatpåverkan och minska sårbarheten vid ett förändrat klimat

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Vid såväl planering av ny mark för bostäder och verksamheter som vid prövning av förhandsbesked tas hänsyn till framtida klimatförändringar. Olika former av dagvattenhantering säkerställs både vid planering och vid genomförande. Under slutet av 2022 har diskussioner förts mellan enheten för tillväxt- och samhällsbyggnad och Tierps Energi och Miljö AB kring behovet av att ta fram en kommundäckande översvämningskartering. Hänsyn till detta tas i fysisk planering och även vid genomförande, arbetet fortlöper hela tiden i samarbete med bygglovsenheten.

Flera tjänstemän i kommunen har under hösten träffat länsstyrelsens klimatanpassningssamordnare och fler träffar kommer att hållas under 2023. Syftet är att öka

kunskaperna i frågan och i förlängningen ta fram en klimatanpassningsplan eller motsvarande för att kunna arbeta mer strategiskt och proaktivt med frågan.

Delmål 13.3 Kommunens och kommunkoncernens transporter ska vara fossilfria till år 2030

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

2022 är första året då ett system för klimatväxling av flygresor införts i kommunens organisation. En avgift tas nu ut vid köp av tjänsteresor med flyg som samlas i en klimatpott som sedan kan sökas av verksamheter som vill genomföra klimatåtgärder i kommunen för att minska sina utsläpp.

Elva tjänstebilar har bytts ut till rena elbilar under året i kommunens verksamheter. Tierpsbyggen har i sin tur bytt ut fyra nya bilar till eldrift, till totalt åtta stycken samt tre hybrid. Kommunen arbetar hela tiden med att minska de transporter som inte behövs till förmån för cykel, kollektivtrafik eller samåkning. Ansvar för fordonsflottans omställning till fossilfria fordon ligger nu på Medborgarservice. Lokalisering och utvärdering pågår gällande strategiska platser för laddstationer i kommunen.

Kommunen deltar fortsatt aktivt i projektet Fossilfritt 2030 som leds av Biodriv Öst. Mycket stöttning har erhållits från dem i frågor om laddinfrastruktur, klimatklivansökan för biogastankställe, tankställe för förnybar diesel (HVO100), omställningen av kommunens egna fordon med mera. Projektet möjliggjorde bland annat att flertalet kommuner i Mälardalen genomfört en gemensam förnyad konkurrensutsättning för inköp av elbilar. Tierps kommun har därmed kunnat avropa elbilar i snitt 23 000 kr billigare per inköpt bil.

Vid samtliga upphandlingar som innehåller transporter har det i samband med utvärdering av anbud givits mervärde för anbud som garanterar att transporter sker med fossilfria fordon. Två anbud har under 2022 antagits efter att anbudsgivaren garanterat införskaffande av elfordon.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	Kolada	34,3 (2021)	
Koldioxidekvivalenter per kg inköpt livsmedel	Kostenheten	1,81	
Utsläpp av koldioxid från egen olja / fossila bränslen för uppvärmning, (ton)	Tierpsbyggen AB	45,4	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/Måluppfyllelse
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv.	Kolada	7,34	7,21	6,62			6,06 (2020)	

Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv.		155142	152329	141120			158912 (2020)	
Fossiloberoende personbilar, andel av totala antalet bilar i det geografiska området (%)	Kolada			8,7	12,5		13,6 (2021)	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.	Kolada	786,9	771,9	714,5	725,7		695,8 (2021)	

Mål 14 – Hav och marina resurser

Delmål 14.1 Förebygg och minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, såsom marint skräp och tillförsel av näringsämnen

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Miljö- och hälsoskyddsenheten jobbar löpande med frågan. Kompetensen bedöms som god i verksamheten och kommunen får även god återkoppling från medborgare, företag och andra som enheten är i kontakt med. Tillsyn pågår enligt plan på industriverksamheter och jordbruk. Enheterna börjar gå tillbaka till fler platsbesök nu efter pandemin men möjligheten till digital tillsyn kan användas vid behov. Kring enskilda avlopp sker arbetet i stort sätt uteslutande kring prövning av inkommande ansökningar. Det finns ett arbete att göra för att komma ikapp efter pandemin och handläggning med uppföljning av gamla tillsynsärenden har påbörjats under årets sista månader.

Delmål 14.2 Förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

En resurs som vattensamordnare är anställd och kommunen deltar aktivt i Havs- och vattenmyndighetens pilotprojekt för ekosystembaserad havsförvaltning i Södra Bottenhavet. Tillståndsprövning och tillsyn bedrivs enligt strandskyddsbestämmelser i syfte att säkerställa marina och kustnära ekosystem. Kommunkoncernen har också antagit ett stort antal hållbarhetslöften inom tema vatten som bedöms bidra till målet på sikt.

Det saknas idag nyckeltal på kommunal nivå för att följa tillståndet för de marina och kustnära ekosystemen i kommunen. På länsnivå görs årligen en bedömning av statusen för alla miljömål i länet. Länsstyrelsen bedömning av miljökvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* för Uppsala län är att målet inte nås för år 2022. För att nå miljökvalitetsmålet krävs ytterligare styrmedel och åtgärder. Åtgärdsarbete pågår, men de storskaliga problemen med övergödning, miljögifter, fysisk påverkan och överfiske kräver mer omfattande åtgärder såväl lokalt och regionalt som internationellt. Ingen tydlig trend för miljö tillståndet eller åtgärder syns i nuläget eller framåt de närmaste åren. En förutsättning för att nå målet är att även flera av de andra miljökvalitetsmålen nås.

Delmål 14.3 Verka för stärkta populationer av fisk och andra vattenanknutna arter, bland annat genom åtgärder som förstärker fiskrekryteringen vid kusten

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Planering för byggnation av fiskvandringssvågar pågår i två vattendrag. Inom projektet för ekosystembaserad havsförvaltning i Södra Bottenhavet är arbetsgrupperna mycket aktiva i frågor om förstärkning av fiskpopulationerna.

Delmål 14.4 Främja ett hållbart fritidsfiske genom att skapa bättre förutsättningar för naturlig fiskproduktion

◆ **Måluppfyllelse:** Se mål 14.3

Delmål 14.5 Verka för att det ska finnas tillräcklig infrastruktur för att minska fritidsbåtars påverkan på marina ekosystem

◆ **Måluppfyllelse:** Delvis uppnått

Den nod som har fått en förbättrad service genom kommunal inblandning under 2022 är Björns brygga. Dessutom finns det noder som civilsamhället och näringslivet har utvecklat. I Ängskär och Karlholmsstrand sker dialog och processer kring förbättring av service för fritidsbåtar. Muddring av Gudinge fiskehamn planerades under 2022 men föreningen valde att stoppa planerna på grund av kraftigt ökade kostnader.

Arbetet med att renovera Ängskärs brygga pågår. Ett stort antal aktörer är involverade men på grund av svårigheter med finansiering och skenande kostnader har arbetet stannat av. Under 2022 har kommunen fått klartecken från Region Uppsala att förlänga de medel man fått för renovering i ytterligare tre år. Ängskärs brygga är enda djuphamnen i Tierps kommun och är strategiskt viktig för att båtar ska kunna åka längs med kusten i Tierps kommun.

Delmål 14.6 Minska mängden plastavfall som hamnar i haven

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

En kartläggning av kommunens plastkonsumtion har genomförts under hösten med hjälp av en högskolepraktikant. Kartläggningen visade att en stor mängd plastartiklar finns inom vården men även i samtliga verksamheter i användningen av exempelvis soppsåsar. Kartläggningen visade också att arbete pågår inom många enheter för att minska plasten. Exempelvis inom förskolan och deras arbete med giftfri förskola, inom vården med tydliga rutiner för när plasthandskar, munskydd med mera ska användas eller ej, samt i övriga verksamheter genom att ta bort soptömning i kontorsrum och andra lokaler och istället hänvisa till gemensamma sorteringskärl. Kostenheten har på prov infört återvinningsbara plastserviser i en förskola för att förbättra såväl måltidsmiljön (minskad ljudvolym), arbetsmiljön (mindre tynga lyft) samt minskad miljöpåverkan med goda resultat.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 14 – Hav och marina resurser			
Nyckeltal	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Inhandlad fisk som är MSC-märkt, andel (%)	Kostenheten	98	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 14 – Hav och marina resurser								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/Måluppfyllelse
Region Uppsala - Marint skyddad havsareal, andel (%)	Kolada	16,9	17,3	17,3	17,4		7,4 (genomsnittlig Region 2021)	

Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald

Delmål 15.1 Integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster vid planering, byggande och förvaltning i kommunens orter

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Utveckling av befintliga och tillkommande grönområden beaktas i det löpande planerings- och exploateringsarbetet samt i driften. Parker och naturområden förvaltas för att få så stor betydelse för biologisk mångfald och ekosystemtjänster som möjligt. Vid exploatering bevaras och kompletteras grönytor i högsta mån, alternativt kompenseras genom åtgärder i närområdet. Grönstrukturens betydelse för biologisk mångfald och ekosystemtjänster ska alltid beaktas innan ett grönområde förändras. Arbetet med detta fortlöper kontinuerligt i samarbete med kommunens naturkontor.

Delmål 15.2 Bevara biologisk mångfald och säkerställ att värdefulla naturmiljöer får adekvat skydd och vårdas ur ett framtidsperspektiv

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Kommunen arbetar för att bevara och utveckla naturmiljöer och grönstruktur. Arbetet med detta fortlöper kontinuerligt. Skötsel och vård av naturreservat genomförs enligt plan. Gräsmattor läggs om till ängsmark, den tätortsnära skogen sköts med hyggesfria metoder i enlighet med ny skogsvårdsplan, naturvärdesinventeringar genomförs inför detaljplanering och värdefull natur undantas från exploatering eller kompenseras i närområdet.

Kommunen har undertecknat ett stort antal hållbarhetslöften inom länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen ”Färdplan för ett hållbart län”. Sjutton löften har antagits inom temaområde Ekosystem och biologisk mångfald, exempelvis att bevara och återskapa våtmarker eller öka biologisk mångfald i parker och grönområden. Arbetet med löftena pågår fortlöpande och under 2023 ska en större utvärdering ske för att se om de haft god effekt.

Kommunen saknar idag nyckeltal för att kunna följa tillståndet i miljön årligen på ett adekvat sätt. Länsstyrelsen gör årligen en utvärdering för hela Uppsala län och hur väl länet uppnår de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen. Bedömningen för år 2022 är att länet förlorar biologisk mångfald trots att det pågår flera restaurerings- och skyddsinsatser för att stärka områdesskydd och arters återhämtning. Trenden för utvecklingen bedöms vara negativ för miljö kvalitetsmålen *Ingen övergödning* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Utvecklingstrenden för *Giftfri miljö* är oklar medan den för *Frisk luft* bedöms vara positiv. För övriga elva miljö kvalitetsmål är utvecklingstrenden neutral. Bedömningen av utvecklingen för målen påverkas av att naturens återhämtning i många fall är långsam varför det tar tid innan de får genomslag i form av effekter i miljön. Länsstyrelsens slutsats är att åtgärdstakten för att nå målen behöver öka och ett långsiktigt och kontinuerligt åtgärdsarbete är avgörande för att vända utvecklingstrenden för miljö kvalitetsmålen i hela länet.

Delmål 15.3 Vidta åtgärder för att stärka ekosystemtjänster och motverka minskning av biologisk mångfald och spridning av invasiva arter på kommunägd mark

● **Måluppfyllelse:** Uppnått

Kommunen arbetar löpande för att säkerställa att invasiva arter hanteras då de förekommer på kommunens mark. Ett ständigt pågående arbete i samarbete mellan kommunens naturkontor och Tierps Energi och Miljö AB.

En andel av bruksgräsmattor, i samtliga tätorter, har ändrats till ängsmark för att gynna

biologisk mångfald och pollinerare. Grönstrukturens och i synnerhet trädens betydelse för biologisk mångfald och ekosystemtjänster ska alltid beaktas innan ett grönområde får förändras.

Delmål 15.4 Förvalta och tillgängliggöra kommunens grön- och naturområden så att de både utvecklar höga naturvärden och lockar till utevistelse

 Måluppfyllelse: Uppnått

Löpande arbete med underhåll och förbättringar av kommunens naturområden har skett under året. Under 2022 renoverades populära spänger i Iggelbo naturreservat samt i Tämnrådalen i Tierp. Även anläggandet av den tillgänglighetsanpassade Tegelsmoraleden i Örbyhus påbörjades 2022. I de gräsytor som lagts om till ängsmark klipps slingrande gångar för att underlätta och locka till promenader.

Som ett resultat av det Leader-finansierade projektet Framtid Hållnäs, där kommunen var delaktig, har föreningen Hållnäsleden bildats. Under 2022 fick föreningen LONA-medel beviljat för ett projekt med syfte att göra den relativt otillgängliga kusten på Hållnäs mer tillgänglig för besökare, genom att iordningställa den nya vandringsleden Hållnäsleden. Upplandsstiftelsen och Tierps kommun är med i styrgruppen och som rådgivande part.

Delmål 15.5 Informera om natur- och kulturvärden i tätortsnära miljöer för att öka medvetenheten hos kommuninvånare och besökare

 Måluppfyllelse: Uppnått

Information sker kontinuerligt genom besökskartor, hemsida, sociala medier, virtuella guider med mera. Kultur- och fritidsverksamheten tillhandahåller information om Naturkartan vid aktiviteter som ökar kännedomen om tätortsnära friluftsliv för besökare.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Hög kännedom hos invånare om natur- och kulturvärden i tätortsnära miljöer, andel (%)	Kultur och fritid	68	
Placering i Aktuell hållbarhets mätning Sveriges miljöbästa kommun, ranking i landet	Aktuell hållbarhet	44	
Placering i Naturskyddsföreningens mätning årets bivänligaste kommun, ranking i landet	Naturskyddsföreningen	4	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/Måluppfyllelse
Skyddad natur totalt, andel (%)	Kolada	5,3	5,3	5,3	5,4		6,9	

Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen

Delmål 16.1 Medborgarnas delaktighet i kommunens verksamhet och utveckling ska öka

 Måluppfyllelse: Uppnått

Kommunen arbetar kontinuerligt och har påbörjat flera nya satsningar för att stärka delaktigheten och inflytandet för föreningar, medborgare och brukare.

Delaktigheten hos kommunens invånare bedöms som relativt hög. Den enkät kultur- och fritidsverksamheten genomförde för första gången visade goda resultat men hade låg svarsfrekvens vilket beror på utmaningar i kommunikationsarbetet och inte på lågt intresse. Enkäten kommer att genomföras varje år i kombination med andra sätt att mäta delaktighet och bedömningen är att svarsfrekvensen kommer att öka i takt med att enkäten blir mer känd hos invånarna.

Genom den lokala överenskommelsen (LÖK:en) stärks möjligheten till delaktighet för aktörer inom civilsamhället, samt deras möjlighet att i samverkan med kommunen påverka samhällsutvecklingen. Det nystartade föreningsrådet innebär också ett forum för ökat inflytande och delaktighet för kommunens föreningar. Överlag visar regelbunden kontakt och dialog med civilsamhälle och föreningar på ett stort intresse och delaktighet. Vid inbjudningar till möten och föreningsforum är svarsfrekvens och deltagande högt.

Genom en digital ungdomspanel och en årlig demokratidag förväntas barn och ungas kunskaper om demokrati stärkas och deras möjligheter att delta i demokratiska processer och göra sin röst hörd öka. Arbeta för att lansera detta har skett under 2022 och förväntas ge effekt 2023. Att arbeta på flera plan och med olika metoder kommer vara fortsatt viktigt för att stärka ungas delaktighet. En kartläggning av ungas psykiska hälsa har gjorts under året i nära dialog med ungdomar i Tierps kommun. Liknande format kan med fördel användas inom fler frågor för att ge beslutsfattare ett bättre underlag och stärka ungdomars inflytande.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att möjliggöra för korta snabba beredningar kopplade till kommunstyrelsen, så kallade beredningsforum. Det möjliggör för ytterligare ett sätt för delaktighet i specifika frågor.

Inom vård- och omsorgsverksamheten arbetar man för att göra brukarna delaktiga i den vård som bedrivs bland annat genom att arbeta med personcentrerad vård. Utifrån Covid-19 har verksamheterna arbetat mer med personcentrerad vård då en större hänsyn tagits till individuella önskemål och individuella aktiviteter genomförts i större utsträckning än tidigare. Synpunkter och klagomålshantering ses som en viktig länk i inflytande och delaktighet för brukare samt att skapa ett förändringsarbete på enheterna utifrån inkomna synpunkter.

Verksamhetsplaneringar som genomförts i funktionshindradeomsorgen har möjliggjort för medarbetarna att tillsammans diskutera ökad delaktighet för brukarna i vardagliga situationer, vilket varit väldigt uppskattat. Många exempel har kommit upp på hur delaktigheten och inflytandet kan öka i allt från matlagningssituationer och fritidsaktiviteter till hur man mer självständigt kan ta sig till och från arbete och aktiviteter. Den senaste brukarundersökningen visar på höga resultat vad gäller inflytande och delaktighet.

Tierpsbyggen har under året tillsammans med hyresgästföreningen arbetat med att öka boinflytandet, vilket kommer vara en prioritering under kommande år.

Delmål 16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparenta och rättssäkra

 Måluppfyllelse: Uppnått

Detta arbete löper på kontinuerligt. Fokus för enheterna ligger på att bidra till en utveckling och effektivisering hos verksamheterna, för medborgarna och hos brukare.

Antalet e-tjänster ökar kontinuerligt. Samarbetet med kommunerna som ingår i IT-nämnden pågår löpande för att utveckla modellen för systemförvaltning och samarbetet runt digitalisering. De digitala mötena fortsätter även efter pandemin och har ökat effektiviteten i verksamheterna.

2022 års val till riksdag, kommun och region har genomförts och löpt på som planerat. Inga allvarliga incidenter har rapporterats.

Under året har det nya ärendehanteringssystemet Lex implementerats inklusive funktionen för möteshantering. Rutiner ses löpande över och juristkompetens för kvalitetssäkring finns.

Den nya organisationen som sjösatts inom individ- och familjeomsorgen där antalet chefer minskats och tydligheten stärkts har utvärderats. I stort har bara positiva effekter märkts. Samverkan mellan enheterna har blivit bättre och effektiviteten har ökat.

Rättssäkerheten är hög i kommunen. Andelen domar som ger kommunen rätt är hög. Arbete med avvikelser inom välfärdsverksamheterna har utvecklats och är en självklar del av utvecklingsarbetet idag. Klagomål och synpunkter från medborgare prioriteras och besvaras så lättförståeligt och snabbt som möjligt.

Delmål 16.3 Kommunkoncernens ekonomi ska vara långsiktigt hållbar

 Måluppfyllelse: Uppnått

Målet kommer att uppfyllas för 2022. Kommunen har de senaste två åren redovisat stora överskott.

Delmål 16.4 Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 40 procent och inte minska fler än två år i rad

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Soliditeten har de senaste två åren förbättrats och ligger 2022 på 38 procent mot målet 40 procent. Från 2023 byter kommunen soliditetstal till att följa upp soliditeten inklusive pensionsförpliktelser.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen			
Indikator	Källa	Resultat 2022	Måluppfyllelse
Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag	Kolada	3,0	

Frågor till kommunen som fått svar inom kund-garantin (återkoppling inom 24 h helgfria vardagar), andel (%)	Kundcenter och service	100	
Resultat i brukarundersökningar se mål 10			

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/Måluppfyllelse
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv.	Kolada	824	710	928	842		830 (2021)	
Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag	Kolada		-0,2	- 0,1	5,1	3,0	5,1	
Valdeltagande i riksdagsvalet, andel av röstberättigade invånare i Tierps kommun	SCB	87,5				85,3	84,8	
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	Kolada	78,4 (2006)	81,9 (2010)	83,4 (2014)	85,3 (2018)	82,4	81,4	
Valdeltagande i senaste europaparlamentsvalet, andel (%)	Kolada	44,1 (2014)	50,2				52,4 (2019)	
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet andel (%)	Kolada –RISE	68 (2006)	74 (2010)	76 (2014)	83 (2018)		81 (2018)	
Utrikes födda som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet andel (%)	Kolada –RISE	62					61 (2018)	
Invånare 65+ år som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet andel (%)	Kolada –RISE	86					85 (2018)	
Invånare med förgymnasial utbildning som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet andel (%)	Kolada – RISE	78					76 (2018)	

<p>Trygghetsindex</p> <p>– hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?</p> <p>– hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?</p> <p>– hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?</p>	<p>SCB:s medborgarundersökning</p>	<p>59 (2011)</p>	<p>62 (2014)</p>	<p>57 (2017)</p>	<p>56</p>			
---	------------------------------------	------------------	------------------	------------------	-----------	--	--	---

Mål 17 – Genomförande och globalt partnerskap

Delmål 17.1 Kommunens samverkan och partnerskap med andra kommuner, Region Uppsala, företag och civilsamhälle ska öka

 Måluppfyllelse: Uppnått

Kommunens verksamheter vittnar om en omfattande samverkan med såväl näringsliv, civilsamhälle som andra kommuner, regionen, universitet och högskola med flera. Inom flera verksamheter har samverkan nu ökat igen efter pandemin och samverkan har effektiviserats då många möten nu kan ske digitalt.

Ett stort fokus under året har varit ökad samverkan med civilsamhället. Ett föreningsråd har startats som träffats tre gånger under året. Den lokala överenskommelsen mellan kommun och civilsamhälle har antagits på en samverkansträff i augusti där över 140 deltagare kom, ca 100 föreningar var representerade. Nu påbörjar kommunen och föreningarna arbetet med att genomföra aktiviteterna i handlingsplanen.

Inom näringslivsenheten är detta ett prioriterat och ständigt pågående arbete. Dialog sker med föreningar, företag och organisationer för att driva utvecklingen tillsammans och öka delaktigheten. Enheten genomför organiserade företagsbesök där träffar protokollförs och presenteras för kommunfullmäktige flera gånger per år. Utmaningen är att få företag att anmäla sig och vara intresserade och en utvärdering pågår.

Kommunen har ett fortsatt gott samarbete inom C-tillsammans nätverket, där sju kommuner i länet har gått ihop för att öka samverkan inom välfärdstumaningarna. Tierp hanterar Knivstas konsumentvägledning från och med februari 2022 och har bemannat Älvkarlebys Medborgarservice växel vid ett par tillfällen under 2022. Älvkarleby kommun har i sin tur bemannat Tierps växel vid två tillfällen under 2022.

Inom vård- och omsorgsverksamheten sker mycket samverkan med region Uppsala inom olika projekt som vård i hemmet, effektiv och nära vård, samt ett projekt om samsjuklighet som genomförs tillsammans med Akademiska sjukhuset. Ett första digitalt möte efter covid uppehållet har genomförts med nätverket för daglig verksamhet. Flera kommuner deltar för att utbyta erfarenheter, framgångsfaktorer samt utmaningar och nätverket är ett viktigt forum för utveckling av verksamheten.

Tjänstepersoner på kultur- och fritidsverksamheten är representerade i ett stort antal nationella och regionala nätverk såsom: Kulturkraft, Kulturarv, Scenkonst, Kultur och Hälsa, Kultur i vårderna och Nationella minoriteter med mera.

Delmål 17.2 Kommunens upphandlingar ska genomföras på ett sätt som bidrar positivt till Agenda 2030 även utanför kommunens gränser

 Måluppfyllelse: Delvis uppnått

Upphandlingsenheten verkar för att tillsammans med verksamheterna ställa höga hållbarhetskrav där så är möjligt. Exempelvis vid samtliga upphandlingar som inkluderar transporter sätts incitament vid utvärderingen av anbud som gör anbudsgivares investeringar i

fossilfria transporter lönsamma. Upphandlingsenheten hjälper verksamheter att driva på för mer cirkulär ekonomi exempelvis vad gäller upphandling av möbler, där återbruk och rekonditionering snarare än nyköp premieras. I den IT-upphandling som genomförts under året har återtag av datorer för maximal livslängd och återvinning legat i fokus.

Verksamheternas måluppfyllelse för indikatorer inom Mål 17 – Genomförande och partnerskap			
Indikatorer	Källa	Resultat	Mål-uppfyllelse
Antal föreningar anslutna till den Lokala överenskommelsen	Gemensam service	43	
Barn och ungdomar som svarar JA på frågan: Är du med i någon förening, klubb, sällskap eller organisation?, andel (%)	Liv och hälsa ung / Kultur och fritid	49	

Långsiktig trend för nationella nyckeltal inom Mål 17 – Genomförande och partnerskap								
Nyckeltal	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Genomsnittlig kommun 2022	Trend/Mål-uppfyllelse
Andel elever i åk 7, åk 9 och åk 2 (gym) som svarat ja på frågan <i>Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?</i>	Liv och hälsa ung	53,7 (2017)	45,0		51,5		53,9 (snittet i länet 2021)	
Andel vuxna som svarat Stämmer mycket väl eller Stämmer ganska väl på frågan <i>Man kan lita på människorna som bor i det här området?</i>	Liv och hälsa	90 (2000)	91 (2004)	90 (2008)		93	92 (snitt i länet)	

Uppföljning av särskilda uppdrag

Inför varje budgetår beslutar politiken om så kallade särskilda uppdrag till verksamheterna som ska verkställas under året eller mandatperioden. I den ekonomiska budget som läggs ingår medel för uppdragen. Nedan har varje verksamhet kommenterat och bedömt hur arbetet med de särskilda uppdragen gått under året. Redovisningen är uppdelade utifrån de sju områden kommunen verkar inom.

Kommun och inflytande

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.1.a Medborgardialog ska genomföras för att öka delaktigheten och medskapandet för kommunens invånare inför alla större utvecklingsförändringar. Kommunen ska främja lokalt engagemang för lokal utveckling på samtliga orter/områden i kommunen.

Kommentar

Då 2022 är ett valår planeras ingen medborgardialog. Fokus är i stället på att utveckla de interna formerna för att få en mer systematisk medborgardialog som en del av styrkedjan. Kommunen deltar i ett av SKRs utvecklingsnätverk där kommunstyrelsens arbetsutskott utgör styrgrupp för arbetet.

En lokal överenskommelse, LÖK, har tagits fram tillsammans med civilsamhället. KF väntas anta den i juni. (Gemensam service)

6.1.c Digitaliseringstakten inom kommunens verksamheter ska öka för att uppnå bättre service gentemot medborgare, verksamhetseffektivisering samt ge möjligheter för nya servicelösningar.

Kommentar

Samverkan mellan IT-nämndskommunerna i digitaliseringsfrågorna fortsätter att utvecklas med syfte att hitta synergier samt resurs- och tidsbesparingar. För närvarande pågår rekrytering av en gemensam e-tjänsteutvecklare. Tjänsten innebär bland annat möjlighet att öka utvecklingstakten i digitaliseringsarbetet.

Ett nytt ärendehanteringssystem har upphandlats och implementering pågår. Systemet innehåller vissa nya digitala funktioner som bland annat kommer att underlätta för ledamöter att ta del av handlingar och göra hanteringen av handlingar säkrare.

(Gemensam service)

E-tjänst för ansökan om marknadsplats på Tierps marknad är klar, vi har även tagit fram en digital fullmakt för postöppning.

E-tjänst för lotteriregistrering och lotteriredovisningar ej påbörjad, detta beroende på resursbrist för byggandet av e-tjänst.

Ständigt pågående arbete, vi fångar upp företagets behov och önskemål samt just nu ser vi över hur inrapporteringen av Hemsändningsbidraget kan digitaliseras/förenklas. Förhoppningen var att ha en e-tjänst klar till 2022 men då Region Uppsala meddelat att hemsändningsbidraget kan komma att ändras har vi valt att avvakta den tjänsten. Utveckling av Upplev Norduppland sker kontinuerligt och det har påbörjats ett arbete att ersätta evenemangskalendern på hemsidan till nya och förbättrade lösningar direkt i appen. Just nu står det arbetet stilla på grund av att den gamla leverantören av appen inte har levererat all data till den nya leverantören som avtalat. Handlingsplan för digitalisering för 2022 är framtagen för verksamheten, dock behövs budget, samarbeten med andra verksamheter och resurser för att kunna genomföra den.

Vi bemöter medborgarnas behov utifrån de förutsättningar som finns. Internt har vi hög digitaliseringsgrad, det pågår arbete med att koppla ihop e-tjänstsystem med verksamhetssystem för att få smidigare administrationshantering. Arbete för att införa e-arkiv pågår men inväntar beslut om ny informationshanteringsplan före något kan börja förvaras i e-arkiv. Detta var på gång men har försenats. Inväntar även kommunens utredning för att använda övergripande program som skulle underlätta stort i vårt dagliga arbete så som fullversion av MS Teams. Inväntar även besked om bättre tillgång till hemsidan för att kunna komma ut till medborgarna på ett bättre sätt. Externt mot kund pågår arbete med att utöka utbudet av e-tjänster.

Tierps kommun har byggt ett förvaltningsnät som binder samman tätorterna på vissa sträckor för framtida bruk. Kommunens roll i bredbandsutbyggnaden är att bidra till samverkan och samordning, och som stöd vid lokala fibermöten. Under 2022 tilldelades Tierps kommun ytterligare stödpengar från PTS för fortsatt utbyggnad på landsbygd

(Medborgarservice)

Kulturskolans digitala anmälningssystem med digital betalning är i full drift. Nytt digitalt kassasystem är i drift i

Status Särskilda uppdrag

biblioteket. Upphandling av nytt lokalboknings- och bidragssystem genomförd.
(Kultur- och fritid)

E-tjänsten för frånvarorapportering är i drift och de nya och förbättrade funktioner för vårdnadshavare fungerar väl. Frånvarosystemet notifierar mentorer om elevers frånvaro blir alltför stor och underlättar arbetet med att utreda frånvaron.

Schema är synligt för elever och vårdnadshavare. Kopplingen till tjänsteplaneringen gör att behöriga lärare kan användas mer ändamålsenligt.

Kunskapsuppföljningen sker i befintligt system. Nya mallar har införts för att få bättre koll på elevers kunskapsutveckling, nya regler kring individuella utvecklingsplaner har hanterats.

Användningen av digitala enheter inom utbildningen ökar stadigt, särskilt efter att hela skolan har nått 1-1 för elever. Antalet pedagoger som genomför kurser i fortbildningsportalen har ökat under våren, vilket gör att den digitala kompetensen ökar.

De digitala systemen för anmälan om kränkande behandling, enkäter och digitala läromedel används på ett medvetet och ökande sätt och har idag bättre stöd för analyser. Den försrta integrationen till Stratsys är genomförd. Teams är fortsatt en mycket viktig del i skolans arbete, för kommunikation och planering.

Arbetet med att införa en digital enhet till alla elever i grundskolan är genomfört, och ger en bra grund för till individualisering, användning av digitala läromedel samt kommande digitala nationella prov.

För närvarande genomförs ett omfattande arbete med att förbereda för kommande digitala nationella prov.
(Utbildning)

IT samordnare för välfärdsteknik inom vård och omsorg arbetar med att kartlägga behov ute i verksamheterna gällande utveckling av digitala hjälpmedel för våra kunder. Verksamhetens IT samordnare är med i samtliga upphandling inom vård och omsorg.

Inom vård och omsorg har vi tagit fram en handlingsplan tillsammans med verksamheterna i arbetet med teknik och digitalisering. Utifrån handlingsplanen har vi gjort en prioritering av de aktiviteter som finns i handlingsplanen.

Vi har även tagit fram en planering för de avtal som finns för att kunna planera de upphandlingar som behöver göras under året. Utifrån att flera avtal går ut under året har vi genomfört fem olika upphandlingar under 2022 digital tillsyn, trygghetslarm vård- och omsorgsboende, trygghetslarm ordinärt boende, digital signering och planering/Insatsregistrering. Verksamheterna har deltagit i framtagande av kravspecifikationerna för att vi ska få de system/tjänster som uppfyller våra behov.

Vi har haft flera olika visningar av teknik för verksamheterna ex. VR-kamera, Mobii KomiAktiv, Motiview och Joyvest. Visningarna har haft olika inriktningar som social gemenskap, träning, rehabilitering och arbetsmiljö för personal. Vi har statliga medel som vi kommer att använda till att köpa in viss teknik till verksamheterna.

Vi har varit inbjudna till olika pensionärsorganisationer under våren för att informera om det arbete vi gör med teknik och även visat vad vi kan erbjuda idag från vård och omsorg.

Vi har deltagit på olika konferenser b.la. konferens om drönartransport inom sjukvård, framtidens äldreboende i Sverige och Danmark, digitala aktiviteter för äldre, ny teknik i äldreomsorgen samt digital inkludering i socialtjänsten SKR.

Under våren 2022 har ett arbete startats tillsammans med arbetsterapeuter och fysioterapeuter i att göra information och instruktionsfilmer där vi använder QR-kod som källa för personalen att få informationen. Vi tillgängliggör informationen till personalen på ett mycket enklare och lättillgängligare sätt samt att vi inte behöver ha olika dokument ligga hemma hos kunder. Arbetet har fortsatt under hösten 2022.

Vi har även under våren 2022 aktualiserat och gjort ett omtag gällande GPS-klockor i verksamheterna för de personer som har behov. Det har varit lyckat och vi har även fått positiv respons från polisen när vi behövt använda GPS-klockan för att lokalisera kund som gått ut och inte hittat tillbaka hem.

Under augusti månad har vi gjort ett omtag även om arbetet med läkemedelsrobot, Dosell, för att se vilka behov som finns i verksamheterna och även organisation kring hantering av läkemedelsrobot. Utvärdering kommer att göras efter årsskiftet.

Under våren har vi utvecklat och startat upp med tre e-tjänster; Färdtjänst, Riksfärdtjänst och Arbetsresor. I det arbetet kunde vi även arbeta mer med ökad tillgänglighet i e-tjänsterna så det ska vara lättare att använda och förstå för de som använder e-tjänsterna. Kung. NU va test personer för att testa tillgängligheten för E-tjänsterna.

I arbetet med att upphandla nytt trygghetslarm på vård- och omsorgsboendena togs även beslut att vi ska installera nytt wifi som kommunen ansvarar för på alla boendena. Detta installerades på alla vård och omsorgsboenden under våren 2022.

IT Samordnare gör kontinuerliga översyner av alla Ipad samt mobiltelefoner om vilka appar som kunder kan behöva för att kommunicera samt andra appar som det kan finnas behov av utifrån efterfrågan från kunder eller kunders behov. Översynen leder till att det ska finnas ett basutbud för alla verksamheter att använda till kund.

E-tjänst för bostadsanpassningsbidrag har varit en tjänst som kunnat användas av kommunens invånare under ett års tid. I början av 2022 implementerades även e-tjänst inom färdtjänst och riksfärdtjänst. Länk finns för de

Status Särskilda uppdrag

tre tjänsterna på hemsidan. På grund av målgruppen kommer majoriteten ansöka på traditionsenligt sätt via pappersansökan men vi märker att det finns ca 5-10% som ansöker via e-tjänsten.

Handlingsplan för digitalisering inom VoO har följts under hösten 2022. Bland annat har några brukare inom servicebostäder testat medicinrobot. Daglig verksamhet Knutpunkten (inriktning sinnesstimulans) har börjat använda Mobii KomiAktiv som är en interaktiv projektor som stimulerar användaren till social interaktion, fysisk aktivitet och träning av kognitiva funktioner.

Kontinuerlig diskussion pågår med samordnare för välfärdsteknik kring planering framåt gällande digitalisering. Förslag från Bistånd är att implementera e-tjänst gällande inkomstförfrågan för vård- och omsorgsavgifter. Detta kommer att ses över under 2023. Den långsiktiga planen är att alla ansökningsblanketter inom Bistånd ska finnas tillgängliga via e-tjänst för våra invånare.

SIP har kunnat hållas på distans istället för att åka till Tierp eller Uppsala genom säkra digitala verktyget skiffer. Kyrkogatan jobbar med digitalisering som hjälpmedel där arbetsterapeuten har en viktig roll. Ett exempel på det är att en kund har fått sitt schema i en app på mobilen istället för ett fysiskt schema

Under hösten har införande av nytt trygghetslarm i ordinärt boende med ny leverantör genomförts. Inom vård och omsorgsboenden Wesslandia, Vendelgården och Åskarbygården har nytt larm installerats med samma leverantör som tidigare.

Under hösten har viss utrustning köpts in och arbetsterapeut och fysioterapeut inom funktionshindradeomsorgen har letat efter en bra lokal för filminspelning. De har tagit kontakt med särskolan som har en bra lokal som vi kommer att använda under våren 2023.

Vi har påbörjat införande av digital signering och digital tillsyn men dessa införanden kommer att slutföras i början av 2023.

Behovet har ökat för användandet av GPS-klocka inom vård och omsorgsboenden men även hemtjänsten ser ett ökat behov.

För de statliga medlen har vi köpt in 2 st Mobii KomiAktiv till en daglig verksamhet samt ett vård- och omsorgsboende. Mobii KomiAktiv är en interaktiv projektor som stimulerar användaren/användarna till social interaktion, fysisk aktivitet och träning av de kognitiva funktionerna.

Genom VR kan vi erbjuda personer att resa digitalt utan att behöva lämna hemmet. Bild- och filmmaterialet är anpassat efter målgruppen och innehåller resmål, guidade turer, konserter etc. En utrustning har köpts in och ska börja användas efter utbildning under januari 2023.

Under slutet av året är wifi installerat och klart på alla tre vård- och omsorgsboenden, Wesslandia, Vendelgården och Åskarbygården.

(Vård- och omsorg)

Arbetet med digitalisering pågår. Mötesverktyg för säkra digitala möten används, e ansökan för ek bistånd utökas succesivt och kommunikationsverktyg med region Uppsala har införts för målgruppen vuxna och för målgruppen barn. Säker e-post är införd.

(Individ- och familjeomsorg)

Digitaliserings behov har drivit stora ändringar inom IT-Centrum där vi aktivt jobbar med en ny tjänstekatalog som kommer stötta arbetet med att standardisera våra tjänsteutbud för effektivare IT-leverans till medlemskommunerna inom IT-nämnden.

IT-Centrum har även organiserat om sig inom två enheter (förvaltningsstöd och support) för att bättre kunna leverera IT-tjänster, förändringen innebär att medarbetarna inom IT-Centrum har större möjlighet att vara fokuserade mot ett område istället för att vara generalister.

(IT-nämnd)

För att öka och uppnå bättre service gentemot medborgare samt verksamhetseffektiviseringar har ett antal åtgärder vidtagits under året.

Automatisk AD-kontohantering samt första steget gällande automatisering av årsinkomstberäkning för att tillgodose Försäkringskassans krav är implementerade under året.

(Lönenämnd)

6.1.g Den mat som serveras i kommunens verksamheter ska vara god och näringsrik. Upphandlingarna ska utformas så att lokala livsmedelsproducenter ges goda förutsättningar att kunna bli leverantörer och andelen ekologisk mat ska öka.

Kommentar

Matsvinnet har minskat under året mot föregående

Måltiderna följer fortsatt de krav och rekommendationer som gäller för offentlig måltid

Inköpen av närproducerat kött har ökat under senare halvan av året, då vi gjort flera avrop via DIS

Status Särskilda uppdrag

Andelen ekologiska inköp har ökat något under perioden där även det lokala varit med och bidragit.
(Medborgarservice)

Kontinuerliga möten mellan kostenheten och äldreomsorgen sker både på övergripande och enhetsnivå. Återkommande träffar med kökschefen och kostombudet där olika delar av utvecklingsarbetet genomförs och kommer fortsätta under hela 2022 med Trivsamtidsmiljö och göra skillnad på helg och vardag har legat i fokus. vård och omsorgsboendena har kunnat genomföra aktiviteter kopplade till måltider, så som midsommarfirande med smörgåsbord och haft kräftska utifrån kräftsåsong samt även till julen. Detta kommer ligga i planeringen även för 2023.

Wesslandia har under hösten 2022 gjort en Inventering av måltidsmiljön på samtliga avdelningar. Inköp av belysning för att göra måltidsmiljön så trivsamt som möjligt är gjord och beräknas färdig i årsskiftet 2022.

Närproducerad mat har serverats och kunderna har haft möjligheter att lämna synpunkter på kosten. Fortsatt arbete med delaktighet samt översyn av måltidsmiljön pågår kontinuerligt inom vård och omsorgsboendena.

Arbetet med att minska risk för undernäring ur ett sjukdomsperspektiv pågår fortlöpande genom ett strukturerat arbete med riskanalyser utifrån Senior alert där åtgärder genomförs vid risk för undernäring. Äldreomsorgen har infört senior alert ombud under föregående år och som nu är kontinuerligt återkommande bland omvårdnadspersonalen som träffar HSL-personalen regelbundet utifrån rutinen för teamsamverkan. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att erbjuda smoothies och mellanmål till kunderna för att bryta dygnsfastan och för att förebygga undernäring och behovet av näringsdryck. Åtgärderna sätts in utifrån framkomna risker vilket leder till minskat risk för fall, undernäring och trycksår.

(Vård- och omsorg)

6.1.h Se över menyer och metoder för att minska på matsvinnet ytterligare och öka nöjdheten med maten inom alla verksamheter utifrån föregående års nivå.

Kommentar

Målet med att se över våra menyer och ständigt utveckla dem är något som vi gör hela tiden.

Mängden matsvinn har minskat mot föregående år och vi följer rikets nivåer.

Fortsatt arbete med minskat matsvinn kommer fortsätta även nästa år

Här behövs en ökad samverkan för att nå målet fullt ut på alla kanter i vår kommun.

(Medborgarservice)

6.1.j Intensifierat effektiviseringsarbete inom hela kommunkoncernen för att resurserna ska räcka till mer, generera kvalitetshöjningar samt öka organisationens robusthet såväl ekonomiskt som organisatoriskt.

Kommentar

Ett antal åtgärder har genomförts för att genomföra effektiviseringar på kort och lång sikt. Hemtjänsten påbörjade förändring av planeringsmodell för hemtjänstinsatser vilket innebar en reducering av tjänster. Inom individ- och familjeomsorgen har verksamheten organiserats om så att två tjänster ej återbesatts, en enhetschef och en verksamhetsutvecklare.

(Kommundirektör)

Arbetet pågår. Diskussioner om förändrade arbetssätt och effektiviseringar förs kontinuerligt. Vakanshållanden av tjänster och neddragningar av tjänster har gjorts. Ständigt pågående arbete. Boendestödet har öppnat en enhet i Skärplinge som minskar resor och spar tid.

(Individ- och familjeomsorg)

6.1.k.x Inrätta generella KS-medel under kommundirektören som enbart kan tas i anspråk efter särskilt beslut i kommunstyrelsen under året. De generella KS-medlen är avsedda att under 2021 och 2022 användas till att dämpa negativa effekter som tillkommer under året orsakade av den pågående pandemin (exempelvis skattebortfall, ökad arbetslöshet och ökade kostnader för försörjningsstöd) som inte täcks upp av statliga medel.

Kommentar

Medel har tagits i anspråk och ombudgeterats till Medborgarservice för Roligaste sommarjobbet samt Samhällsbyggnad för att finansiera stödåtgärder för näringslivet. Vidare har Individ och familjeomsorgen kompenserats för ökade kostnader inom försörjningsstöd med anledning av pandemin.

(Kommundirektör)

En del av de medel som skjutits till har nyttjas för utbildning. Ett 80-tal medarbetare inom Tierps kommun har utbildats i projektledning. Inom IT-Centrum märks det nu av att vi får bättre dokumentation, bättre beslutsunderlag och en mer stringent hantering av utredningar och kommande projekt.

Status Särskilda uppdrag

(IT-nämnd)

6.1.l.x Inrätta samverkansmedel som används till att möjliggöra samverkan med kommuner och regionen för att minska sårbarheten och på sikt spara resurser. I detta ingår uppstart och utveckling av ytterligare samverkansområden eller uppbyggnad av gemensam infrastruktur/system för att ta bort identifierade hinder för samverkan inom exempelvis C-tillsammans.

Kommentar

Samverkan inom området C-tillsammans fortgår. Gemensam resurs för E-tjänstebyggare är rekryterad.
(Kommundirektör)

Barnomsorg och utbildning

Status Särskilda uppdrag

6.2.a Dagens skolstruktur i form av skol- och förskoleverksamhet på nuvarande orter ska bibehållas och insatserna för en likvärdig skola ska öka.

Kommentar

Skolstrukturen är fortsatt oförändrad.

Tydligare resursfördelning för ökad likvärdighet genomförd och är under fortsatt utveckling.

Fem av sex annonserade tjänster för utökning av specialpedagogisk kompetens är tillsatta. Fortsatt rekrytering pågår.

Samtliga fem utannonserade tjänster för utökning av antalet skolkuratorer tillsatta.

Löpande resursfördelning för ökad likvärdighet och elevers behov av extraordinära stödinsatser på individ och grupp nivå har genomförts under 2022.

Arbetet kring forskningslitteracitet och språkutvecklande arbetssätt fortsätter under året i samverkan med Uppsala Universitet.

Förslag till ny organisation av grundskolan för ökad likvärdighet är presenterat för kommunfullmäktige.

(Utbildning)

6.2.b Fokus på tidiga insatser och förebyggande arbete för högre resultat.

Kommentar

Kartläggning av samtliga elever i förskoleklass med Skolverkets bedömningsunderlag genomförs och följs upp kontinuerligt under årskurs 1-3

Systemet Kartläggaren används för den fortsatta uppföljningen av samtliga elever.

Lovskola har erbjudits elever under sportlov och påsklov.

Löpande resursfördelning för ökad likvärdighet och elevers behov av extraordinära stödinsatser på individ och grupp nivå har genomförts under 2022.

Fem av sex annonserade tjänster för utökning av specialpedagogisk kompetens är tillsatta. Fortsatt rekrytering pågår.

Samtliga fem utannonserade tjänster för utökning av antalet skolkuratorer tillsatta.

(Utbildning)

Arbetet pågår. Verksamheten har träffat civilsamhället under hösten för att diskutera samarbete. Dialog inledd med kultur och fritid. Ett försöksarbete med vuxna på byn testas i en av kommunens orter. Samarbete har inletts med ungdomspolisen i Tierp.

Familjestödsenhetens arbete mot förskolan är delvis pausat pga. sjukdom och hög ärendetillströmning från myndighet som är prioriterat. Omtag gällande sambat pågår.

(Individ- och familjeomsorg)

6.2.c Snabbare vägar till arbete för vuxna genom praktikplatser varvat med SFI redan från början. Utveckla SFI och yrkes SFI för bättre resultat.

Kommentar

Den negativa trenden som blev synlig under pandemin har vänt. En del i detta är omstruktureringen av och ett mer individualiserad SFI, där vi nu ser en ökad genomströmning inom och från SFI. En tydligare samverkan mellan utbildningsformerna inom Komvux har också bidragit till ökad effekt på genomströmningen.

När det gäller praktikplatser så är detta inte något SFI eller vuxenutbildningen varken ansvarar för eller har resurser att ansvara för. Tillhör individen etableringen så sker detta i samverkan med Arbetsförmedlingen, som

Status Särskilda uppdrag

också ansvarar för det. Om individen inte tillhör etableringen är det upp till kommunen att organisera detta. Vuxenutbildningens uppdrag är att ge eleven den lagstadgade undervisningen på SFI, samt genom flexibilitet organisera utbildningen så att det möjliggörs för individen att kombinera studier med arbete/praktik etc.

Uppföljning av Yrkes-SFI sker under tertiäl 2.

(Utbildning)

Samverkan sker mellan arbetsmarknadsenheten och utbildning för att kunna stödja personer i att få tillgängliga arbetstillfällen. Vård och omsorg erbjuder praktikplatser inom vård och omsorgs alla verksamheter under tiden de studerar, plan är lagd för våren och hösten 2022 så arbetsgivaren kan planera in vilka verksamheter samt antalet elever som är aktuella för APL/ språkpraktik. Praktikplatsernas inriktning är för att prova på vårdens arbete samt tillsammans även få en Språkpraktik. Vård och omsorg träffas gemensamt för att lägga en planering tillsammans med utbildning.

Vårdbiträdesutbildningen som Vuxenutbildningen erbjuder börjar många som gått SFI och som vill fortsätta att studerar. Vårdbiträdesutbildningen är en bra grund för att sen klara av att studera vidare på omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen.

(Vård- och omsorg)

6.2.d Regional samverkan inom gymnasie- och vuxenutbildningen för bättre matchning mot arbetsmarknad och resurseffektivare verksamhet. Ökad samverkan mellan utbildning, näringsliv och de offentliga arbetsgivarna och se mer UF-företagande, lärlingsutbildningar samt utveckla teknik- respektive vård- och omsorgscollege.

Kommentar

Ständigt pågående arbete, vi ser att arbetet sakta börjar ge resultat och att det varit värdefullt med en samordnare. Vi ser att samverkan ökar inom vissa områden och att det har skapats förståelse för varandras olika verksamheter samt en förståelse av vikten av att samverka och samarbeta då målbilden är oftast densamma. Karriärdag men flera olika org. samt verksamheter planeras våren 2023. Teknikcollage samt UF var med på företagarrukosten i september för att öka samverkan och skapa bättre matchningar.

(Medborgarservice)

Utbildning deltar i följande forum för samverkan mellan arbetsmarknad/näringsliv och gymnasieskolan/vuxenutbildningen:-Teknikcollege, både lokalt och regionalt. Omfattar IN, TE och NA-Vård- och omsorgscollege, både lokalt och regionalt, omfattar VO och till viss del BF-ETG - en samverkan mellan branschen och skolan inom -EE-programmet-BYN - en samverkan mellan arbetsgivare, fack och skola för BA-programmet-TIA - en samverkan mellan branschen och skolan inom fordonsprogrammet-MBC- en samverkan mellan branschen och skolan inom fordonsprogrammet-UF-ung företagsamhet, alla program -RESAM- vuxenutbildningens regionala samverkan, där branschorganisationer deltar tillsammans med AF, Länsstyrelsen, Region Uppsala och Uppsala universitet.

När det gäller lärlingsutbildningarna har söktrycket varit varierat, och inom vissa branscher har det varit svårt att hitta lärlingsplatser till de sökande. Inför 2022 har vuxenutbildningen sökt statsbidrag för lärlingsutbildningar. Utbildningsutbudet anpassa kontinuerligt efter arbetsmarknadens behov, både lokalt och regionalt.

Sedan våren 2021 bedriver Region Uppsalas folkhögskola Studiemotiverade insatser samt en Lokalvårdsutbildning i kombination med svenska som andraspråk (motsvarande Yrkes-sfi). I Högbergsskolans lokaler.

Utbildning Tierp samverkar med Ung företagsamhet och genomför projekt i samtliga stadier på grundskolan samt UF-företagande på gymnasiet.

(Utbildning)

Den lokala styrgruppen för vård och omsorgscollege i Tierp arbetar för att lokalt få fler personer till studier för att sedan rekryteras in i vård och omsorg både gällande ungdomsgymnasiet samt vuxenutbildningen. Det finns lokal aktivitetsplan framtagen med aktiviteter för gemensam samverkan fram till 2024.

Den positiva trend vård och omsorg ser är att det är ett stort tryck till omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen, det har startat ytterligare en grupp under våren 2022 där 13 av våra tillsvidareanställda medarbetare är med. Ytterligare en utbildning är startad nu under hösten 2022 och det är 9 av våra tillsvidareanställda medarbetare som påbörjat utbildningen. Detta är mycket positivt då det är vår framtida kompetensförsörjning. Flertalet av de sökande utöver våra medarbetare är timanställda inom vård och omsorg, vilket är mycket positivt. Samverkan med utbildning möjliggör också att vi kan erbjuda våra befintliga medarbetare att gå omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen tre terminer med betalda studier och kombinerat arbete för att sen bli färdiga undersköterskor, detta finansieras med statsbidraget äldreomsorgslyftet. Äldreomsorgslyftet har halverats för 2022 och innebär nu att det erbjuds en något lägre % för studier på arbetstid, vi erbjuder nu 50% studier på arbetstid samt 50% arbete, detta för att kunna finansiera alla som går och kommer studera. Vi har också fem specialist undersköterskor med inriktning rehabilitering som går YH som också tar del av statsbidraget äldreomsorgslyftet.

(Vård- och omsorg)

Status Särskilda uppdrag

- 6.2.f Pedagogisk omsorg ska erbjudas som ett alternativ.

Kommentar

Pedagogisk omsorg erbjuds i kommunen av flera utförare.
(Utbildning)

- 6.2.g Utredning av fritidshemsverksamheten i Tierp med syfte att hitta en form som når lagstadgad nivå samt använder resurser på bästa vis.

Kommentar

Verksamheten genomförs på lagstadgad nivå. Arbetet kring effektiv resursanvändning är ständigt pågående.
(Utbildning)

- 6.2.i Sammanställa och synliggöra den statistik som redan finns i syfte att tydliggöra och stötta det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet samt vidta riktade insatser för att förbättra elevernas måluppfyllelse och öka likvärdigheten inom skolan.

Kommentar

Modulen för kvalitetsarbete i Stratsys är nu färdig och har tagits i bruk under våren. Årets kvalitetsredovisning genomförs i systemet och finns tillgänglig från september.
(Utbildning)

- ◆ 6.2.j Stärka det förebyggande elevhälsoarbetet. Särskilt fokus ska läggas på ökad fysisk aktivitet genom fortsatt arbete enligt tidigare projekt "Rörelsesatsning i skolan" och deltagande i "Cykelvänlig skola".

Kommentar

Fem av sex annonserade tjänster för utökning av specialpedagogisk kompetens är tillsatta. Fortsatt rekrytering pågår.

Samtliga fem utannonserade tjänster för utökning av antalet skolkuratorer tillsatta.

Möjligheten att delta i "Cykelvänlig skola" samt "Rörelsesatsning i skolan" pågår. Förutsättningarna för att med cykel ta sig till skolan är kraftigt varierande inom kommunen beroende på avstånd och riskfyllda skolvägar.

(Utbildning)

- 6.2.k I Kyrkbyn ska skolverksamheten återupptas i samma omfattning som tidigare.

Kommentar

Nybyggda och renoverade lokaler i Kyrkbyn är överlämnade och skolverksamheten kan återupptas stegvis i samma omfattning som tidigare.

(Utbildning)

- 6.2.l Byggnation av ny förskola i Söderfors.

Kommentar

Ny förskola beställd och uppförs under 2022-2023 med överlämning till verksamheten 2024.

(Utbildning)

- 6.2.m Befintliga förskolelokaler som ersätts med ny förskola i Skärplinge säljs/återgår till lägenheter/återlämnas till skolan.

Kommentar

Ny förskola beställd och uppförs under 2022 med överlämning till verksamheten 2023.

(Utbildning)

- 6.2.n Byggnation av SKR-konceptförskola på Vallskogatomten.

Kommentar

Ny förskola beställd med överlämning till verksamheten 2023.

(Utbildning)

- 6.2.t På grund av inget eller mycket lågt intresse sedan lång tid tillbaka avvecklas Högbergsskolans industriprogram riktat till ungdomar, medlen (1500 tkr) som i och med detta frigörs används till att öka andelen elever som slutför sin gymnasieutbildning inom ordinarie programtid.

Kommentar

Programmet avvecklat.

(Utbildning)

Bo, trafik och miljö

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.3.a Kommunens resepolicy ska revideras i syfte att minska behovet av resande och minska tjänsteresornas klimatpåverkan. Klimatpåverkan vid tjänsteresor ska mätas och system med klimatkompensation alternativt klimatväxling ska införas.

Kommentar

En riktlinje för resor har tagits fram och är nu antagen av kommunfullmäktige.

(Gemensam service)

Ansvar för revidering av kommunens resepolicy finns hos Kvalitet- och strategisk utveckling och nytt beslut om resepolicy har fattats.

(Medborgarservice)

Policyn har implementerats på apt. Elbil är beställd och levereras under kommande år. Laddstolpe är beställd och förhoppningsvis levereras den innan bilen kommer. Frågan kring kollektivtrafik och att den försämrats har lyfts.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum möjliggör genom de tjänster vi erbjuder resfria möten. De digitala mötena är en del av vardagen och en förutsättning för både minskad klimatpåverkan och rekrytering av kompetens till kommunen.

(IT-nämnd)

6.3.b Vid upphandling ska krav ställas på ökande andel fossilfria bränslen, för att nå fossilfria transporter till år 2030. Kommunen ska även främja lösningar som underlättar för privatpersoner att nå effektiva och fossilfria transporter.

Kommentar

Kommunen ställer krav och ger mervärde för fossilfria transporter när upphandling av tjänster som innefattar transporter görs. Tyvärr kommer det inte alltid anbud som kan uppfylla detta. Brist på infrastruktur för fossilfria transporter är en anledning. Arbetet fortsätter.

Kommunen deltar i samverkansprojektet Fossilfritt 2030. Arbetet innefattar både att själv tillgängliggöra, och skapa förutsättningar för andra aktörer att tillgängliggöra, infrastruktur för fossilfria transporter (laddpunkter, biodiesel, biogas, vätgas). Detta innebär bland annat koordinering med de kommunala bolagen, dialog med privata aktörer, dialog med andra kommuner, länsstyrelsen och regionen samt information till allmänheten. Arbetet går i linje med länsstyrelsens hållbarhetslöften som kommunen antagit för att få ytterligare skjuts i arbetet med fossilfria transporter.

(Gemensam service)

Kommunens riktlinjer och rekommendationer gällande krav på fossilfria bränslen ställs vid upphandlingar. Vi arbetar med detaljplan för att möjliggöra publikt tankställe för biogas och ser över strategiska platser för laddstolpar.

Möjligheten till biogasstation i kommunen diskuteras löpande.

(Medborgarservice)

6.3.c Källsortering av avfall ska införas i kommunens samtliga verksamheter under 2022.

Kommentar

Arbetet med källsortering av avfall fortgår inom verksamheten.

(Gemensam service)

Källsortering har införts i kommunhuset där verksamheten har sitt kontor samt att vanliga papperskorgarna är borttagna från kontoren.

Möjlighet till källsortering finns i de lokaler där verksamheten arbetar. Frågan om ombyggnad av miljöhus är väckt av fastighetsenheten under 2021 och under utredning under 2022.

(Medborgarservice)

Sorteringskärl och rutin för tömning är på plats och åtgärder i verksamheterna är gjorda.

(Kultur- och fritid)

Status Särskilda uppdrag

Källsortering har införts på alla avdelningar inom vård och omsorgsboenden utifrån olika delar tex grovsopor, tidningar, matavfall och brännbart. Det som nu återstår är att införa specifika utrymmen/kärl för att gälla alla avfallstyper, men detta innebär ombyggnationer av soprum som i sin tur leder till kostnader som vi inte har i budget och som då går på driften. Ingen ombyggnation genomförd under 2022.

Några servicebostäder har infört källsorteringssystem i baslägenheterna som både personal och kunder källsorterar i. Det är även en aktivitet att involvera kunderna i att källsortera och gå och slänga de tillsammans en dag i veckan.

(Vård- och omsorg)

Kärl för sopsortering är införskaffade. Vi utvecklar en infrastruktur för källsortering och inväntar att lokalerna(ifo-huset) ska kompletteras med ändamålsenliga utrymmen för sopsortering/förvaring.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum har sedan många år återbrukat och återvunnit merparten av utrustningen.

(IT-nämnd)

6.3.e Kommunen ska verka för att kommuninvånare och kommunens företagare har den information och medvetenhet som behövs för att göra medvetna val som främjar hållbar utveckling.

Kommentar

Kommunens hemsida och Facebook har använts för att sprida information om hur en som privatperson kan bidra till hållbar utveckling och var det finns hjälp och råd att få. Näringslivsenheten har fortsatt samman kallat företagsnätverket för kvalitet och miljö som syftar till att öka kunskapen och motivationen för kommunens företagare att ställa om.

(Gemensam service)

Ständigt pågående arbete med informationsspridning i våra näringslivskanaler/samverkansforum. Ökat samarbete med vår Hållbarhetsstrateg i syfte att hjälpa företagen "växla upp" deras hållbarhetsarbete, inledningsvis med de företag som ingår i "Nätverket för kvalitet och miljö" samt informationsutskick i nyhetsbrev samt på företagarkostnader. Projekt tillsammans med hållbarhetsstrateg, trafikplanerare och en utvecklingsgrupp har sökt hos Vinnova för att ta fram en samåkningsapp under året, dessvärre avslogs ansökan.

(Medborgarservice)

6.3.g Genomgång av hyreskontrakt inom bostadsbeståndet för att om möjligt tillgodose behov inom kommunens egna verksamhetslokaler för att effektivisera lokalutnyttjandet och möta bostadsefterfrågan.

Kommentar

Översyn av hyreskontrakt pågår under 2022, och fortsätter under 2023.

(Medborgarservice)

6.3.h Området södra villorna i Siggbo trädgårdsstad läggs ut på anbud inför tecknande av exploateringsavtal för att hålla nere kommunens belåningsgrad och öka näringslivets medverkan i exploatering av området.

Kommentar

Förberedande arbete pågår för att utvärdera exploateringsalternativ.

Enligt gällande upphandlingsregler kan detta bli svårt att genomföra.

(Medborgarservice)

Utredning pågår hur exploateringen av Siggbo Trädgårdsstad ska genomföras. Under hösten 2022 har konsult anlåtats för att titta på utbyggnaden av Siggbo Trädgårdsstad, tittat på strategier och ekonomiska kalkyler. Detta ska presenteras för beslutsansvariga politiker under början av 2023.

(Förvaltning och genomförande)

(Exploateringsverksamhet)

6.3.i Utreda möjligheterna för ytterligare delområden inom Siggbo trädgårdsstad att hantera via exploateringsavtal.

Kommentar

Utredning pågår för att utvärdera exploateringsalternativ. Inhyrd konsult under hösten 2022 har sett över olika möjligheter till arbete framåt.

(Medborgarservice)

Status Särskilda uppdrag

Under hösten 2022 har konsult anlitats för att titta på utbyggnaden av Siggbo Trädgårdsstad, tittat på strategier och ekonomiska kalkyler. Utredning pågår 2022 och fortlöper 2023.

(Förvaltning och genomförande)

(Exploateringsverksamhet)

6.3.j Mobilitetsplan (plan för hållbart rese- och transportsystem) för Tierps kommun ska färdigställas under 2022.

Kommentar

Framtagande av mobilitetsplan pågår i arbetsgrupp bestående av både politik och tjänstepersoner.

(Medborgarservice)

Kultur, fritid och friluftsliv

Status Särskilda uppdrag

6.4.a Ökat deltagande i det lokala föreningslivet ska stödjas då brobyggandet mellan människor via den ideella sektorn är nyckeln till att möta de utmaningar som pågående värderingsförändringar ger upphov till.

Kommentar

60% av kommunens föreningar är anslutna till den lokala överenskommelsen. Föreningsforum har genomförts för första gången med ca 130 deltagare. Inför valet av representanter i kommande mandatperiods föreningsråd nominerades personer till samtliga poster av föreningslivet själva.

(Kultur- och fritid)

Arbetet pågår. IFO har vi fyra iop inom området. Kontakt har tagits med kyrkan för att diskutera frågan kring samarbete familjecentraler. Ytterligare ett socialt företag har påbörjat diskussioner om fördjupat samarbete.

(Individ- och familjeomsorg)

6.4.c Översyn och effektivisering av lokaluthyrning, hyror och avgifter inom Kultur och fritidsverksamheten.

Kommentar

Underlag och statistik tas fram under första halvan av 2022 och förslag till beslut med eventuella revideringar av nu gällande hyror och avgifter presenteras efter att process med delaktighet från föreningsråd och övriga parter är genomförd. Dialog och delaktighet med berörda parter genomförs under hösten 2022. Arbetet beräknas pågå under stora delar av 2023 för beslut under hösten 2023.

(Kultur- och fritid)

6.4.d Aktiv samverkan kring gränsdragningslistor med TKAB för minskade driftkostnader för anläggningar.

Kommentar

Majoriteten av gränsdragningslistorna är signerade och resterande arbete är i slutskedet och färdigställs inom kort.

(Kultur- och fritid)

6.4.e Under våren 2022 inrättas en funktion för samverkan med civilsamhället. Arbetet med den lokala överenskommelsen (LÖK) med föreningarna utvecklas och ett föreningsråd för samverkan inrättas.

Kommentar

Reglemente beslutades i juni 2022 och två möten har genomförts.

(Kultur- och fritid)

Näringsliv och arbete

Status Särskilda uppdrag

- ◆ 6.5.a Fortsätta arbetet med att digitalt marknadsföra de utflyktsmål som finns i kommunen.

Kommentar

Ständigt pågående arbete. Under hela året har den digitala destinationen Upplev Norduppland förbättrats och utökats med mycket fler besöksmål, handel etcetera. Gamla leverantören har dock inte levererat all data till den nya vilket har medfört stiltje och förseningar i utvecklingsarbetet senaste månaderna. Produktkatalog har tagits fram under våren 2021 tillsammans med bla Region Uppsala i projektet "100 bussar" i syfte att öka antalet turistbussar till våra olika besöksmål. Det pågår i mellan 2021-2023 och under 2022 har utbildningar skett. Projekt tillsammans med två kommuner samt Neda har godkänts av Tillväxtverket, startades april 2021 och avslutades maj 2022 har haft i syfte att stärka våra besöksnäringföretag och öka deras digitala kompetens/digitala närvaro. För att driva trafik till appen Upplev Norduppland har destinationssamarbetet (Tierp och Älvkarleby kommuner) utöver framtagandet av sommarmagasinet Upplev Norduppland (bilaga till VILLA tidningen) även annonserat i ett flertal magasin och sommarbilagor. Samt på skärmen vid möbeln. På besöksmål och vid porten har det funnits informationsmaterial med QR koder kopplade till appen. En viktig del av marknadsföringen är sociala medier - Facebook, Instagram och YouTube. Upplev Norduppland har även marknadsfört appen vid olika mässor/evenemang med stor framgång och bred spridning. 60 plusmässan, Öringen, Tierp Arena, trädgårdsdagar, konst på väg etcetera.

(Medborgarservice)

Arbetet med att synliggöra utbudet i digitala kanaler pågår men kräver ytterligare samarbete och helhetssyn mellan de olika verksamheterna.

(Kultur- och fritid)

- ◆ 6.5.c Arbeta med att lyfta fram kommunens attraktivitet för företag, skapa goda förutsättningar för nyetableringar av hållbara företag och säkra upp att redan etablerade företag stannar i kommunen och ges förutsättningar att utvecklas.

Kommentar

Avseende att arbeta för att fler LOV-företag ska söka sig till kommunen har inga riktade aktiviteter gjorts under tertial 1.

Kvalitet och strategisk utveckling (KSU) fungerar som en länk mellan LOV-företagen och deras kontakter inom kommunen, såsom med biståndshandläggare, systemförvaltare för Viva och hemtjänst. Detta för att företagens dialog med kommunen ska underlättas och präglas av en väg in.

(Gemensam service)

Ständigt pågående arbete, god samverkan med Nyföretagarcentrum samt de företag som väljer att engagera sig och delta på olika evenemang. Svårt när vi har en väldigt begränsad budget för marknadsföring och lite resurser att kunna arbeta proaktivt med etableringar.

(Medborgarservice)

- 6.5.d I samband med att Arbetsförmedlingen omorganiseras ska kommunen arbeta aktivt för rätt åta sig eventuella uppdrag som utlyses.

Kommentar

Arbetsförmedlingen har tagit initiativ till ett strategiskt forum för samverkan. I detta forum lyfts verksamhetens behov och önskemål. I samordningsförbundets lokala grupp och länsgrupp framförs även behov om utökad samarbete.

Ett strategiskt samverkansdokument har tagits fram och undertecknats under året.

(Individ- och familjeomsorg)

- ◆ 6.5.f Under 2022 genomföra en översyn av kommunens arbete med näringslivsfrågor kopplat till service gentemot det lokala näringslivet med bäring på utvecklingsmöjligheter.

Kommentar

Interna träffar har genomförts samt träffar med lokala företag med olika fokusområden som upphandling och bygglov. Uppföljning av ranking Svenskt Näringsliv samt Löpande Insikt har också genomförts under året samt fokusträffar med olika branscher som exempelvis gröna näringarna, besöksnäringen i syfte att identifiera utvecklingsmöjligheter. Fortsatt internt arbete behövs för att sätta eventuella nya arbetsrutiner och kommunikationsvägar. SMS tjänst för att enklare kommunicera med företagen önskas samt mer utrymme att använda sociala medier för att marknadsföra oss och våra företag. Genomgång av alla enhetens arbetsuppgifter har påbörjats i slutet på 2022 i syfte att effektivisera och prioritera.

(Medborgarservice)

Omsorg och stöd

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.6.a Verka för hemmaplanslösningar istället för placeringar av barn, ungdomar och vuxna där kommunens kunskaper, erfarenheter och arbetsätt kan användas.

Kommentar

Verksamheterna och biståndsenhetens handläggare arbetar aktivt med planeringen för de individer som har boendebeslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) respektive beslut om daglig verksamhet samt även Beslut inom socialtjänstlagen som verkställs i annan kommun eller i extern verksamhet för att så långt som möjligt erbjuda verkställighet i egen regi i stället.

Under våren 2022 har vi dock tvingats köpa två platser då vi inte kan verkställa i egen regi samt att vi väntar på prövningstillstånd i ett ärende där vi kan planera hem en kund.

(Vård- och omsorg)

Arbetsätten är implementerade och målen uppfyllda.

(Individ- och familjeomsorg)

6.6.c Utveckla måltiderna för äldre så att den bidrar till förbättrad hälsa och högre livskvalitet.

Kommentar

Kosten är en liten del av denna process, då vi endast står för 2 av 5 mål. som skickas varje dag till äldreomsorgen.

Dock så finns vi med i utvecklingen och är delaktig som stöd till äldreomsorgens utveckling kring måltiderna.

För att få med alla pusselbitar i måltidsmodell och få till helheten kring måltiden.

Vi har under året bjudit in VoO kostombud till träffar för att se vad vi tillsammans kan utveckla gällande detta.

Fortsatt arbete har efter detta inletts och kommer fortsätta nästkommande år

(Medborgarservice)

Kontinuerliga möten har skett under våren 2022 med produktionsköken och enhetschefer inom vård och omsorgsboendena. Det har också genomförts möten tillsammans med kostombud och produktionskök. Verksamheterna har arbetat utifrån en modell för äldreomsorgens måltider med olika pusselbitar. Vård och omsorgsboendena har valt pusselbitarna näringsriktig och trivsamt. Näringsriktig att minska näringsdrycker och istället erbjuda goda näringsriktiga mellanmål. Trivsamt innebär att se över måltidsmiljön samt att duka olika vardag och helg och uppmuntra helgdagar.

vård och omsorgsboendena har kunnat genomföra aktiviteter kopplade till måltider, så som midsommarfirande med smörgåsbord och haft kräftskiva utifrån kräftsäsong samt även till julen.

Arbetet med att minska risk för undernäring ur ett sjukdomsperspektiv pågår fortlöpande genom ett strukturerat arbete med riskanalyser utifrån Senior alert där åtgärder genomförs vid risk för undernäring. Äldreomsorgen har infört senior alert ombud bland omvårdnadspersonalen som träffar HSL-personalen regelbundet utifrån rutinen för teamsamverkan. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att erbjuda smoothies och mellanmål till kunderna för att bryta dygnsfastan och för att förebygga undernäring och behovet av näringsdryck. Åtgärderna sätts in utifrån framkomna risker vilket leder till minskat risk för fall, undernäring och trycksår.

Wesslandia har under hösten 2022 gjort en inventering av måltidsmiljön på samtliga avdelningar och gjort Inköp av belysning som ska ge en behagligare och trevligare måltidsmiljö, detta beräknas vara klart till årsskiftet.

Kontinuerliga kostmöten med ombud och produktionskök är utförda. Närproducerad mat har serverats och kunderna har haft möjligheter att lämna synpunkter på kosten. Fortsatt arbete med delaktighet samt översyn av måltidsmiljön.

För att nå målet krävs närmare och bättre samarbete med kostenheten för samsyn utifrån behov och önskemål från kunder. Uppföljningar bokas med kostenheten både på lokal och övergripande nivå.

(Vård- och omsorg)

6.6.d Utveckla insatser för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre.

Kommentar

Planeringen för att starta upp aktiviteter för hemtjänstkunder startade i februari av den sedan tidigare utsedda arbetsgruppen som består av aktivitetsansvariga på vård och omsorgsboendena samt enhetschefer.

Aktivitetsplanerna planerades och genomfördes utomhus med början från maj månad. Erbjudande om deltagande förmedlades via personalen i hemtjänsten till ett begränsat antal deltagare, då pandemin inte är över och det krävs fortfarande ett avstånd mellan deltagare. Aktiviteterna genomförs på respektive vård och omsorgsboende. Vid intresse erbjuds även lokala aktiviteter som arrangeras av personal från Trygg hemgång. Fysioterapiassistenter i Trygg hemgång kommer att ha uppsökande verksamhet för nya kunder med beslut

om trygghetslarm. Kunden kommer även att få information om fallprevention och balansträning. Under hösten 2022 kommer vi att starta upp samarbete med äldre mottagningen på vårdcentrum Tierp för att planera samverkan och samarbete kring insatser för att motverka ensamhet bland äldre.

Enhetschef för hemtjänsten tog under våren 2022 initiativ till att anordna en gemensam aktivitet för en pilotgrupp kunder som beviljats insatsen "social aktivitet". Detta för att undersöka om det är framgångsrikt att stödja personerna att vidga sitt nätverk. Social aktivitet genomförs vanligtvis genom att en person från hemtjänsten träffar kunden ensam. Det leder inte till att kundens sociala nätverk vidgas. Tanken är att genom en gemensam social aktivitet få personerna att ses och få ett större nätverk och även få möjlighet att träffa andra personer som är i behov av social aktivitet då det behovet inte tillgodoses på något annat sätt. Enhetschefen har noga undersökt hur detta ska genomföras för att inte bryta någon form av sekretess. Var och en av kunderna har tillfrågats om de är intresserade, de har fått möjlighet att tacka ja eller nej till detta och lämnat sitt samtycke till att sekretessen bryts. Alla som blev tillfrågade tackade ja direkt. Träffen genomfördes första gången den 29 juni. Det bjöds på fika och glass som finansieras av statsbidraget. Vid träffen ställdes frågor kring vad de är intresserade av att göra och hur de tror ensamhet bland äldre i Tierps kommun kan förebyggas och vad som saknas. Svaret var enkelt: "Vi vill bara träffas".

Den 25 augusti deltog representanter från Vård och omsorg på lanseringen av den lokala överenskommelsen, (LÖK). En samverkan mellan civilsamhället och kommunen. Vård och omsorg hade ett eget bord där besökarna bjöds in att komma och prata och lämna förslag på aktiviteter som kan motverka ensamhet bland äldre och tips och idéer på hur vi når ensamma äldre. Det var många som kom förbi bordet och flera som lämnade skriftliga förslag. Efter samverkansträffen planerar Vård och omsorg att bjuda in föreningar, enskilda personer som lämnade förslag för att jobba vidare med förslagen. En sak som kom upp från föreningar på samverkansträffen var att det är kostsamt för föreningar att boka kommunens lokaler. Föreningarna menade att de ofta har kapacitet att ordna aktiviteter men att hindret är att de saknar lämpliga lokaler samt att de kostar mycket att hyra

Samtliga inkomna förslag

- Folkgård (kombination av Folkets hus och ungdomsgård) Erfarenhetsutbyte, aktiviteter som är åldersöverskridande. Kunskapsförmedling. Digitalt utanförskap. Lokalutnyttjande. Gemensamma aktiviteter.
- Tillgång till lokaler för träffpunkter av olika slag för människor i alla åldrar.
- Tierps Riksteaterförening hjälper gärna till att på olika sätt nå ut till äldre som vill men inte kan komma på teaterföreställning.
- Livsberättargrupper i samverkan med Svenska kyrkan och Sensus studieförbund.
- En katalog med lokaler som vi föreningar kan hyra eller låna gratis.
- Locka äldre till filmvisning, Hållnäs bygdegård

Möte med föreningarna som lämnat förslag

Den 10 oktober bjöds de föreningar in till Vård och omsorg för att diskutera hur vi tillsammans kan motverka ensamhet bland äldre.

Vi konstaterar att det finns mycket vilja och kraft men frågan som återstår är hur når vi ut till de äldre som upplever sig ensamma?

Möte hur vi går vidare

Den 10 november hölls ett Teams möte där områdeschef, enhetschef för hemtjänst, samordnare för Valfärdsteknik, representant för Kultur och fritid samt verksamhetsutvecklare deltar. Vi konstaterar att mötet med föreningarna var intressant och det var bra för föreningarna själva att ses och samverka. Vi konstaterar vidare att ingen av deras förslag leder till att nå de mest ensamma. Däremot kan vi se ett behov av att samla aktiviteter, vad som är på gång osv.

Enhetschef för hemtjänsten som haft socialaktivitet kommer bjuda in till en till träff. Fortsätter köra i liten skala men med mål att utöka till fler grupper.

Nästa steg är att bjuda in äldre mottagningen till ett möte och koppla samman Nära vård med att förebygga ensamhet bland äldre. Vi ser två spår ett förebyggande och ett att nå de som är ensamma idag.

Möte med äldre mottagningen – vad kan vi göra tillsammans?

Den 13 januari 2023 hölls ett möte med äldre mottagningen, områdeschef ÄO, enhetschef hemtjänst, förändringsledare omställning till Nära vård och verksamhetsutvecklare. Vi kommer fram till att vi kan samarbeta för att nå de allra ensamaste äldre i kommunen och att en projektledare inom Vård och omsorg kommer få uppdraget för att kunna arbeta aktivt med frågan, projektledaren kommer finansieras av statsbidrag. Projektledaren kommer arbeta tillsammans med anhängigkonsulent. På Workshop med Tierps vårdcentrum kommer ofrivillig ensamhet bli ett tema under 2023.

Resultat

Vi har efter genomförda träffar och aktiviteter konstaterat att det finns en mängd fritidsaktiviteter och föreningar i Tierps kommun som skulle kunna vara till hjälp för att bryta ensamhet bland äldre. Det i sig hjälper oss dock inte att nå till de mest ensamma äldre i Tierps kommun. Därför har vi landat i att det behövs en projektledare som arbetar aktivt med att både kartlägga aktiviteter och arbeta uppsökande gentemot äldre. Projektledaren kommer finansieras av statsbidrag och arbeta nära anhängigkonsulent. Nästa steg, är att ta fram en

Status Särskilda uppdrag

uppdragsbeskrivning till en projektledare för att motverka ensamhet bland äldre. I uppdraget ska det även ingå hur arbetssättet att nå ensamma äldre kan fortgå även utan statsbidrag.

(Vård- och omsorg)

6.6.e Arbeta fram nya arbetssätt för att öka kontinuiteten inom hemtjänsten.

Kommentar

Arbetet med kontinuiteten för hemtjänstens kunder ses över i planeringssystemet TES och statistik tas fram under en 14 dagars period under april, augusti samt december månad för att få ett måttal att arbeta utifrån, detta för att minska antalet olika medarbetare vid besök hos våra kunder. Det som setts över är de kunder som har många besök per dag att försöka få samma personal i så stor utsträckning som möjligt vid samtliga besök över dagen.

	1-14 april	1-14 augusti	1-14 december
Norra	12,6	12,9	12,1
Västra	14,4	12,2	13,1
Östra	9,5	10,1	9,4
Söderfors	9,7	7,9	9,9

Som jämförelse ligger det nationella snittet från Kolada på 15 personer för år 2020 och 16 personer för år 2021. Siffor för 2022 ligger det på ett snitt på 17 personer.

(Vård- och omsorg)

6.6.f Aktivt arbeta med effektiv och nära vård i samverkan med regionen.

Kommentar

Länets planerade vårdcentrum kommer att vara en viktig del i utvecklingen av den nära vården och Vårdcentrum Tierp Älvkarleby är det vårdcentrum som har kommit längst i sitt utvecklingsarbete tillsammans med centrala staden i Uppsala. Vårdcentrum Tierp Älvkarleby kommer att vara mest representativt av dessa två för övriga vårdcentrum ute i länet och används ofta som pilotverksamhet i de olika utvecklingsprojekt som pågår.

En viktig del av omställningen till en effektiv och nära vård 2030 är en jämlik vård i hela länet. Under inledningen av 2022 har mycket fokus legat på den specialiserade palliativa hemsjukvården där man har identifierat de största skillnaderna. SAH (den specialiserade hemsjukvården i de norra länsdelarna) stängde sommaren 2021 verksamheten under fyra veckor vilket gav en ökad tyngd i den kommunala hemsjukvården. Här har Tierps kommun haft en tydlig roll i att tydliggöra de skillnader som finns i länet och vikten av att samverka med de små kommunerna med mycket landsbygd för att förstå förutsättningarna där.

(Gemensam service)

Lokalt samverkar Ledningsgrupp för vård och omsorg tillsammans med primärvårdens verksamhetschef i Tierp, vi träffas regelbundet 1 ggr/mån där vi diskuterar avvikelser i samverkan, samverkan kring utskrivningsprocesser och strategisk planering framåt gällande resurser men även utifrån framtagna dokument för vård i samverkan.

Invigning av nya närvårdsenheten hölls den 24 augusti. Uppstart av Närvårdsenhet sker i mindre skala under hösten 2022. Närvårdsenheten har under april månad bjudit in områdeschef för bistånd samt områdeschef för äldreomsorg för att presentera sina enheter. Under maj månad kom närvårdsenheten och presenterar sin verksamhet i ledningsgruppen men också på enhetschefernas ledningsgrupper. Pågående projekt är vårdcentrum Tierp-Älvkarleby, arbetet pågår och kommer fortsätta under 2023 tillsammans med Älvkarleby och Regionen. Vård i hemmet projektet startade upp under våren och kommer pågå under hösten för att vara klart till mars 2023, områdeschef från Tierp deltar i arbetsgrupp tillsammans med andra kommun representanter samt från regionen. Pilot projekt samsjuklighet har startat upp under april tillsammans med akademiska sjukhuset med biståndshandläggare och enhetschef som deltar från funktionshinderomsorgen samt deltagare från IFO och primärvården. Från hösten 2022 är förändringsledare för Tierps kommun med i projektet och har som uppdrag att samordna och driva projektet framåt under 2023.

(Vård- och omsorg)

Implementeringsarbetet av vis dokument behöver utvecklas.

I övrigt är de särskilda uppdragen uppfyllda och ständigt pågående.

(Individ- och familjeomsorg)

Status Särskilda uppdrag

6.6.g Arbeta förebyggande med uppsökande verksamhet hos personer äldre än 80 år för att kunna kartlägga och tidigt möta framtida behov.

Kommentar

Ett steg i att jobba förebyggande är att bjuda in äldremottagningen till ett möte och koppla samman Nära vård med förebyggande arbete samt att motverka ensamhet bland äldre. Vi ser två spår ett förebyggande och ett att nå de som är ensamma idag.

Möte med äldremottagningen – vad kan vi göra tillsammans?

Den 13 januari 2023 hölls ett möte med äldremottagningen, områdeschef ÄO, enhetschef hemtjänst, förändringsledare omställning till Nära vård och verksamhetsutvecklare. Vi kommer fram till att vi kan samarbeta för att nå de äldre i kommunen och att en projektledare inom Vård och omsorg kommer få uppdraget för att kunna arbeta aktivt med frågan, projektledaren kommer finansieras av statsbidrag. projektledaren kommer arbeta tillsammans med anhörigkonsulent. På Workshop med Tierps vårdcentrum kommer förebyggande arbete och ofrivillig ensamhet bli ett tema under 2023.

Fysioterapiassistenter i Trygg hemgång har under våren 2022 påbörjat ett arbete med uppsökande verksamhet för nya kunder med beslut om trygghetslarm. Kunden har fått ett fysiskt besök där man gått igenom information om fallprevention och balansträning.

Områdeschef för biståndsenheten samt samordnare för välfärdsteknik har även under hösten 2022 deltagit vid olika PRO föreningars möten för att beskriva biståndsenheten och hur det går till att ansöka om insatser och hur processen ser ut från ansökan till beslut samt om vilka digitala alternativ som finns till de äldre som ett komplement eller ersätta hemtjänst insatser.

(Vård- och omsorg)

6.6.h Utveckla arbetet med personcentrerad vård för att stärka den enskildes delaktighet, inflytande och självbestämmande över utförda insatserna.

Kommentar

Genom att göra kunderna delaktiga i den vård som bedrivs kommer en ökad känsla av delaktighet att ske, samtliga verksamheter inom vård och omsorg har för avsikt att arbeta med personcentrerad vård. Verksamheterna ska vara lyhörda för om kunder önskar något speciellt i kontakten med sin kontaktman. För att följa upp kundernas delaktighet i sin egen vård kommer verksamheterna följa upp beslutat arbetssätt kring teamsamverkan under 2022.

Under våren 2022 anställdes två stycken specialist sjuksköterskor utifrån statsbidraget ökad sjuksköterskebemanning inom särskilda boenden anställda, det ska vara tre men den tredje specialist sjuksköterskan har inte kunna rekryterats på grund av av inga sökanden, troligtvis då det är svårt att rekrytera utanför tätorten Tierp. Dessa sjuksköterskors uppdrag är gentemot särskilda boenden men arbetar utifrån helheten inom äldreomsorgen. Uppdraget är att öka patientsäkerheten samt att kvalitetssäkra verksamheten utifrån ett hälso- och sjukvårds perspektiv, detta gällande verksamhetens rutiner. Det som sjuksköterskorna har arbetat med under våren 2022 är att utveckla avvikelshanteringen, tagit fram utbildningsmaterial som handlar om säker vård, utbildningsinsatser till sjuksköterskor och undersköterskor kring kompressionslindning. genomfört ombudsträffar på särskilda boendena, ombud för palliativvård samt hygienombuden, tittar på arbetssätt och stöttar kring ärenden och implementering ut till medarbetare. Ett stort arbete har handlat om ankomstsamtal till särskilda boendena. sett över ankomstsamtalsmall och tydliggjort HSL perspektivet, Sett över om även riskbedömningar kan läggas till i mallen samt att lägga till att kontaktmannen finns med vid ankomstsamtalen tillsammans med sjuksköterskan samt att teamets samverkan efter ankomstsamtal genomförts. En nulägesanalys har genomförts på alla enheter under våren och sammanställts utifrån prioriteringar och utmaningar. Specialist sjuksköterskorna har deltagit vid vård och omsorgs ledningsgrupp, enhetschefernas ledningsgrupper, utskottet för arbete och omsorg samt pensionärsrådet där de redogjort för sitt arbete som de genomfört under 2022.

Veckovis har enheterna inom hemtjänst enhetsmöten - på dessa möten bestäms kommande teamträff - till teamträffen träffar kontaktmannen och berörda professioner kunden/kunderna för att samla information huruvida kunden vill personligen delta vid teamträff eller om kontaktmannen inhämtar till mötet, detta beslutar kunden själv. På teamträff träffas samtliga professioner för att kunna skapa bästa möjliga förutsättningar kring kunden. Underlag vid teamträff är "agenda inför teamträff". Efter detta så görs dokumentation, samtliga ev åtgärder, genomförandeplan uppdateras därefter och uppföljningsdatum sätts utifrån underlag vid mötet.

Från 1 juli 2022 så finns det en fast omsorgskontakt inom hemtjänstens verksamheter till våra kunder. från 1 juli 2023 måste dessa omsorgskontakter vara utbildade undersköterskor.

Vendelgårdens korttidsenhet arbetar också utifrån personcentrerad vård. Kunder uppger vad de har för mål under korttidsvistelsen, vilka egna resurser de har och vilken stöd behövs för att kunderna ska nå sina mål. Detta genomförs vid ett möte med hela teamet och kunden strax efter ankomst till korttidsenheten.

Biståndsenheten beslutar om insatser enligt SoL och LSS och de kan t ex bjudas in om individen önskar utökat stöd och/eller annan insats. Själva rutinen och arbetssättet har inte följts upp under 2022 men kommer ses över under 2023.

Status Särskilda uppdrag

Synpunkter och klagomålshantering ses som en viktig länk i inflytande och delaktighet för kund samt att skapa ett förändringsarbete på enheten utifrån dessa synpunkter som inkommer från kunder. Alla synpunkter som inkommer utreds och återkopplas samt används i lärande syfte för att synpunkten inte ska hända igen.

Under 2022 rapporterades det sammanlagt 10 lex Sarah inom vård och omsorg. Åtta av tio är klara så till vida att politiken har tagit beslut, två kommer tas upp till utskottet arbete och omsorg i januari 2023. Ett av ärendena har hitintills skickats till inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Vård och omsorg har fått in totalt 54 synpunkter 2022.

Äldreomsorg: 50 (1 mat, 8 bemötande, 14 omvårdnad och 27 övrigt)

Funktionshinderomsorg: 2 (2 övrigt)

Bistånd: 2 (1 handläggning, 1 övrigt)

(Vård- och omsorg)

6.6.i Aktivt arbete med föräldrar genom samverkan mellan SFI/vuxenutbildning/arbetsmarknadsenheten och familjeenheten i syfte att stärka föräldraskapet samt stoppa och förebygga förekomsten av våld i hemmet.

Kommentar

Under 2023 påbörjas ett amif projekt där detta är en del som ska utvecklas. Idé om att påbörja en föräldrautbildning i samarbete med studieförbund finns.

(Individ- och familjeomsorg)

6.6.k.x Hälsomedel: Inom det gemensamma vårdomställningsprogrammet Effektiv och nära vård är en viktig del förstärkt geografiskt hälsouppdrag som är lagt till Tierps vårdcentrum med bäring på att kommunens invånares ohälsotal är högt. Det är viktigt att gemensamt arbeta med åtgärder via detta område inom samverkansstrukturerna mellan regionen och kommunen. Hälsomedlen är avsedda att användas för insatser och utvecklingsdelar som sker under 2021 och 2022 och är av engångskaraktär men som lägger grunden för ökad hälsa. Inom hälsomedlen ingår också en matchning av regionens arbete med cykelturism där kommunen tillsammans med regionen ska ta fram en åtgärdsplan för ökad cykelbarhet. Detta kommer tillgodose det behov som såväl medborgardialogerna inom översiktsplaneområdet lyft som sammarens erfarenheter från hemester och att det finns ett stort allmänintresse kring hälsofrämjande aktiviteter.

Kommentar

Verksamheten har genomfört riktade aktiviteter inom området för effektiv och nära vård. I samverkan mellan skola och individ och familjeomsorgen har skolan utökat elevhälsan genom att rekrytera kuratorer.

(Kommundirektör)

Under 2022 startar nya projekt inom ramen för satsningen på psykisk hälsa för unga. Då insatserna är beroende av extern finansiering samt drivs i projektform saknas det grundläggande löpande övergripande arbetet med god struktur och hållbarhet i tillräcklig omfattning för att uppdraget ska kunna anses genomfört ännu.

(Kultur- och fritid)

6.6.l.x Sociala medel: Antalet orosanmälningar för barn har ökat drastiskt senaste åren och kostnader för placeringar och insatser ökar i hög takt. Sociala medel är avsedda för att möta delar av de föreslagna åtgärderna och insatserna som framkommer utifrån den analys som givits i uppdrag till utskottet barn och ungdom att ta fram. Delar som inte ryms inom befintlig ram och uppdrag för individ och familj eller delar av akut karaktär finansieras med dessa medel.

Kommentar

Åtgärderna är genomförda.

(Individ- och familjeomsorg)

6.6.m Förstärkt nattbemanning på vård och omsorgsboendena.

Kommentar

Verksamheterna har förstärkt med nattarbetare på Åsakarbygården samt Vendelsgårdens vård och omsorgsboenden under våren 2022. Förstärkningen är tre nattarbetare per boende i utökning. Wesslandia har inte utökat sin nattbemanning då de sen tidigare har utökat nattbemanningen.

(Vård- och omsorg)

6.6.n Utökning med en tjänst för arbete med beroende och våld i nära relationer.

Kommentar

Medarbetare är rekryterad och på plats.

(Individ- och familjeomsorg)

Kommunen som arbetsgivare

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.7.a Ökad samverkan inom kommunkoncernen, med andra kommuner, näringsliv samt universiteten och högskola för att säkra kompetens, resurseffektivisera, rekrytera personal och bli en attraktiv arbetsgivare.

Kommentar

I samband med den gemensamma upphandlingen av ärendehanteringssystem har visst samarbete med Heby och Älvkarleby inletts. Nätverksträffarna med nämndsekreterare i länet har varit pausad under pandemin men kommer återupptas under 2022.

(Gemensam service)

Gott samarbete inom C-tillsammans nätverket. Vi i Tierp hanterar Knivstas konsumentvägledning från och med 2022-02-01. Vi har bemannat Älvkarlebys Medborgarservice/växel telefon vid ett par tillfällen under 2022. Älvkarleby kommun har bemannat för oss i Tierp vid två tillfällen under 2022.

(Medborgarservice)

Genom Vård och omsorgscollege sker en kontinuerlig samverkan med andra kommuner i länet samt även till viss del med universiteten genom vårdkompetensrådet, där regional ordförande för vård och omsorgscollege är representerad. Den primära frågan är hur vi säkrar kompetensförsörjningen samt hur vi ska arbeta med att bli mer attraktiva både inom utbildning och arbetsgivaren. Länets certifierade kommuner samverkar kring utbildningsplatser gällande handledarutbildning, valideringshandledare yrkesambassadörsutbildning samt även nätverk för vårdlärare, handledare och språkombud.

Fortsatt samverkan med Uppsala universitet och Högskolan i Gävle kring VFU studenter som kommer inom äldreomsorgen och funktionshindradeomsorgen, dessa studenter är sjuksköterskestudenter, Arbetsterapeut studenter samt fysioterapeut studenter och är återkommande årligen inom vård och omsorg. Under hösten ansökte vi om ett statsbidrag som riktade sig till att utöka antalet VFU platser för sjuksköterskestudenter inom äldreomsorgen. Tierps kommun hade ökat sina platser markant under 2022 så vi fick 818 000 kr att fördela ut till sjuksköterskorna. Vi gav alla sjuksköterskor en bonus på 10 000 tkr till jul samt att det kommer att genomföras planeringsdagar med övernattnings för att jobba vidare med att motivera till fortsatt arbete att ta emot fler sjuksköterskestudenter.

Inom Biståndsenheten och individ och familj har vi två VFU samordnare som arbetar aktivt med samverkan mellan Uppsala universitet och Högskolan i Gävle. Bistånd har under höst/vinter 2021/2022 haft två socionom studenter från Högskolan i Gävle. Hösten 2022 kommer biståndsenheten tillsammans med utförare i verkställigheten inom vård och omsorg ta emot 2 studenter från socionomprogrammet som kommer göra sin praktik halva tiden på beställarsidan och halva på utförarsidan.

(Bistånd)

(Vård- och omsorg)

Arbetet är ständigt pågående. Resultaten för vfu samarbetet är mycket bra. Studenter, högskolor och Individ- och familj är alla mycket nöjda med det arbete som utförs. VFU studenter finns på plats under höstterminen 2022 och ny utvärdering kommer att göras.

Fördjupat samarbete med framförallt HÄTÖ kommunerna pågår inom bland annat beroendevård och familjerådgivning.

(Individ- och familjeomsorg)

Samverkan med andra kommuner och i olika nätverk fortsätter som en pågående aktivitet.

(Lönenämnd)

6.7.b Öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare. Kompetensutveckla personalen. Möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet.

Kommentar

Kompetensutveckling av medarbetarna har gjorts i den mån det är möjligt med anledning av pandemi, ekonomi.

(Medborgarservice)

Målsättningen för verksamheterna inom vård och omsorg har varit att öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare med koppling till Heltidsresan, med önskad sysselsättningsgrad samt hållbara scheman utifrån arbetsmiljö. Vård och omsorg erbjuder Kompetensutveckling till medarbetare genom att erbjuda studier till undersköterska inom kommunens vuxenutbildning, erbjuder också YH utbildningar som specialistundersköterska inom äldre och demens samt fysioterapiassistenter samt möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet.

Pilot projektet för Heltidsresan är återupptaget och de pilotverksamheter som startades upp innan Covid är nu

Status Särskilda uppdrag

åter i planering och gör ett omtag. Piloten har utökats med ett hemtjänstområde nu under våren och kommer gå i skarpt läge i september 2022. Utvärdering av önskad sysselsättningsgrad i piloterna kommer att utvärderas under våren 2023.

(Vård- och omsorg)

Arbetet pågår. Ny stratsys modul för systematiskt arbetsmiljöarbete implementeras fn. Lönekartläggning har genomförts och löneprocessen har genomförts enligt plan. IFO i Tierp har fått ett bättre rykte i länet och vi ser att vi gjort fler rekryteringar av personal med utbildning och erfarenhet.

(Individ- och familjeomsorg)

Kompetensutveckling för medarbetarna inom Lönecentrum fortsätter som en pågående aktivitet

(Lönenämnd)

6.7.c Heltidsresan. Målet ska enligt avtal vara uppnått 2024.

Kommentar

Målsättningen för verksamheterna inom vård och omsorg har varit att öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare med koppling till Heltidsresan, med önskad sysselsättningsgrad samt hållbara scheman utifrån arbetsmiljö. Vård och omsorg erbjuder Kompetensutveckling till medarbetare genom att erbjuda studier till undersköterska inom kommunens vuxenutbildning, erbjuder YH utbildningar som specialistundersköterska inom äldre och demens samt fysioterapiassistenter samt möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet.

Pilot projektet för Heltidsresan är återupptaget och revidering av handlingsplan är genomförd under april 2022 Pilotverksamheter som startades upp innan Covid-19 är nu åter i planering för att återuppta arbetet samt att hemtjänsten västra under september 2022 kopplas på i piloten, de nya verksamheterna kommer under våren fokusera på att utbilda personalen utifrån befintligt arbetstidsavtal, handlingsplan för heltidsresan samt gå igenom olika alternativ på arbetssätt för att få hållbara scheman och god arbetsmiljö. Inom funktionshinderomsorgen pågår arbetet med en arbetsgrupp av schemaplanerare som provar olika arbetssätt för att få hållbara scheman utifrån arbetsmiljö och att medarbetarnas arbetstid förläggs där den behövs bäst för kunden. Arbetet pågår men det kräver ett omtag då flera av cheferna inom funktionshinderomsorgen kommit nya under hösten 2021 samt våren 2022. Omtaget under hösten har resulterat till att två schemaplanerare hjälps åt att diffa medarbetarnas scheman samt färdigställer schemana till medarbetarna. Detta har nu testats under två schemaperioder och medarbetarna tycker det är till stor hjälp då mycket tid tas av medarbetarna med jobbet att diffa och färdigställa schemat. Alla medarbetare har lagt sitt önskemål och diffar på sin egna enhet för att sen lämna över till schemaplanerarna som ser över behovet på hela funktionshinderomsorgen och gör klart schemat till alla medarbetare.

Statistik för heltidsresan redovisas tre ggr/år och ska påvisa minskade kostnader för timanställda, fyllnadstid och övertid samt påvisa ökat antal heltidstjänster. Vi har inte kunnat utvärdera pilotprojektet då pandemin har begränsat arbetet med heltidsresan. Statistiken för 2021 visar att vi trots pandemin som krävt extra mycket timanställda så har vi minskat antalet timanställda men inte i den omfattning som motsvarar antalet medarbetare som har gått upp i tid, Till detta bör hänsyn tas till att det funnits ett stort behov av ökat antal timanställda på grund av pandemin.

Däremot visar statistik att flera medarbetare har gått upp till heltid under 2021, förklaring till detta är att vi erbjudit studier på arbetstid 60% studier och 40% arbete, detta innebär att anställningen blir 100%. Antalet som är i studier är 48 stycken. För 2022 erbjuder vi studier på arbetstid men då äldreomsorgslyftet har halverats kommer de studerande under hösten att få minskad tid för studier på arbetstid, detta för att vi ska kunna starta ytterligare utbildning till hösten 2022. Fördelningen för studier på arbetstid blir 50% studier 50% arbete. Under hösten 2022 kommer vi att följa upp pilotprojektet utifrån framtagna parametrar till statistik. under april 2022 träffades den partsgemensamma arbetsgruppen för heltidsresan att lägga plan framåt samt att revidera den handlingsplan för heltidsresan fram till 2024. Alla pilot verksamheter har under maj månad gått ut med förfrågan om önskad sysselsättning, detta för att vi ska få fram nya siffror på antalet som önskar gå upp i heltid, den statistiken ska vara inlämnad i början av juni för att utvärderas under våren 2023

Daglig verksamhet har fått medel till att genomföra heltid för våra kunder under 2022 inom Daglig verksamhet. Detta betyder även att all personal har fått önska heltid i linje med detta och heltidsresan och det är i dagsläget 18 stycken som önskar heltid inför 2022. Arbetet kring detta kommer att påbörjas innan årsskiftet och kommer att fortsätta under hösten 2022, det är ett antal kunder som har gått upp till heltid under hösten 2022 vilket också inneburit att medarbetare har fått ökad tjänstgöringsgrad till 100%, arbetet kommer även fortsätta under 2023.

(Vård- och omsorg)

6.7.d Alla verksamheter ska verka för att möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RiB) bland kommunens medarbetare.

Kommentar

Inom enheten finns i dagsläget finns ingen medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjliggöra detta.

(Gemensam service)

Status Särskilda uppdrag

Möjlighet ges om behov uppstår.
(Medborgarservice)

Vid ev ansökningar kommer dessa att prövas välvilligt. Många pendlar från andra orter varför det inte är så många som kan bli deltidsbrandmän i Tierps kommun.
(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum har medarbetare som är deltidsbrandman och kombinerar sina tjänster.
(IT-nämnd)

6.7.h.x Kompetensutvecklingsmedel ska användas under året för kompetensutveckling för att rusta kommunens medarbetare samt bidra till att kommunen som arbetsgivare blir attraktivare. Helt enkelt en investering för framtiden.

Kommentar

Medel har använts för att genomföra en utbildning i digital tillgänglighet. Utbildningen vände sig främst till systemförvaltare i kommunen, men även till andra nyckelpersoner. Totalt deltog 60 personer.
(Gemensam service)

Ingen kurs/utbildning har genomförts på enheten hittills under 2022, Näringslivschefen har genomfört utbildningar tillsammans med KLG.
(Medborgarservice)

Arbete med att kartlägga personalens kompetenser och behov av fortbildning pågår för att satsningar ska prioriteras rätt.
(Kultur- och fritid)

Under hösten 2022 planeras ett ledarskapsprogram starta för kommunens alla chefer. Arbetet är påbörjat utifrån information och workshops genomförda på chefsforumen nu under våren 2022. Under hösten har flera utbildningstillfällen genomförts gällande utvecklande ledarskap, ett uppföljande tillfälle bokades in under utbildningsdagarna.

Alla enhetschefer, områdeschefer, verksamhetschef tillsammans med MAS och MAR har under våren planerat för en utbildning som kommer fortgå under hela hösten 2022. utbildningens fokus är, enhetschefens systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Det berör hälso-och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade samt kvalitetsarbetet gällande vård och omsorgs ledningssystem och de utmaningar enhetscheferna ställs inför gällande de olika lagrummen. Utbildningen har varit mycket uppskattad och under våren 2023 kommer all legitimerad personal gå en liknande utbildning med fokus på kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet.
(Vård- och omsorg)

Mer medel har satsats på kompetensutveckling för både chefer och medarbetare.
(IT-nämnd)

6.7.j.x Senast maj 2024 ska heltidsresan vara på plats. Medel användas för att möjliggöra en optimal övergång från dagens läge till fullt ut genomfört.

Kommentar

Statistik för heltidsresan redovisas tre ggr/år och ska påvisa minskade kostnader för timanställda, fyllnadstid och övertid samt påvisa ökat antal heltidstjänster. Vi har inte kunnat utvärdera pilotprojektet då pandemin har begränsat arbetet med heltidsresan. Statistiken för 2021 visar att vi trots pandemin som krävt extra mycket timanställda så har vi minskat antalet timanställda men inte i den omfattning som motsvarar antalet medarbetare som har gått upp i tid, Till detta bör hänsyn tas till att det funnits ett stort behov av ökat antal timanställda på grund av pandemin.

Däremot visar statistik att flera medarbetare har gått upp till heltid under 2021, förklaring till detta är att vi erbjudit studier på arbetstid 60% studier och 40% arbete, detta innebär att anställningen blir 100%. Antalet som är i studier är 48 stycken. För 2022 erbjuder vi studier på arbetstid men då äldreomsorgslyftet har halverats kommer de studerande under hösten att få minskad tid för studier på arbetstid, detta för att vi ska kunna starta ytterligare utbildning till hösten 2022. Arbetsgivaren erbjuder 50% studier samt 50% arbete under hösten 2022. Under hösten 2022 kommer vi att följa upp pilotprojektet utifrån framtagna parametrar till statistik. Under april träffades den partsgemensamma arbetsgruppen för heltidsresan att lägga plan framåt samt att revidera den handlingsplan för heltidsresan fram till 2024. Ytterligare enhet är påkopplad till pilotprojektet för att köra skapt läge i september, dessa är hemtjänsten västra. Alla pilot verksamheter genomförde ny förfrågan om önskad sysselsättning under våren 2022 för att vi ska få fram nya siffror på antalet som önskar gå upp i heltid, den statistiken sammanställdes under hösten 2022 för att redovisas under våren 2023.

(Vård- och omsorg)

Status **Särskilda uppdrag**

6.7.k.x Kompetenshöjande aktiviteter för att rusta och stärka medarbetarna utifrån de förändringar och behov som sker inom vård- och omsorgsområdet. Stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare utifrån ett aktivt arbete med att skapa ett öppet och involverande arbetsklimat.

Kommentar

Äldreomsorgen arbetar med implementeringen av Heltidsresan i mål 6.7, j, x som ingår i samma Äldreomsorgssatsning och pilotverksamheterna utökas under våren 2022 för att hålla tidsplanen för införandet av heltid till sista december 2024.

Alla enhetschefer, områdeschefer, verksamhetschef tillsammans med MAS och MAR har under våren planerat för en utbildning som kommer fortgå under hela hösten 2022. utbildningens fokus är, enhetschefens systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Det berör hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och de utmaningar enhetscheferna ställs inför gällande de olika lagrummen.

Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA- Mental Health First Aid) har vård och omsorg nu två utbildade instruktörer, inom IFO finns en utbildad instruktör samt att skolan har utbildat en instruktör nu under våren 2022. De fyra instruktörerna har under våren 2022 erbjudit anställda som är verksamma inom funktionshindradeomsorgen, IFO samt äldreomsorgen ett standardiserat utbildningsprogram som riktar sig till de som arbetar inom olika människonära professioner. Det kan vara yrken inom omsorg, räddningstjänst, skola och polis men även i allmänheten i stort finns ett överhängande behov av detta arbetssätt. Det är 20 medarbetare som gått ifrån äldreomsorgen samt 20 ifrån funktionshindradeomsorgen. Utöver det är det 20 ifrån IFO. Totalt 60 stycken är nu utbildade. Planen är att arbeta mer förebyggande med frågan och att samverkan sker kontinuerligt. Ytterligare utbildning genomfördes under september 2022 och 20 nya medarbetare inom vård och omsorg fick utbildningen.

(Vård- och omsorg)

6.7.l.x Medel används till utveckling och uppstartskostnader för införande av nya arbetssätt som syftar till att skapa högre kvalitet inom vård och omsorg samt en bättre arbetsmiljö för medarbetare.

Kommentar

Äldreomsorgen arbetar med implementeringen av Heltidsresan i mål 6.7, j, x som ingår i samma Äldreomsorgssatsning och pilotverksamheterna utökas under våren 2022 för att hålla tidsplanen för införandet av heltid till sista december 2024.

Att främja sjuksköterskebemanning inom vård och omsorg är ett projekt finansierat av statsbidraget hållbart arbete (återhämtningsbonusen) Det är ett projekt vi ansökte om och fick statsbidrag beviljat. Projektet startade i januari 2022. Under våren har rekrytering pågått av sjuksköterskor och nu under hösten blir det fokus på scheman och bemanning för att minska hyrsjuksköterskor och få hållbara scheman och avlasta sjuksköterskornas administration i schemaläggning.

Bakgrund: Projektet ska leda till att stabil bemanning av sjuksköterskor. Verksamheten har haft stor omsättning som krävt komplettering av hyrsjuksköterskor för hållbar patientsäkerhet. Schemaläggningen idag görs av sjuksköterskor samt att enhetschefer lägger mycket arbetstid på att slutföra schemat och att få till bemanning generellt och vid vakanser. Projektet kommer innebära minskad arbetsbelastning för enhetschefer och sjuksköterskor. Enhetscheferna kan arbeta förebyggande med arbetsmiljö och kompetensförsörjning, sjuksköterskorna kan i och med projektet öka arbetstiden med det patientnära arbetet.

Genomförande: Se över arbetstidsmodellen som finns samt i projektform starta en central funktion för schemaläggning och bemanning, detta genom två administratörer som är behjälpliga med schemaläggning. Administratörerna ska utgå ifrån att få till hälsosamma scheman samt också ansvara för rekrytering av nya sjuksköterskor, säkerställa introduktionen samt hantera övrig administrativ hantering som berör sjuksköterskeresurserna tex, SITHS-kort, nycklar, beställa inloggningar till alla system som sjuksköterskorna arbetar i.

Vi kommer att utöka sjuksköterskeresursen med 2 heltids tjänster för att öka kontinuiteten för kunderna och för omvårdnadspersonalen. För att bibehålla en hög kompetens i kommunen, inför kommande behov av specialiserad sjukvård i hemmet behövs en stabil yrkesgrupp med ökad flexibilitet. Med ökad flexibilitet kan de här sjuksköterskeresurserna bemanna kortare och längre vakanser. Resurserna ska fördelas utifrån överenskomna prioriteringar som tas fram gemensamt i chefsgruppen.

Mål för projektet är:

Att bibehålla de sjuksköterskor vi har inom vård och omsorg

Att bli en attraktiva arbetsgivare genom att erbjuda hälsosamma scheman som bidrar till en god arbetsmiljö

Under våren 2022 anställdes två stycken specialist sjuksköterskor utifrån statsbidraget ökad sjuksköterskebemanning inom särskilda boenden anställdes, det ska vara tre men den tredje specialist sjuksköterskan har inte kunna rekryterats på grund av av inga sökanden, troligtvis då det är svårt att rekrytera utanför tätorten Tierp. Dessa sjuksköterskors uppdrag är gentemot särskilda boenden men arbetar utifrån helheten inom äldreomsorgen. Uppdraget är att öka patientsäkerheten samt att kvalitetssäkra verksamheten utifrån ett hälso- och sjukvårds perspektiv, detta gällande verksamhetens rutiner. Det som sjuksköterskorna har arbetat med under våren 2022 är att utveckla avvikelshanteringen, tagit fram utbildningsmaterial som handlar

Status Särskilda uppdrag

om säker vård, utbildningsinsatser till sjuksköterskor och undersköterskor kring kompressionslindning. genomfört ombudsträffar på särskilda boendena, ombud för palliativvård samt hygienombuden, tittar på arbetsätt och stöttar kring ärenden och implementering ut till medarbetare. Ett stort arbete har handlat om ankomstsamtal till särskilda boendena. sett över ankomstsamtalsmall och tydliggjort HSL perspektivet, Sett över om även riskbedömningar kan läggas till i mallen samt att lägga till att kontaktmannen finns med vid ankomstsamtalen tillsammans med sjuksköterskan samt att teamets samverkan efter ankomstsamtal genomförts. En nulägesanalys har genomförts på alla enheter under våren och sammanställts utifrån prioriteringar och utmaningar. Specialistsjuksköterskorna har redovisat sitt arbete för 2022 i vård och omsorgs ledningsgrupp, enhetschefernas ledningsgrupper, i utskottet Arbete och omsorg samt för pensionärsrådet. Dessa sjuksköterskor tryggar upp och avlastar arbetet för befintliga sjuksköterskor samt undersköterskor som arbetar ute i verksamheten.

(Vård- och omsorg)

Verksamheternas rapporter

Gemensam service

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	17 828	0	17 828	19 212	-1 384	1
Övriga intäkter	6 471	6 925	-454	5 027	1 444	17 640
Summa intäkter	24 299	6 925	17 374	24 239	60	17 641
Personalkostnader	-50 259	-51 863	1 604	-52 230	1 971	-55 816
Material	-1 427	-694	-733	-1 090	-337	-1 359
Tjänster	-43 809	-18 916	-24 893	-36 867	-6 942	-30 046
Övriga kostnader	-7 996	-6 091	-1 905	-7 239	-757	-6 275
Kapitalkostnader	-20	-20	0	0	-20	-33
Avskrivningar	-134	-134	0	-154	20	-134
Summa kostnader	-103 645	-77 718	-25 927	-97 580	-6 065	-93 663
Verksamhetens nettokostnader	-79 346	-70 793	-8 553	-73 341	-6 005	-76 022
Finansiella intäkter	93	120	-27	95	-2	133
Finansiella kostnader	-58	-59	1	-70	12	-84
Resultat efter finansiella poster	-79 311	-70 732	-8 579	-73 316	-5 995	-75 973
Extraordinära poster						
Årets resultat	-79 311	-70 732	-8 579	-73 316	-5 995	-75 973

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
	0	0	0	0	0	0
Summa verksamheten	0	0	0	0	0	0

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Gemensam service har en negativ avvikelse mot budget med -8579 tkr.

Den största avvikelsen finns på raden Tjänster -24893 tkr vilken till stor del täcks upp av den positiva avvikelsen på taxor och avgifter +17828 tkr. Det beror på att de interna IT-kostnaderna debiterades till övriga verksamheter via Gemensam service men budgeten hanterades inte på samma sätt.

Resterande avvikelse på raden Tjänster beror på juristkostnader Möbeln, 4756 tkr samt

retroaktiv hyra för Möbeln åren 2019-2022, 2832 tkr. Kostnaderna redovisas under Gemensam service (Kommundirektör) men finns inte budgeterade där. Även ökade försäkringskostnader bidrar till den negativa avvikelsen.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet blev 5995 tkr sämre än vad som bedömdes i samband med delårsrapporten.

Förklaringen är att kostnaderna för Möbeln inte var kända vid det tillfället.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kostnaderna för försäkringar har ökat - 857 tkr i förhållande till budget.

För kulturhuset Möbeln har en slutavräkning genomförts vilket resulterade i en höjd hyra utifrån den preliminära hyra som tidigare beräknats. Vidare har det varit en rättslig process som genererat kostnader för juristtjänster, detta är en kostnad av engångskaraktär.

Inköp av Ipads till politiken är också en kostnad av engångskaraktär om ca 300 tkr.

Vidare har kostnader för politikerarvoden ökat med ca 400 tkr jämfört med föregående år, detta beror främst på att under 2021 var möten digitala på grund av pandemin.

Medborgarservice

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	9 888,5	12 030,2	-2 141,7	9 871	18	9 441
Övriga intäkter	114 766,6	107 469,9	7 296,7	112 739	2 027,6	136 863
Summa intäkter	124 655,1	119 500,1	5 155,0	122 610	2 045,6	146 304
Personalkostnader	-58 482,5	-67 627,7	9 145,2	-60 703	2 220,5	-59 219
Material	-16 137	-14 501,4	-1 635,6	-16 546	409	-14 591
Tjänster	-80 963,8	-71 109,2	-9 854,6	-83 775	2 811,2	-75 599
Övriga kostnader	-11 092,5	-2 153,3	-8 939,2	-4 455	-6 637,5	-5 572
Kapitalkostnader	-7 521,8	-7 840	318,2	-7 505	-16,8	-9 065
Avskrivningar	-21 210,8	-19 814,8	-1 396	-18 681	-2 529,8	-26 046
Summa kostnader	-195 408,4	-183 046,4	-12 362,0	-191 665	-3 743,4	-190 092
Verksamhetens nettokostnader	-70 753,3	-63 546,3	-7 207,0	-69 055	-1 697,8	-43 788
Finansiella intäkter						1 374
Finansiella kostnader	-5 140,9	-4 994,7	-146,2	-4 995	-145,9	-8
Resultat efter finansiella poster	-75 894,2	-68 541,0	-7 353,2	-74 050	-1 843,7	-42 422
Extraordinära poster						
Årets resultat	-75 894,2	-68 541,0	-7 353,2	-74 050	-1 843,7	-42 422

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Lilla Medborgarservice	0	-200	200	0	0	0
Kostenheten	-185	-460	274	-428,7	243,7	-48,2
Samhällsbyggnadsenheten	-29 611	-30 800	1 188	-29 806	195	-32 303
Summa verksamheten	-29 796	-31 460	1 663	-30 234,7	438,7	-32 351

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Driftredovisningen

Medborgarservice

Medborgarservice visar en negativ årsavvikelse på -13 254 tkr (efter avdrag för deponin +5 901 tkr).

Efter beslut om tilläggsfinansiering KS 2022:424 gällande Tierps Energi och Miljö ABs driftavtal -1 720 tkr landar årsavvikelsen på **-7 353 tkr** (inkl deponin), vilket inte täcks av exploateringsverksamhetens resultat (+ 7 123 tkr), enligt beslut KS 2022:504, KS 2022:460.

Nedan redovisas årsavvikelsen per enhetsnivå:

”Lilla” Medborgarservice

Årsavvikelsen 2022 för ”Lilla” Medborgarservice blev **+2 926 tkr**.

Chef Medborgarservice bidrar med + 587 tkr, vilket främst avser vakant samhällsbyggnadschef under våren och sommaren samt ej nyttjande av budget för konsulter.

Kundcenter och service bidrar med + 962 tkr. Detta beror på att det ingår en obudgeterad intäkt på 300 tkr från värdskap it, 207 tkr lägre personalkostnader (fackligt uppdrag samt lägre sociala avgifter) 55 tkr för Knivsta köper konsumentvägledning av Tierps kommun (C-tillsammans samarbete), lägre kostnader för uppdrag till servicelaget samt diverse lägre kostnader för utbildningar och inköp.

Näringsliv och besöksnäring bidrar med + 992 tkr. Inom detta ingår +750 tkr gällande bidraget till Ångskärs brygga, som ej nyttjades under 2022. Utredning pågår fortfarande om behovet av bidrag tillsammans med Upplandsstiftelsen, Region Uppsala, Östhammars kommun och den lokala föreningen. Bidraget till Gudinge Hamn på +120 tkr utgår.

Bilpoolen redovisar ett resultat +383 tkr, detta beroende på lägre leasingkostnader pga att vi köpt ut bilar samt att bilarna bokas mycket vilket genererar mer intäkter.

Under 2022 har lilla Medborgarservice medvetet hållit nere på alla kostnader som är möjliga som personal, konsulter, utbildning, konferenser och mässor för att dämpa Samhällsbyggnads underskott.

Kostenheten:

Under 2022 hade kostenheten en budgetram gentemot köpande verksamheter enligt fördelningen i tabellen nedan:

		(tkr)
Fördelning budget 2022	Fördelningsnyckel	Fördelning 2022
Förskolan	31%	13 313
Grundskolan	50%	21 907
Gymnasieskolan	6%	2 522
Vård och omsorg	13%	5 748
Summa debitering 2022	100%	43 490

Kostenheten visar totalt en årsavvikelsen med + **1 987 tkr** mot budget under 2022 som har fördelats ut till kunderna enligt specifikationen nedan. Återbetalningen gjordes i samband med årsbokslutet.

	(tkr)
Enhet	Fördelning 2022
Förskolan	608
Grundskolan	1 001
Gymnasieskolan	115
Vård och omsorg	263
Summa återbetalning 2022	1 987

Kostenhetens budgeterade intäkter för intern och extern försäljning fick en årsavvikelse på ca -464 tkr. Kostenheten fick ett högre bidrag än budget med ca +255 tkr. Detta avsåg bidrag sjuklönekostnader och mjölkstöd från Jordbruksverket.

En positiv avvikelsen gentemot budget under 2022 avser personalkostnader med + 4 151 tkr. Detta på grund av effektivisering, resursoptimering och vakanta tjänster som ej är tillsatta, samt ökad samverkan med utbildning kring gemensamma personalresurser.

En negativ årsavvikelse avser främst mattransporter (-553 tkr) mot budget. Kosten har fortsatt

behov av att använda taxi och kostnaden har inte kunnat reduceras enligt gällande sparkrav.

Livsmedelskostnaderna fick en årsavvikelse på ca -1 690 tkr. Det politiska beslut som fattades under 2019 när livsmedelsbudgetramen för utbildning och vården minskades med 2 miljoner kronor ser kostenheten fortfarande vara svårt att införliva. I jämförelse med föregående års utfall (2021) har livsmedelskostnaderna ökat med 11,47%. Kostenheten upplever att fler barn äter mer mat, samtidigt som att priserna har ökat i och med inflationen. Den närproducerade maten ligger i samma nivå prismässigt som de övriga upphandlade livsmedlen.

Samhällsbyggnadsenheten:

Årsavvikelsen 2022 för Samhällsbyggnadsenheten blev **-10 279 tkr.**(Inklusive beslutstilläggsfinansiering KS 2022:424 om -1720tkr TEMABs driftavtal och inklusive överskott för året på + 5 901tkr från sluttäkningsprojekt deponier). Nedan visas de större avvikelserna per ansvarsnivå:

Årsavvikelsen för Chef Tillväxt och samhällsbyggnad blev -80 tkr mot budget. Avvikelsen beror framförallt på intern ersättning it, samt vakant personal. Avvikelsen beror även på utredning av bilpool samt översiktsplan, vilket det inte fanns något budgetanslag för.

Årsavvikelsen för Chef Planering och myndighet blev +1 761 tkr mot budget, vilket avser vakanser samt ej behov av externa konsulter och högre utfall av planavgifter än budgeterat.

Årsavvikelsen för Chef Förvaltning och genomförande blev + 6 496 tkr. (Inklusive överskott för året på + 5 901 tkr från sluttäkningsprojekt deponier).

Under 2022 genomfördes en råmarkförsäljning i Skärplinge, vilket bidrog med ett positivt resultat på ca +190tkr. Lantmäterikostnaderna gällande detaljplanen i Örbyhus dp 364 har varit mer omfattande än väntat. Kostnaderna för detta har täckts med ökade arrendeintäkter samt lägre kapitalkostnader.

Vakanser inom projektledning, sanktionsavgifter och lägre intäkter för nybyggnadskartor (jämför föreg år) påverkar årsavvikelsen på totalen. Lägre utfall än budget gällande viten av grävstillstånd samt lägre kostnader till Räddningsnämnden och konsulter för bredbandsavtal bidrar till den positiva årsavvikelsen med ytterligare + 405 tkr.

Verksamheten för deponi bidrar med ett överskott på +5 901tkr

Årsavvikelsen för Chef Teknik och utveckling och drift blev - 9 164 tkr. Avvikelsen beror främst på -4 498tkr för vinterväghållning, KS 2022:424 gällande Tierps Energi och Miljö ABs driftavtal -1 720 tkr, samt - 1 569 tkr avvikelse mot budget för elkostnader för gatubelysning och - 1 517 tkr avvikelse mot budget för ökat underhåll av gatubelysning på grund av anläggningens dåliga skick. Avvikelsen beror även på ökade elkostnader för offentlig laddinfrastruktur, fjärrvärme, hantering av träd utöver driftavtal -1 280tkr. + 1921 tkr avser lägre kapitalkostnader än beräknat, samt - 500tkr gällande utrangering av farthinder.

Årsavvikelsen för Chef Fastighetssamordnare blev -8 415 tkr. Årsavvikelsen beror på ett flertal oväntade händelser. Försäljning av del av Olandersskolans förskoletomt, samt rivning av förskolan i Söderfors och försäljning till Tierps kommunfastigheter AB gav ett resultat på +2 662tkr.

Försäljningsomkostnader, samt övriga omkostnader vid försäljning och förvaltning av Crosshallens byggnad och markanläggning landade på - 8 409 tkr (varav nedskrivning -3 095tkr och momskostnad -1 350tkr). (Den delen av värderingen av fastigheten som avser marktaxa enligt KF är bokfört som exploateringsintäkt hos exploateringsverksamheten +3 751 tkr)

Markundersökning gällande ny förskola i Örbyhus på Gyllby 1:58 kostade -230tkr, vilket det inte fanns budget för. Rättstvisten med ägaren av Söderfors camping medförde - 321tkr.

Förhandlingsöverenskommelsen av lokalhyror den 2021-11-09 och övriga intäkter gav ett underskott på ca -2 100 tkr.

Årsavvikelsen 2022 för Chef Miljö och Hälsoskydd blev -877 tkr. Årsavvikelsen beror till största delen på lägre avgifter än budgeterat, vilket delvis beror på av vakant personal. För att kunna handlägga och möta lagkraven har enheten haft ökade personalkostnader på grund av personalomsättningen. Detta har inneburit att intäkterna är lägre än budgeterat.

Investeringsredovisningen

2022 års investeringsutgifter är +1 663 tkr lägre än budget.

Under 2022 har investeringar inom Medborgarservice, till ett belopp om ca 29 796 tkr utförts. Egenupparbetade investeringar, som har färdigställts under året, med en totalutgift på över 45 pbb delges med en slutredovisning till KS/KF:

- Reinvestering Bro Källstigen: 3 454 tkr
- G/C Strömsbergsvägen Tierp: 5 559 tkr
- G/C Upplanda-Örbyhus: 6 315 tkr
- G/C Tobo-Örbyhus: 3 020 tkr
- Beläggningsprogram 2022: 2 981 tkr

(Se även avsnittet ”Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning”)

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Förklaring till årsavvikelse MEDBORGARSERVICE delår

Skillnaden mellan årsutfallet för Medborgarservice och årsprognosen blev – 1 843,7kr, vilket redovisas nedan:

”Lilla” Medborgarservice:

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för ”Lilla Medborgarservice” +768tkr.

Bilpoolen redovisar ett bättre resultat +163 tkr än delåret detta beroende på lägre leasingkostnader pga att vi köpt ut bilar samt att bilarna bokas mycket vilket genererar mer intäkter.

Under prognostidpunkten var det svårt att uppskatta utfall per helår för personal på grund av vakant personal, vilket bidrar med + 250 tkr. Efter prognostillfället har man medvetet hållit nere på alla kostnader som är möjliga som personal, konsulter, utbildning, konferenser och mässor för att dämpa Samhällsbyggnads underskott +355tkr.

Kostenheten:

Kostenheten (tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognos avvikelser	Årsutfall 2021
Intäkter	44 405	44 594	-190	44 336	69	43 619
Justering intäkter inför bokslut	-1 987		0		- 1987	-2 350
Kostnader	-41 986	-44 162	+2 176	-44 196	+2 210	-40 763
Summa verksamheten	432	432	+1 987	+ 140	-292	506

Kostenheten redovisade +140 tkr i delårsprognosen.

Skillnaden mellan årsutfallet för kostens budgeterade intäkter för intern och extern försäljning

(ca -464 tkr) och delårsprognosen (-485 tkr) är **+21 tkr**. Ytterligare avvikelse avser bidrag + **48 tkr**.

Skillnaden mellan årsutfallet för kostens budgeterade personalkostnader (+ 4 151 tkr) och delårsprognosen (+2 995 tkr) är + **1 156 tkr**. Detta på grund av ökad effektivisering, resursoptimering och vakanta tjänster som ej är tillsatta, samt ökad samverkan med utbildning kring gemensamma personalresurser.

Skillnaden mellan årsutfallet för kostens budgeterade mattransporter (-553 tkr) och delårsprognosen (-670 tkr) är + **117tkr**. Den positiva avvikelsen beror på att man inte hade alla kostnader klara inför upphandling av ett nytt avtal.

Skillnaden mellan årsutfallet för kostens budgeterade livsmedelskostnader (-1 690 tkr) och delårsprognosen (-1 797 tkr) är + **107 tkr**. Under delårsprognosen var det osäkerhet kring hur mycket som livsmedelspriserna skulle höjas. Ytterligare ett plus avsåg förbrukningsmaterial m.m +**118 tkr** samt övriga omkostnader + **712 tkr**.

Samhällsbyggnadsenheten:

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Samhällsbyggnadsenheten blev – 2 472 tkr. Nedan visas de större avvikelserna per ansvarsnivå.

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Chef Tillväxt och samhällsbyggnad + 303 tkr. Skillnaden beror främst på vakans av personal.

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Chef Planering och myndighet blev +824 tkr. Avvikelsen beror på lägre personalkostnader och konsultkostnader än beräknat och högre intäkter.

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Chef Förvaltning och genomförande blev +549 tkr. Verksamheten för deponi bidrog med + 391 tkr mer än förväntat vid delårsprognosen varav indexförändringen av avsättning till deponierna blev -144 tkr högre än beräknat och intäkterna blev +535 tkr högre. Vakans inom projektledning bidrog även med ett plus på totalen.

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Chef Teknik och utveckling och drift blev – 883tkr. Avvikelsen beror framförallt på högre kostnader för vinterväghållning än beräknat i delårsprognosen.

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Chef Miljö och Hälsoskydd blev - 233 tkr. Avvikelsen beror till största delen på lägre intäkter än budgeterat, vilket delvis är beroende av personaltäthet.

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Chef Fastighetssamordnare blev -3 033 tkr. Avvikelsen beror på flera olika händelser. Resultatet av försäljning av del av Olandersskolans tomt + 3 500 tkr samt nedskrivning och förlust vid drift samt försäljningsomkostnader av Crosshallen -8 224 tkr. Förvaltning av Örbyhus Sporthall samt Vendelbadet bidrar med +341 tkr.

Enheten belastas med försäkringsärenden på de av Tierps kommunfastigheters förvaltade byggnader, Högbergsskolan, Centralskolan samt Industrihuset under 2022. Försäkringsärendena var mer omfattande än beräknat under delårsprognosen och har delvis behövts aktiverats som investeringar med antaganden om att åtgärderna görs på redan avskrivna komponenter. Därav redovisas +658 tkr mot prognostillfället.

Rättstvisten med Söderfors Camping slutade med -181 tkr mer i kostnader än prognostiserats medan vakans personal bidrog med +173tkr.

Investeringsredovisningen

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Medborgarservice

investeringsredovisning blev +438,7 tkr, vilket är en avvikelse på 1,39% av ursprungsbudgeten (31 460 tkr).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den stora utmaningen för hela Medborgarservice har fortsatt varit ansträngd budget. I detta finns även utmaningar med ökade kostnader för Gata/Park verksamheten som är resurs- och budgetkrävande. Vidare finns även utmaningen långsiktigt med osäkerheten kring framtida beslut gällande fastighetsutredningen.

Utmaningar med att hålla en bra arbetsmiljö då behovet av resurser och kompetens är långt större än leverans, prioritering är lagkrav och arbetsmiljö och inte service och företagsklimat. Arbetet med tillväxt, bland annat förskolor samt exploateringsområden och större investeringar har påverkats av rådande världsläge.

Kostenheten

Livsmedelspriserna har under 2022 har ökat på grund av kriget i Ukraina, ökad inflation, omvärldens brist på material, ökade transportkostnader och brist på livsmedel.

Under 2022 har kostenheten tecknat nytt livsmedelsavtal samt mattransportavtal.

Under 2022 har kostenheten startat upp ett nytt mottagningskök i Kyrkskolan.

Under hösten 2022 så avropades 100 % av det färska nötköttet av lokala producenter.

Kostenheten har under 2022 ersatt ett flertal värmevagnar för mattransport och har även utfört investeringar i Wesslandias tillagningskök.

Samhällsbyggnadsenheten

Chef planering och myndighet

Under 2022 har antalet bygglovsansökningar minskat något, i jämförelse med 2021, men ändå varit relativt högt. På grund av vakanser har personalkostnaderna understigit budget.

Samhällsbyggnad har tillsammans med näringsliv och kostenheten varit en planerande resurs i samband med att möjliggöra koordinerad vildsvinsjakt i kommunen.

Östhammars kommun fattade beslut om slutförvar av använt kärnbränsle i Forsmark under 2021. Regeringen fattade sedan beslut i början av 2022. Detta kan komma att påverka behovet av detaljplanerad mark och kommunal service i Tierps kommun.

I slutet av 2022 inkom ansökan om detaljplaneläggning för ”nya vårdcentrum” i Tierp. Planarbetet är inlett och kommer ha hög prioritet under 2023.

Under 2022 tog kommunen stora steg i sitt strategiska arbete med havs- och vattenfrågor och i slutet av året påbörjades arbetet med en kommunal vattentjänstplan i samarbete med TEMAB.

Chef Förvaltning och genomförande samt Chef fastighetssamordnare

Inom verksamhetsområdet så har ett flertal händelser inträffat som har en väsentlig betydelse för de finansiella rapporterna:

Försäljningar

Under 2022 revs förskolan i Söderfors och såldes till Tierps kommunfastigheter AB. Resultatet av försäljningen med dess försäljningsomkostnader och rivningskostnader gav ett underskott på – 131 tkr.

Under 2022 har del av Olandersskolans tomt i Skärplinge sålts, vilket gav en intäkt på + 3 500 tkr. På tomten byggs en förskola av Tierps kommunfastigheter AB.

Under slutet av 2022 genomfördes en ytterligare nedskrivning av Crosshallen. Sedan såldes

Crosshallen vid slutet av året. Omkostnader i samband med innehavet under 2022 samt omkostnader i samband med försäljning gav ett underskott på – 8 400 tkr.

Deponin

Sluttäckningen av deponin vid Gatmot Avfallsanläggning gav under 2022 intäkter på 11 035 tkr från företag/leverantörer som fått lämna sitt material mot en mottagningsavgift till sluttäckningsprojektet. Intäkten är svår att bedöma från år till år och är beroende av konjunkturen och marknaden. Sluttäckningsprojektet fortskrider enligt plan. Under 2022 nyttjades 3 577 tkr av avsättningen. Enligt indexberäkning har man avsatt ytterligare 5 134 tkr under 2022 till sluttäckningsprojektet för de kommunala deponierna.

Bredband

Under 2022 togs beslut i KF gällande avtalet med förvaltningsnät för bredband. Avtalet tecknades med Tierp Fiber Network AB och ska reglera nyttjanderätter och förvaltning av befintligt nät.

Betydande rättstvister

Rättstvisten med ny ägare av Rörholmsbadet landade under 2022 i en förlikning och en kostnad på -321tkr.

Chef Teknik och utveckling

Under 2022 har kommunens gatubelysning belastats med ökade elkostnader. Dels på grund av ökade elpriser samt att kommunen har haft rörligt elavtal. Gatubelysning har haft ökade underhållskostnader på grund av anläggningens dåliga skick.

Under 2022 har fokus legat på framtagande av ett driftavtal med Gata park/Tierps Energi och Miljö AB med fokus på hållbar ekonomi. Man har även tillsammans med Tierps kommun sett över produktionsplaner som ligger till grund för driften av allmän platsmark.

Investeringar

Under 2022 har ett flertal större investeringsprojekt slutredovisats, vilket framledes kommer att påverka kommunens driftredovisning. De större projekten, över 45 pbb, redovisas nedan:

- Reinvestering Bro Källstigen: 3 454 tkr
- G/C Strömsbergsvägen Tierp: 5 559 tkr
- G/C Upplanda-Örbyhus: 6 315 tkr
- G/C Tobo-Örbyhus: 3 020 tkr
- Beläggningsprogram 2022: 2 981 tkr

Reinvestering Bro Källstigen

Bron i Källstigen Örbyhus har sedan tidigare används som genomfart genom Örbyhus. Detta var en viktig del för att binda ihop orten som delades upp genom Tegelsmoraån. Idag används bron som serviceväg vid drift av järnvägen och underhåll av stationen samt en anslutning till gång och cykelväg. Bron har en viktig funktion för att området ska fungera. Reinvestering av brokonstruktionen utfördes under 2021 och färdigställdes i början av 2022.

G/C Strömsbergsvägen Tierp

För att säkerställa trafiksäkerheten, så har man anlagt en gång- och cykelväg som skall binda ihop bostadsområdet Sjukarby södra med centralorten Tierp. Entreprenaden omfattar terrassering av väggkropp med omhändertagande av dagvatten genom befintliga diken. Entreprenaden innefattar även kantsten mot Strömsbergsvägen samt anläggande av avfarter till intilliggande hästagar.

G/C Upplanda-Örbyhus

Under 2022 har det anlagts en separerad GC-väg längsefter Dannemoravägen. Detta för att främja och förbättra ett hållbart transportsätt i en trafiksäkrare och upplyst miljö. Förbindelsen mellan Upplanda och Örbyhus orterna ska öka tillgängligheten. Målet för projektet är att skapa förutsättningarna för hållbara transporter och pendling i en trafiksäker miljö.

G/C Tobo-Örbyhus

För att säkerställa trafiksäkerheten, så har man genomfört en reinvestering i befintlig gång- och cykelväg som binder ihop orterna Tobo och Örbyhus.

Beläggningsprogram 2022

Majoriteten av beläggningsprogrammet år 2022 är utförda i Tierp och Söderfors, de flesta av dem är sammankopplade med att övriga ledningsägare har genomfört betydande åtgärder och därmed har också åtgärder av vägens ytskikt varit gynnsamt.

Förväntad utveckling

Medborgarservice

När det gäller framtiden kopplat till budget för Medborgarservice så finns en stor osäkerhet. Tillväxt kostar och är ett långsiktigt arbete och efterfrågan och behov är långt större än vad verksamheten är organiserad för. Det finns en utmaning för Tierps kommun att tillväxten inte går i den takt som omvärlden och marknaden kräver, och som bidrar till hela kommunens hållbara utveckling, inflyttning, attraktivitet och därmed ökade intäkter.

Osäkerheten är en utmaning gällande den pågående fastighetsutredningen samt ökade behov av resurser- och budget för Gata/Park verksamheten inom Temab.

Vi ser ett ökat behov av resurser, främst inom exploatering, plankontor, och bygglovsverksamheterna för att skapa möjligheter till fortsatta exploateringsintäkter till Tierps kommun.

Med Tierp kommuns höga tillväxt samt exploateringstakt är det av största vikt att kommunkoncernen samarbetar i högre utsträckning för en hållbar kommun i framkant.

Samverkan med andra kommuner - ett arbete (C-tillsammans) har under 2022 genererat att kundcenter i Tierp tagit över Knivstas konsumentvägledning från 2022-02-01 och fortsätter även 2023. Påbörja arbete med en "central fordonspark" under 2023. Samhällsbyggnad ser samordningsvinster i att fortsätta diskussioner och implementering av samverkan med närliggande kommuner.

I vår närliggande kommun Östhammar, pågår förberedande för ett slutförvar av kärnbränsleavfall, flygbränsleproduktion och gruvnäring. Detta innebär att tillväxten i Tierp och Östhammar kommer att kräva fler arbetstillfällen, bostäder och en ökad infrastruktur.

Kostenheten

Inför 2023 står kostenheten och Centralskolan inför en evakuering av både tillagningskök och matsal på grund av utredning av inomhusmiljön. Detta medför att de portioner som tillagas på Centralskolans kök förflyttas till Aspenskolans kök.

Under 2022 har kostenheten startat upp ett nytt mottagningskök i Kyrkskolan och under 2023 så startar verksamheten i mottagningsköket.

Inför kommande år ser kostenheten att vakanta tjänster kommer att behöva tillsättas i takt med nybyggnationer och kommande pensionsavgångar. Även ett fortsatt arbete med möjliggörande av målen kring heltidsresan fortsätter.

Fortsatt fokus ligger för kostenheten att underhålla det tidigare projektet NärMat med att

behålla kontakter med lokala producenter.

Kostenheten ser utmaningar i hur världsläget påverkar både tillgång och prisnivåer på livsmedel.

Fortsatta krav på hållbarhetsmål och stigande livsmedelspriset blir en utmaning för framtiden, vilket gör att beslut om en prioriteringsordning behövs genomföras för att säkerställa de ekonomiska ramarna.

Måltidsmiljön behöver ses över. Det är inte bara maten på tallriken som är viktigt för måltiden. Allt från ljud, ljus, färg, utrymmen till schemalaggnings samspekar för att få en positiv upplevelse. Detta behöver kosten och skolan tillsammans se över gällande gränsdragning kring kostnader.

Under 2023 så är Kyrkskolan klar och under året kommer förskolan Linnean och Wallskoga förskola att stå klar. Utmaningen är att kostenheten tidigare har haft en lägre bemanningsgrad, men spår ett behov av ökad personalbemanning.

Inom de närmsta åren ser kostenheten ett behov av renoveringar av flertalet tillagningskök. Här ser kosten ett behov av översyn och ett tydliggörande kring avtal gällande hyror och gränssnitt. Hyresmodellen gällande tillagningsköket Wesslandia behöver prioriteras.

Samhällsbyggnadsenheten

Chef planering och myndighet

Inom verksamhetsområdet för Chef Planering och myndighet så behövs en medvetenhet om att vid framtagande av detaljplaner där kommunen är exploatör, så är dessa till en början likvid- och resultatpåfrestande, vilket inom en 2-20 års period kan inbringa likvida medel och intäkter.

Arbetet med översiktsplanen kommer att fortgå under 2023 och förväntas även bli färdig under 2023. Detta dokument ligger till grund för Tierps kommuns utveckling framöver.

Den ökade mängden bygglovsansökningar under 2021 mattades av något under 2022 och förväntas mattas av ytterligare under 2023. Byggnationerna vid Karlholm Strand kommer dock att inbringa bygglovsintäkter, men inte planavgifter. Genomförandeaftalet för Karlholm Strand är ännu ej fullföljt mellan exploatören och Tierps kommun.

Till följd av minskat antal bygglovsansökningar förbereder Planering och myndighet för ett mer aktivt tillsynsarbete under 2023.

Regeringens beslut om slutförvaret av använt kärnbränsle i Forsmark kan komma att påverka behovet av detaljplanerad mark och kommunal service i Tierps kommun.

I slutet av 2022 inkom ansökan om detaljplaneläggning för ”nya vårdcentrum” i Tierp. Planarbetet är inlett och kommer ha hög prioritet under 2023. Inför 2023 prioriteras även detaljplanen för förskoletomten i Örbyhus på Gyllby 1:58, vilket kommunen själv är sökande till.

Inför 2023 kommer det strategiska arbetet med havs- och vattenfrågor att intensifieras, bland annat i form av en vattentjänstplan i samarbete med TEMAB.

Under 2023 kommer ytterligare skötselåtgärder utföras i naturmiljöer i enlighet med fastställda skötselplaner.

Samarbetsprojektet gällande vildsvinsjakten förväntas fortgå framledes.

Chef Teknik, utveckling och drift

Drift av gator och vägar

Ytor av områden som kräver skötsel av allmän platsmark utökas allteftersom att nya

detaljplaneområden exploateras. Detta kräver utökade driftmedel framledes.

Gatubelysning

Inför 2023 behövs ett uppdrag från politiken gällande en tydlig belysningsplan/raseringsplan. Utifrån detta så går det sedan att ta fram en flerårsbudget (anläggningen är i dåligt skick, är inte vädersäker).

Samhällsbyggnadsenheten arbetar med att byta ut armatur till led- belysning för att minska elkostnaderna framöver. Detta är mycket eftersatt på grund av tidigare entreprenör. För att få ett utfall som går att prognostisera behöver elpriset vara bundet. I nuläget behövs mer budget för elkostnaderna då vi inte ser att priserna kommer att stabiliseras som tidigare.

Vattenfalls vädersäkringsprojekt fortgår under 2023. Vattenfall vädersäkrar sin eldistribution och lägger ner luftkabel i mark, i samband med detta kan fler belysningsstolpar komma att raderas.

Chef Förvaltning och genomförande

Deponier

Sluttäckningen av deponin vid Gatmot fortsätter under 2023 tom 2024 när det ska vara slutfört. Vi ser att intäkterna minskar under 2023. Därefter minskar intäkterna ytterligare 2024, och kostnaderna bedöms öka.

Sluttäckningsprojektet för samtliga deponier fortskrider enligt plan, och avsättning ska göras enligt indexförändring. I takt med att sluttäckningen av deponin på Gatmot blir klar, så kommer även intäkterna att minska. Därmed kommer deponiprojektet att behöva medel årligen för avsättning enligt indexförändringen. Detta då Gatmot inte kan bidra med några intäkter.

Chef Fastighetssamordnare

Fastighetsutredning

Under 2022 presenterades en fastighetsutredning för politiken gällande de fastigheter som det kommunala fastighetsbolaget förvaltar. Utredningen gäller om fastigheterna ska föras över till Tierps kommunfastigheter AB, eller behållas av Tierps kommun.

I § 86 Dnr KS/2021:391, KS/2012:47 beslutade Kommunfullmäktige att ärendet återremitteras med motiveringen att ärendet behöver ytterligare beredning då tidplan kopplad till de ekonomiska konsekvenserna för Tierps kommun behöver specificeras i det fall att alternativet med fastighetsöverflytt/genomförande av tidigare beslut avses genomföras. Detta kommer att påverka Samhällsbyggnadsenheten oavsett vilket beslut som tas i frågan.

Förskolor/skolor

Under 2023 planeras en sanering av den planerade förskoletomten i Örbyhus på Gyllby 1:58, vilket Medborgarservice har fått driftbudget för. Blir detaljplanen antagen innan saneringen utförs, ses saneringen istället som en del av omkostnad för exploateringsmark.

Enligt KS 2022:761 §91 ska samhällsbyggnad ta fram en utredning kring Örbyhus skola gällande utbyggnation. Kostnaderna för detta ska enligt beslutet finansieras inom samhällsbyggnads ram 2023.

Chef Miljö och Hälsoskydd

För Chef Miljö och Hälsoskydd ses ett behov av samverkan med kringliggande kommuner. Detta på grund av att organisationen är liten och ett personalbortfall påverkar både resultatet ekonomiskt, och även prestationen av den lagda tillsynsplanen. Fortgår detta kan det ha en negativ inverkan på utvecklingen i kommunen och kommunens påverkan på människans hälsa och miljö. Verksamhetens ekonomi är beroende av både tilldelad ram samt intäkter från

tillsynsärenden. Åtstramning av budgetram inom tillstånd - och tillsyn, kan inte återhämtas med höjda avgifter.

Investeringar Samhällsbyggnad

Investeringar

Försäljningen av mark för bostadsbyggande i Örbyhus Centrum som skedde under 2020 innebär att kommunen behöver iordningsställa/ändra förutsättningarna i anslutning till detta. Detta har påbörjats under 2021, och området för återvinningsstation kommer att färdigställas under 2023. Resterande åtgärder färdigställs när bostäderna i området är etablerade.

Det utreds trafiksäkerhetsåtgärder längs Rådhusallen i Tierp samt Olandersskolan i Skärplinge, Södra Esplanaden

Under 2023 planeras genomförandet av projektet Resecentrum i Tierp samt byte av switchar i kommunhuset samt reinvestering i broar.

I enlighet med översiktsplanen planerar Samhällsbyggnad att göra strategiska markinköp.

Kommunen har ett flertal naturvårdsprojekt som beräknas infinna sig i fasen genomförande inom en treårsperiod. Fiskvandringssväg i Skärplinge, dagvattendamm i Örbyhus, Återmeandring, vattenfördröjning i Siggebobäcken och slutförande av Tegelsmoraleden.

Exploateringsverksamhet

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos os 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter	8 236,7	0	8 236,7	5 409	2 827,7	0
Summa intäkter	8 236,7	0	8 236,7	5 409	2 827,7	0
Personalkostnader						
Material						
Tjänster	-294	0	-294	-350	56	0
Övriga kostnader	-816,8	0	-816,8	-484	-332,8	0
Kapitalkostnader	-2,2	0	-2,2	0	-2,2	0
Avskrivningar						
Summa kostnader	-1 113,0	0	-1 113,0	-834	-279,0	0
Verksamhetens nettokostnader	7 123,7	0	7 123,7	4 575	2 548,7	0
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	7 123,7	0	7 123,7	4 575	2 548,7	0
Extraordinära poster						
Årets resultat	7 123,7	0	7 123,7	4 575	2 548,7	0

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos os 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Exploateringsenheten	-547	-2 570	2 022	-1 949	1 402	0
Summa verksamheten	-547	-2 570	2 022	-1 949	1 402	0

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Exploateringsverksamhetens årsavvikelse blev +7 123 tkr.

Försäljningar under 2022

Exploateringsverksamheten bidrar med ett plus mot budget, med en vinst på + 7 333 tkr. I Dp 1045 Siggbo Företagspark har två tomter sålts under året, en tomt för bilförsäljningsändamål och så Crosshallen som ska användas som lagerlokal för byggvaror.

Tre tomter enligt Dp 365 Kvarnvägen, en förtätningsplan i Örbyhus, såldes under året till en och samma byggherre som avser att bygga hyresrätter på hela området. I Tierp såldes två tomter tillhörande Dp 1069 Bondegatan, en förtätningsplan i centrala Tierp, båda för

bostadsändamål.

Bild nedan i kr.

Försäljningskalkyl av exploateringsmark	Utfall Jan-dec 2022
DP1045 Siggbo Företagspark försäljning exploateringsmark	5 578 560
DP1045 Siggbo Företagspark bokfört värde exploateringsmark	-675 967
<i>Resultatpåverkan</i>	<i>4 902 593</i>
DP 1069 Bondegatan försäljning exploateringsmark	1 010 295
DP 1069 Bondegatan bokfört värde exploateringsmark	-79 595
<i>Resultatpåverkan</i>	<i>930 700</i>
DP 365 Kvarnvägen försäljning exploateringsmark	1 561 230
DP 365 Kvarnvägen bokfört värde exploateringsmark	-61 258
<i>Resultatpåverkan</i>	<i>1 499 972</i>
Resultat från exploateringsverksamheten	7 333 265

Övrig administration

Under 2022 har exploateringsverksamheten haft konsultkostnader på ca -290tkr och en oväntad intäkt gällande **ej återbetald handpenning** och tomtkän +85tkr.

Investeringsredovisning

Under 2022 färdigställdes genomfördes skede 2 för Wallskoga DP 1053 samt Kronhjort DP 1057 med 547 tkr. Genomförandet av Trädgårdsstaden DP 1036 är framflyttat.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Skillnaden mellan årsutfallet och delårsprognosen för Exploateringsverksamheten blev +2 548 tkr.

Vid delårsprognosen prognostiserades försäljning av tre tomter i Siggbo Företagspark. Försäljning av tomt nr 18 för bilförsäljningsändamål är genomförd, kontraktet på tomt nr 14 önskade köparen avträda, och kommunen återbetalar då ej handpenningen. Den tredje tomtförsäljningen, nr 13, genomförs under 2023 när förrättningen vinner laga kraft. Ytterligare avvikelser avser försäljning av marken till Crosshallen. Denna försäljning var inte beslutad politiskt vid prognostillfället.

Fastighetsmarknaden har med anledning av omvärldssituationen utvecklats negativt under sista halvåret 2022.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Från år 2022 är Exploateringsverksamheten en egen verksamhet, och ekonomiskt utfall är flyttat från Medborgarservice.

Siggbo Trädgårdsstad Dp 1036 vann laga kraft juli 2018. Detaljplanens genomförande är försenad av flera anledningar, bland annat av angränsande exploateringar (Triangelparken) samt påverkan på Siggebobäcken och grundvattnet i området och utredning kring exploateringsförutsättningar. Av den anledningen har konsult upphandlats under 2022 för att titta på hur vi går vidare med exploateringen i detta område på bästa sätt, både strategiskt och ekonomiskt.

Wallskoga Dp 1053 vann laga kraft februari 2017. Under 2022 färdigställdes genomförandets skede 2.

Inom detaljplan **Siggbo Företagspark Dp 1045** såldes Crosshallen under 2022. Försäljningen överklagades, men förvaltningsrätten avslag överklagandet.

Förväntad utveckling

Siggbo Triangelparken Dp 1058

I Triangelparken **område A** har fastigheten bytt ägare och beviljats bygglov. Fastighetsägaren har med anledning av att marknaden utvecklats negativt, en önskan att avvakta med byggnation tills fastighetsmarknaden har stabiliserat sig.

I Triangelparken **område C** önskar byggherren en omförhandling av förutsättningar i markanvisningsavtalet med anledning av ökade byggpriser och räntor, ökad inflation och sänkta fastighetsvärden. Exploateringsenheten inväntar politisk inriktning.

Beroende på när byggnationerna är slutförda i Triangelparken så kommer skede 2 att utföras. Med anledning av att byggnationerna kommer att senareläggas så kommer även kommunens investeringsplan för skede 2 att flyttas framåt i tiden.

Siggbo Trädgårdsstad Dp 1036 vann laga kraft juli 2018. Genomförandefasen är påbörjad med bland annat två infarter till området. Planerna för den nya stadsdelen Siggbo Trädgårdsstad innebär dock flera åtgärder som kan påverka Siggebobäcken och grundvattnet i området. Länsstyrelsen ser över detta innan resterande del av genomförandet kan påbörjas. Under planperioden 2023-2025 beräknas utgifter på ca 47 500 tkr. Det finns inga intäkter prognostiserade under planperioden om exploateringen sker som tidigare kommunal exploateringsverksamhet. Detta innebär en hög likvidpåfrestning i början av exploateringsprocessen. Av den anledningen anlätades en extern konsult under hösten 2022 för att se över hur vi går vidare med exploateringen i detta område på bästa sätt, både strategiskt och ekonomiskt. Slutredovisning av konsultens arbete presenteras för politiken i början av 2023.

Wallskoga Dp 1053 vann laga kraft februari 2017. Genomförandet är färdigställt och det finns en separat större tomt avsedd för bostäder, skola eller vård kvar till försäljning. Denna beräknas gå ut till försäljning under 2023.

Siggbo Företagspark Dp 1045 vann laga kraft januari 2016. Genomförandet skede 1 är färdigställt och det finns fortfarande industrimark till salu. Efterfrågan på mark har svalnat något med anledning av omvärldssituationen.

Övriga villatomter: Kommunen har påbörjat en inventering av samtliga osålda villatomter. Tanken är att marknadsföra dessa i olika forum under 2023 för att öka intresset.

Genomförandeavtalet för Karlholm Strand är ännu ej fullföljt mellan exploitören och Tierps kommun.

Kultur- och fritid

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	2 664,2	2 332,2	332	2 332,2	332	1 886,2
Övriga intäkter	8 845,5	8 595	250,5	8 595	250,5	10 220,6
Summa intäkter	11 509,7	10 927,2	582,5	10 927,2	582,5	12 106,8
Personalkostnader	-31 791,3	-33 263,3	1 472	-33 263,3	1 472	-30 043,9
Material	-5 484,3	-3 726,7	-1 757,6	-3 726,7	-1 757,6	-4 307
Tjänster	-47 399,7	-46 526,7	-873	-46 526,7	-873	-46 514,8
Övriga kostnader	-5 661,7	-5 829,5	167,8	-5 829,5	167,8	-5 087,3
Kapitalkostnader	-426,1	-415	-11,1	-415	-11,1	-620
Avskrivningar	-919,9	-910	-9,9	-910	-9,9	-882,2
Summa kostnader	-91 683,0	-90 671,2	-1 011,8	-90 671,2	-1 011,8	-87 455,2
Verksamhetens nettokostnader	-80 173,3	-79 744,0	-429,3	-79 744,0	-429,3	-75 348,4
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-36,7	-10	-26,7	-10	-26,7	-15
Resultat efter finansiella poster	-80 210,0	-79 754,0	-456,0	-79 754,0	-456,0	-75 363,4
Extraordinära poster						
Årets resultat	-80 210,0	-79 754,0	-456,0	-79 754,0	-456,0	-75 363,4

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Kultur och Fritid	-704	-1 061	357	-1 161	457	-516
Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Årets resultat är ett underskott på 456 tkr. Det negativa resultatet beror på den nedskrivning av bokfört värde på konstverket Vägvisarna om 554 tkr som gjordes vid avyttring. Under året har en felbudgeterad intäktspost om 900 tkr kunnat hanteras och inte påverkat resultatet genom att lediga tjänster vakanshållits delar av året. Justeringar i organisationen har genomförts under året för att hantera den felbudgeterade intäkten i budget 2023.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Avvikelsen på utfallet för 2022 från delårsprognosen beror på att avyttringen av konstverket planerades och genomfördes under senhösten 2022.

Förväntad utveckling

Statliga bidrag kommer att avslutas vilket innebär att verksamheten måste minska för att hålla budget. Personal- och lokalkostnader är verksamhetens största utgifter och höjningar av hyror samt löneutveckling med anledning av det nationella ekonomiska läget förväntas påverka verksamheterna och möjligheterna till leverans av service och utbud negativt. För att fortsatt bedriva fritidsgårdar, kulturskola och bibliotek på orterna krävs satsningar på nya lokaler vilket kommer medföra högre kostnader för verksamheterna.

Förskola

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	12 222	11 021	1 201	11 969	253	11 834
Övriga intäkter	10 692	9 052	1 640	10 686	6	9 213
Summa intäkter	22 914	20 073	2 841	22 655	259	21 047
Personalkostnader	-105 298	-111 974	6 676	-110 333	5 036	-102 959
Material	-3 469	-1 079	-2 389	-2 139	-1 330	-3 130
Tjänster	-51 000	-50 393	-607	-51 399	399	-49 321
Övriga kostnader	-515	-365	-151	-506	-9	-513
Kapitalkostnader	-211	-212	1	-212	1	-243
Avskrivningar	-372	-377	6	-379	7	-378
Summa kostnader	-160 865	-164 400	3 536	-164 968	4 104	-156 544
Verksamhetens nettokostnader	-137 951	-144 327	6 377	-142 313	4 363	-135 497
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-1	-1	-1	-1	0	-1
Resultat efter finansiella poster	-137 952	-144 328	6 376	-142 314	4 363	-135 498
Extraordinära poster						
Årets resultat	-137 952	-144 328	6 376	-142 314	4 363	-135 498

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Förskolechef Omr. 1	-701	-1 075	374	-1 075	374	0
Förskolechef Omr. 2	0	-250	250	-250	250	0
Förskolechef Omr 3	0	-250	250	-250	250	0
						0
Summa verksamheten	-701	-1 575	874	-1 575	874	0

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Förskolan redovisar ett överskott på 6 376 tkr för 2022.

Intäkterna är 2 841 tkr bättre än budget.

Överskottet beror i huvudsak på sjuklönebidrag från Försäkringskassan för Covid-19 med 1 617 tkr och förbättrade rutiner kring barnomsorgsavgifter och inkomstuppgifter med 820 tkr.

Kostnaderna är 3 536 tkr lägre än budget.

Avvikelsen beror på lägre personalkostnader med 6 676 tkr. Det beror på att flera medarbetare inte rekryterats förrän sent under året och därför inte hunnit få fullt genomslag. Även

förskollärare som slutat har delvis ersatts av barnskötare med lägre lön, vikariebrist och minskat behov av bemanning beroende på att barnen haft lägre närvaro.

Kostnadsökning med 2 389 tkr beror på inköp av förbrukningsinventarier och material kopplat främst till nya förskolan i Kyrkbyn och förskolans generella åtgärdsplan för digitalisering.

Interkommunala kostnader för barn från Tierp som valt kommunal förskola i annan kommun är 559 tkr högre än budgeterat.

Lokalkostnaden är 426 tkr högre på grund av dubbel hyreskostnad för gamla och nya lokaler i Kyrkbyn och utökning av lokalen i Tobo. Den totala kostnaden för el och värme var 840 tkr under året, 473 tkr högre än budgeterat.

Måltidkostnaderna har tack vare besparingar varit 608 tkr lägre än budgeterat.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

I delårsprognosen prognostiserade vi att överskottet för 2022 skulle bli lägre. Detta främst på grund av svårbedömda personalkostnader. Flera rekryteringar för ökad eller ersatt bemanning planerades ske tidigare på året. Bristen på behörig personal är stor och utmanar inte bara vår kommun utan är en nationell angelägenhet. Vikariebristen har ökat under hösten vilket var svårt att förutse i prognosarbetet.

Förväntad utveckling

Den nya förskolan i Skärplinge tas i bruk hösten 2023 vilket kommer att medföra ökade kostnader som inte finns med i budget 2023.

Tidigare statsbidrag för mindre barngrupper och bättre språkutveckling utgår.

Grundskola

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	7 061	6 641	420	6 583	478	6 424
Övriga intäkter	38 472	33 163	5 309	38 695	-223	41 082
Summa intäkter	45 533	39 804	5 729	45 278	255	47 506
Personalkostnader	-210 154	-214 153	3 999	-217 414	7 260	-195 018
Material	-7 986	-5 173	-2 813	-7 477	-509	-10 978
Tjänster	-126 825	-127 316	491	-127 980	1 155	-123 857
Övriga kostnader	-1 471	-698	-773	-1 362	-109	-776
Kapitalkostnader	-484	-526	42	-526	42	-586
Avskrivningar	-687	-555	-132	-555	-132	-519
Summa kostnader	-347 607	-348 421	814	-355 314	7 707	-331 734
Verksamhetens nettokostnader	-302 074	-308 617	6 543	-310 036	7 962	-284 228
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-6	-4	-2	-9	3	-10
Resultat efter finansiella poster	-302 080	-308 621	6 541	-310 045	7 965	-284 238
Extraordinära poster						
Årets resultat	-302 080	-308 621	6 541	-310 045	7 965	-284 238

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
So 1 Aspen & Kyrk	-1 317	-475	-842	-475	-842	0
So 1 Mehede & Bruks	-364	-100	-264	-100	-264	0
So2 Örbyhus 7-9 & Sirius	-361	-125	-236	-125	-236	-138
So2 Örbyhus F-6 & Vendel	-719	-125	-594	-125	-594	-89
So3 Centralsk & Tallbackssk	-886	-250	-636	-250	-636	-173
Grundsär	-43	-50	7	-50	7	0
So4 Björkängssk & Hållnäs	-380	-100	-280	-100	-280	-81
So4 Ol Anders	-357	-150	-207	-150	-207	-89
Utbildningschef	-205	-1 300	1 095	-1 300	1 095	0
Summa verksamheten	-4 632	-2 675	-1 957	-2 675	-1 957	-570

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Grundskolan redovisar ett överskott på 6 541 tkr för 2022.

Intäkterna är 5 729 tkr bättre än budget. I den stora avvikelserna finns 2 480 tkr tillfört från statsbidraget Skolmiljarden, statsbidrag för Lärarlyftet 720 tkr samt bidrag för sjuklöneersättning till följd av Covid-19 om 1 846 tkr.

Kostnaderna är 815 tkr bättre än budget trots kraftigt ökade skolskjutskostnader för andra halvåret om - 3 581 tkr till följd av stora prisjusteringar. Detta beror framför allt på 3 999 tkr lägre personalkostnader än budgeterat, till största del beroende på att rekrytering av skolkuratorer 1 422 tkr och specialpedagogisk kompetens 2 441 tkr enligt beslutad satsning inte gick att genomföra fullt ut förrän under höstterminen. Utöver det blev kostnaderna för skolmåltider 911 tkr lägre än vad som budgeterats.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Avvikelsen jämfört med delårsprognosen beror på ej känt utfall avseende VFU-ersättningar 534 tkr bättre än budget som flyttas till nästa år, ej förväntat utfall gällande skolmåltidskostnader 911 tkr bättre än budget, samt besparingar avseende licenskostnader om 425 tkr. Den största avvikelserna finns gällande personalkostnader där svårigheter att rekrytera enligt beslutade satsningar gällande elevhälsa och specialpedagogisk kompetens, oförutsedda vakanser och sjukskrivningar som inte kunnat eller behövt ersättas resulterat i avsevärt lägre kostnader än vad som kunnat förutses. Dessa kostnadsminskningar var mycket svåra att uppskatta vid prognostillfället och utfallet resulterar därför i en stor avvikelse.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Grundskolans positiva resultat för 2022 är till mycket stor del beroende av tillfällig statsbidragsfinansiering 2 480 tkr som inte kunnat användas fullt ut för tillfälliga satsningar, sjuklönebidrag till följd av Covid-19 1 846 tkr, försenade rekryteringar avseende skolkuratorer 1 422 tkr och specialpedagogisk kompetens 2 441 tkr samt besparingar gällande måltidskostnader om 911 tkr.

Förväntad utveckling

2023 försvinner på intäktssidan statsbidrag om ca 6 600 tkr i jämförelse med 2022. Samtidigt är alla rekryteringar inom satsningen på utökad elevhälsa och specialpedagogisk kompetens på plats och vakanser ska tillsättas vilket gör att personalkostnaderna kommer att öka kraftigt. Kostnadsökningar gällande skolskjutsar slår igenom på helår 2023 och förväntas öka med ca 7 000 tkr och tillsammans med generella kostnadsökningar på alla områden står verksamheten inför mycket stora ekonomiska utmaningar.

Högbergsskolan

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos os 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	641	525	117	683	-42	993
Övriga intäkter	31 114	32 851	-1 737	32 630	-1 516	31 196
Summa intäkter	31 755	33 376	-1 620	33 313	-1 558	32 189
Personalkostnader	-76 081	-81 178	5 097	-77 841	1 760	-80 746
Material	-2 870	-2 399	-471	-2 889	19	-2 560
Tjänster	-75 512	-70 710	-4 802	-73 277	-2 235	-77 687
Övriga kostnader	-1 231	-1 509	278	-1 572	341	-1 371
Kapitalkostnader						
Avskrivningar	-1 780	-1 791	11	-1 791	11	-1 766
Summa kostnader	-157 474	-157 587	113	-157 370	-104	-164 130
Verksamhetens nettokostnader	-125 719	-124 211	-1 507	-124 057	-1 662	-131 941
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-6	0	-6	0	-6	-4
Resultat efter finansiella poster	-125 725	-124 211	-1 513	-124 057	-1 668	-131 945
Extraordinära poster						
Årets resultat	-125 725	-124 211	-1 513	-124 057	-1 668	-131 945

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos os 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Gymnasieskola	1 194	1 500	307	1 500	307	1 209
Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen redovisar ett underskott på -1 513 tkr för 2022.

Underskottet har ett antal större poster av vilka interkommunala ersättningar för gymnasieskolan är en. Vid budgetarbete är elevantalet för höstterminen okänt och svårbedömt och sammantaget genererar utfallet under hösten ett underskott avseende IKE som motsvarar -4 722 tkr

Utöver ovanstående minskade statsbidrag för yrkes-vux motsvarande intäkter på ca 3 000 tkr vilket inte heller var möjligt att förutse vid budgetarbetet.

Avvikelser ovan är sådana som inte är möjliga att påverka under pågående budgetår.

Skolledningen har under hela året fortsatt arbetet med att hantera personalkostnader effektivt. Arbetet med effektiv tjänstefördelning och noggrann utvärdering av behov av återtillsättning vid vakanser och ledigheter resulterar i ett överskott avseende personalkostnader på 5 097 tkr. Detta i kombination med en under verksamhetsåret beslutad tilläggsbudgetering om 3 500 tkr gör att årets underskott trots kraftiga kostnadsökningar för läromedel på yrkesprogrammen om -990 tkr och uteblivna statsbidrag stannar vid -1 513 tkr.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

I delårsrapporten prognosticerades ett positivt resultat på 155 tkr. Avvikelsen i förhållande till utfallet för 2022 beror på uteblivna statsbidrag för yrkes-vux om ca 3 000 tkr. Detta kompenseras till viss del av fortsatt effektivt arbete med att hantera personalkostnader vilket i slutändan gjorde att underskottet stannade på -1 513 tkr.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

En grundläggande budgetmässig utmaning för Högbergsskolan är att programutbudet är mycket stort och inte i alla fall motsvarar elevunderlaget. Att bibehålla ett stort utbud och den höga kvaliteten våra utbildningar håller, och samtidigt ha en budget i balans kräver större ekonomiska ramar än idag.

Förväntad utveckling

Flera av gymnasieskolans program saknar det elevunderlag som skulle behövas för att kunna erbjudas inom de ekonomiska ramar som verksamheten har idag. Ställningstaganden kring programutbud på sikt samt eventuella beslut om tillfälligt inställda program behöver vara en naturlig del i arbetet om inte de ekonomiska ramarna utökas. Vad gäller vuxenutbildningen förväntas en fortsatt ökning av elevunderlag till följd av inflyttning av personer som tillhör målgruppen för utbildningsformen. Detta förväntas medföra fortsatt ökade kostnader för verksamheten som i sin tur blir utmaningar i förhållande till kommande års utfall. Den tilläggsbudgetering på 3 500 tkr som gjordes under 2022 minskar 2023 till 2 500 tkr vilket i kombination med fortsatt kostnadsökningar avseende läromedel kraftigt försämrar möjligheterna att undvika ett underskott även för 2023.

Äldreomsorg

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	12 562,6	11 076	1 486,6	11 716	846	11 129,7
Övriga intäkter	53 505,9	25 691	27 814,9	47 279	6 227	53 958,8
Summa intäkter	66 068,5	36 767	29 301,5	58 995	7 073	65 088,5
Personalkostnader	-217 049	-206 241,9	-10 807,1	-215 353	-1 696	-215 439,6
Material	-17 166,1	-11 509,5	-5 656,6	-13 438	-3 728	-14 758,2
Tjänster	-111 337,2	-97 634,7	-13 702,5	-107 598	-3 729	-107 449,7
Övriga kostnader	-4 555,3	-3 136,8	-1 418,5	-3 287	-1 268	-2 711,2
Kapitalkostnader	-196,3	-258	61,7	0	-196	-263,8
Avskrivningar	-1 525,7	-1 125	-400,7	-1 383	-143	-966
Summa kostnader	-351 829,6	-319 905,9	-31 923,7	-341 059	-10 760	-341 588,5
Verksamhetens nettokostnader	-285 761,1	-283 138,9	-2 622,2	-282 064	-3 687	-276 500,0
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-5,5	-0,5	-5	-1	-4,5	-2,1
Resultat efter finansiella poster	-285 766,6	-283 139,4	-2 627,2	-282 065	-3 691,5	-276 502,1
Extraordinära poster						
Årets resultat	-285 766,6	-283 139,4	-2 627,2	-282 065	-3 691,5	-276 502,1

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Äldreomsorg	-1 648	-3 000	1 352	-3 000	1 352	-2 664
Summa verksamheten	-1 648	-3 000	1 352	-3 000	1 352	-2 664

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Bistånd

Bistånd redovisar ett positivt resultat om +496tkr. Det beror främst på vakant administrativ tjänst, att färdtjänst inte nyttjas i bedömd omfattning. Det som påverkat utfallet negativt är att vi köpt ytterligare två platser samt att vi har haft ökade kostnader för bostadsanpassning.

Äldreomsorg

Drift

Äldreomsorgen redovisar ett negativt resultat om -3124tkr.

Verksamhetens intäkter är i nivå med föregående år, avviker +29 184tkr mot budget.

Statsbidrag har erhållits om 25 200tkr, i övrigt har främst behovet av hemtjänstinsatser och korttidsplatser ökat samt att genomförda hyreshöjningar bidragit till ytterligare positiv avvikelse.

Verksamhetens personalkostnader avviker -12 700tkr, främst beroende på heltidsresan, studier och även covid-19 i viss utsträckning.

Verksamhetens materialkostnader har ökat mot föregående år, avviker -5 600tkr mot budget. Ökade intäkter genererar ökade kostnader, men den främsta anledningen till kostnadsökningen är att materialet har blivit betydligt dyrare.

Verksamhetens tjänstekostnader avviker -12 800tkr, kostnaderna har ökat med ca 4000tkr mot föregående år. Det beror på posten inhyrd legitimerad personal då svårigheten att rekrytera fortgår, dock har kostnaden minskat mot föregående år om 1600tkr. Verksamheten har under hösten kostnadsfört större ombyggnationer/renoveringar under denna post istället för att nyttja investeringsbudgeten, uppgår till ca 3000tkr. I övrigt påverkar även prisökningen för el och drivmedel.

Investeringar

Verksamheten har ej nyttjat hela investeringsbudgeten om 3000tkr, avvikelse +1350tkr, främst pga. att utemiljöerna på särskilda boendena ej är genomförda. Verksamheten har dock investerat i wifi på samtliga särskilda boenden.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet jämfört med delårsprognosen avviker -3124.

Efter delårsprognosen kom ett förtydligande från RKR (rådet för kommunal redovisning) om hur generella bidrag skulle intäktsredovisas över 2022-2023. I och med det intäktsförde verksamheten intäktsförde ca 5500tkr ytterligare för året. Medlen användes till ombyggnationer/renoveringar och inköp av inventarier till verksamheterna. I övrigt avvek prognosen något negativt.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pandemin har fortfarande en påverkan på verksamheten, dock ej i samma omfattning som tidigare år. Fortsatta restriktioner för vårdpersonalen påverkar resultatet negativt. Materialkostnader kopplade till pandemin är höga.

Projektet Heltidsresan har fortsatt under året och fler verksamheter har kopplats på till piloten. Det har främst varit fokus på att hitta nya arbetsätt för att förbättra arbetsmiljön och ge medarbetarna mer hälsosamma scheman.

Det har under 2022 startat två grupper en på våren och en på hösten på vuxenutbildningens omvårdnadsprogram, där har 20 av våra tillsvidareanställda påbörjat utbildningen över tre terminer. Fem medarbetare har under året påbörjat YH-utbildning med inriktning specialist undersköterska med inriktning rehabilitering. Medarbetare erbjudits att studera 50% på arbetstid och arbeta 50%. Detta finansieras av statsbidraget äldreomsorgslyftet.

Förväntad utveckling

Framtida behov för särskilda boendena är att investera i utomhusmiljöer som är ändamålsenliga och attraktiva.

Fortsatt problematik kring rekrytering av legitimerad personal inom äldreomsorgen, detta medför en större kostnad då vi blir tvungna att hyra in personal.

Den fortsatta tilldelningen av statsbidrag till äldreomsorgen innebär att satsningar i verksamheten ska genomföras på kort tid vilket medför resurskrävande planering/genomförande i verksamheten.

Funktionshinderomsorg

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	318,1	252	66,1	252	66	496,1
Övriga intäkter	25 355,6	20 598,6	4 757	21 216	4 140	25 769,1
Summa intäkter	25 673,7	20 850,6	4 823,1	21 468	4 206	26 265,2
Personalkostnader	-107 577,2	-104 150	-3 427,2	-104 964	-2 613	-96 002,7
Material	-5 814,4	-4 545,5	-1 268,9	-4 696	-1 118	-5 354,2
Tjänster	-29 820,9	-24 797,9	-5 023	-26 741	-3 080	-23 885,3
Övriga kostnader	-9 576,4	-9 070,1	-506,3	-9 180	-396	-10 505,5
Kapitalkostnader	-27,5	-21	-6,5	0	-28	-114,8
Avskrivningar	-123,7	-131	7,3	-152	28	-96,6
Summa kostnader	-152 940,1	-142 715,5	-10 224,6	-145 733	-7 207	-135 959,1
Verksamhetens nettokostnader	-127 266,4	-121 864,9	-5 401,5	-124 265	-3 001	-109 693,9
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-52	0	-52		-52	-43
Resultat efter finansiella poster	-127 318,4	-121 864,9	-5 453,5	-124 265	-3 053	-109 736,9
Extraordinära poster						
Årets resultat	-127 318,4	-121 864,9	-5 453,5	-124 265	-3 053	-109 736,9

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Funktionshinderomsorg	0	-800	800	-800	800	-271
Summa verksamheten	0	-800	800	-800	800	-271

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Utfall drift

Funktionshinderomsorgen redovisar ett negativt resultat om -5454tkr.

Intäkterna är i nivå med föregående år, de avviker +4816tkr mot budget vilket till stor del beror på erhållna statsbidrag, äldreomsorgslyftet och habiliteringsersättning.

Kostnaden för personal avviker -3427tkr, vilket främst beror på ökad volym, heltidsresan och studier inom gruppboende och covid-19 i viss utsträckning.

Kostnaden för material har ökat något mot föregående år och avviker -1268tkr mot budget,

det beror främst på ökade priser.

Under posten tjänster har verksamheten kostat ca 6000tkr mer mot föregående år, avviker - 5023tkr mot budget. Det beror främst på renovering av befintliga lokaler och kostnad för ersättningslokaler samt att gruppbostad Bofinksvägen togs i drift december 2021. Vidare har färdtjänst nyttjats mer än föregående år och el och andra driftkostnader har ökat i pris.

Investeringar

Kartläggningen av underhållsplan med fastighetsägare gällande gruppbostäder har påbörjats under 2022 men inte slutförts. Därav har investeringar gällande underhåll av inomhusmiljö ej genomförts.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet jämfört med delårsprognosen avviker -3053tkr.

Ombyggnation av fastighet och kostnaden för ersättningslokal tillkom efter delåret om ca 3000tkr.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pandemin har fortfarande en påverkan på verksamheten, dock ej i samma omfattning som tidigare år. Fortsatta restriktioner för vårdpersonalen påverkar resultatet negativt. Materialkostnader kopplade till pandemin är höga.

Projektet Heltidsresan har fortsatt under året och fler verksamheter har kopplats på till piloten. Det har främst varit fokus på att hitta nya arbetsätt för att förbättra arbetsmiljön och ge medarbetarna mer hälsosamma scheman.

Det har under 2022 startat två grupper en på våren och en på hösten på vuxenutbildningens omvårdnadsprogram, där har 20 av våra tillsvidareanställda påbörjat utbildningen över tre terminer. Medarbetare erbjudits att studera 50% på arbetstid och arbeta 50%, det avser medarbetare som arbetar med äldre brukare inom funktionshindradeomsorgen. Detta finansieras av stadsbidraget äldreomsorgslyftet.

Förväntad utveckling

Framtida behov som verksamheten ser är behov av underhållsplan för gruppbostäder och servicebostäder, vilket främst innebär renovering av inomhusmiljön. Kartläggning utifrån behov påbörjas under 2022 tillsammans med fastighetsägarna. I dagsläget är det svårt att uppskatta en kostnad kring detta.

I övrigt fortsatt ökning av beslut kring målgruppen inom SoL/LSS kopplat till missbruk och utskrivningar inom rättspsykiatri. Utifrån målgruppens behov och resurser innebär det att vi inte kan fortsätta verkställa beslut inom befintliga grupp- och service bostäder. Det råder en osäkerhet i hur ökningen påverkar verksamhetens och dess framtida kostnader.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter	593,2	306	287,2	306	287,2	451,2
Övriga intäkter	26 544,4	15 636,5	10 907,9	17 637	8 907,4	26 979,5
Summa intäkter	27 137,6	15 942,5	11 195,1	17 943	9 194,6	27 430,7
Personalkostnader	-86 256,6	-89 972,6	3 716	-87 773	1 516,4	-80 785,8
Material	-2 023,2	-1 685	-338,2	-1 685	-338,2	-1 351,9
Tjänster	-93 290,4	-56 498	-36 792,4	-78 455	-14 835,4	-71 521,5
Övriga kostnader	-30 930,7	-34 744,6	3 813,9	-31 987	1 056,3	-33 196,6
Kapitalkostnader	-260,8	-260	-0,8	-521	260,2	-277,8
Avskrivningar	-354,1	-261	-93,1		-354,1	-277
Summa kostnader	-213 115,8	-183 421,2	-29 694,6	-200 421	-12 694,8	-187 410,6
Verksamhetens nettokostnader	-185 978,2	-167 478,7	-18 499,5	-182 478	-3 500,2	-159 979,9
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-30,2	-29,3	-0,9	-29	-1,2	-14,9
Resultat efter finansiella poster	-186 008,4	-167 508,0	-18 500,4	-182 507	-3 501,4	-159 994,8
Extraordinära poster						
Årets resultat	-186 008,4	-167 508,0	-18 500,4	-182 507	-3 501,4	-159 994,8

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Individ & Familj	-207	-400	193	-400	193	-532
Summa verksamheten						

Några försenade inköp och något förändrade behov bidrar till prognosavvikelsen.

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Ett stort underskott i förhållande till budget gällande köpta tjänster.

Kostnaderna för placeringar av barn och unga har ökat med 19,3 mkr vilket är en ökning om 41,5%. Det är framförallt kostnaderna för konsulentstödda familjehem, placeringar på SiS, statens institutionsstyrelse och utredningsplaceringar som ökat.

Ökningen är anmärkningsvärd speciellt som antalet öppna insatser på hemmaplan också har ökat. Det har varit svåra ärenden som krävt kostnadsdrivande placeringar. Det har varit svårt

att rekrytera egna familjehem i konkurrens med privata aktörer vilket höjt dygnskostnaderna. Kostnaderna för försörjningsstöd minskade under 2022 från 29 972 tkr 2021 till 27 717 tkr 2022. Med beaktande av att normbelopp och kostnadsökningar så är minskningen av kostnaderna med 4,3% stor.

Kostnader för våld i relationer har minskat med 214 tkr jämfört med 2021.

Kostnader för institutionsvård beroende vuxna har minskat med ca 1.2 mkr jämfört med 2021.

Personalkostnaderna var 3,7 mkr lägre än budgeterat. Det beror på vakanshållning av vissa tjänster för att hålla kostnaderna nere, samt köp av konsulttjänster som då flyttar lönekostnaderna till köp av tjänst istället. Vi har haft svårt att rekrytera socialsekreterare på framförallt barn och ungdomssidan. Även på ekonomiskt bistånd har en konsult tagits in under del av året pga vakans. Konsultkostnaderna uppgår till 9,3 mkr för året.

Volymökningar inom boendestödet har medfört viss ökning av personal och bilkostnader.

Intäkterna har blivit högre än förväntat. Detta pga att vi under året fått medel för mottagande av flyktingar från Ukraina som inte var känt i samband med budgetarbetet, samt att vi återsökt en del kostnader för placeringar där det varit oklart hur mycket pengar som skulle beviljas.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Utfallet har försämrats med 3,5 mkr mot prognosen vid tertial 2. Detta beror på att antalet placeringar ökade mer än förväntat under sista tertialen. Något högre kostnader för bemanningspersonal än beräknat bidrar också till prognosavvikelsen.

Förväntad utveckling

Antalet anmälningar om att barn far illa är fortsatt högt. Vi förutspår en något lägre nivå under kommande år då vi sett en något vikande trend. Arbetet med att bygga ut öppenvården fortsätter. Bedömningen är att kostnadsökningen för placeringar kommer att bromsas upp. Vårt arbete med tidiga och förebyggande insatser kommer att medföra att placeringskostnaderna minskar på sikt.

Beroendevården har kommit långt med en bra öppenvård och systematiskt arbetssätt. Vi ser vissa ökade behov men bedömer att kostnaderna hamnar i nivå med budget. Nya lagförslag ger att beroendevården på några års sikt kommer att överföras till regionen, men att kommunen då måste arbeta mer med boende och sysselsättningsfrågor för målgruppen.

Det ekonomiska biståndet är svårbedömt. Normen har skrivits upp med 9% för 2023 pga inflation med höjda matpriser mm. Fn är arbetslösheten låg, men varselnivåerna är högre än på länge. För 2022 sänktes kostnaderna mycket tack vare god samverkan med vuxenutbildningen och att försäkringskassan ändrat sina kriterier för sjukersättning. Samarbetet med arbetsförmedlingen upplevs som bättre än tidigare. Sammantaget ser vi framtiden ann med en viss optimism.

Boendestödet får utökade volymer, framförallt inom barn och familj, vilket medför ökade kostnader. Det är en viktig del av vårt arbete med att på sikt kunna minska kostnaderna för placerade barn.

Sammantaget ser framtiden utmanande ut med ökande kostnader och stora budgetunderskott historiskt.

IT-nämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter	74 156	80 145	-5 989	74 992	-836	67 840
Summa intäkter	74 156	80 145	-5 989	74 992	-836	67 840
Personalkostnader	-27 568	-31 321	3 752	-29 021	1 453	-26 173
Material	-722	-4 650	3 929	-1 775	1 053	-403
Tjänster	-43 047	-42 007	-1 040	-41 863	-1 184	-40 553
Övriga kostnader	-675	-206	-469	-372	-303	-117
Kapitalkostnader	-101	-112	11		-101	-52
Avskrivningar	-2 009	-1 849	-160	-1 961	-48	-539
Summa kostnader	-74 122	-80 145	6 023	-74 992	870	-67 837
Verksamhetens nettokostnader	34	0	34	0	34	3
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-34	0	-34	0	-34	-3
Resultat efter finansiella poster	0	0	0	0	0	0
Extraordinära poster						
Årets resultat	0	0	0	0	0	0

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Administration	0	-500	500	0	0	
Drift	0	0	0	-500	500	-6 450
Nät	-1 095	-800	-295	-800	-295	-1 092
Summa verksamheten	-1 095	-1 300	205	-1 300	205	-7 542

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

IT-centrum har en positiv avvikelse mot budget med 5989 tkr.

Kostnaden för personal är lägre än budget med anledning av att Samsourcingprojektet inte kom igång som beräknat. 5 tjänster planerades att anställas under år 2022 men har inte genomförts. Kostnaden för ny servermiljö kom inte heller upp i den nivå som beräknades i budget vilket till största delen beror på försenade leveranser.

Medlemskommunerna får tillbaka 5989 tkr samt 706 tkr som inte var beräknat i budget. 84 tkr bidrag för sjuklönekostnader och 622 tkr för licenskostnader som har finansierats av kommunala bolag.

Fördelning per kommun enligt följande:

Tierp 1037 tkr, Älvkarleby 271 tkr, Heby 2339 tkr, Knivsta 2303 tkr och Östhammar 745 tkr.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet blev 836 tkr bättre än vad som bedömdes i samband med delårsrapporten.

Avvikelsen finns i bedömningen av personalkostnader och kostnader för servermiljön.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förseningar i Samsourcing-projektet där Hebys och Knivstas IT-miljö ska flyttas över till IT-Centrum förvaltning har lett till avvikelser mot budget med högre kostnader för inköp av tjänster från befintlig leverantör och lägre kostnader för material såsom servrar och nätverk samt personal.

Förväntad utveckling

Samhällets digitala transformation innebär en förflyttning av kostnader inom de verksamheter men där nettokostnaderna blir lägre. Detta innebär att förändrade arbetssätt genom digitalisering i kärnverksamheter och stödverksamheter leder till såväl ökade positiva effekter för invånarna och medarbetarna samtidigt som ökade kostnader synliggörs inom verksamheter som tex. IT-Centrum. Dels så måste IT-Centrum investera i ny teknik för att kunna möta såväl verksamheten som samhällets behov och krav, dels synliggörs ekonomiska förhållanden som tidigare dolts i respektive förvaltnings verksamhetsbudget, så kallad skugg-IT.

Det geopolitiska läget i vårt närområde ställer högre krav robusthet och resiliens för att kunna upprätthålla kontinuitet över tid. Faktorer att ta hänsyn till är kris, krig, cyberhot och logistik.

Lönenämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter	9 969	11 043	-1 074	10 536	-567	10 389
Summa intäkter	9 969	11 043	-1 074	10 536	-567	10 389
Personalkostnader	-7 065	-7 705	640	-7 444	379	-7 491
Material	-70	-19	-51	-72	2	-93
Tjänster	-2 816	-3 299	483	-3 000	184	-2 786
Övriga kostnader	-18	-20	2	-20	2	-19
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-9 969	-11 043	1 074	-10 536	567	-10 389
Verksamhetens nettokostnader	0	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	0	0	0	0	0	0
Extraordinära poster						
Årets resultat	0	0	0	0	0	0

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
	0	0	0	0	0	0
Summa verksamheten	0	0	0	0	0	0

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Lönecentrum har en positiv avvikelse mot budget med +1074 tkr.

Avvikelsen beror på att kostnader för personal, licenser och konsulter blev lägre än budgeterat. De lägre personalkostnaderna beror på vakanser som uppstått i glappet mellan avslutade anställningar och nya rekryteringar.

Medlemskommunerna får tillbaka 1074 tkr samt 13 tkr för bidrag sjuklönekostnader vilken inte var budgeterad. Fördelning enligt följande:

Tierp 542 tkr, Älvkarleby 221 tkr, Knivsta 330 tkr.

Temab debiteras extra -8 tkr beroende på en tjänst som bara de nyttjar.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet blev 567 tkr bättre än vad som bedömdes i samband med delårsrapporten.

Avvikelsen finns i bedömningen av kostnader för personal, licenser och konsulter.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Det har under året varit en hög personalomsättning på Lönecentrum. En följd av personalförändringarna är att nyrekryteringar inte varit slutförda då medarbetare avslutat sin anställning detta har medfört minskade personalkostnader.

En annan konsekvens av personalomsättningen är att tjänsten som utvecklare/utredare inte varit tillsatt en stor del av året och till följd av detta har en del utvecklingsprojekt uteblivit och därmed inneburit att såväl personalkostnaderna som kostnaderna för konsulttjänster blivit lägre än budgeterat.

Under året har antalet årsarbetare minskat från 13,39 (2021) till 12,69. Vilket beror på ej tillsatt tjänst under en del av året samt det glapp som uppstått under nyrekrytering av medarbetare.

Förväntad utveckling

Det finns ett behov av att förändra arbetssätt och rutiner inom Lönecentrum dels för att uppnå en bättre arbetsmiljö men också för att uppnå säkrare leverans och högre servicegrad till kund. Lönecentrum står inför en utmaning gällande introduktion av nyanställda och kompetensförsörjningsarbetet framgent.

Utveckling av robotisering fortsätter enligt tidigare plan. Syftet är att minimera löneadministration genom att digitalisera och automatisera löneprocesser.

Jävsnämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter						
Summa intäkter						
Personalkostnader	-27	-45	18	-32	5	-30
Material						
Tjänster						
Övriga kostnader						
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-27	-45	18	-32	5	-30
Verksamhetens nettokostnader	-27	-45	18	-32	5	-30
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	-27	-45	18	-32	5	-30
Extraordinära poster						
Årets resultat	-27	-45	18	-32	5	-30

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
	0	0	0	0	0	0
Summa verksamheten	0	0	0	0	0	0

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Jävsnämnden fullgör frågor som rör myndighetsutövning gentemot kommunens egna verksamheter. Jävsnämndens verksamhet, det vill säga behovet av sammanträden, är helt avhängigt vilka aktiviteter som kommunen bedriver, till exempel byggprojekt, som kräver politiska beslut. Den positiva avvikelsen beror främst på att det endast behövts tre möten och att det varit korta sammanträden.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Skillnad i utfall beror av att det under hösten endast behövdes ett kort sammanträde.

Förväntad utveckling

Jävsnämnden har en liten verksamhet. Inga större förändringar väntas.

Valnämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos os 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter	619	550	69	619	0	0
Summa intäkter	619	550	69	619	0	0
Personalkostnader	-832	-814	-18	-814	-18	-18
Material	-18	-41	23	-41	23	
Tjänster	-185	-199	14	-268	83	
Övriga kostnader	-5	-26	21	-26	21	-1
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-1 040	-1 080	40	-1 149	109	-19
Verksamhetens nettokostnader	-421	-530	109	-530	109	-19
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	-421	-530	109	-530	109	-19
Extraordinära poster						
Årets resultat	-421	-530	109	-530	109	-19

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos os 2022	Prognosavvikelse	Årsutfall 2021
Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Under året har valnämnden genomfört allmänna val till Riksdag, Kommun och Region. Personalkostnader har ökat jämfört med tidigare val, eftersom nya bestämmelser från Valmyndigheten ökat kraven på bemanning både under förtidsröstning och valdag. Kommunen har också ytterligare ett valdistrikt att bemanna. En högre grundbemanning krävdes även eftersom det fortfarande gällde en restriktiv hållning med tanke på covid. Valmyndigheten ökade bidraget till kommunerna med tanke på de ökade kraven på bemanning och material. Bidraget för Tierps del blev 70 tkr högre än budgeterat och bidrog i hög utsträckning till att valnämnden fick ett överskott med 109 tkr. Övrig del av överskottet härleds till att det framförallt blev lägre kostnader för köpta tjänster. Annat som bidrog till resultatet var att lokalkostnaderna kunde hållas nere eftersom kommunens lokaler nyttjades i

första hand, samt att Valmyndigheten bistod med en del material som vi tidigare fått upphandla.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Det är svårt att göra en delårsprognos vid år med allmänna val. Då merparten av alla utgifter kommer först i september-oktober då valet genomförts. När prognosen ska göras, vet vi inte så mycket mer än vad vi gjorde när budgeten lades.

Förväntad utveckling

År 2023 är ett mellanår för valnämndens arbete. Under 2023 kommer Europaparlamentsvalet börja förberedas. Men det är främst på tjänstemannasidan. År 2024 kommer Valnämnden ha en stor verksamhet igen, då Europaparlamentsvalet kommer att genomföras under maj eller juni. Datum ej fastlagt än.

Revision

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter						
Summa intäkter						
Personalkostnader	-213	-313	100	-313	100	-267
Material	-2	-9	7	-9	7	-1
Tjänster	-1 430	-1 448	18	-1 448	18	-1 280
Övriga kostnader	-4	-36	32	-36	32	-8
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-1 649	-1 806	157	-1 806	157	-1 556
Verksamhetens nettokostnader	-1 649	-1 806	157	-1 806	157	-1 556
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	-1 649	-1 806	157	-1 806	157	-1 556
Extraordinära poster						
Årets resultat	-1 649	-1 806	157	-1 806	157	-1 556

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2022	Årsbudget 2022	Årsavvikelse 2022	Årsprognos 2022	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2021
	0	0	0	0	0	0

Summa verksamheten	0	0	0	0	0	0

Analys och kommentar till utfall januari-december 2022

Revisionen hade för 2022 en budget på totalt 1 806 tkr. Totalt sett redovisas ett överskott på 157 tkr. Överskottet är i huvudsak överskott av arvode för förtroendevalda och ej nyttjade utbildningsinsatser.

Utfall hela 2022 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet blev 157 tkr bättre än vad som bedömdes i årsprognosen i samband med delårsrapporten. Avvikelsen finns i bedömningen av kostnader för arvode och utbildning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att få underlag till granskningsinsatser har en risk- och väsentlighetsanalys genomförts och fungerat som underlag för genomförda granskningsinsatser under året. Under året har kommunens verksamhet följts löpande via protokollsläsning, utredningar med mera. Dialog kring verksamhet och ekonomi har under året genomförts med kommunledning och fullmäktiges presidium. Därutöver har dialoger genomförts med kommundirektör och ekonomichef samt andra ledande tjänstemän. Genom lekmannarevisorerna har vi tagit del av granskningen av verksamheten i kommunens bolag. En grundläggande granskning av TEMAB har påbörjats under 2022 med syfte att bedöma om bolaget har en ändamålsenlig verksamhet och om verksamheten bedrivs på ett ur ekonomiskt perspektiv tillfredsställande sätt och har en tillräcklig intern kontroll.

Inom ramen för obligatoriska granskningar har en grundläggande granskning av samtliga nämnder genomförts liksom delårsrapport, bokslut och årsredovisning granskats. Vi har även granskat de gemensamma nämnderna. Fördjupade granskningar har påbörjats eller genomförts inom följande områden:

- Granskning av kommunens förebyggande arbete gällande etik, korruption och oegentligheter
- Granskning av intern kontroll i lönehanteringsprocessen
- Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över bolag, stiftelser och kommunalförbund
- Granskning av skolplikt och skolfrånvaro
- Uppföljning av tidigare IT-granskning

Förväntad utveckling

Fr.o.m. 2023 är det en ny revisionsgrupp med omvalda och nyvalda revisorer. Revisionen kommer fortsatt arbeta för att efterleva god revisionsred och stötta kommunens verksamhet genom förslag till förbättringar i våra revisionsgranskningar och i dialog med företrädare från kommunen.